

PROGRAMMAREKENING 2024

Colofon

Programmarekening 2024
Gemeente Oosterhout

Samenstelling

Gemeente Oosterhout
Postbus 10150
4900 GB Oosterhout

Inlichting

Telefoon	14 0162
Mail	stadhuis@oosterhout.nl
Internet	www.oosterhout.nl

1 Inhoud

2	Inleiding	4
3	Leeswijzer	4
4	Samenstelling college	5
5	Beeld jaarrekening	6
6	Programma's	7
6.1	Zorg en welzijn	7
6.2	Arbeidsmarkt, economie en onderwijs	14
6.3	Sport en cultuur	19
6.4	Duurzaamheid en klimaat	22
6.5	Wonen en mobiliteit	24
6.6	Veiligheid	29
6.7	Meer voor elkaar	30
6.8	Financieel solide	33
6.9	Gemeentelijke organisatie	35
6.10	Equalit	37
7	Paragrafen	38
7.1	Lokale heffingen	38
7.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	41
7.3	Onderhoud kapitaalgoederen	51
7.4	Financiering	56
7.5	EMU-saldo	59
7.6	Bedrijfsvoering	60
7.7	Verbonden partijen	63
7.8	Grondbeleid	73
7.9	Wet open overheid	79
7.10	Klachtenafhandeling	80
7.11	Interbestuurlijk toezicht	81
7.12	Reserves en voorzieningen	83
7.13	Subsidies	86

8	Jaarrekening	87
8.1	Gehanteerde grondslagen in de jaarrekening	87
8.2	Rechtmatigheidsverantwoording jaarrekening 2024	89
8.3	Overzicht van lasten en baten	90
8.4	Resultaat reguliere bedrijfsvoering	90
8.5	Toelichting op het overzicht van lasten en baten	90
8.6	Personele lasten	102
8.7	Personeelssterkte	103
8.8	Inhuur personeel van derden	103
8.9	Wet normering topinkomens (WNT)	103
8.10	Algemene uitkering	104
8.11	Kapitaallasten	105
8.12	Structurele exploitatieruimte	105
8.13	Investeringen	106
8.14	Begrotingsrechtmatigheid	108
8.15	Balans per 31 december	114
8.16	Toelichting op de balans per 31 december	115
8.17	Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	125
9	Bijlagen	126
9.1	Kerngegevens	126
9.2	Overzicht begrotingswijzigingen	127
9.3	Afgesloten kredieten	132
9.4	Restantkredieten	134
9.5	Overzicht taakvelden per programma	138
9.6	Reserves en voorzieningen	140
9.7	Geldleningen	141
9.8	Gewaarborgde geldleningen	142
9.9	Afkortingenlijst	144
9.10	Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2024	146

2 Inleiding

Hierbij bieden wij u het jaarverslag en de jaarrekening 2024 aan. In het jaarverslag leggen wij verantwoording af over onze activiteiten en resultaten in het afgelopen jaar, in de jaarrekening over de baten en lasten en de balans.

Resultaat 2024

Over het jaar 2024 hebben we een positief rekeningresultaat van € 7.492.000. De opbouw van dit resultaat is in hoofdstuk 8 van de jaarrekening nader toegelicht.

3 Leeswijzer

Jaarverslag

De jaarstukken van de gemeente Oosterhout bevatten een aantal verplichte elementen. Deze jaarrekening is opgesteld conform de opzet van de begroting.

Samenstelling college

Het vierde hoofdstuk geeft de samenstelling van het college en de bijbehorende portefeuilleverdeling aan.

Financiële positie

In hoofdstuk 5 is op hoofdlijnen het financiële beeld voortkomend uit de jaarrekening geschetst. Ook wordt op basis van dit beeld een doorkijk gegeven naar de toekomstige financiële positie.

Programmaverantwoording (jaarverslag)

In hoofdstuk 6 zijn de programma's beschreven. Per programma wordt ingegaan op de vraag 'Wat willen we bereiken'. Vervolgens wordt verantwoording afgelegd over de geleverde resultaten (Wat hebben we ervoor gedaan?) en over metingen (indicatoren). Tot slot wordt per programma het financiële resultaat in beeld gebracht.

Paragrafen

De paragrafen geven gebundeld informatie over thema's, die anders te gefragmenteerd aan de orde zouden komen. Deze informatie wordt voor zowel bestuurders als toezichthouders van belang geacht om de financiële positie van de gemeente te kunnen beoordelen. Een achttal paragrafen is voorgeschreven door het BBV, namelijk Lokale heffingen, Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Onderhoud kapitaalgoederen, Financiering, Bedrijfsvoering, Verbonden partijen, Grondbeleid, Wet open overheid en het EMU-saldo. De paragrafen Klachtenafhandeling, Interbestuurlijk toezicht en Reserves en voorzieningen zijn aanvullend opgenomen.

Jaarrekening

In hoofdstuk 8 is het financiële deel van de jaarverantwoording opgenomen met de toelichting van de afwijkingen per programma, de investeringen, de balans en bijzondere onderwerpen zoals de algemene uitkering. Ook cijfermatige onderdelen welke door de programma's heenlopen worden hier centraal toegelicht in plaats van in de programma's zelf. Een kleine leeswijzer hierbij: een 'min' betekent een financieel voordeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel nadeel. Een 'I' staat voor incidenteel en de 'S' voor structureel.

Bijlagen

In de bijlagen is een aantal cijfermatige overzichten opgenomen

4 Samenstelling college

Burgemeester Gerdo van Grootheest

- Algemeen bestuurlijke coördinatie
- Personeel en organisatie (incl. organisatieontwikkeling)
- Integriteit
- Burgerparticipatie (incl. borging wijkgericht werken)
- Openbare orde en veiligheid
- Toezicht en handhaving
- Integrale veiligheid
- Externe veiligheid
- Regionale samenwerking
- Overige wettelijke taken

Wethouder Clèmens Piena (1ste locoburgemeester)

- Strategie en lobby
- Integraal sociaal domein
- Brede welvaart en sociale basis
- Gezondheid en welzijn
- WMO en ouderenzorg
- Communicatie en media
- Mobiliteit en Integraal maatschappelijk beheerkader
- Mobiliteitstransitie
- ICT en informatie gestuurd werken

Wethouder Dees Melsen (2de locoburgemeester)

- Toerisme en recreatie
- Horeca en evenementen
- Opgave Bruisende binnenstad
- Citymarketing
- Financiën
- Stedelijke ontwikkeling
- Implementatie Omgevingswet
- Wonen

Wethouder Willem-Jan van der Zanden (3de locoburgemeester)

- Participatiewet
- Sociale zaken
- Inclusie
- Duurzaamheid
- Warmtetransitie
- Afval
- Kunst en cultuur
- Dierenwelzijn

Wethouder Guus Beenhakker (4de locoburgemeester)

- Onderwijs en arbeidsmarkt
- Jeugd en jeugdzorg
- Energietransitie
- Klimaatadaptatie
- Water en riool
- Natuur en milieu
- Landbouw (incl. Visie buitengebied)
- Wijkwethouder Dorst
- Wijkwethouder Dommelbergen

Wethouder Arnoud Kastelijns (5de locoburgemeester)

- Ruimtelijke ordening en bouwen
- Monumenten en erfgoed
- Verkeer
- Beheer openbare ruimte
- Sport
- Grondzaken
- Dienstverlening en overige bedrijfsvoering
- Inkoop en aanbesteding
- Vastgoed
- Project nieuwbouw stadhuis

5 Beeld jaarrekening

Het resultaat van de jaarrekening is bepaald op basis van het door de gemeenteraad vastgestelde beleid en met inachtneming van de kaders, die in het meerjarenbeleidplan (perspectief-nota) en de begroting zijn vastgesteld. Voor zover besluitvorming over toevoeging c.q. onttrekking aan reserves al heeft plaatsgevonden is deze eveneens in de exploitatie verwerkt.

De jaarrekening 2024 sluit met een voordelig saldo van € 7.492.000. In overeenstemming met het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) is het resultaat afzonderlijk vermeld op de balans.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting primitief	Begroting gewijzigd	Rekening 2024	Afwijking
Zorg en werk	68.061	68.962	69.685	723 N
Arbeidsmarkt, economie en onderwijs	6.714	6.860	6.874	14 N
Sport en cultuur	10.246	10.675	10.211	-464 V
Duurzaamheid en klimaat	12.069	12.497	11.311	-1.186 V
Wonen en mobiliteit	18.618	20.233	19.165	-1.068 V
Veiligheid	5.199	5.331	5.141	-190 V
Meer voor elkaar	4.959	5.553	5.588	35 N
Subtotaal programma's	125.866	130.111	127.975	-2.136 V
Financieel solide	-149.203	-159.044	-158.660	384 N
Gemeentelijke organisatie	26.051	25.217	23.447	-1.770 V
Equalit	-	718	-1.397	-2.115 V
Vennootschapsbelasting	2	2	187	185 N
Resultaat voor bestemming	2.716	-2.996	-8.448	-5.452 V
Mutaties reserves	-2.731	3.007	956	-2.051 V
Resultaat na bestemming	-15	11	-7.492	-7.503 V

De belangrijkste incidentele voordelen betreffen:

Omschrijving	Bedrag
Niet vrij toegankelijke jeugdzorg lokaal	-206
Toeleiding jeugd	-166
Beleidsontwikkelingen WMO	-1.067
Beschermd wonen en opvang	-282
Sociaal beleid	-1.066
Schuldhelpverlening	-247
Uitvoering volksgezondheid	-120
Onderwijshuisvesting	-194
Sportstimulering	-118

Omschrijving	Bedrag
Sportparken	-146
Sporthallen en gymzalen	-155
Handhaving milieu	-119
Klimaatadaptatie	-245
Water en riolering	-450
Afval	-1.042
Openbaar groen	-372
Wegen, straten en pleinen	-1.088
Ruimtelijke ordening	-1.643
Beleid volkshuisvesting	-229
Omgevingsvergunningen	-521
Toezicht en handhaving	-198
Publieke dienstverlening	-277
Klantcontactcentrum	-192
Beleggingen	-515
Onroerendezaakbelastingen	-365
Toeristenbelasting	-421
Algemene uitkering	-589
Bestuurs- en managementondersteuning	-145
Directie en management	-154
Automatisering	-250
Accommodatiebeheer	-538
Documentaire informatievoorziening	-609
Telefonie	-102
Equalit	-2.115
Reserves	-2.051
Totaal incidentele voordelen	-17.997

De belangrijkste incidentele nadelen betreffen:

Omschrijving	Bedrag
Jeugdzorg algemeen	282
Niet vrij toegankelijke jeugdzorg regionaal	2.570
Leerlingenvervoer	133
Begeleiding wmo	107
Vervoersvoorzieningen	116
Inkomensregelingen	251
Re-integratie	115
Bijzondere bijstand	121
Markten	104
Uitvoeringsplan toerisme en recreatie	112

Omschrijving	Bedrag
Duurzaam bouwen	516
Grondexploitatie	2.992
Geo	181
Gemeenteraad	108
College	391
Rioolheffing	713
Afvalstoffenheffing	1.041
Stelposten	652
Statistiek	385
Concernoverhead	191
Vennootschapsbelasting	185
Totaal incidentele nadelen	11.266

6 Programma's

6.1 Zorg en welzijn

Portefeuillehouder(s)

G. Beenhakker, C. Piena en W. van der Zanden

6.1.1 Jeugd

We willen dat alle kinderen in de gemeente Oosterhout gezond, kansrijk en veilig opgroeien met ruimte om hun talenten te ontwikkelen. Opvoeders zijn daarbij verantwoordelijk voor het opvoeden en opgroeien van hun kinderen. Als Oosterhoutse samenleving bieden we een veilige, uitdagende en inclusieve omgeving. Dat doen we samen, als opvoeders, burens, sportcoach, docent, jeugdprofessional, huisarts, leeftijdsgenoten en vele anderen. Daar waar het opvoeders niet lukt hun kind in een gezonde, kansrijke en veilige situatie te laten opgroeien, organiseren wij als gemeente – samen met onze netwerk-partners - hulp in en rondom het gezin.

6.1.1.1 Verbonden partijen

De GGD West-Brabant [🔗](#) gevestigd te Breda is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

6.1.1.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Doorontwikkeling (laagdrempelige) vrij toegankelijke jeugdhulp

In 2024 is uitvoering gegeven aan de acties die beschreven staan in de lokale uitvoeringsagenda jeugd 2023-2025. Zo is bijvoorbeeld de capaciteit van het jongerenwerk en de POH Jeugd uitgebreid. Daarnaast is de werkwijze om de verbinding tussen het primair onderwijs en de vrij toegankelijke jeugdhulp uitgebreid naar meer scholen.

Jeugdhulpregio West Brabant Oost [🔗](#)

In 2024 is gekozen voor een gefaseerde invoering van het Stevige Lokale Team. In 2025 en 2026 gaan we experimenteren met een Stevig Lokaal Team in de wijk Dommelbergen. Hiervoor is in 2024 een subsidieregeling opgesteld, heeft de selectie van de uitvoerende partijen plaatsgevonden en zijn de voorbereidingen voor de implementatie gestart. Omdat een aantal contracten aflopen per 31-12-2024 zijn tevens nieuwe (beleidsarme) inkopen opgestart en afgerond voor 2025 en 2026 (ambulante jeugdzorg en Verblijf en Crisis). De contracten voor Pleegzorg en Gezinshuizen zijn verlengd voor dezelfde periode. Tevens is een start gemaakt met de inkoopstrategie voor alle jeugdzorg vanaf 2027. Hierin krijgt het Stevige Lokale Team een centrale plek. Tot slot zijn eind 2024 bestuurlijke uitgangspunten vastgesteld voor de op te richten Gemeenschappelijke Regeling per 1-1-2026.

6.1.1.3 Beleidsindicatoren

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose		*
			2024	Score 2024	
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp	12,5%	13,8%	12,0%	13,6%	L
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming	1,0%	0,8%	0,9%	0,90%	L
Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclasering	0,3%	0,2%	0,3%	0,30%	L
Waardering contact Sociaal Team	7,4	7,2	-	Onbekend	B
Melding (vermoeden van) huiselijk geweld en kindermishandeling	500	Onbekend	550	Onbekend	G
Kinderen waarmee het thuis beter gaat	-	44%	66,0%	Onbekend	G
Kinderen waarmee het door hulp beter gaat op school, werk en andere omgeving	-	51,0%	79,0%	Onbekend	G
Kinderen/ouders dat door de hulp meer vertrouwen heeft in zichzelf/het gezin	-	28,0%	60,0%	Onbekend	G

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.1.1.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Beleidskader Jeugd, actualisatie 2023	2023
Lokale uitvoeringsagenda Jeugd 2023-2025	2023
Verordening Jeugdhulp gemeente Oosterhout 2023	2023
Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp gemeente Oosterhout	2024
Beleidskader jongerenwerk 2024	2024

6.1.2 Wet maatschappelijke ondersteuning

Sinds 2021 werken we vanuit de integrale visie sociaal domein. De gemeentelijke visie op het sociaal domein vormt het inhoudelijk kader voor het handelen binnen het sociaal team en dus ook binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). In de kern gaat de visie over:

- de beweging naar de voorkant en de daarmee gepaard gaande inzet op preventie;
- het bieden van passende ondersteuning door onder andere integrale samenwerking.

Voor de Wmo vormt het langer, prettig en veilig zelfstandig wonen voor (kwetsbare) inwoners de centrale opgave. Dit gaat met name om de oudere generaties inwoners en ook om inwoners met een psychische kwetsbaarheid. We willen dat deze inwoners zo lang mogelijk hun eigen mentale, sociale en lichamelijke kracht benutten. Dit willen we bereiken door naast een breed aanbod van maatschappelijke voorzieningen ook in te zetten op versterking van de sociale basis.

6.1.2.1 Verbonden partij(en)

De Regio West-Brabant (RWB) [gevestigd te Etten-Leur](#) is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

6.1.2.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Doorontwikkeling versterken sociale basis

In 2024 zijn concrete stappen gezet in de doorontwikkeling van de sociale basis in Oosterhout. Er zijn interne werksessies georganiseerd en medewerkers zijn aangesloten bij de 'Meer Voor Elkaar-teams' om op te halen en in kaart te brengen wat er leeft in Oosterhout en in de wijken en welke behoeften er zijn. Daarnaast zijn in samenwerking met verschillende medewerkers en stakeholders randvoorwaarden benoemd en uitgewerkt in actielijnen voor het programma die nodig zijn voor het versterken van de sociale basis in Oosterhout.

Beschermd Wonen

In 2024 is de gemeenschappelijke centrumregeling verder ontwikkeld. Hierdoor kunnen inwoners zich laagdrempelig melden voor een beschermd wonen vraag bij het lokale sociaal team in Oosterhout.

Maatschappelijke Opvang

Oosterhout kent een ruim voorzieningenniveau voor preventie, nazorg en terugvalpreventie. Een belangrijk knelpunt in het voorzieningenniveau voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen is de beschikbaarheid van voldoende woonplekken. Daarom is gewerkt aan het realiseren van alternatieven woonvormen zoals gemengd wonen, dalerswoningen, kamers met kansen en 'housing first'.

Vrij toegankelijke dagbesteding

In 2024 zijn de plekken voor vrij toegankelijke dagbesteding verder ontwikkeld tot succesvolle plekken waar inwoners terecht kunnen voor ontmoeting, verbinding en activiteiten. De contracten zijn gecontinueerd voor de periode 2025-2026.

Wet maatschappelijke ondersteuning begeleiding

In 2024 is onderzoek verricht naar de indicerings- en financieringsmogelijkheden van de individuele voorziening begeleiding. Dit onderzoek wordt gebruikt om de werkwijze rondom begeleiding verder te optimaliseren en goed aan te laten sluiten bij aangrenzende voorzieningen in het sociaal domein.

Eigen bijdrage

De rijksoverheid heeft op 20 december 2024 gecommuniceerd dat de voorgenomen invoeringsdatum van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen opschuift naar 1 januari 2027.

6.1.2.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose		*
			2024	Score 2024	
Voorzieningen voor senioren	6,5	6,5	-	Onbekend	B
Is mantelzorger	22,0%	21,0%	-	Onbekend	B
Doet vrijwilligerswerk	23,0%	24,0%	-	Onbekend	B
Voorzieningen/toegankelijkheid voor mensen met een functiebeperking	6,3	6,2	-	Onbekend	B
Cliënten die door ondersteuning beter de dingen kan doen die hij/zij wil	76%	Onbekend	77,0%	Onbekend	G
Cliënten die door ondersteuning zichzelf beter kan redden	82%	Onbekend	87,0%	Onbekend	G

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.1.2.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Algemene Subsidieverordening Oosterhout 2018	2017
Verordening Sociale Adviesraad Oosterhout	2017
Mantelzorgbeleid gemeente Oosterhout	2019
Beleidskader welzijn: het nieuw welzijn	2020
Visie op dagbesteding en begeleiding	2020
Uitvoeringsbesluit maatschappelijke ondersteuning 2021	2021
Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Oosterhout 2021	2021
Beleidskader regionale maatwerkvoorziening beschermd wonen regio Breda 2021 - 2025	2021
Visie Sociaal Domein	2021
Regionaal beleidskader geweld in afhankelijkheidsrelaties en meldpunt crisis-zorg 2022 - 2025	2022
Beleidsregels voor subsidieverstreking gemeente Oosterhout 2024	2023
Regionaal beleidskader maatschappelijke opvang OGGZ en verslavingspreventie	2023

6.1.3 Sociaal beleid

Bevorderen dat inwoners van Oosterhout in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien, door het (terug)leiden van uitkeringsgerechtigden naar de arbeidsmarkt. Het financieel en materieel ondersteunen van burgers die niet volledig in hun levensonderhoud kunnen voorzien of niet voldoende maatschappelijk kunnen participeren. Dit geldt ook voor onze inburgeraars. We willen dat inburgeraars zich welkom voelen en we zorgen ervoor dat zij snel en volwaardig meedoen in de Nederlandse samenleving.

Om mee te kunnen doen in de samenleving is een financieel stabiele situatie een voorwaarde. Daarmee bedoelen we zowel het kunnen voldoen aan de primaire levensbehoeften als het ervaren van financiële rust, zelfs tijdens een schuldregeling. We willen dat inwoners (eerder)

schuldenrust ervaren zodat zij (weer) kunnen participeren. Problematische schulden belemmeren mensen om volwaardig mee te kunnen doen. In de eerste plaats blijft dit de verantwoordelijkheid van de inwoner zelf. Zijn of haar eigen kracht staat centraal en moet volledig benut worden. We halen die verantwoordelijkheid niet weg bij de inwoner.

We willen bijdragen aan de bewustwording bij inwoners van het hebben en houden van een gezonde financiële situatie zodat meer inwoners beter voorbereid zijn op mogelijke financiële tegenslag. En dat meer inwoners beseffen dat met de stap naar hulp erger voorkomen kan worden. Dat er veel mogelijkheden zijn voor ondersteuning, ook als er nog geen sprake is van schulden.

Bij de uitvoering van regelingen staat de inwoner centraal. Niet de regels zijn het uitgangspunt maar wel wat nodig is om inwoners gelijke kansen te bieden. Hierbij kiezen we waar dit nodig is voor een integrale aanpak, waarbij de verschillende facetten die een rol spelen betrokken worden om op die manier tot een goede oplossing te komen. Bij de uitvoering van de sociale zekerheid sluit dit ook aan bij de nieuwe koers die het Rijk wil gaan varen: "er moet weer meer balans in de Participatiewet komen". Hiervoor is in juni 2023 een wetswijziging aangenomen. Als de effecten dit wetsvoorstel bekend zijn zullen we kijken naar de mogelijkheden om hierop op onderdelen vooruit te lopen. Uiteraard zijn de mogelijkheden om op de wetswijziging vooruit te lopen wel afhankelijk van de ruimte die het kabinet hiervoor wil bieden.

We willen dat inwoners in staat gesteld worden om via werk hun eigen inkomen te verwerven. Ook mensen met een arbeidsbeperking en groepen met een afstand tot de arbeidsmarkt moeten deze kansen krijgen

6.1.3.1 Verbonden partij(en)

De verbonden partij MidZuid (WAVA) [🔗](#) gevestigd te Oosterhout, de GR Aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) gevestigd te Breda en de GR Beschermd wonen regio Breda gevestigd te Breda zijn betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

6.1.3.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Participatiewet [🔗](#)

Het wetgevingsproces tot wijziging van de Participatiewet heeft vertraging opgelopen. Het wetsvoorstel Handhaving Sociale Zekerheid is nog niet bij de Tweede Kamer ingediend. Het wetsvoorstel Participatiewet in balans, spoor 1, is in 2024 bij de Tweede Kamer ingediend, maar het huidige kabinet wil dit wetsvoorstel op een aantal onderdelen heroverwegen. De inwerkingtreding van de wetswijzigingen zal dan ook niet eerder dan op 1 januari 2026 plaatsvinden. In de uitvoering hebben al wel stappen gezet die passen in de geest van de wetswijziging, zoals het meer uitgaan van vertrouwen. De medewerkers in de uitvoering hebben in 2024 trainingen 'basishouding' gevolgd waarbij onder andere ervaringsdeskundigen zijn ingezet. Verder hebben we ook het beleid voor de vrijlating van giften aangepast.

Het aantal personen met een arbeidsbeperking dat met een loonkostensubsidie aan het werk is, is in 2024 verder gestegen. Ook in 2024 is het gelukt om uitstroom naar werk te realiseren, mede hierdoor is het aantal personen dat een uitkering ontvangt stabiel gebleven.

MidZuid

De verdere besluitvorming over de huisvesting van MidZuid is gepauzeerd. Door adviesbureau Berenschot vindt tot de zomer 2025 een onderzoek plaats en op basis hiervan zal de strategische visie voor MidZuid worden vastgesteld. Op basis van de keuzes die hierin gemaakt zullen worden, zal besluitvorming over de huisvesting plaatsvinden.

Nieuwe indeling Arbeidsmarktregio

In het derde kwartaal 2024 heeft besluitvorming plaatsgevonden over de samenwerking binnen de arbeidsmarktregio. Er is een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de betrokken partijen in de arbeidsmarktregio. Verder is de meer jaren-agenda opgesteld. Op basis hiervan zal gestart worden met het Regionaal Werkcentrum.

Asielzoekers/statushouders en inburgering:

Komende jaren zullen we rekening moeten houden met grotere toestroom van vluchtelingen, statushouders en andere groepen. In december 2024 is in een debatbijeenkomst van de raad het concept Programmaplan Migratie besproken. De uitkomsten van deze debatbijeenkomst worden verwerkt in het Programmaplan Migratie welke in het eerste kwartaal van 2025 ter besluitvorming aangeboden wordt aan de raad.

Schuldhulpverlening

Het afgelopen jaar hebben de medewerkers van het Sociaal Team een training gevolgd in verdere professionalisering van de dienstverlening. Dit door reflectie en bewustwording van hun houding en gedrag in de interactie met anderen. Tijdens de training is ook besproken hoe je het onderwerp geld(zorgen) bespreekbaar maakt. Ook is er gewerkt aan het optimaliseren van de doorlooptijden zodat inwoners sneller en effectiever geholpen worden. Ook zijn er diverse bewustwordingscampagnes gevoerd. Daarnaast is het evaluatierapport opgeleverd. Dit rapport maakt inzichtelijk wat we de afgelopen jaar gedaan hebben en helpt bij het analyseren van wat goed ging en wat beter kan.

Bestaanszekerheid

De herijking van het beleid Laag Inkomen en het Addendum bij het beleidskader Schulphulpverlening zullen worden uitgewerkt als onderdeel van het beleid op het gebied van bestaanszekerheid. De kind regelingen zijn ondergebracht bij Stichting Leergeld, daarmee kan een grotere groep kinderen gebruik maken van de kind regelingen, namelijk kinderen van ouders met een inkomen tot 130%. De pilot Volwassenenfonds is gestart voor volwassen inwoners met een lager inkomen.

Brede Welvaart

Vanuit de Kopgroep kansengelijkheid (een samengestelde groep vanuit de raad, college en medewerkers, waarbij in gezamenlijkheid wordt gewerkt aan de bestuursopdracht vanuit 'de stap vooruit') is een initiatiefvoorstel 'startnotitie Kansengelijkheid' ingediend. In de raadsvergadering van 28 mei 2024 heeft de gemeenteraad deze startnotitie vastgesteld. Hierbij is ook de opdracht aan het college gegeven om deze startnotitie verder uit te werken. Met een raadsinformatiebrief op 19 december 2024 is de raad geïnformeerd over de stand van zaken.

6.1.3.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Netto arbeidsparticipatiegraad (% werkzame beroepsbevolking t.o.v. beroepsbevolking)	-	-	-	-	L
Kinderen in uitkeringsgezin (% kinderen tot 18 jaar)	-	5	5	-	L
Werkloze jongeren (% 16 t/m 22 jarigen)	-	1	1	-	L
Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen)	-	-	-	-	L
Aantal personen met bijstandsuitkering (per 10.000 inwoners)	137,6	140,7	143,5	138,9	L
Aantal lopende re-integratie voorzieningen (per 1.000 inwoners 15-65 jaar)	-	14,0	14,0	13,2	L
Aantal cliënten met maatwerkarrangement WMO (per 10.000 inwoners)	940	970	-	-	L
Demografische druk (%)	76,6%	77,8%	-	-	L
Uitstroom naar werk in % van de totale uitstroom uit de uitkering	36,3%	38,4%	40,0%	39,3%	G
% melders voor uitkering die door intakeprocedure geen aanvraag doen	51,7%	45,6%	50,0%	Onbekend	G
Aantal beëindigde uitkeringen door uitstroom naar werk.	-	71	75	Onbekend	G
% mensen met een uitkering aan de slag in een traject arbeidsritme	-	29,5%	-	Onbekend	G

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.1.3.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Participatie en sociale zekerheid:	
Visienota Participatiewet	2014
Beleidsnota Participatiewet 2015	2014
Verordening handhaving sociale zekerheid 2015	2014

Beleidsnota	Jaar
Uitvoeringsbesluit CZM 2015	2014
Uitvoeringsbesluit uitkeringsverstrekking Sociale Zekerheid 2015	2015
Notitie toekomstige positie WAVA binnen participatiewet	2015
Uitvoering Participatiewet en toekomst Wava	2016
Beleidsregels boete Sociale Zekerheid 2018	2017
Beleidsregels terugvordering en verhaal 2018	2017
Verordening op de Adviescommissie bezwaarschriften sociale zekerheid voor de gemeente Oosterhout 2018'	2017
Uitvoeringsbesluit Taaleis participatiewet 2016	2018
Re-integratie en activering Participatiewet 2019	2019
Beleidsplan Toezicht en Handhaving rechtmatigheid in het Sociaal Domein	2021
Afstemmingsverordening Sociale Zekerheid 2015 (wijziging 2022)	2022
Beleidsregels terug- en invordering bedrijfskapitaal Tozo Oosterhout	2022
Re-integratieverordening Participatiewet 2015 (wijziging 2023)	2023
Uitvoeringsbesluit re-integratievoorzieningen participatiewet 2024	2024
Privacy Protocol toegang Sociaal Domein 2024	2024
<i>Minimabeleid:</i>	
Minimabeleid 2016 en verder	2016
Verordening individuele inkomenstoeslag Participatiewet 2015 (wijziging 2017)	2017
Ondersteuning kinderen die opgroeien in een huishouden met een laag inkomen	2023
Beleidsregels bijzondere bijstand 2024	2024
<i>Schuldhelpverlening:</i>	
Beleidsplan schuldhelpverlening 2021-2024	2021
Verordening beschikkingstermijn schuldhelpverlening 2021	2021
Uitvoeringsplan schuldhelpverlening 2022-2025	2022
Beleidsregels schuldhelpverlening 2023	2023
<i>Inburgering:</i>	
Regionaal beleidskader veranderopgave inburgering	2021
Beleidsregels Wet inburgering 2022	2022

6.1.4 Volksgezondheid

Met volksgezondheidsbeleid wordt een gezonde leefstijl van de inwoners van Oosterhout bevorderd.

6.1.4.1 Verbonden partij(en)

De Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV) [gevestigd te Tilburg](#) en de GGD West-Brabant [gevestigd te Breda](#) zijn betrokken bij het thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

6.1.4.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Volksgezondheidsbeleid

In 2024 is het plan van aanpak gezond en actief leven (GALA) [uitgevoerd](#). De focus ligt op een gezonde leefstijl en een gezonde leefomgeving. Belangrijke resultaten zijn de valpreventietrainingen en het Lekker Leven Festival, de pilot Volwassenenfonds, investeringen in een gezonde leefomgeving door het plaatsen van beweegtoestellen en samenwerking rond de programmering in wijken en buurten, de ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en samenwerking met VO- scholen gericht op meer bewegen van jongeren. In de regio West-Brabant werkt Oosterhout mee aan de vier actielijnen van het regioplan. Oosterhout is bestuurlijk trekker van de samenwerking, samen met Breda en Roosendaal.

Positieve gezondheid

De toepassing van het uitgangspunt van positieve gezondheid ligt ten grondslag aan het GALA-plan op lokaal niveau en het regioplan (IZA) West-Brabant. In 2024 heeft dit concreet vorm gekregen in de uitvoering van de plannen.

6.1.4.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Gezondheidszorg in de gemeente	7,5	7,2	-	Onbekend	B
Voldoet aan beweegnorm	39,2%	39,8%	-	Onbekend	B

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.1.4.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Beleidsnota Oosterhout Vitale Stad; gezond en actief leven 2023-2026	2023
Plan van aanpak Gezond en Actief Leven (GALA) in Oosterhout	2023

6.1.5 Inclusie

Vanuit het uitgangspunt dat alle mensen verschillend en gelijkwaardig zijn willen we een samenleving waarin iedereen mee kan doen en eenieder zich onderdeel voelt van de gemeenschap, ongeacht levensovertuiging, huidskleur, afkomst, gender en seksuele voorkeur (LHB-TIQ+), handicap of beperking. Als gemeente dragen we dit actief uit en handelen hier ook naar in de dagelijkse praktijk.

6.1.5.1 Verbonden partij(en)

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

6.1.5.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

In 2024 is een concept Ambitiekader Inclusie en Toegankelijkheid opgesteld en gedeeld met de raad. Het ambitiekader en de bijbehorende Lokale Inclusieagenda zijn aan de hand van 3 pijlers opgebouwd: inclusie, toegankelijkheid en laaggeletterdheid. Met diverse samenwerkings-

partijen zijn contacten onderhouden en binnen de organisatie is een bewustwordingstraject opgestart.

6.1.5.3 Beleidsindicator(en)

Er zijn voor dit thema geen beleidsindicatoren beschikbaar.

6.1.5.4 Beleidskader(s)

Er zijn voor dit thema geen beleidskaders vastgesteld.

6.1.6 Dierenwelzijn

Het op een juiste wijze exploiteren van het Milieu Educatief Centrum en de bijbehorende kinderboerderij (MEK) op een manier die recht doet aan de huidige inzichten op het gebied van dierenwelzijn. Daarnaast is er deze bestuursperiode bijzondere aandacht voor het welzijn van dieren.

6.1.6.1 Verbonden partij(en)

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

6.1.6.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Een plan van aanpak voor de toekomst van het MEK is in 2024 afgerond en wordt in het tweede kwartaal 2025 aan het college en de gemeenteraad aangeboden.

6.1.6.3 Beleidsindicator(en)

Er zijn voor dit thema geen beleidsindicatoren beschikbaar.

6.1.6.4 Beleidskader(s)

Er zijn voor dit thema geen beleidskaders vastgesteld.

6.1.7 Ontwikkelingen sociaal domein

We willen dat het goed gaat met de inwoners van Oosterhout. We vinden het belangrijk dat inwoners een waardevol bestaan kunnen opbouwen, hierin eigen keuzes kunnen maken en veerkrachtig zijn wanneer het leven (even) tegenzit. Met de visie Sociaal Domein zetten we sinds 2021 stevig in op de 'beweging naar de voorkant': zo veel mogelijk en zo vroeg mogelijk problemen opvangen en oplossen in de eigen directe omgeving en/of met inzet van (vrij toegankelijke) voorzieningen in de stad. Op deze wijze vermindert de druk op de niet vrij toegankelijke voorzieningen. Vanuit deze visie zijn de volgende maatschappelijke resultaten geformuleerd:

- een samenleving (stad, kerkdorp, wijk of buurt) waarin inwoners naar vermogen meedoen;
- een samenleving waarin inwoners naar vermogen op eigen kracht functioneren;
- een samenleving waarin inwoners in hun functioneren steun kunnen krijgen van de directe omgeving door de aanwezigheid van een sterke sociale basis, brede maatschappelijke voorzieningen en vrij toegankelijke voorzieningen.

In 2024 werken we opnieuw vanuit de integraliteit: uiteraard binnen het sociaal domein, maar ook meer richting het fysieke domein (wonen en openbare ruimte).

6.1.7.1 Verbonden partij(en)

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

6.1.7.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Onderzoek kosten sociaal domein

Het onderzoek naar de kostenbeheersing in het sociaal domein is begin april 2024 opgeleverd. De conclusie van het onderzoek is dat de totale netto lasten van Oosterhout voor het sociaal domein in 2023 lager zijn dan bij vergelijkbare gemeenten, zeker bij de maatwerkvoorzieningen. Daarnaast wordt er meer besteed aan voorzieningen in het voorliggend veld. Er kan dus voorzichtig geconcludeerd worden dat de beweging naar de voorkant die we als gemeente ingezet hebben zich ook vertaalt in lagere kosten. Naast deze conclusie stelt het rapport maatregelen voor die toch nog kunnen bijdragen aan kostenbeheersing, voornamelijk in de uitvoering. Er wordt nog ruimte gezien om de kosten beter te beheersen en besparingen in het sociaal domein te realiseren. Er was een aantal ontwikkelingen al ingezet en die voortgezet en verder ontwikkeld worden (o.a. integraal werken, opgave kostenbeheersing en verder investeren in de beweging naar de voorkant). Zo is er onder andere ingezet op de 25 duurste casussen, de ontwikkeling van het Stevige Lokale Team, de doorontwikkeling van de dashboards en het terugdringen van maatwerkovereenkomsten binnen de jeugdzorg.

Menselijke maat

De menselijke maat moet vooral toegepast worden door de uitvoerende medewerkers. Om de medewerkers hiervoor de handvatten te geven hebben ze een training 'omgekeerde toets' gevolgd en is er tijdens verschillende bijeenkomsten aandacht geweest voor de basishouding.

Verbetertraject toegang

Het proces voor de toegang is in 2024 voor inwoners vereenvoudigd door onderscheid te maken in makkelijke en moeilijke vragen. Bij makkelijke vragen krijgt de inwoner sneller antwoord op zijn vraag en/of indicatie. Bij moeilijke vragen hebben medewerkers van de gemeente meer tijd om regie te voeren. De inwoners en zorgaanbieders hebben ook meer verantwoordelijkheid gekregen in de evaluatie van de hulp waardoor de medewerker van de gemeente minder administratieve lasten heeft en meer inwoners kan helpen. Ook zijn de keuzemogelijkheden voor inwoners om contact op te nemen met het frontoffice van het sociaal team in 2024 uitgebreid. Inwoners kunnen nu ook digitaal een vraag stellen of een digitale belafsprake maken met een specialist. In 2024 hebben de medewerkers van het Sociaal Team een training gevolgd in verdere professionalisering van de dienstverlening. Dit door reflectie en bewustwording van hun houding en gedrag in de interactie met anderen.

Tot slot zijn in 2024 de voorbereidingen gestart voor de digitale ondertekening van plannen van aanpak door inwoners.

Beweging naar de voorkant

In 2024 is op basis van het SenseGuide (narratief) onderzoek naar de vrij toegankelijke ontmoetingsplekken gewerkt aan de doorontwikkeling van de ontmoetingscentra. Er is gewerkt aan de toegankelijkheid van de voorzieningen in het voor veld, zoals een publieksonderzoek naar het Centrum voor Wonen en Welzijn en verbetering van de website voor mantelzorgers. De cultuur en sportcoaches zijn meer in verbinding met de Meer voor Elkaar Teams om zo meer in te springen op de behoefte vanuit de wijk en van de wijkbewoners. Ook de wijk-GGD-er staat in direct contact met de wijkmakelaars.

In 2024 is het programma versterking sociale basis opgestart om nog meer in samenhang de beweging naar de voorkant te kunnen maken en meer planmatig te werken. Daarnaast zijn de voorbereidingen getroffen voor de pilot Stevig Lokaal Team (SLT).

6.1.7.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose		Score 2024	*
			2024			
Score Sociale kracht	72	73	-	Onbekend	B	
Score Participatie	72	75	-	Onbekend	B	
Score mate van eenzaamheid	81	80	-	Onbekend	B	
Score zelfredzaamheid	81	81	-	Onbekend	B	
Score financiële zelfredzaamheid	71	71	-	Onbekend	B	
Score collectieve zelfredzaamheid	60	61	-	Onbekend	B	
Score sociale cohesie	-	67	-	Onbekend	B	
Cliënten dat wist waar ze terecht konden voor hulp	76,0%	74,0%	80,0%	Onbekend	B	

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.1.7.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Verordening Sociale Adviesraad Oosterhout	2017
Visie Sociaal Domein	2020
Beleidsplan Toezicht en Handhaving rechtmatigheid in het Sociaal Domein	2021

6.1.8 Programmakosten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
Jeugd	25.721	25.888	28.375	2.487 N
Wet maatschappelijke ondersteuning	21.356	24.715	23.713	-1.002 V
Sociaal beleid	12.708	14.637	13.987	-650 V
Volksgezondheid	2.320	2.621	2.499	-122 V
Dierenwelzijn	197	221	193	-28 V
Ontwikkelingen sociaal domein	707	880	918	38 N
Resultaat voor bestemming	63.009	68.962	69.685	723 N
Storting reserves	-	500	500	-
Onttrekking reserves	-368	-815	-815	-
Resultaat na bestemming	62.641	68.647	69.370	723 N

6.1.9 Taakvelden

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
1.0 - Veiligheid	96	88	97	9 N
4.0 - Onderwijs	1.060	1.010	1.090	80 N
6.0 - Sociaal Domein	59.402	65.086	65.861	775 N
7.0 - Volksgezondheid en milieu	2.451	2.778	2.637	-141 V
Resultaat voor bestemming	63.009	68.962	69.685	723 N

6.1.10 Investerings

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Netto beschikbaar	Uitgaven 2024	Dekking	Restant ultimo 2024
Wmo	3.879	349	-	3.530
Totaal	3.879	349	-	3.530

6.2 Arbeidsmarkt, economie en onderwijs

Portefeuillehouder(s)

G. Beenhakker, D. Melsen

6.2.1 Arbeidsmarkt

Binnen het actieprogramma arbeidsmarkt en economie is de ambitie opgenomen om stappen te maken naar een betere weerbaarheid en flexibiliteit van inwoners en ondernemers, zodat zij goed kunnen meebewegen met de ontwikkelingen en transities die gaande zijn. Beroepen verdwijnen, de inhoud van het werk verandert en er komen nieuwe beroepen bij. Dit vraagt van inwoners om nieuwe vaardigheden eigen te maken en voor ondernemers om inzicht waar hun kracht ligt en te weten welke vaardigheden nu belangrijk zijn maar ook in de toekomst. Deze opgave draagt bij aan deze transformatie door voor inwoners/ werknemers in te zetten op een leven lang ontwikkelen en anders opleiden, en met ondernemers te verkennen wat acties zijn om de lokale economie te versterken en de juiste mensen te vinden en vast te houden. Dit zodat de toekomstvisie van Oosterhout: 'Iedereen moet mee kunnen doen. We moeten de kracht die we hebben benutten, zodat het hier prettig wonen, fijn werken en goed recreëren is.', gerealiseerd wordt.

Met de acties die we gezamenlijk belangrijk vinden, zetten we in op oplossingen voor economische - en arbeidsmarkt vraagstukken. Onze rol als gemeente hierin is die van aanjager, kartrekker of initiator maar altijd in de verbindende en/of faciliterende vorm. Als overheid creëren wij geen banen, ontwikkelen geen onderwijs en investeren niet in innovaties. We verbinden partijen zodat de samenwerking ten goede komt voor onze inwoners en ondernemers en zorgen voor een gunstig vestigingsklimaat.

6.2.1.1 Verbonden partij(en)

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

6.2.1.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Leven Lang Ontwikkelen

De hybride opleiding logistiek loopt voor het derde jaar. Schoolbestuur (Curio) en ondernemers hebben afspraken gemaakt om de opleiding zonder subsidie van gemeente of provincie verder vorm te geven. Begin december 2024 vond een eerste bijeenkomst plaats om de animo voor een hybride opleiding techniek te peilen. De eerste geluiden zijn positief; in het eerste kwartaal van 2025 wordt een vervolgoverleg gepland tussen bedrijfsleven, onderwijs (Curio) en gemeente.

Technologie voor Sociale Inclusie

Sinds oktober 2023 is TINT (Technohub Inclusieve Technologie) West-Brabant (MidZuid) een feit en loopt nog altijd goed. Binnen de Arbeidsmarktregio is de ontwikkeling aangewezen als speerpunt waarvoor landelijke en provinciale middelen worden aangewend.

Een vliegende start, samenhang onderwijs – arbeidsmarkt

Binnen de arbeidsmarktregio West-Brabant is gewerkt aan de totstandkoming van een Regionaal Werkcentrum (RWC). Hiervoor is een meerjarige agenda vastgesteld en een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Het RWC is van start gegaan maar 2025 is een overgangs- en opbouwjaar en in 2026 moet het definitief staan. Naast de gemeenten zijn hierbij het onderwijs en sociale partners betrokken.

6.2.1.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Aantal banen (aantal per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar)	700,8	710,6	-	Onbekend	L
Werkloosheidspercentage	3,3%	3,2%	3,8%	3,1	G

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.2.1.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Oosterhout werkt !, meer voor elkaar	2022

6.2.2 Ruimte om te ondernemen

Behoud en versterking van de werkgelegenheid door het stimuleren van een duurzame economie, door het bevorderen van een goed ondernemersklimaat en door goed relatiebeheer. Versterken aantrekkelijkheid van het stadshart tot een bruisende, ondernemende binnenstad. Behoud en versterking van de werkgelegenheid door het faciliteren van nieuwvestiging of uitbreiding van bedrijven en het bevorderen van een goed ondernemersklimaat.

6.2.2.1 Verbonden partij(en)

Het bedrijvenpark Everdenberg Oost [📍](#) gevestigd te Oosterhout is betrokken bij het thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

6.2.2.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Samenwerking met bedrijventerreinen

De contacten met bedrijventerreinen en parkmanagement zijn voortgezet en lopen goed. Ook de subsidieregeling bedrijventerreinen en kantorenparken is nog altijd van kracht en kent een succesvolle inschrijving. Op de terreinen Statendam en Vijf Eiken-Heihoef zijn trajecten ingezet om de bedrijvenvereniging te versterken (het verhogen van het aantal leden). De middelen uit de SPUK-regeling Verduurzaming Bedrijventerreinen kunnen benut worden om deze aanpak voort te zetten.

Toekomst bedrijventerreinen

De aanbevelingen uit de analyses per bedrijfsterrein en gesprekken met ondernemers zijn in 2024 verder geconcretiseerd. 1e kwartaal 2025 wordt het Actieplan bedrijventerreinen

afgerond. Op basis daarvan wordt een start gemaakt met drie onderdelen: het realiseren van een fiets/wandelpad inclusief vergroening op Weststad, het realiseren van collectieve camera-beveiliging op de grote bedrijventerreinen en het organiseren van een 'Open Bedrijven dag' in september 2025. In december 2024 is een Impulssubsidie verstrekt aan bedrijvenverenigingen BIZ Weststad en Vijf Eiken-Heihoef voor het realiseren van de collectieve camerabeveiliging.

Havensamenwerking

De Havenvisie is in september 2024 besproken met de betrokken ondernemers. Op basis daarvan is een selectie van actiepunten gekozen om het havenbeheer te professionaliseren en het havengebied te versterken onder andere op gebied van veiligheid. Deze worden in 2025 uitgewerkt in samenwerking met Brabant Ports. Verdere voorbereidingen voor het toetreden van de leden (deelnemende gemeenten) aan Brabant Ports zijn in een afrondende fase. Toetreding staat gepland voor het eerste kwartaal van 2025.

Everdenberg-Oost

Het woonrijp maken van het bedrijventerrein wordt in het eerste kwartaal van 2025 afgerond. De particuliere energie-hub wordt in de eerste helft van 2025 verder uitgewerkt (zowel juridisch als in de uitvoering).

Door wijzigingen in de stikstofproblematiek is de planning om de eerste bedrijfskavels in de eerste helft van 2025 uit te geven en te starten met de aanleg van de aansluiting van Everdenberg Oost op de Heistraat (N629). In december 2024 heeft de gemeenteraad hier positief over geadviseerd.

Bruisende Binnenstad

In samenwerking met de ondernemers en eigenaren van de binnenstad is weer volop gewerkt aan een bruisende binnenstad. Projecten rondom vergroening, aanpak leegstand en de Oosterhoutse Cadeaubon zijn opgepakt. Voor de Markt is in samenwerking met de horecaondernemers en weekmarkt gekomen tot een nieuwe indeling van de Markt.

Evaluatie binnenstad visie

De evaluatie van de binnenstadvisie is in 2024 opgesteld. Deze wordt begin 2025 met de stichting Bruisende Binnenstad besproken. De evaluatie kan vervolgens afgerond worden en aan de raad aangeboden worden. Mede op basis van de evaluatie zal de stichting Bruisende Binnenstad met de gemeente komen tot een actieprogramma voor de nieuwe BIZ-periode.

Evaluatie detailhandelsvisie

De evaluatie van de detailhandelsvisie is in 2024 opgesteld. De evaluatie wordt begin 2025 afgerond waarna deze wordt gedeeld met de gemeenteraad.

Arendshof I

In 2024 is het Programma van Uitgangspunten voor een toekomstige ontwikkeling van Arendshof I afgerond en met de leden van de Vereniging van eigenaren (VVE) gedeeld. De VVE heeft zich ten doel gesteld om uiterlijk begin 2026 een definitieve keuze te maken aangaande de toekomst van winkelcentrum Arendshof I.

Horecavisie

In het derde kwartaal 2024 is de raad geïnformeerd over de stand van zaken van het actieprogramma van de Horecavisie. Veel acties zijn inmiddels afgerond zoals de vergroening van de Klappeijstraat en het onderzoek naar een uitgaanslocatie voor jongeren onder de 18 jaar. Sommige acties vragen nog structurele aandacht en zijn daarom opgenomen in de reguliere werkzaamheden, omdat deze in het beleid of in het omgevingsplan moeten worden opgenomen/verwerkt.

6.2.2.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Vestiging van bedrijven (aantal per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar)	166,8	176,4	-	onbekend	L
Func tiemenging (%)	53,6%	53,8%	53,5%	onbekend	L
Waardering vestigingsklimaat gemeente (score 1-10)	7,1	onbekend	7,1	7,2	G
Aantal hectare direct uitgeefbare bedrijventerrein	16,2	16,2	16,2	16,2	G
Organisatiegraad bedrijven op bedrijventerreinen. (Aangesloten bij bedrijventerreinvereniging of vallend onder BIZ)	28%	35%	45,0%	45,0%	G
Aantal oprichtingen van ondernemingen (per 1.000 vestigingen).	747	754	700	670	G
Aantal opheffingen van ondernemingen (per 1.000 vestigingen)	457	540	400	584	G
Leegstandsindicatoren:					
Kantoren (m2)	6.600	5.200	6.000	4.200	G
Bedrijven (m2)	13.800	13.100	13.000	12.900	G
Winkelruimte/horeca (%)	16,0%	17,3%	15,0%	16,4	G
Waardering ondernemers gehele gemeentelijke dienstverlening (score 1-10)	6,7	-	-	6,7	G
Gemiddeld aantal passanten in binnenstad per week3	49.200	60.500	-	90.100	G
Winkelaanbod in de gemeente	7,0	6,8	-	onbekend	B

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.2.2.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Beleid en beleidsregels standplaatsen in Oosterhout	2015
Visie op de boodschappenstructuur	2016
Detailhandelsvisie	2017
Binnenstadvisie	2017
Verordening op de warenmarkten voor de gemeente Oosterhout 2019	2019
Terrassenbeleid Gemeente Oosterhout	2019
Oosterhout werkt! Meer voor elkaar	2022
Nadere regels voor de warenmarkten in de gemeente Oosterhout	2023

6.2.3 Onderwijs

Alle jeugdigen van 0-25 jaar in Oosterhout helpen wij op weg naar maatschappelijke zelfstandigheid en een positieve deelname aan het maatschappelijk leven. Het accent ligt daarbij op het vergroten van kansen en het voorkomen van (school)uitval.

6.2.3.1 Verbonden partij(en)

Het Regionaal Bureau Leren (RBL) [gevestigd te Breda](#) is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

6.2.3.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Visie op onderwijs

In september 2023 is de onderwijsvisie vastgesteld door de gemeenteraad. In deze visie zijn ambities opgenomen die worden geconcretiseerd in diverse uitvoeringsprogramma's en de Lokale Educatieve Agenda (LEA). Doordat realisatie in verschillende uitvoeringsprogramma's plaatsvindt is centrale monitoring van belang. Dit gaat plaatsvinden op de LEA. (verwachting vaststelling LEA Q2 door het college).

Lokale Educatieve Agenda

De LEA is de ontwikkel- en samenwerkingsagenda van de onderwijsbesturen en de gemeente. Niet alle ambities kunnen tegelijkertijd worden geconcretiseerd en uitgevoerd. Dit is een gefaseerd en doorlopend proces met meerdere partners. Een deel van de ambities is al wel gerealiseerd, zoals de realisatie van een voltijdse onderwijsvoorziening voor nieuwkomers in Oosterhout. Sinds januari 2024 verzorgt Nieuwkomersonderwijs Oosterhout (NKO) op locatie de Menorah onderwijs aan nieuwkomers in de leeftijd van 6-12 jaar. Op het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) is met de schoolbesturen gesproken over de enkele thema's uit de onderwijsvisie: (mentale) gezondheid, samenwerking onderwijs en jeugd en kansengelijkheid. De uitkomsten hiervan worden verwerkt in de LEA.

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

De uitbreiding van de Montessori met één lokaal is opgeleverd. De plannen voor de uitbreiding van de Meander met één lokaal zijn uitgewerkt. Eind september 2024 heeft de omgevingsdioloog plaatsgevonden. Hierna is de vergunning aangevraagd. Naar verwachting wordt de uitbreiding in het tweede kwartaal van 2025 gerealiseerd.

In september 2024 heeft de gemeenteraad een besluit genomen over de locatiekeuze voor het nieuwe Hanze College. Daarnaast is het restant voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Met dit krediet is het verder uitwerken van de nieuwbouwplannen opgestart.

Verder is gestart met het uitwerken van de plannen voor de nieuwbouw van de Ontdekking in samenwerking met het Schoolbestuur. In de plannen wordt rekening gehouden met de wijkfunctie van de school. Naar verwachting wordt dit bouwkrediet in het vierde kwartaal 2025 aangevraagd bij de gemeenteraad.

Vervolgens zijn haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd naar de diverse toekomstscenario's voor de schoolgebouwen uit de eerste termijn van het IHP. Het gaat om de Sterrendonk, Toekomst, Muldersteeg (locatie Slotjesveld) en de Hobbit (dependance Rubenshof/Sterrendonk). Hierbij zijn de scenario's (ver)nieuwbouw en nieuwbouw met elkaar vergeleken. De resultaten uit de haalbaarheidsonderzoeken zijn gebruikt voor het opstellen van de scenario's voor de investeringen in onderwijshuisvesting die opgenomen zijn in de programmabegroting 2025.

Naast de investeringen in bovenstaande schoolgebouwen is er geld beschikbaar gesteld aan SIPO voor de start van de nieuwe school Aboe Ayoeb. Deze school is per schooljaar 1 augustus 2024 gestart met drie lokalen en een speellokaal in de Biëncorf. Tegen het besluit om de Berkenhof aan te wijzen als hoofdlocatie is door het schoolbestuur beroep ingesteld. De rechtbank heeft dit beroep in juni ongegrond verklaard. Tegen deze beslissing is hoger beroep ingesteld. Er is in 2024 nog geen zittingsdatum ingepland.

Bevorderen praktijkleren op de werkvloer

De hybride opleiding logistiek is ook in het schooljaar 2024-2025 van start gegaan. De verschillende partners zijn in 2024 in overleg gegaan over een nieuw convenant waardoor de opleiding ook voor de komende schooljaren geborgd kan worden.

Eind 2024 heeft, mede op verzoek van een aantal technische bedrijven een eerste verkenning plaatsgevonden om te verkennen of ook op het gebied van techniek kan worden samengewerkt door overheid, ondernemers en onderwijs. Een hybride techniek opleiding is een van de mogelijkheden die is besproken om Oosterhoutse jongeren te behouden voor Oosterhout. Als andere opties zijn nauwer samenwerken met basis en voortgezet onderwijs en investeren in nieuwkomers benoemd.

Doorontwikkeling GR Regionaal Bureau Leren

Begin 2024 was het voornemen van het bestuur van de GR om nieuw beleid voor het Regionaal Bureau Leren (RBL) te ontwikkelen en dit ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraden. Hierbij stond meer inzetten op preventie en meer 'outreaching' werken centraal.

Inmiddels is dit, mede door de financiële uitdagingen waarvoor gemeenten zich de komende jaren voorgesteld zien, niet meer actueel. Het bestuur heeft er in april 2024 voor gekozen alleen te investeren in de basis en de wettelijke taken van het RBL op orde te brengen.

Om in Oosterhout toch de beweging naar de voorkant te kunnen maken is deze meer preventieve taak ondergebracht in de opdracht voor de realisatie van een Stevig Lokale Team, dat per 1-1-2025 zal starten in Dommelbergen.

Gelijke kansen en tegengaan van onderwijsachterstanden

In de visie onderwijs zijn ambities opgenomen op het thema kansengelijkheid. Deze ambities zijn in 2024 geconcretiseerd in een uitvoeringsprogramma ‘Onderwijsachterstandenbeleid 2025-2026’. Vanuit dit uitvoeringsprogramma wordt ingezet op het indiceren en toe leiden naar Voorschoolse en vroegschoolse educatie (VVE), aanbod en spreiding van VVE, de ondersteunings-structuur van het jonge kind en het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden in het basisonderwijs.

De middelen vanuit de specifieke uitkering Nationaal Programma Onderwijs (NPO) zijn ingezet binnen de vastgestelde actielijnen NPO. Deze inzet draagt bij aan de aanpak van vertragingen die zijn opgelopen tijdens de Corona periode.

Verbinding passend onderwijs en jeugdhulp

Er heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de manier waarop de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp lokaal geoptimaliseerd kan worden. Dit heeft in de eerste helft van 2024 geleid tot een pilot met brugfunctionarissen op twee basisscholen. In de tweede helft van 2024 is deze pilot voortgezet en via een rijkssubsidie aan de scholen uitgebreid naar meer basisscholen.

6.2.3.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Absoluut verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	4,8	Onbekend	9,7	Onbekend	L
Relatief verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	19	Onbekend	32	Onbekend	L
Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers, % deelnemers aan het VO en MBO onderwijs)	2,75%	2,0%	2,7	2,13	L
% schoolverzuim	2,95%	onbekend	7,1%	3,42%	G
Verzuimpercentage RBL	4,07%	5,1%	6,8%	4,51%	G
Omvang voortijdig schoolverlaters 18-	18	18	16,2	14	G
Omvang voortijdig schoolverlaters 18+	93	69	45	86	G
Omvang relatief verzuim (aantal meldingen)	220	378	378	311	G
Omvang absoluut verzuim (aantal meldingen)	35	65	65	37	G

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Omvang thuiszitters (aantal meldingen)	5	3	5,2	13	G
Wet kinderopvang:					
Aandeel tijdig afgehandelde aanvragen	100%	100%	95%	100%	G
Aandeel geïnspecteerde locaties (KDV-BSO-GOB-PSZ)	100%	100%	97%	98,48%	G
Aandeel geïnspecteerde locaties (VGO nieuw)	100%	100%	100%	100%	G
Aandeel geïnspecteerde locaties (VGO bestaand)	60,5%	58,1%	50%	58,54%	G
Aandeel ingezette handhavingstrajecten	100%	100%	100%	100%	G
Aantal keer geen actie op tekortkomingen	-	1	-	1	G
Onderwijsvoorzieningen in de gemeente	7,6	7,6	13.000	Onbekend	B
Waardering basisonderwijs in de woonbuurt	7,5	7,4	15,0%	Onbekend	B
Voorzieningen voor jongeren in de gemeente	5,8	5,8	6,7	Onbekend	B

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.2.3.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Oosterhout 2015	2014
Pilot leerlingenvervoer leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs	2016
Harmonisatie voorscholen en kinderopvang	2017
Beleidsregels peuteropvang en voorschoolse educatie 2019	2018
Gemeenschappelijke Regeling Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten regio West-Brabant	2019
Verordening leerlingenvervoer gemeente Oosterhout 2022	2022
Beleidsregels voor het leerlingenvervoer gemeente Oosterhout 2022	2022
Integraal Huisvestingsplan	2022
Onderwijsvisie	2023
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs	2023

6.2.4 Toerisme en recreatie

Een goed toeristisch recreatief klimaat, waarbij de ligging van Oosterhout optimaal benut wordt. Daarnaast moet er voldoende vertier voor jonge gezinnen beschikbaar zijn. Met stadspromotie willen we bereiken dat jonge mensen en jonge gezinnen in toenemende mate kiezen voor Oosterhout om te bezoeken, te wonen en te werken.

6.2.4.1 Verbonden partij(en)

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

6.2.4.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Verantwoording toeristisch fonds

Al enkele jaren wordt gewerkt met en toeristisch fonds. Jaarlijks is € 75.000 beschikbaar waar het Platform Toerisme als vertegenwoordiging vanuit de toeristische sector over adviseert. In 2024 is in totaal voor € 68.500 aan projecten toegekend, het restantbedrag is toegevoegd aan de reserve Toeristisch Fonds. Eind 2024 heeft er een evaluatie plaatsgevonden over de werkwijze van het Toeristisch Fonds. De conclusie is om de huidige werkwijze te continueren.

Samenwerking in de regio

In 2024 organiseerde Oosterhout het ondernemerscafé Zuiderwaterlinie, waar ondernemers uit omliggende gemeentes inspiratie opdeden om deze historische waterlinie economisch te benutten. Voor meer zichtbaarheid vanaf het water organiseerde de VVV Oosterhout vaartochten met ondersteuning vanuit de Zuiderwaterlinie-alliantie.

Binnen het Steeknetwerk Beleef de Biesbosch werken Oosterhout, Geertruidenberg, Altena en Drimmelen samen aan regiopromotie. In 2024 verscheen een nieuwe regiokaart en gezamenlijke promotieactiviteiten rond '80 jaar bevrijding' werden opgezet. De gemeentes werkten ook aan sterkere banden met Visit Brabant om meer Belgische en Duitse bezoekers te trekken.

Tot slot ontwikkelde Landstad de Baronie een stempelkaart om de Baronie-poorten (locaties die waardevolle natuurgebieden en/of bijzondere cultuurhistorische plekken ontsluiten) te promoten. In Oosterhout nemen Bos & Co en Pannenkoekenhuis Koeckers deel.

6.2.4.3 Beleidsindicator(en)

Er zijn voor dit thema geen beleidsindicatoren beschikbaar.

6.2.4.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Toeristisch fonds	2016

6.2.5 Evenementen

Evenementen leveren een belangrijke bijdrage aan het vergroten van de aantrekkelijkheid van de gemeente Oosterhout. Alle inwoners en bezoekers kunnen genieten van allerlei verschillende evenementen. Het is belangrijk om initiatieven de ruimte te geven en te zorgen voor een breed aanbod aan evenementen.

6.2.5.1 Verbonden partij(en)

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

6.2.5.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Evenementenbeleid

In 2024 is er ingezet op meer samenwerking geweest tussen de Bruisende Binnenstad, horeca-ondernemers, gemeente, en partners zoals het Oranjecomité en Oosterhoutse Carnaval Stichting. Ook zijn er in 2024 nieuwe succesvolle concepten uitgerold zoals Foodstock (foodtruck-festival), Oosterhout Live Binnen en 80-jarige bevrijding van Oosterhout.

Ondersteuning evenementen

Evenementen zijn facilitair in brede zin ondersteund. Denk hierbij aan stroomvoorziening, water, dranghekken, straatafsluitingen, etc. Ook worden andere middelen ingezet zoals sanitaire voorzieningen bij stadsfeesten. Omdat er een groei is in het aantal evenementen, worden meer ondersteunende materialen ingehuurd en/of aangeschaft, om te voldoen aan de verplichting om veilige evenementen te laten plaatsvinden.

Evaluatie en doorontwikkeling kermis

In 2023 is de kermis geëvalueerd. De aanbevelingen uit deze evaluatie zijn overgenomen en uitgevoerd tijdens de kermis 2024. Zo is naast de kermis een driedaagse kermisbraderie georganiseerd, een nostalgische kermis op de Heuvel en entertainment op de Markt.

Inzet Sus-teams en beveiliging verhogen

Het Sus-team is een speciaal team van particuliere beveiligers dat door de gemeente wordt ingezet om het uitgaanspubliek waar nodig aan te spreken bij evenementen of tijdens bijzondere stapavonden in Oosterhout. Het is aanvullend op het toezicht van de politie en het cameratoezicht. Zij hebben als voornaamste taak problemen tijdig te signaleren en de-escalerend op te treden. In 2024 is het vaker ingezet dan voorgaande jaren. Er was inzet tijdens de jaarwisseling 2023-2024, carnaval, koningsnacht en koningsdag, kermis en tijdens het uitgaansweekend voor 11-11.

6.2.5.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Evenementen en festivals in de gemeente	7,2	7,2	-	Onbekend	B

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.2.5.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Nota Evenementenbeleid "Evenementen maken de stad"	2012

6.2.6 Programmakosten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
Arbeidsmarkt	-	-	-	-
Ruimte om te ondernemen	997	1.040	1.110	70 N
Onderwijs	4.225	5.141	4.919	-222 V
Toerisme en recreatie	349	329	399	70 N
Evenementen	431	350	446	96 N
Resultaat voor bestemming	6.002	6.860	6.874	14 N
Storting reserves	14.311	-	421	421 N
Onttrekking reserves	-14.539	-762	-845	-83 V
Resultaat na bestemming	5.774	6.098	6.450	352 N

6.2.7 Taakvelden

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
0.0 - Bestuur en ondersteuning	2	5	5	-
3.0 - Economie	1.430	1.435	1.560	125 N
4.0 - Onderwijs	4.121	5.041	4.810	-231 V
5.0 - Sport, cultuur en recreatie	345	279	391	112 N
6.0 - Sociaal Domein	104	100	108	8 N
Resultaat voor bestemming	6.002	6.860	6.874	14 N

6.2.8 Investerings

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Netto beschikbaar	Uitgaven 2024	Dekking	Restant ultimo 2024
Ruimte om te ondernemen	145	196	-65	14
Onderwijs	3.085	1.164	-	1.921
Totaal	3.230	1.360	-65	1.935

6.3 Sport en cultuur

Portefeuillehouder(s)

A. Kastelijns, C. Piena en W.J. van der Zanden

6.3.1 Sport

Het bevorderen van sportdeelname door inwoners van Oosterhout, zowel uit het oogpunt van volksgezondheid als vanuit sociaal perspectief (voorkomen maatschappelijk isolement, bevorderen integratie, tegengaan overlast).

6.3.1.1 Verbonden partij(en)

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

6.3.1.2 Wat hebben hiervoor gedaan

Voorbereiding sporthal Arkendonk

In 2024 is het definitief ontwerp vastgesteld, is door de gemeenteraad het krediet beschikbaar gesteld, zijn vergunningen verleend en is gestart met de sloopwerkzaamheden en de werkzaamheden aan de sporthal. De gebruikers worden tijdens de bouwwerkzaamheden tijdelijk ondergebracht in andere binnensportlocaties.

Verplaatsing accommodatie Irene '58 Den Hout

In 2024 is het definitieve ontwerp voor het nieuwe sportpark Houtse Akkers afgerond en is het krediet beschikbaar gesteld en het bestemmingsplan vastgesteld door de gemeenteraad.

Op het vastgestelde bestemmingsplan is beroep ingesteld en is een voorlopige voorziening aangevraagd. Naar aanleiding van het beroep is het bestemmingsplan geschorst. In de tussenliggende periode zijn de plannen voor het nieuwe sportpark geoptimaliseerd en is de onderbouwing van het bestemmingsplan nader gemotiveerd. In afwachting van de uitspraak van de Raad van State zijn de vergunningen voor het nieuwe sportpark aangevraagd en is de aanbesteding voorbereid.

Brede buurt

In 2024 zijn de buurtsportcoaches van Moove en cultuurcoaches van h19 actief in de buurten en wijken van Oosterhout geweest. Samen met andere sociaal-maatschappelijke partners hebben zij zich – met sport en cultuur als middel - met name op de participatie van kwetsbare groepen in onze samenleving gericht. Nieuwe aandachtspunten was de aanpak voor de mentale gezondheid van jongeren en inclusie (o.a. in samenwerking met JONG en h19).

Het buurtsportcoachkompas is landelijk stopgezet en wordt niet meer gebruikt als toetsing. Cijfers en data worden met name gebruikt uit beleidsstukken, enquêtes en resultaten uit het Brede Buurt programma. Zo wordt er gestuurd op de ontwikkeling van de programma's en projecten.

Vanuit GALA/ Brede SPUK is er verbinding gezocht met het sociaal domein, om thema's als eenzaamheid, armoede en psychische kwetsbaarheid aan te pakken waarbij sport als middel kan worden ingezet. Hiertoe is in december een subsidieregeling opgesteld waar o.a. sportverenigingen en particuliere initiatiefnemers gebruik van kunnen maken.

Visie op het Warande Sportcluster

Met de visie op het Warande Sportcluster, die in 2022 is vastgesteld, is een ontwikkelrichting voor het Sportpark De Warande geschetst. In 2023 zijn de uitgangspunten uit deze visie verder uitgewerkt tot meer concrete actiepunten voor de komende jaren. Deze uitwerkingsslag is met betrokken partners en verenigingen besproken, maar tijdens het proces rondom de Strategische Heroriëntatie is besloten gewenste investeringen de komende jaren on hold te zetten. Met verenigingen wordt bekeken welke initiatieven kunnen worden opgepakt waarvoor geen grote investeringen benodigd zijn.

Verplaatsing accommodatie OVV

In 2024 heeft het college besloten om OVV niet te verplaatsen en is er door de raad een krediet opgenomen om sportpark Oosteind (OVV'67) te revitaliseren. Er wordt een projectgroep samengesteld om dit project in goede banen te leiden. In 2026 moet dit project worden gerealiseerd.

6.3.1.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose		*
			2024	Score 2024	
Niet sporters (%)	-	38,0%	32,0%	46,4%	L
Bezoekersaantallen zwembad	280.000	274.231	280.000	271.000	G
Aantal deelnemers (abonnementen) vanuit minimabeleid	700	1.2072	700	604	G
Zwemles vanuit minimabeleid	80	75	90	92	G
Aantal bezoekers recreatieoord via samenwerkende partners	7.500	7.931	7.800	8.000	G
Aantal samenwerkingspartners recreatieoord	25	24	25	25	G
Sportvoorzieningen in de gemeente	7,6	7,6	-	Onbekend	B
Aandeel 18-plussers dat in afgelopen 12 maanden minimaal één sport heeft beoefend	52%	53%	-	Onbekend	B

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

1 Deelnemers vanuit minimabeleid is meer dan voorgaande jaren, voorheen werd de verkoop van 10 badenkaart aangegeven, in 2023 telt het systeem de werkelijke bezoeken.

6.3.1.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Nota Sporten en Bewegen: "Samen werken aan sporten en bewegen"	2013
Algemene Subsidieverordening Oosterhout 2018	2017
Accommodatiebeleid buitensport	2018
Visie sportcluster de Warande	2022
Beleidskader Brede Buurt	2022
Beleidsregels voor subsidieverstreking gemeente Oosterhout 2025	2024

6.3.2 Cultuur

Het bevorderen van een gevarieerd en hoogwaardig aanbod van cultuur en evenementen, het ondersteunen van kwetsbare vormen van kunst en cultuur en ijveren voor het behoud van het cultureel erfgoed in de stad (inclusief het beheer van collecties). Net als sport wordt ook cultuur ingezet binnen de brede buurt en daarbuiten om de verbinding met het sociaal domein te leggen. Verenigingen en stichtingen vormen een belangrijke drager voor de sociale samenhang in onze dorpen en stad.

6.3.2.1 Verbonden partij(en)

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

6.3.2.2 Wat hebben hiervoor gedaan

Subsidies

In 2024 hebben we als gemeente een rijk en gevarieerd aanbod van culturele voorzieningen en activiteiten gestimuleerd en gefaciliteerd door middel van diverse incidentele en structurele subsidies. Inwoners werden hiermee geactiveerd om mee te doen, anderen te ontmoeten en anderen te leren kennen. Onder andere in het kader van 80 jaar bevrijding zijn honderden vrijwilligers en deelnemers betrokken geweest. Deze en andere activiteiten hebben in 2024 een belangrijke bijdrage geleverd aan het versterken van het culturele aanbod en sociaal-maatschappelijke voorzieningenniveau van Oosterhout.

Cultuureducatie

Met het programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) is ingezet op het versterken van de kwaliteit en het structurele karakter van cultuuronderwijs in het primair en voortgezet onderwijs. De uitvoering hiervan is in handen van H19 en Theek5 en valt in 2024 onder het programma Brede Buurt. Daarnaast worden Centrum voor de Kunsten h19 en diverse culturele verenigingen structureel ondersteund middels subsidies. Mede hierdoor blijft het culturele educatieaanbod voor jeugdige Oosterhouters toegankelijk.

H19 naar Galvanitas

In 2024 is besloten h19 niet naar Galvanitas te verhuizen. Gemeentelijke participatie in een cultuurcluster in en rond de voormalige Galvanitasfabriek wordt financieel onhaalbaar geacht. H19 blijft gehuisvest in het pand aan de Heuvel.

Stadshistorische informatie

In 2024 is het wervingstraject naar een stadshistoricus vergevorderd. In samenwerking met de beoogde stadshistoricus is de inrichting van de stadshistorische informatiefunctie in een taakomschrijving vastgelegd. De stadshistoricus is in 2024 op projectbasis betrokken geweest bij de activiteiten in het kader van 80 jaar bevrijding en heeft enkele werkzaamheden verricht op basis van de taakomschrijving.

Speelgoedmuseum

Met het speelgoedmuseum zijn gesprekken gevoerd over de doorontwikkeling van het museum naar een eigentijds interactief museum. Het museum heeft hiertoe ook externe expertise ingehuurd. Onder andere het digitaliseren en interactief maken van de collectie zijn ontwikkelingen die het museum onderzoekt.

Kunst in de publieke ruimte

In 2024 zijn voorbereidingen getroffen om een adviescommissie kunst in de openbare ruimte te initiëren en de Visie Kunst in de Openbare Ruimte vast te stellen. Vanwege prioritering van ambtelijke capaciteit heeft er in 2024 geen besluitvorming plaatsgevonden.

6.3.2.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Percentage bevolking dat lid is van de bibliotheek	26,0%	23,3%	24,5%	25,0%	G
Aantal ingeschreven leners	14.677	13.487	14.500	14.602	G
Aantal bezoekers	245.031	241.291	250.000	242.118	G
Aantal uitleningen	273.258	241.347	250.000	237.945	G
Aantal scholen met "De Bibliotheek op School"	15	16	13	15	G
Aantal activiteiten	628	565	500	535	G
Aantal deelnemers activiteiten	4.646	7.013	6.500	7.105	G
Aantal voorstellingen de Bussel:					
professioneel	110	148	120	148	G
amateur	50	70	50	81	G
Aantal kaarten	32.000	44.184	32.000	49.349	G
Aantal bezoekers musea:					
speelgoed- en carnavalsmuseum	15.439	10.033	12.500	11.921	G
Brabant Museum Oud Oosterhout	7.429	12.487	13.000	12.394	G
Aantal verleende activiteitsubsidies	21	30	30	51	G

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Evenementen en festivals in de gemeente	7,2	7,3	7,4	Onbekend	B
Aandeel 18-plussers dat in de afgelopen 12 maanden een voorstelling heeft bezocht in Oosterhout	7,2	7,2	7,2	Onbekend	B
Culturele voorzieningen in de gemeente	7,6	7,6	7,5	Onbekend	B
Tevreden over de uitgaansmogelijkheden in de gemeente	-	7,2	-	Onbekend	B
Verenigingen/clubs in de gemeente	-	7,5	-	Onbekend	B

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.3.2.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Cultuurnota "Droom, durf en beleef"	2016
Algemene Subsidieverordening Oosterhout 2018	2017
Nota "Museumbeleid Gemeente Oosterhout"	2020
Beleidsregels voor subsidieverstrekking gemeente Oosterhout 2024	2023

6.3.3 Programmamakosten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
Sport	4.773	4.971	4.577	-394 V
Cultuur	4.965	5.704	5.634	-70 V
Resultaat voor bestemming	9.738	10.675	10.211	-464 V
Storting reserves	1.227	-15	2.255	2.270 N
Onttrekking reserves	-2.520	-1.457	-3.797	-2.340 V
Resultaat na bestemming	8.445	9.203	8.669	-534 V

6.3.4 Taakveld(en)

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
5.0 - Sport, cultuur en recreatie	9.738	10.675	20.211	-464 V
Resultaat voor bestemming	9.738	10.675	10.211	-464 V

6.3.5 Investeringsen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Netto beschikbaar	Uitgaven 2024	Dekking	Restant ultimo 2024
Sport	8.495	2.111	-1.315	7.699
Cultuur	627	1.173	-962	416
Totaal	9.122	3.284	-2.277	8.115

6.4 Duurzaamheid en klimaat

Portefeuillehouder(s)

G. Beenhakker en W.J. van der Zanden

6.4.1 Duurzaam

Met het ondertekenen van het Klimaatakkoord werd duidelijk dat er in Nederland sprake is van een groot, complex en urgent probleem: de uitstoot van CO₂ moet omlaag. Er zijn doelen vastgelegd voor 2030 (-49% CO₂ uitstoot) en 2050 (-95% CO₂ uitstoot). In de Toekomstvisie 2030 is beschreven wat we willen bereiken: goed op weg richting Parijs en naar een circulaire economie, maar ook meer groen en meer water, minder stress.

6.4.1.1 Verbonden partij(en)

De Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant [te Tilburg](#) en de Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen zijn betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

6.4.1.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Energietransitie

Binnen de RES West-Brabant is een start gemaakt met de opzet voor het Regionaal Plan Energiesysteem die begin 2025 in routing wordt gebracht. De gemeente is aangehaakt bij de landelijke projecten van de Delta Rijn corridor (buisleidingen voor onder andere CO₂ en waterstof) en Nederwiek (koppeling windenergie vanaf de Noordzee met landelijk elektriciteitsnetwerk) die onze gemeente raken.

Het project zonneweide Dorst is afgerond en onlangs geopend, waarbij ca. 25.000 zonnepanelen duurzame energie op gaan wekken. Voor het project Energiepark A59 (zon en wind) loopt een beroepsprocedure die in april 2025 door de Raad van State behandeld wordt.

Met het opstellen van de verkennende energievise is gestart. Hierin worden ontwikkelpaden en strategische keuzes voor ons toekomstig energiesysteem in beeld gebracht. Begin 2025 wordt de raad geïnformeerd over deze verkennende studie.

Om inwoners te helpen bij het verduurzamen van hun woning zijn er verschillende inkoopacties georganiseerd, nieuwe buurtteams opgezet en stimuleren we bestaande buurt-teams zoals de Staatsliedenbuurt, Leijzenakkers, Componistenbuurt en Den Hout om hun buurt gezamenlijk te verduurzamen. Het energie bespaar team is eind 2024 in de buurt Leijzenakker gestart met energiescans.

Voor bedrijventerrein Weststad zijn de kansen voor een energie hub onderzocht.

Klimaatadaptatie

Na vaststelling van de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie zijn er verschillende activiteiten geweest om de projecten benoemd in de agenda uit te voeren. Rondom het project NK-Tegelwippen zijn verschillende activiteiten georganiseerd en is verwezen naar de subsidieregeling klimaatvriendelijke tuinen waarvan veelvuldig gebruik wordt gemaakt. Ook is er een club van vrijwillige tuinklimaatcoaches opgericht die advies geven over de vergroening van tuinen. Samen met Thuisvester is er in oktober 2024 een straatactie georganiseerd waarbij voortuinen van zowel huurders als woningeigenaren zijn vergroend. Op bedrijventerrein Vijf Eiken/Heihoef is een wandelpad gerealiseerd en op de bedrijventerreinen Vijf Eiken/Heihoef en Weststad is een NL Omgevingsscan uitgevoerd welke handvatten geeft voor een klimaat adaptieve inrichting.

In samenwerking met het sociaal domein en maatschappelijke partners is gestart met het opstellen van een lokaal hitteplan.

Circulariteit

De klimaat wandelroute is in 2024 geopend. Het waterrotonde project is gestopt omdat er te weinig synergie kansen zijn. Het project Vervoer Over Water Impuls is opgezet om te onderzoeken of meer goederen via de loswallen kunnen worden aan- en afgevoerd. Met drie bedrijven lopen, in samenwerking met REWIN en Avans, projecten om circulariteit te implementeren in hun bedrijfsprocessen.

Klimaatakkoord

In de Routekaart Duurzaamheid 2025-2028 zijn de doelen uit het landelijke klimaatakkoord vertaald naar operationele doelen voor 2028. Daarbij is aangegeven welke activiteiten er de komende vier jaar op de planning staan. De raad zal in januari 2025 een besluit nemen over de Routekaart Duurzaamheid. Met de onder het kopje Energietransitie beschreven activiteiten zetten wij stappen richting de (operationele) doelen.

6.4.1.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Aantal PV panelen op bedrijfsdaken	90.000	100.000	120.000	110.000	G
Aantal PV panelen op veld	-	-	-	25.000	G
Aantal woningen met PV panelen	8.000	8.500	15.000	16.000	G
Hernieuwbare elektriciteit (%)	-	onbekend	24,0%	onbekend	L

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.4.1.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Beleidsvisie externe veiligheid	2017
Geurverordening	2017
Ambitie energietransitie Oosterhout 2030	2019
Regionale Energie Strategie 1.0	2021
Transitie Visie Warmte 1.0	2021
Bodemkwaliteitskaart	2022
Nota bodembeheer	2022
Uitvoeringsagenda klimaatadaptatie 2024-2026	2023
Uitvoeringsstrategie Klimaatadaptatie 2024-2030	2023

6.4.2 Water en riolering

Het beschermen en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van het milieu en het langs deze weg leveren van een bijdrage aan een veilige en mensvriendelijke leefomgeving. In het belang van de volksgezondheid wordt een adequate inzameling en transport van rioolwater naar de rioolwaterzuivering nagestreefd. Met klimaat adaptieve maatregelen wordt getracht om overlast en/of schade door gevolgen van de klimaatverandering te voorkomen of in ieder geval te beperken.

6.4.2.1 Verbonden partij(en)

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

6.4.2.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Nieuw Water & Rioleringsplan

In het Programma Water en Riolering 2024-2030 (PWR), dat eind 2023 is vastgesteld door de gemeenteraad, zijn 3 belangrijke pijlers benoemd die bepalend worden voor de langjarige ambities of doelstellingen. Dit zijn de oplopende ouderdom van de riolering, de klimaat adaptieve maatregelen en de personele kwetsbaarheid. In de begroting voor 2025 zijn de budgetten conform PWR aangepast waardoor de rioleringszorg op termijn betaalbaar blijft.

Verbreiding rioolheffing

De eerste klimaatstresstesten laten zien dat de overlastsituaties (regenwater) grotendeels beperkt blijven tot locaties op straatniveau. Daardoor is het niet aannemelijk dat grootschalige ingrepen op wijkniveau nodig zijn waar onbebouwde percelen, die veelal in het buitengebied liggen, baat bij zouden kunnen hebben. Het doorvoeren van een verbrede rioolheffing lijkt daarmee eind 2024 juridisch niet haalbaar omdat aangetoond moet worden dat de betreffende percelen voordeel hebben bij de doorgevoerde ingrepen waarvoor ze nu niet betalen. Voor 2030 zal dit ook niet veranderen. Een verbreding van de rioolheffing zal daarna uiteraard weer de aandacht krijgen als de omstandigheden wijzigen.

Project Waterader Oosterhout

In het Programma Water en Riolering 2024-2030 (PWR) is de het project waterader opgenomen als één van de uit te voeren klimaatmaatregelen. Het doel van het project Waterader is om in de toekomst tijdens droogteperioden meer water vanuit het kanaal in te kunnen laten in heel Oosterhout en te voorzien van voldoende schoon water. Binnen de planperiode van het PWR zal circa ¾ deel van de waterader uitgevoerd kunnen worden. Het laatste deel is afhankelijk van de ontwikkelingen rondom Arendshof en is gepland in 2032-2035. In 2024 is subsidie aangevraagd en toegekend onder voorwaarde dat de subsidiegelden voor 1 januari 2028 uitgegeven moeten zijn. Eind 2024 is een projectleider aangesteld om de voorbereidingsfase van het project te starten.

6.4.2.3 Beleidsindicator(en)

Er zijn voor dit thema geen beleidsindicatoren beschikbaar.

6.4.2.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Programma Water en Riolering 2024-2030	2023
Hemelwaterverordening 2023	2023

6.4.3 Afval

Het beschermen en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van het milieu en het langs deze weg leveren van een bijdrage aan een veilige en mensvriendelijke leefomgeving. In het belang van de volksgezondheid wordt een adequate inzameling en verwijdering van afval nagestreefd.

6.4.3.1 Verbonden partij(en)

De Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

6.4.3.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Afvalscheiding

Eén van de maatregelen om de doelstelling van 50 kilo restafval per inwoner in 2030 (75 kilo in 2024) te halen, is het apart inzamelen van GFE-afval (Groente, Fruit- en Etensresten) bij hoogbouw. Daarom zijn in 2024 ca. 100 GFE-cocons geplaatst bij hoogbouwlocaties.

Circulair ambachtscentrum

Het circulair ambachtsnetwerk De Meerwaarde werd in januari 2024 gelanceerd na een voorbereidingsperiode in 2023. Het netwerk richt zich op vijf circulaire ketens: textiel, fietsen, huishoudelijke apparaten, meubels en bouwmaterialen. In 2024 is een kleding inzamel- en sorteerlijn opgezet samen met MidZuid. In het najaar van 2024 is een tijdelijke kledingwinkel geopend. In de 2e hands kledingwinkel krijgt kleding een 2e kans en is beschikbaar voor iedere Oosterhouter voor een kleine prijs. Ook is hiermee werkgelegenheid gecreëerd voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Tot dusver sloten 17 organisaties zich aan als partner en de eerste partnerbijeenkomst is met succes gehouden.

Tevens is in het najaar van 2024 een flinke start gemaakt met de herinrichting van de los wal. Deze herinrichting zorgt voor ruimte op de gemeentewerf om een grondstoffen-sorteerlocatie te creëren.

Verduurzaming wagenpark

Ten behoeve van de verduurzaming van het wagenpark zijn in 2024 de vier elektrische huisvuilwagens geleverd. Ook is in 2024 gestart met de voorbereiding van de aanbesteding voor de aanschaf van 3 elektrische kraanwagens, 1 elektrische haakarmwagen en een uitbreiding van de laadinfrastructuur.

6.4.3.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Omvang huishoudelijk restafval (kg/in-woner)	-	74,4	74,5	75	L
Waardering inzamelen huisafval in de woonbuurt	7,8	7,6	7,8	Onbekend	B
Waardering gemeentelijke milieustraat	7,8	7,8	7,8	Onbekend	B

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.4.3.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Beleidsregel handhaving verkeerd aangeboden huishoudelijk- en bedrijfsafval gemeente Oosterhout	2021
Afvalstoffenverordening 2022	2022
Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening 2022	2022
Wijziging uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening 2022	2023

6.4.4 Programmakosten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
Duurzaam	2.091	2.579	2.776	197 N
Water en riolering	4.104	5.227	4.777	-450 V
Afval	3.549	4.691	3.758	-933 V
Resultaat voor bestemming	9.744	12.497	11.311	-1.186 V
Storting reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-25	-54	-54	-
Resultaat na bestemming	9.719	12.443	11.257	-1.186 V

6.4.5 Taakveld(en)

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
2.0 - Verkeer, vervoer en waterstaat	30	99	81	-18 V
7.0 - Volksgezondheid en milieu	9.705	12.380	11.220	-1.160 V
8.0 - Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	9	18	10	-8 V
Resultaat voor bestemming	9.744	12.497	11.311	-1.186 V

6.4.6 Investeringsen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Netto beschikbaar	Uitgaven 2024	Dekking	Restant ultimo 2024
Duurzaam	8	-	-	8
Water en riolering	6.263	1.945	-	4.318
Afval	1.074	556	-	518
Totaal	7.345	2.501	-	4.844

6.5 Wonen en mobiliteit

Portefeuillehouder(s)

A. Kastelijns, D. Melsen en C. Piena

6.5.1 Openbare ruimte

Schone, hele en veilige buurten waarin het aantrekkelijk is om te wonen, te werken en te recreëren. Inwoners willen veilig en rustig wonen in een goed verzorgde, groene omgeving. Bedrijven vragen om kwaliteit in winkelcentra en op bedrijfsterreinen. Het bereiken van deze doelstelling is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, inwoners en ondernemers.

6.5.1.1 Verbonden partij(en)

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

6.5.1.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Integraal Maatschappelijk Beheerkader Openbare Ruimte (IMKB)

In 2024 zijn de nodige stappen gezet om de komende jaren vanuit een meerjarenplan te kunnen werken. Het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) Openbare Ruimte is daarvoor de basis. We hebben meer inzicht gekregen door in 2024 ontbrekende data in te winnen op het gebied van wegen en anders gebruik te maken van de beschikbare data voor wegen en riolering.

Tevens werken wij inmiddels via vernieuwde processtappen aan (integrale) projecten in de openbare ruimte.

De investeringen zijn opnieuw geprioriteerd en opgenomen in de meerjarenplanning openbare ruimte. Dit is een doorlopend proces. Met de nieuwe prioritering blijven we binnen het investeringsplafond.

Projecten in de openbare ruimte

In 2024 hebben we een aantal herinrichtingsprojecten en reconstructieprojecten voorbereid, die in 2025 worden uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn: Hoogstraat, Julianalaan, Burgemeester van Oerslaan en Oud-West (gedeeltelijk) en de Provincialeweg in Oosteind.

In 2024 zijn we gestart met de uitvoering van de Burgemeester Holtroplaan en hebben we op een aantal locaties asfaltverhardingen en rioleringen vervangen. Ook zijn in het kader van mobiliteit werkzaamheden uitgevoerd in 2024. Voorbeelden hiervan zijn de snelheid remmende maatregelen aan de Beneluxweg en de oversteek ter plaatse van de Lage Molenpolderweg en zijn de schoolzone Achthoek (Den Hout) en schoolzone Pionier (Zeislaan) als 30km zone ingericht. Fase 1 van de snelfietsroute Oosterhout – Dongen – Tilburg is eind 2024 afgerond. Fase 2 start begin 2025.

Vanuit stedelijke ontwikkeling is in 2024 de inrichting van Wilhelminakanaal Oost definitief gemaakt. Ook zijn het Vrachelsplein en de Bronstijd definitief ingericht en is de inbreidingslocatie Slotjesveld (voormalige brandweerkazerne) in 2024 afgerond. In 2024 zijn meerdere woningbouwlocaties in uitvoering gegaan. Voorbeelden hiervan zijn de herontwikkeling van de woningbouwlocaties Paterserf en de nieuwbouw van de Bunthoef, maar ook Parck Warande. De inrichting van de openbare ruimte van deze locaties zal in 2025 starten.

6.5.1.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Aantal klachten en meldingen openbare ruimte²:					
• wegen/verhardingen	1.692	1.583	1.350	1.784	G
• openbaar groen	2.424	2.789	2.600	2.962	G
• speelvoorzieningen (zie diversen)	80	77	90	123	G
• afval / ongedierte	3.850	2.422	3.500	3.158	G
• verkeer (straatmeubilair, verkeerslichten, parkeerautomaten, stadsafsluitingen)	816	825	600	1.162	G
• openbare verlichting	344	987	450	1.091	G

² Meer meldingen openbare verlichting door een aantal langdurige storingen bij de netbeheerder. Door uitbreiding van het gebruik van de Binnen Beter App voor interne meldingen en opdrachten is het aantal geregistreerde meldingen toegenomen.

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
• diversen (reiniging en onderhoud, speelvoorzieningen riolering en water, gladheidsbestrijding, evenementen)	1.502	1.316	2.250	2.152	G
Gemiddelde actietijd gladheidsbestrijding ³	3 uur	3 uur	3 uur	3,75 uur	G
Waardering groenvoorzieningen in de woonbuurt.	7,6	7,4	-	Onbekend	B
Waarderen onderhoud groen in de woonbuurt	6,7	6,7	-	Onbekend	B
Waardering schoonhouden van de woonbuurt	6,8	6,8	-	Onbekend	B
Waardering onderhoud wegen en fietspaden in de woonbuurt	6,6	6,3	-	Onbekend	B
Waardering straatverlichting in de woonbuurt	7,7	7,6	-	Onbekend	B
Waardering speelplekken voor kinderen in woonbuurt	7,1	6,9	-	Onbekend	B
Speelplekken voor kinderen in de gemeente	6,9	6,9	-	Onbekend	B
Waardering voor maatregelen regenwaterverwerking	7,3	7,2	-	Onbekend	B
Waardering afhandeling melding openbare ruimte	6,8	7,0	-	Onbekend	B

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.5.1.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Openbare ruimte:	
Honden uitloopplaatsen beleid	2007
Kwaliteitsvisie Openbare Ruimte	2008
Rapport PRIO-buurt	2011
Meerjarenperspectief Openbare Ruimte 2016-2026	2015
Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK)	2023
Groen:	
Monumentale bomenbeleid	2000
Beleidskader Blauw-Groen Structuurvisie 2023	2023

³ De gemiddelde actietijd gladheidsbestrijding is hoger door het toegenomen areaal in een groeiende stad. Vanaf volgende winter wordt door extra materieel en uitbreiding van de routes weer een lagere actietijd verwacht.

Beleidsnota	Jaar
Beleidskader bomencompensatie 2023	2023
Wegen en openbare verlichting:	
Mobiliteitsvisie Oosterhout vooruit	2019
Uitvoerings- en beheersplan openbare verlichting 2023-2026	2022
Gladheidsbestrijdingsplan	2024
Spelen:	
Nota Buiten Spelen	2016

6.5.2 Wonen

Onze gemeente is gebaat bij gezonde groei. Dat is geen doel op zichzelf, maar het is van cruciaal belang om Oosterhout goed toegerust te laten zijn voor de toekomst. Dit om het draagvlak voor onze voorzieningen – van scholen tot het theater, van sportaccommodaties tot de bibliotheek – te behouden en waar mogelijk te vergroten. Om onze lokale sterke economie sterk te houden. Maar ook om ervoor te zorgen dat we ook in de toekomst in onze gemeente voldoende mensen hebben die de groeiende zorgvraag, als gevolg van de toenemende vergrijzing, kunnen beantwoorden. Zoals in de, bestuurlijk en maatschappelijk breed onderschreven, Toekomstvisie 2030 al is aangegeven, betekent dit dat we met name jonge categorieën inwoners (jongeren en gezinnen met kinderen) moeten binden en boeien. Dat betekent dat we de komende periode extra gaan inzetten op het bouwen van woningen voor die categorieën: voor gezinnen en betaalbare woningen voor starters op de woningmarkt.

6.5.2.1 Verbonden partij(en)

De Regio West-Brabant (RWB) [gevestigd](#) te Etten-Leur is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

6.5.2.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Strategische woningbouwprojecten

In juni 2024 is het (meer jaren) woningbouwprogramma 2024 vastgesteld mede op basis van de uitkomsten van het lokale woningbehoefteonderzoek 2023-2024. Met de vaststelling hiervan zetten we nadrukkelijke stappen in het aanjagen en versnellen van de woningbouw. Het programma voorziet in de realisatie van ruim 4000 woningen in de komende 10 jaren. In 2024 zijn 312 woningen gerealiseerd. Enkele projecten zijn: 89 woningen in de Zwaaikom (Anker, Scheepsbelt, Korenbocht en Havenkade), 52 woningen in Slotjes Midden (Heinsiusstraat), 45 woningen aan het Slotjesveld en 39 woningen aan het Arendsplein. Daarmee is invulling gegeven aan de ambitie van de raad van minimaal 300 nieuwbouwwoningen per jaar.

Woningbouwafspraken Stedelijke Regio Breda-Tilburg

In 2024 is voorbereid en begin 2025 worden op basis van eerder uitgevoerde onderzoeken aanvullende afspraken vanuit de Woondeal gemaakt over de aantallen te bouwen woningen, de 30-40-30 afspraak en de aanzet voor een evenredige verdeling tussen gemeenten voor de huisvesting van de aandachtsgroepen van (uit het rijks) beleid.

Voor nieuwe lokale woningbouwinitiatieven die in procedure zijn/worden gebracht na de vaststelling van de woondeal SRBT is de basisopgave om zo veel als mogelijk te voldoen aan de 30-40-30 afspraak.

Gebiedsontwikkeling aan de oostzijde van de A27

De propositie Oosterhout-Oost is uitgewerkt in een concept Ontwikkelvisie Oosterhout Oost. Op basis van de propositie is een verdiepende, ruimtelijke studie uitgevoerd met een concretisering van locaties voor woningbouw (clusters), woningtypen, benodigde groen- en infrastructuur. Uiteraard zijn hierin de uitgangspunten, zoals in de propositie vastgesteld, meegenomen. Tegelijkertijd zijn er met de betrokken grondeigenaren en daaraan verbonden marktpartijen gesprekken gevoerd om te komen tot een haalbaar plan voor de 1e fase van Oosterhout Oost.

De Ontwikkelvisie Oosterhout-Oost is in oktober 2024 in de raad in een de-batbijeenkomst besproken. De gemeente heeft voor de ontwikkeling van Oosterhout Oost instemming nodig van onze partners in de regio. De ontwikkeling Oosterhout Oost moet afgestemd worden met de sub regio Baronie, Stedelijke Regio Breda Tilburg (SRBT) en provincie. Als er duidelijkheid is over de afstemming, kan de ontwikkelvisie voor 900-1.200 woningen afgerond worden waarbij inwoners van Oosteind en andere stakeholders in het gebied worden betrokken. Naar verwachting is er in het voorjaar van 2025 duidelijkheid over de ontwikkelvisie.

Flexwoningen

In het ontwerp volkshuisvestingsprogramma is de visie op flexwoningen opgenomen. Hiermee is invulling gegeven aan de motie van de raad. De raad is in het voorjaar 2024 geïnformeerd dat de realisatie van flexwoningen op Ter Horst in Oosteind niet doorgaat omdat er geen overeenstemming bereikt kon worden met de grondeigenaar.

Volkshuisvestingsprogramma

De vaststelling van het volkshuisvestingsprogramma staat gepland voor april 2025. Na diverse gespreksrondes met externe stakeholders en de raad is het ontwerp van het programma medio augustus 2024 voor inspraak ter visie gelegd. De ontwerpvisie geeft een beeld van de huisvestingsopgaven, de doelgroepen en de mogelijke inzet van instrumenten om de beleidsdoelen te halen.

Op 1 oktober 2024 is een debatbijeenkomst met de raad geweest over het ontwerp. Aan het programma zal tevens een uitvoeringsagenda worden gekoppeld waarin wordt opgenomen welke activiteiten/acties wanneer en door wie worden opgepakt met waar mogelijk een indicatie van eventuele kosten.

Huisvestingsverordening/meldpunt misstanden bij verhuurders

Onderdeel van het uitvoeringsprogramma behorend bij het volkshuisvestingsprogramma is een overzicht van in te zetten instrumenten om de woon-doelen te bereiken. De mogelijke inzet van een huisvestingsverordening maakt hier deel van uit.

Huurders kunnen misstanden en klachten over verhuurders melden via het gemeentelijke meldpunt, te vinden op de website van de gemeente Oosterhout. Er is een specifieke functionaris aangesteld die verantwoordelijk is voor het afhandelen van klachten en zorgen rondom verhuurders.

Het vergunningstelsel voor verhuur is op dit moment niet geïmplementeerd. Vanuit de markt ontvangen we geen signalen (lees: misstanden) die noodzaken een dergelijk instrument nu in te zetten.

Implementatie Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Er is inmiddels veel ervaring opgedaan met de Omgevingswet. Daarnaast is er (in het kader van nazorg) een meerdaagse opleiding gegeven aan medewerkers, twee informatieavonden gegeven voor de raad en verder gewerkt aan de voorbereidingen van de eerste wijziging van het omgevingsplan (opname lokale verordeningen, zoals onderdelen van de APV en de erfgoedverordening).

6.5.2.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Aantal nieuwgebouwde woningen (aantal per 1.000 inwoners)	16,3	11,0	-	Onbekend	L
Verhouding aantal koop- en huurwoningen	61-39	60-40	61-39	60-40	G
Aantal nieuw toe te voegen woningen	415	287	380	312	G
Aantal aanvragen tegemoetkoming planschade	1	1	1	2	G
Aantal gehonoreerde aanvragen tegemoetkoming planschade	0	0	0	0	G
Aantal anterieure overeenkomsten	8	9	8	8	G
Taakstelling en daadwerkelijke gehuiste verblijfsgerechtigden per jaar	62	112	150	122	G
Waardering eigen woning	8,2	8,2	-	Onbekend	B

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.5.2.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Beleidsnota Cultuurhistorie, Monumenten en Archeologie 2008-2018	2009
Nota grondexploitaties	2012
Welstandsnota 2016	2016
Nota Snippergroen 2016-2021	2016
Visie op het wijkgericht werken	2020
Woningbouwstrategie Oosterhout 2030	2021
Omgevingsvisie	2021
Woondeal Stedelijke Regio Breda Tilburg (SRBT)	2023

Beleidsnota	Jaar
Erfgoedverordening Oosterhout 2024	2024
Nota Kostenverhaal 2017-2021	2016
Nota grondbeleid 2013-2017	2013

6.5.3 Verkeer en mobiliteit

Het bereikbaar maken en houden van woningen, winkels en bedrijven (voor alle doelgroepen) op een zo efficiënt en veilig mogelijke wijze. Op deze manier de kwaliteiten van Oosterhout als woon- en werkstad minimaal waarborgen en waar mogelijk verbeteren. In de in 2019 vastgestelde mobiliteitsvisie is dat verder geconcretiseerd in een aantal doelstellingen op het gebied van bereikbaarheid, leefbaarheid, verkeersveiligheid en duurzaamheid én gezondheid en een aantal bijbehorende mobiliteitsopgaven.

6.5.3.1 Verbonden partij(en)

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

6.5.3.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Mobiliteit

In de perspectiefnota 2024 zijn keuzes gemaakt t.a.v. een aantal voorgenomen projecten in de uitvoeringsagenda. Deze keuzes zijn in de begroting 2024 verwerkt. Een geactualiseerde versie van de uitvoeringsagenda wordt begin 2025 aan de gemeenteraad aangeboden.

OV-hub A27

Bij het jaarlijkse bestuurlijk overleg tussen het rijk en de regio's over het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO MIRT) in november 2024 hebben rijk en regio's ten aanzien van de verbeteringen voor het OV op de corridor Breda-Gorinchem-Utrecht (BGU) besloten om te starten met het Utrechtse deel. Voor het Brabantse deel van de BGU is besloten om alleen de OV-hub Sleeuwijk De Tol verder uit te werken. Alle overige maatregelen en OV-hubs aan het Brabantse deel van de A27 (waaronder de OV-hub Oosterhout A27) worden komend jaar/komende jaren niet verder uitgewerkt.

Ontsluiting Dorst-West

Met één van de grondeigenaren is geen overeenstemming bereikt over de aankoop van de benodigde gronden. Dit wordt een onteigeningsprocedure. Deze kan pas opgestart worden zodra de Buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa) (wijzigingsprocedure) voor de aanleg de aansluiting is afgerond. In verband met vertraging in de bestuurlijke besluitvorming is de planning om in de eerste helft van 2025 te starten met Bopa procedure. Met de overige drie anderen grondeigenaren is inmiddels al wel (mondeling) overeenstemming.

Verkeersafwikkeling langs kanaal

Eind 2023 is een pas op de plaats gemaakt met het onderzoek vanwege de strategische heroriëntatie. Na de vaststelling van de perspectiefnota 2024 is het onderzoek weer opgestart. Eind september is er een werkbijeenkomst met de gemeenteraad geweest en in november is het

voorkeurspakket bepaald door het college. Daarmee is de tweede fase van het onderzoek afgerond. De maatregelen in het voorkeurspakket worden in fase 3 van het onderzoek verder uitgewerkt en door vertaald naar potentiële projecten voor de uitvoerings-agenda.

Masterplan Dorst

Op basis van de haalbaarheidsonderzoeken die voor het Masterplan Dorst zijn uitgevoerd, zijn vooralsnog geen concrete maatregelen op gebied van verkeer en mobiliteit uitgewerkt. Samen met het dorp zal er vanaf 2025 bekeken worden of er nog aanvullende maatregelen uitgewerkt gaan worden.

A27/Hooipolder – Doortrekken Statendamweg – N282

Rijkswaterstaat is gestart met de voorbereiding van het A27 project. In 2024 is de voorbelasting aangebracht en het ontwerp verder uitgewerkt. Dit project kent zijn eigen planning en zal doorlopen tot 2030. De gemeente wordt meegenomen in de werkzaamheden maar heeft geen uitvoerende rol.

6.5.3.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Parkeertarieven:					
• Hoog tarief (per uur)	€ 1,50	€ 1,50	€ 1,50	€ 1,50	G
• Dagtarief laag op diverse locaties	€ 3,00	€ 3,00	€ 3,00	€ 3,00	G
• Dagtarief hoog op diverse locaties	€ 7,50	€ 7,50	€ 7,50	€ 7,50	G
Waardering openbaar vervoer in de woonbuurt	6,8	6,4	-	Onbekend	B
Openbaar vervoer in de gemeente	6,4	6,4	-	Onbekend	B
Waardering verkeersveiligheid in de woonbuurt	6,7	6,8	-	Onbekend	B
Waardering parkeergelegenheid in de woonbuurt	7,1	6,7	-	Onbekend	B
Parkeermogelijkheden in de gemeente	6,4	6,4	-	Onbekend	B
Fietsmogelijkheden in de gemeente	7,5	7,4	-	Onbekend	B
Verkeersveiligheid in de gemeente	6,4	6,4	-	Onbekend	B

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.5.3.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Mobiliteit	
Mobiliteitsvisie Oosterhout vooruit	2019
Uitvoeringsagenda mobiliteitsvisie 2022-2027	2022
Openbaar vervoer:	
Uitgangspuntendocument transitie gedeelde mobiliteit West-Brabant	2020
Parkeren	

Beleidsnota	Jaar
Beleidsnota “Stilstaan in de toekomst”	2009
Tussentijdse evaluatie parkeerbeleid	2013
Raadsbesluit verbetermaatregelen en kostenbesparingen parkeren	2016
Eerste tranche ombuigingsmaatregelen parkeren	2020
Nota parkeernormen 2022	2022
Nadere regeling voor het terugbetalen van parkeerbelasting	2023
Verordening parkeerbelastingen Oosterhout 2024	2023
Aanwijzingsbesluit betaald parkeren Oosterhout 2024	2023

6.5.4 Programmakosten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
Openbare ruimte	11.283	13.090	11.630	-1.460 V
Wonen	4.242	6.163	6.664	501 N
Verkeer en mobiliteit	709	980	871	-109 V
Resultaat voor bestemming	16.234	20.233	19.165	-1.068 V
Storting reserves	22.739	-	6.967	6.967 N
Onttrekking reserves	-25.040	-1.503	-11.468	-9.965 V
Resultaat na bestemming	13.933	18.730	14.664	-4.066 V

6.5.5 Taakveld(en)

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
0.0 - Bestuur en ondersteuning	387	563	270	293 V
1.0 - Veiligheid	120	307	333	-26 N
2.0 - Verkeer, vervoer en waterstaat	8.348	9.286	7.930	1.356 V
5.0 - Sport, cultuur en recreatie	4.100	5.215	4.894	320 V
8.0 - Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	3.279	4.862	5.738	-875 N
Resultaat voor bestemming	16.234	20.233	19.165	-1.068 V

6.5.6 Investeringsen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Netto beschikbaar	Uitgaven 2024	Dekking	Restant ultimo 2024
Openbare ruimte	11.896	5.415	-2.401	8.882
Wonen	618	978	-1.102	742
Verkeer en mobiliteit	672	365	-145	455
Totaal	13.186	6.755	-3.648	10.079

6.6 Veiligheid

Portefeuillehouder(s)

G. van Grootheest

6.6.1 Veiligheid

Het handhaven van de openbare orde en het borgen van de veiligheid in de stad. Veiligheid -en de beleving daarvan- is een essentiële basisvoorwaarde voor het functioneren van stad en samenleving. Het leveren van een bijdrage aan een goed geordende, veilige, rustige en aantrekkelijke openbare ruimte mede door het oppakken van een coördinerende en regisserende rol.

Hierbij wordt de inzet op preventie voortgezet. Randvoorwaarde hierbij is dat we zicht hebben op de kwetsbare groepen binnen onze gemeente, maar ook op bepaalde problematiek. Maatregelen moeten gericht zijn op preventie naar doelgroep. We werken in brede zin aan de vergroting van de zelfredzaamheid van de burgers.

Daar waar nodig wordt actief en repressief opgetreden. Het beleid richt zich op het zorgdragen voor orde en veiligheid door het verminderen van alle vormen van criminaliteit, geweld, aanpak ondermijning en bescherming van vrijheden.

6.6.1.1 Verbonden partij(en)

De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant [gevestigd te Tilburg](#) is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

6.6.1.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Project revitalisering recreatieterreinen

In 2024 is de consultant recreatieparken structureel aan de slag gegaan op de recreatieparken met als belangrijkste taak de ogen en oren van de parken. Hiertoe zijn in 2024 gesprekken gevoerd met huishoudens die zich bij de gemeentelijke basis administratie willen inschrijven (hoofdverblijf op een recreatiepark). Dit is vooral gericht op signalen van permanente bewoning en sociale (multi-)problematiek. Ook zijn huishoudens begeleid naar de GGD en Surplus.

Het beleid "niet recreatief gebruik van recreatieverblijven" is vastgesteld, en vervolgens is de implementatie gestart. De eerste handhavingstrajecten zijn in 2024 gestart. De uitwerking van bouw- en brandveiligheid op de recreatieparken zal doorlopen in 2025.

Wet op de Kansspelen

In 2024 stond de actualisatie van beleid rondom de Wet op de Kansspelen op de planning. Met name de speelautomatenverordening met onderdelen speelautomaten in de horeca, speelautomatenhal en arcadehallen. Vanwege andere prioriteiten in taken, is dit beleid nog niet geactualiseerd. De verwachting is dat de actualisatie in 2025 is gerealiseerd.

Toezicht- en handhavingsbeleid horeca en alcohol

Vanwege andere prioriteiten in taken, is het beleidsplan over toezicht en handhaving van horeca in 2024 nog niet geactualiseerd. Bij dit beleid hoort ook een te actualiseren sanctietabel als ondernemers zich niet aan de spelregels houden. De verwachting is dat de actualisatie in 2025 is gerealiseerd.

6.6.1.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Aantal verwijzingen Halt leeftijd 12-17 (per 10.000 jongeren)	1,2	0,8	1,5	1,0	L
Aantal winkeldiefstallen (per 1.000 inwoners)	2,2	1,3	1,3	1,3	L
Aantal geweldsmisdrijven (per 1.000 inwoners)	4,2	onbekend	3,9	4	L
Aantal diefstallen uit woningen (per 1.000 inwoners)	1,5	1,3	1,5	1,5	L
Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte (per 1.000 inwoners)	3,2	3,4	3,5	3,5	L
Aantal meldingen MMA (Meld misdaad Anoniem)	65	70	-	80	B
Aantal integrale acties	17	13	-	13	B
Aantal (E33) meldingen persoon met verward gedrag (per 1.000 inwoners)	9,4	7,8	-	8,6	B
Veiligheidsgevoel in de eigen woonbuurt	7,3	7,2	-	7,2	B
Aandacht gemeente voor leefbaarheid en veiligheid	7,1	onbekend	-	7,2	B
Algemeen gevoel van veiligheid	71,0%	onbekend	-	83,0%	B
Aandeel inwoners dat vaak bepaalde plekken in de gemeente mijdt die ze als onveilig beschouwen	3,0%	2,6%	-	2,6%	B
Waardering voor inzet politie	6,7	5,6	-	5,6	B

6.6.1.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Verordening inrichting anti-discriminatievoorziening gemeente Oosterhout	2011
Beleid en beleidsregels standplaatsen in Oosterhout	2015
Regionaal beleidsplan Zeeland-West-Brabant (2019-2022)	2018
Regionaal Crisisplan 2018-2022	2018
Visie Integrale Veiligheid 2019 en verder	2019
Verordening op de warenmarkten voor de gemeente Oosterhout 2019	2019
Terrassenbeleid Gemeente Oosterhout	2019
Beleidsplan 2023-2027 Veiligheidsregio MWB	2023
Algemene plaatselijke verordening 2024	2023
Uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving Fysieke Leefomgeving 2024	2023
Terugblik vergunningverlening, toezicht en handhaving Fysieke Leefomgeving 2023	2024
Uitvoeringsprogramma Integrale veiligheid 2024	2024

6.6.2 Programmakosten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
Veiligheid	4.637	5.331	5.141	-190 V
Resultaat voor bestemming	4.637	5.331	5.141	-190 V
Storting reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-200	-254	-254	-
Resultaat na bestemming	4.437	5.077	4.887	-190 V

6.6.3 Taakveld(en)

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
0.0 - Bestuur en ondersteuning	-85	-91	-238	-147 V
1.0 - Veiligheid	4.688	5.380	5.344	-36 V
6.0 - Sociaal Domein	34	42	35	-7 V
Resultaat voor bestemming	4.637	5.331	5.141	-190 V

6.6.4 Investerings

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Netto beschikbaar	Uitgaven 2024	Dekking	Restant ultimo 2024
Veiligheid	165	99	-	66
Totaal	165	99	-	66

6.7 Meer voor elkaar

Portefeuillehouder(s)

G. van Grootheest, A. Kastelijns en C. Piena

6.7.1 Dienstverlening

We zetten de situatie van onze inwoners en ondernemers centraal. Dat betekent onder meer dat we onze klanten benaderen op een manier die hen het beste uitkomt: digitaal is praktisch, ontmoeten is prettig. Het betekent ook dat we vragen van inwoners en ondernemers zo breed mogelijk oppakken. Waar dit nodig is doen we dat met collega's uit meerdere teams. We doen dit op een betrokken en gelijkwaardige manier. Waar dit mogelijk is zetten we een stapje extra.

Gemeentelijke diensten en producten op excellente manier aan burgers, bedrijven en instellingen aanbieden. Procesoptimalisatie om effectiviteit en efficiency van de organisatie te verbeteren:

- individuele klantprocessen optimaliseren;
- digitaal en zaakgericht werken;
- invoer en beheer Basisregistraties.

6.7.1.1 Verbonden partij(en)

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

6.7.1.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Landelijke Aanpak Adreskwaliteit

De (risico)signalen vanuit de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit worden opgepakt en onderzocht. Dit is inmiddels een ingericht continu proces.

Dienstverleningsvisie

Er is en wordt gewerkt aan een omnichannel-strategie. Dat wil zeggen een kanaalaanpak waarbij de communicatiekanalen met de gemeente (bijv. telefoon, online formulieren, een persoonlijk gesprek aan de balie) volledig geïntegreerd worden. Daarmee fungeren kanalen niet langer als losse entiteiten, maar vormen ze een naadloos geheel. In 2024 is de voorbereiding om tot een aanpak te komen afgerond.

6.7.1.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose		*
			2024	Score 2024	
Waardering inwoners algehele gemeentelijke dienstverlening (score 1-10)	7,0	7,0	-	Onbekend	B
Behandeling aan de telefoon	7,2	7,1	-	Onbekend	B
Snelheid inhoudelijke afdoening brief	7,1	7,1	-	Onbekend	B
Wachttijd balies in de publiekshal	8,9	8,7	-	Onbekend	B
Behandeling in het stadhuis	8,4	8,3	-	Onbekend	B
Behandeling aan de balie / het loket	7,9	7,7	-	Onbekend	B
Beoordeling gemeentelijke regels	6,4	5,9	-	Onbekend	B
Waardering aanbod en kwaliteit van gemeentelijke info	7,2	8,0	-	Onbekend	B
Waardering website gemeente	7,1	7,1	-	Onbekend	B

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.7.1.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Reglement Basisregistratie personen 2017	2018
Reglement Burgerlijke stand 2023	2023
Aanwijzingsbesluit toezichthouders Wet basisregistratie personen	2022

6.7.2 Stadhuis

De ambitie is het realiseren van een toekomstbestendig gemeentehuis voor Oosterhout. Het stadhuis faciliteert de gemeente en de gemeentelijke organisatie en is een voorbeeld voor Oosterhout op het gebied van duurzaamheid. Het stadhuis is een centraal gelegen en laagdrempelige ontmoetingsplek voor inwoners, ondernemers, bestuur, organisaties en ambtenaren waarin gezamenlijk wordt gewerkt aan de kwaliteit van Oosterhout en haar omgeving zoals onder andere verwoord in Oosterhout 2030.

6.7.2.1 Verbonden partij(en)

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

6.7.2.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Eind 2023 is het project stadhuis gezien de financiële uitdaging waar de gemeente voor staat, tijdelijk gepauzeerd. Vanuit een 11-tal scenario's is alsnog besloten om door te gaan met de verhuizing van het stadhuis naar Arendshof II, maar met een kleiner ruimtelijk programma én een financiële korting van 10%. De uitwerking hiervan in de vorm van een Voorlopig Ontwerp Light heeft in het tweede deel van 2024 plaatsgevonden en is vastgesteld door het college. Verdere uitwerking en kredietvotering door gemeenteraad vinden plaats in 2025.

6.7.2.3 Beleidsindicator(en)

Er zijn voor dit thema geen beleidsindicatoren beschikbaar.

6.7.2.4 Beleidskader(s)

Er zijn voor dit thema geen beleidskaders vastgesteld.

6.7.3 Regionale samenwerking

Door bepaalde gemeentelijke taken in gezamenlijkheid op te pakken, kunnen deze taken efficiënter en/of effectiever worden uitgevoerd. Daarnaast is regionale samenwerking een middel om het belang van Oosterhout bij andere overheden beter over het voetlicht te krijgen.

6.7.3.1 Verbonden partij(en)

De Regio West-Brabant (RWB) [gevestigd te Etten-Leur](#) is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

6.7.3.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Stedelijke Regio Breda-Tilburg [gevestigd te Breda](#)

In 2024 is gewerkt aan de uitvoering van de Ontwikkelstrategie voor de Stedelijke Regio Breda-Tilburg (SRBT). De Dorpenstrategie is een pakket maatregelen om de leefbaarheid te versterken. In de stedelijke regio is gestart met de inhoudelijke toets van de uitbreidingsplannen voor woningbouw, zoals het aangepaste plan voor Oosterhout-Oost.

Verder zijn de ambities van de SRBT doorvertaald in de Uitvoeringsagenda NOVEX Stedelijk Brabant. Voor Oosterhout tot 2040 een toename van 3.100 binnen bestaand stedelijk gebied en 3.500 arbeidsplaatsen. Ten slotte hebben de eerste bestuurlijke gesprekken over de governancestructuur voor de SRBT plaatsgevonden. Hierbij wordt nauw aangesloten bij de ontwikkelingen binnen De Baronie.

Lobby

Bij de start van deze bestuursperiode is geïnvesteerd in extra strategische capaciteit op de onderdelen duurzaamheid, sociaal domein, economie en mobiliteit. Dat heeft geleid tot een sterkere aanwezigheid in de regio, zowel ambtelijk als bestuurlijk.

6.7.3.3 Beleidsindicator(en)

Er zijn voor dit thema geen beleidsindicatoren beschikbaar.

6.7.3.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Nota verbonden partijen	2024

6.7.4 Relatie inwoner en bestuur

Wij willen de vorming en uitvoering van gemeentelijk beleid zoveel als mogelijk in samenspraak met inwoners, ondernemers, organisaties en verenigingen vormgeven. Daarbij willen wij optimaal gebruik maken van de kennis en kunde die in de Oosterhoutse samenleving aanwezig is. Ook willen we ruim baan bieden voor initiatieven vanuit de samenleving. Het doel:

vergroting van draagvlak voor (uitvoering van) gemeentelijk beleid en meer ruimte voor nieuwe plannen en ideeën.

Met de Toekomstvisie Oosterhout 2030 hebben wij de beschikking over een werkend en inspirerend toekomstperspectief. De Opgave Strategie en Externe Oriëntatie heeft, tegen die achtergrond, als doel het realiseren van de uitvoeringsagenda van de Toekomstvisie en het vergroten van het strategisch vermogen van de organisatie. Onderdelen zijn onder andere het verder versterken van samenwerking met maatschappelijke partners, het door ontwikkelen van de regionale samenwerking en het verstevigen van het externe netwerk (lobby).

6.7.4.1 Verbonden partij(en)

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

6.7.4.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Actualisatie Toekomstvisie Oosterhout

In het kader van de strategische heroriëntatie heeft begin 2024 een 'trendgesprek' plaatsgevonden met vertegenwoordigers van (Oosterhoutse) maatschappelijke instellingen en organisaties. De uitkomsten van dit trendgesprek vormden niet alleen mede de basis voor de Perspectiefnota 2025, maar zullen ook worden meegenomen in het proces om te komen tot een nieuwe dan wel herijkte Toekomstvisie voor onze gemeente. In de tweede helft van 2024 heeft met de gemeenteraad een eerste gesprek over het te voeren proces plaatsgevonden. Het streven is de nieuwe/herijkte Toekomstvisie voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 gereed te hebben.

6.7.4.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd (score 1-10)	6,5	6,4	-	Onbekend	B

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.7.4.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Nota voorzieningen politieke ambtsdragers	2010
Nota representatiebeleid gemeente Oosterhout	2010
Verordening onderscheidingen gemeente Oosterhout 2012	2011
Beleidsnota Verbindend bestuur "Van meedenken tot meedoen"	2016
Toekomstvisie Oosterhout 2030	2018
Visie wijkgericht werken	2020

6.7.5 Wijkgericht werken

Met de invoering van wijk- en buurtgericht maken wij in belangrijke mate de verbinding met de Oosterhoutse samenleving. Iedere wijk en ieder dorp in Oosterhout heeft een eigen wijkmakelaar, een eigen wijkwethouder en een of meerdere wijkboa's. Wijkmakelaars gaan actief het gesprek aan met de buurten, de wijken en de kerkdorpen. Ze stimuleren nieuwe initiatieven, verbinden organisaties met elkaar en – wellicht nog het allerbelangrijkste – halen "de stad" (en uiteraard ook de kerkdorpen) "het stadhuis" binnen. De wijkwethouder is bestuurlijk contactpersoon van een wijk of dorp. Buurt- en wijkgericht werken weet inwoners van onze gemeente ervan te overtuigen dat hun eigen inbreng ertoe doet en dat die wordt gewaardeerd.

6.7.5.1 Verbonden partij(en)

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

6.7.5.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

In 2024 is er gewerkt met 27 buurtgroepen aan de sociale cohesie in de buurten en wijken van Oosterhout. En zijn er vier nieuwe buurtgroepen gestart met het samenwerken in, voor en met de buurt. Stichting Buurtpreventie Oosterhout is opgeheven. De buurtpreventiegroepen in buurten blijven bestaan en worden waar nodig ondersteund door de wijkmakelaars of de afdeling Veiligheid.

In 2024 zijn 19 buurtinitiatieven uitgevoerd, zoals het Pocket Park Lijndonk en twee hondenspeelvelden. Daarnaast zijn 28 nieuwe buurtinitiatieven opgestart, variërend van fysieke buurtinitiatieven tot gezamenlijke buurtactiviteiten. Hiervan zijn er 14 uitgevoerd.

Verder waren er in 2024 vijf Meer-voor-Elkaar-teams actief (Noord, Midden, Zuid, West en Kerkdorpen). Hiermee wordt de band verstevigd tussen de wijk-partners en wordt intensief samengewerkt. Het project Preventie met Gezag is een samenwerkingsverband in Zuid, waarbij de wijkmakelaar Zuid projectleider werkgroep Preventie en vroeg signalering is.

Tenslotte zijn er drie opschoondagen geweest in samenwerking met Thuisvester. Ook buurtgroepen en Zappers werken samen aan een schone leefomgeving. Buurtpreventiegroepjes zijn actief en werken met wijkmakelaars en wijk-partners samen aan de veiligheid van de wijk.

6.7.5.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Fysieke Buurtinitiatieven	20	14	15	15	G
Actieve buurtgroepen	27	28	30	32	G
Meer voor Elkaar teams	-	-	3	5	G
Verbindende activiteiten	-	-	55	60	G

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.7.5.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Visie Wijkgericht Werken	2020

6.7.6 Programmakosten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
Dienstverlening	1.953	2.325	1.965	-360 V
Regionale samenwerking	469	539	520	-19 V
Relatie burger en bestuur	1.479	2.689	3.103	414 N
Resultaat voor bestemming	3.901	5.553	5.588	35 N
Storting reserves	69	450	1	-449 V
Onttrekking reserves	-69	-15	-565	-550 V
Resultaat na bestemming	3.901	5.988	5.024	-964 V

6.7.7 Taakveld(en)

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
0.0 - Bestuur en ondersteuning	3.760	5.328	5.373	-45 V
2.0 - Verkeer, vervoer en waterstaat	141	225	215	10 V
Resultaat voor bestemming	3.901	5.553	5.588	35 V

6.7.8 Investerings

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Netto be- schikbaar	Uitgaven 2024	Dekking	Restant ultimo 2024
Dienstverlening	2	5	-1	-2
Totaal	2	5	-1	2

6.8 Financieel solide

Portefeuillehouder(s)

D. Melsen

6.8.1 Algemene lasten en baten

Binnen de algemene baten en lasten zijn stelposten en overige posten opgenomen die nog niet nader toegedeeld kunnen worden naar de programma's. Indien toekenning hiervan gedaan wordt, zullen hiervoor begrotingswijzigingen voorgelegd worden aan de gemeenteraad.

6.8.1.1 Verbonden partij(en)

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

6.8.1.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Strategische heroriëntatie

De perspectiefnota 2025 en de meerjarenbegroting 2025-2028 hebben in het teken gestaan van ombuigingen vanwege het dreigende ravijnjaar in 2026. In totaliteit is hiermee in de begroting 2025-2028 invulling gegeven aan ombuigingen oplopend van € 6,3 miljoen in 2025 tot ruim € 11,6 miljoen in 2028.

Het ravijn is hiermee nog niet volledig 'gedempt'. In aanloop naar de meerjarenbegroting 2026-2029 zal naar verwachting nog zo'n € 3,5 miljoen structureel aan ombuigingen gevonden moeten gaan worden.

6.8.1.3 Beleidsindicator(en)

Er zijn voor dit thema geen beleidsindicatoren beschikbaar.

6.8.1.4 Beleidskader(s)

Er zijn voor dit thema geen beleidskaders vastgesteld.

6.8.2 Beleggingen

Onder de beleggingen wordt de bespaarde rente verantwoord. Dit betreft de intern aan de financiering toegerekende rente over het eigen vermogen. Dit is de rente die bespaard wordt door het inzetten van eigen vermogen ter financiering van de activa. Het rentepercentage wordt berekend door de gemiddeld verwachte rente op de externe financiering te delen door het totaal van de verwachte financieringsmiddelen.

Om op korte- en middellange termijn het eigen vermogen "vrij" besteedbaar te houden wordt niet de totale bespaarde rente meegenomen als voordeel binnen de exploitatie.

6.8.2.1 Verbonden partij(en)

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

6.8.2.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Niet van toepassing voor dit thema.

6.8.2.3 Beleidsindicator(en)

Er zijn voor dit thema geen beleidsindicatoren beschikbaar.

6.8.2.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Treasurystatuut 2020 – 2023	2019
Nota Investerings- en afschrijvingsbeleid 2021-2024	2020
Nota reserves en voorzieningen 2024	2024

6.8.3 Belastingen en heffingen

Hieronder worden belastingen en lokale heffingen verantwoord. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de paragraaf 7.1 Lokale heffingen.

6.8.3.1 Verbonden partij(en)

De Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB) [gevestigd te Etten-Leur](#) is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

6.8.3.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Niet van toepassing voor dit thema.

6.8.3.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Gemiddelde WOZ –waarde (x € 1.000)	306	354	-	366	L
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens (€)	776	784	-	882	L
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens (€)	868	860	-	951	L

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.8.3.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Gemeentelijke belastingverordeningen 2024	2023

6.8.4 Algemene uitkering

De algemene uitkering is de uitkering die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds, het betreft hier met name het algemene deel, de specifieke uitkeringen worden opgenomen binnen de programma's waarvoor deze uitkeringen worden verstrekt. Voor een nadere toelichting en specificatie wordt verwezen naar paragraaf 8.8 Algemene uitkering.

6.8.5 Onvoorzien

Het budget is ingezet voor uitgaven die als onvoorzien, onuitstelbaar en onvermijdbaar werden aangemerkt en waarvoor in de begroting verder geen raming was opgenomen. In 2024 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de kosten van het afscheid van de burgemeester en de tijdelijke huisvesting van de waarnemend burgemeester.

6.8.6 Programmakosten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024 🔗	Rekening 2024 🔗	Afwijking
Algemene lasten en baten	-333	-829	-252	577 N
Beleggingen	-1.744	-3.271	-3.786	-515 V
Belastingen en heffingen	-25.727	-29.470	-28.517	953 N
Algemene uitkering	-115.572	-125.515	-126.105	-590 V
Onvoorzien	115	41	-	-41 V
Resultaat voor bestemming	-143.261	-159.044	-158.660	384 N
Storting reserves	478	7.844	7.956	112 N
Onttrekking reserves	-	-	-1.368	-1.368 V
Resultaat na bestemming	-142.783	-151.200	-152.072	-872 V

6.8.7 Taakveld(en)

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
0.0 - Bestuur en ondersteuning	-130.736	-143.745	-144.695	-950 V
3.0 - Economie	-780	-400	-821	-421 V
7.0 - Volksgezondheid en milieu	-11.745	-14.899	-13.144	1.755 N
Resultaat voor bestemming	-143.261	-159.044	-158.660	384 N

6.8.8 Investerings

Er zijn geen investeringen op dit programma.

6.9 Gemeentelijke organisatie

Portefeuillehouder(s)

G. van Grootheest, C. Piena, A. Kastelijns, D. Melsen

6.9.1 Gemeentelijke organisatie

De maatschappij is steeds meer netwerk georiënteerd en vraagt van ons dat ook te zijn. Netwerken en participeren bepalen steeds meer het bestaansrecht van de gemeente.

Het creëren van breed draagvlak is van groot belang. Want in de komende jaren staat de gemeente Oosterhout nog voor grote opgaven op gebied van bijvoorbeeld duurzaamheid, woningbouw, arbeidsmarkt en onderwijs. Voor deze opgaven staat de gemeente niet alleen aan de lat, maar moet zij samen optrekken met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Een goede informatievoorziening is ondersteunend aan het succesvol uitvoeren van deze opgaven.

Het gemeentelijk vastgoed zetten we in als strategisch middel om beleidsdoelstellingen te bereiken en (ruimtelijke) opgaven in te vullen. Het hebben van vastgoed is hierbij geen doel op zich. De voorzieningen zijn toekomstbestendig en duurzaam, passen bij wensen en behoeften van inwoners, en voldoen aan de eisen van deze tijd. De gemeente Oosterhout wil graag haar voorbeeldrol pakken bij het verduurzamen van vastgoed.

De gemeente Oosterhout groeit qua omvang maar ook met haar ambities. Door haar groei in omvang is meerjarig meer uitvoerend personeel en materieel nodig. Denk bijvoorbeeld aan de reguliere onderhoudswerkzaamheden, de afvalinzameling/milieustraat, calamiteitendienst, evenementen en de gladheidsbestrijding. De ondersteuning zal mee moeten groeien met de stad.

6.9.1.1 Verbonden partij(en)

De Regio West-Brabant (RWB) [gevestigd te Etten-Leur](#) is betrokken bij dit thema. Voor de verbonden partijen vindt uitwerking plaats in de paragraaf Verbonden partijen.

6.9.1.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

Strategische personeelsplanning

In 2024 heeft de gemeente in kaart gebracht welke interne en externe ontwikkelingen relevant zijn voor het personeelsbeleid van de gemeente. De ambitie en doelen voor de komende jaren zijn beschreven op organisatieniveau en op teamniveau. Daarnaast zijn er vijf competenties gedefinieerd waaraan extra aandacht wordt gegeven bij het werven, begeleiden en ontwikkelen van personeel. Hoofddoel is steeds om als werkgever scherp en flexibel in te kunnen spelen op de toekomst. Duidelijk geformuleerde ontwikkelingen, ambities, competenties en gedrags-indicatoren maken het makkelijker om met een duidelijk vizier personeel te werven, te begeleiden, te ontwikkelen te evalueren en te verbinden met de organisatie. Zo helpt strategisch

personeelsbeleid de gemeente bij het versterken van de arbeidsmarktcommunicatie en het tot wasdom brengen van gemeentelijke visie en missie.

Informatiebeveiliging

In 2024 heeft een Europese aanbesteding plaatsgevonden voor een nieuwe back-up voorziening en de aangeboden oplossing is aangeschaft en geïmplementeerd. In samenwerking met VNG heeft een aanbesteding plaatsgevonden om de monitoring van onze informatiehuishouding en de response op beveiligingsincidenten te verbeteren. Ten aanzien van de benodigde Microsoft licenties kan gemeld worden dat dit gefaseerd plaats vindt. Voor het inzetten van de monitoring en response oplossing heeft een opwaardering van Microsoft licenties plaatsgevonden. De omzetting van de Europese NIS-richtlijn naar nationale wetgeving heeft vertraging opgeleverd. Het wetsvoorstel van deze cybersecuritywet zal naar verwachting medio 2025 aan de Eerste Kamer worden aangeboden.

6.9.1.3 Beleidsindicator(en)

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose		*
			2024	Score 2024	
Formatie (aantal fte per 1.000 inwoners)	7,9	10,0	10,1	10,2	L
Bezetting (aantal fte per 1.000 inwoners)	7,4	9,2	-	9,3	L
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	€ 937	€ 1.282	€ 1.297	€ 1.241	L
Externe inhuur (%loonsom+ kosten inhuur externen/kosten per inwoner)	19,9%	19,6%	8,4%	17,5%	L
Overhead (% van de totale kosten)	12,0%	14,7%	20,0%	17,5%	L
Ziekteverzuim gemeente Oosterhout	5,2%	4,2%	5,0%	5,3%	G
Percentage bezwaarschriften dat binnen 18 weken na afloop van de termijn voor het indienen van bezwaar is afgedaan (binnen wettelijke termijn)	88,0%	63,0%	85,0%	83,0%	G
% gegronde bezwaar- en beroepschriften Awb:					
• het aantal zaken dat echt dit dictum heeft gekregen	9,6%	4,0%	10,0%	6,0%	G
• het aantal zaken dat in bezwaar en beroep vóór het eindoordeel 'gegrond' door het college is hersteld (gereviseerd, maar waarin de bezwaarmaker dus wel gewoon gelijk had) wordt meegeteld.	22,0%	15,0%	35,0%	17,0%	G
Toetsen en evalueren kwaliteitssysteem voor het bewaren van archiefbescheiden, voor het laatst uitgevoerd in het jaar (verantwoording wordt tweejaarlijks opgesteld).	2022	2022	2024	2024	G

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
% van de te bewaren archiefbescheiden dat is opgenomen in het overzicht:					
• Papier	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	G
• Digitaal	80,0%	80,0%	80,0%	80,0%	G
% archiefbescheiden dat is geregistreerd op basis van het metadatasysteem:					
• Papier	100,0%	100,0%	90,0%	90,0%	G
• Digitaal	100,0%	90,0%	90,0%	90,0%	G
Aanwezigheid veilige opslag:					
• Papier	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	G
• Digitaal	90,0%	90,0%	90,0%	90,0%	G
% van alle archiefbescheiden waarvan de bewaartermijn is geregistreerd o.b.v. Selectielijst gemeentelijke en intergemeentelijke organen	98,0%	90,0%	90,0%	90,0%	G
Toepassing van vervangingsbesluit van papieren door digitale archiefbescheiden:					
• is het besluit (college) aanwezig	Ja	Ja	Ja	Ja	G
• is de werkwijze conform besluit	Ja	Ja	Ja	Ja	G
% van archiefbescheiden dat tijdig is overgebracht naar de archiefdienst	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	G
Aanwijzing archief bewaarplaats die aan de eisen voldoet van de Archiefbesluit- en regeling	Ja	Ja	Ja	Ja	G
In hoeverre voldoet de aangewezen archief bewaarplaats aan de eisen van Archiefbesluit- en regeling (%)	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	G
Correcte toepassing van openbaarheidsbeperkingen door gemeentearchivaris	Ja	Ja	Ja	Ja	G

* Landelijk - Burger - Gemeentelijk

6.9.1.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Beleidsnota risicomanagement 2020 – 2023	2019
Organisatievisie	2019
Dienstverleningsvisie	2020
Verordeningen 212 / 213 / 213a	2023
Beleidsnota risicomanagement 2025	2024

6.9.2 Programmakosten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
Gemeentelijke organisatie	23.538	25.217	23.447	-1.770 V
Resultaat voor bestemming	23.538	25.217	23.447	-1.770 V
Storting reserves	35.100	250	2.672	2.422 N
Onttrekking reserves	-33.605	-1.160	-650	510 N
Resultaat na bestemming	25.033	24.307	25.469	1.162 N

6.9.3 Taakveld(en)

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
0.0 - Bestuur en ondersteuning	23.331	25.217	23.447	-1.770 V
1.0 - Veiligheid	207	-	-	-
Resultaat voor bestemming	23.538	25.217	23.447	-1.770 V

6.9.4 Investerings

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Netto beschikbaar	Uitgaven 2024	Dekking	Restant ultimo 2024
Gemeentelijke organisatie	3.969	3.623	-599	945
Totaal	3.969	3.623	-599	945

6.10 Equalit

Portefeuillehouder(s)

C. Piena

6.10.1 Equalit

Met ingang van de jaarrekening 2023 wordt Equalit volledig geconsolideerd en opgenomen in de planning en control producten van de Gemeente Oosterhout.

Equalit is een ICT-dienstverlener van en voor lokale overheden. In 2005 gestart als samenwerking tussen de gemeente Oosterhout en Oisterwijk. Inmiddels zijn er negen bilaterale regelingen met tien gemeenten en MidZuid. Voor deze dienstverlening krijgt de gemeente Oosterhout van de deelnemers een vergoeding.

6.10.1.1 Verbonden partij(en)

Er zijn geen verbonden partijen betrokken bij dit thema.

6.10.1.2 Wat hebben we hiervoor gedaan

In 2024 is uitvoering gegeven aan de bilaterale regelingen voor ICT-dienstverlening. Dit betreft onder meer werkplekbeheer voor 3.500 gebruikers en e-dienstverleningsdiensten voor de aangesloten lokale overheden ten behoeve van de dienstverlening aan in totaal 280.000 inwoners.

Verder is bestuurlijk overleg geïnitieerd om richting te geven aan toekomstbestendigheid van Equalit.

Ten slotte zijn er voorbereidingen getroffen om in komende jaren het datacenter uit te faseren ten faveure van Cloud infrastructuur.

6.10.1.3 Beleidsindicator(en)

Er zijn voor dit thema geen beleidsindicatoren beschikbaar.

6.10.1.4 Beleidskader(s)

Beleidsnota	Jaar
Contract Shared Service center ICT en Gemeente Oosterhout	2007

6.10.2 Programmakosten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024 🔗	Rekening 2024 🔗	Afwijking
Equalit	-1.683	718	-1.397	-2.115 V
Resultaat voor bestemming	-1.683	718	-1.397	-2.115 V
Storting reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	-1.683	718	-1.397	-2.115 V

6.10.3 Taakveld(en)

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
0.0 - Bestuur en ondersteuning	-1.683	718	-1.397	-2.115 V
Resultaat voor bestemming	-1.683	718	-1.397	-2.115 V

7 Paragrafen

De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting gezien vanuit een bepaald perspectief. Het gaat hierbij om onderdelen van de financiële functie die betrekking hebben op de beleidslijnen van beheersmatige aspecten. Gezien het belang van de betrokken onderwerpen en vanwege het feit dat de raad in het duale stelsel kaders stelt en controleert, is het van belang dat de raad een overzicht heeft van de betrokken onderwerpen en voor die onderwerpen een instrument heeft om de kader stellende en controlerende taak uit te voeren.

7.1 Lokale heffingen

Over de onroerendezaakbelasting en overige belastingen en heffingen is het volgende opgenomen in het bestuursakkoord 2022-2026. Dit betreffen de beleidsmatige uitgangspunten voor de komende periode.

Als de tarieven voor de onroerendezaakbelasting worden verhoogd, dan gebeurt dit met maximaal het inflatiepercentage. Met het oog op de lastendruk van onze inwoners en bedrijven zullen wij terughoudend zijn in het toepassen van dit instrument.

Het algemene uitgangspunt is dat alle overige belastingen en heffingen kostendekkend zijn. Voor de afvalstoffen- en rioolheffing worden te veel of te weinig berekenden heffingen verrekend via een egalisatie voorziening.

7.1.1 Overzicht gemeentelijke heffingen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Onroerendezaakbelasting eigendom woningen	7.087	7.368	8.086
Onroerendezaakbelasting eigendom niet-woningen	3.386	3.779	3.898
Onroerendezaakbelasting gebruik niet-woningen	2.496	2.832	3.289
Afvalstoffenheffing	6.765	7.046	8.164
Rioolheffing	5.565	5.645	7.101
Hondenbelasting	195	208	197
Parkeeropbrengsten	1.788	2.041	2.163
Leges bouwvergunningen	1.238	1.777	1.689
Toeristenbelasting	492	778	821
Precario	-9	85	238
Leges vergunningen openbare orde	20	15	22
Gehandicaptenparkeerkaarten	-	35	27
Baten gemeentelijke basisadministratie	31	3	39
Leges verklaring omtrent gedrag	9	7	8
Leges burgerlijke stand	118	98	108

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Leges paspoorten	215	212	575
Leges identiteitskaarten	123	96	249
Leges rijbewijzen	212	176	232
Leges naturalisaties	68	61	66
Baten kabels en leidingen	234	3	-
Leges uitzonderlijk vervoer	-	-	9
Leges evenementen	-	-	2
Leges archeologie	-	12	11
Leges kinderopvang	-	-	1
Leges bodemonderzoeken	-	2	3
Leges bestemmingsplan wijzigingen	-	14	-
Marktgelden	38	40	45
Totaal	30.071	32.333	37.043

7.1.2 Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing wordt berekend op basis van gedifferentieerde tarieven (diftar). Het gesloten systeem afvalstoffenheffing sloot in 2024 met een voordeel van € 1.388.000, dit is gestort de voorziening. In de voorziening is ultimo 2024 € 2.300.354 beschikbaar voor toekomstige tekorten dan wel matiging van de tarieven.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
(Meer) jarenplan afvalverwijdering	-102	58	-3
Inzamelen Huisvuil	2.387	2.592	2.514
Inzameling via Milieustraat	915	978	976
Inkomsten milieustraat en bedrijfsafval	-1.501	-1.308	-1.718
Subtotaal beïnvloedbare kosten	1.699	2.320	1.769
Kapitaallasten	359	507	398
Compostering	14	10	12
Tractie	1.050	1.397	1.178
Veegkosten	355	377	369
Subtotaal kosten activiteiten	3.477	4.611	3.726
Concernoverhead	1.362	1.745	1.641
Kosten milieustraat	179	205	252
Omzetbelasting	863	875	712
Kosten van aanslagoplegging en -inning	194	197	190
Doorberekende invorderingskosten	-54	-	-53
Kwijtschelding	294	279	308
Kosten van oninbaarheid	17	25	34
Totale kosten te verhalen via tarieven	6.332	7.937	6.810

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Netto opbrengst	-7.063	-7.895	-8.198
Mutatie voorziening (- = onttrekking)	731	-42	1.388
Percentage kostendeckking	111,5%	99,5%	120,4%

7.1.3 Rioolheffing

De Wet gemeentelijke watertaken voorziet in de mogelijkheid om gemeentelijke rioolheffing te heffen en regelt ook 3 gemeentelijke zorgplichten ten aanzien van hemelwater, afvalwater en grondwater.

In 2024 sloot het gesloten systeem voor rioolheffing met een positief resultaat van € 539.000, dit is gestort in de voorziening. In de voorziening is ultimo 2024 € 2.085.717 beschikbaar voor toekomstige tekorten dan wel matiging van de tarieven.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Jaarplan riolering en water	186	886	548
Verzamelen rioolbeheergegevens	57	37	65
Monitoring en telemetrie	9	12	4
Onderhoud pompen en gemalen	508	362	402
Onderhoud riolering	585	175	193
Reiniging riolering	188	188	210
Zakelijke lasten CWA	31	19	10
Subtotaal beïnvloedbare kosten	1.564	1.679	1.432
Kapitaallasten	1.849	2.573	2.370
Kosten van water	276	463	437
Tractie	12	16	9
Veegkosten	355	377	369
Subtotaal kosten activiteiten	4.056	5.108	4.617
Concernoverhead	739	1.057	924
Omzetbelasting	509	715	636
Kosten van aanslagoplegging en -inning	91	92	90
Doorberekende invorderingskosten	-34	-	-40
Kosten van kwijschelding	266	350	335
Kosten van oninbaarheid	13	25	28
Totale kosten te verhalen via tarieven	5.640	7.347	6.590
Netto opbrengst	-5.658	-7.023	-7.129
Mutatie voorziening (- = onttrekking)	18	-324	539
Percentage kostendeckking	100,3%	95,6%	108,2%

7.1.4 Kwijschelding

Voor mensen uit de lagere inkomensgroepen, die te maken hebben met bijzondere omstandigheden, bestaat de mogelijkheid om gehele of gedeeltelijke kwijschelding aan te vragen van riool- en afvalstoffenheffing.

De gemeenteraad heeft besloten dat bij de beoordeling de 100%-bijstandsnorm wordt gehanteerd. Dit in afwijking van de landelijke norm van 90%. Hierdoor kan iemand met nagenoeg geen vermogen en een inkomen op bijstandsniveau volledige kwijschelding krijgen van de gemeentelijke heffingen.

Heffingen van inwoners die bekend zijn bij de gemeente worden automatisch kwijtgescholden, zij ontvangen dan ook geen aanslagbiljet.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
Afvalstoffenheffing	294	279	308	29 N
Rioolheffing	266	350	335	-15 V
Hondenbelasting	7	6	6	-
Totaal	567	635	649	14 N

7.1.5 Gemeentelijke belastingcapaciteit in percentage

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn een aantal kengetallen opgenomen om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. Eén van deze kengetallen betreft de belastingcapaciteit van de gemeente. Onderstaande berekening hiervan is gebaseerd op de in de begroting opgenomen bedragen en huidige aantallen.

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
A OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	259,20	305,74	290,79
B Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	204,00	243,00	249,00
C Afvalstoffenheffing voor een gezin	283,00	304,00	268,00
D Eventuele heffingskorting voor een gezin	-	-	-
E Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)	746,20	852,74	807,79
F Woonlasten landelijk gemiddeld gezin in T-1	904,00	944,00	944,00
Belastingcapaciteit (E/F) x 100%	82,5%	90,3%	85,6%

7.1.6 Kostendekking leges

In de onderstaande paragrafen is de kostendekking van de leges opgenomen per titel opgenomen.

Titel 1 Algemene dienstverlening

Hoofdstuk	Netto taakveld	Overhead	Totale lasten	Baten leges	% dekking
1 Burgerlijke stand	203.766	135.676	339.442	119.115	35,1%
2 Reisdocumenten	795.201	289.338	1.084.539	815.676	75,2%
3 Rijbewijzen	316.370	194.673	511.042	237.103	46,4%
4 Verstrekkingen basisregistratie personen	198.272	162.513	360.785	43.735	12,1%
8 Vastgoedinformatie	3.265	2.593	5.858	582	9,9%
9 Overige publiekszaken	123.921	58.421	182.342	76.110	41,7%
10 Gemeentearchief	51.866	-	51.866	-	-
11 Huisvestingswet	252	209	461	-	-
12 Leegstandswet	1.134	942	2.076	-	-
16 Kansspelen	-	-	-	-	-
17 Telecommunicatie	170.260	135.962	306.222	-	-
19 Verkeer en vervoer	3.250	-	3.250	27.016	831,3%
Totaal	1.867.556	980.328	2.847.883	1.319.336	46,3%

Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Hoofdstuk	Netto taakveld	Overhead	Totale lasten	Baten leges	% dekking
2 Vooroverleg, beoordelen conceptaanvraag	-	-	-	-	-
3 Omgevingsvergunning	743.139	614.604	1.357.743	2.061.059	151,8%
5 Afwijkende tarieven	-	-	-	-	-
7 Wijziging omgevingsvergunning	-	-	-	-	-
8 Bestemmingswijziging zonder activiteit	19.908	16.544	36.452	28.340	-
10 In deze titel niet benoemde beschikking	25.154	-	25.154	215	-
Totaal	788.201	631.147	1.419.348	2.089.613	147,2%

Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn

Hoofdstuk	Netto taakveld	Overhead	Totale lasten	Baten leges	% dekking
1 Horeca	56.909	47.291	104.201	-	-
2 Organiseren evenementen	237.672	55.595	293.266	1.898	0,6%
3 Prostitutiebedrijven	-	-	-	-	-
7 Archeologie	25.805	7.382	33.187	11.280	34,0%
8 Diversen	16.362	13.597	29.959	-	-
Totaal	336.748	123.865	460.613	13.178	2,9%

Marktgelden

Hoofdstuk	Netto taakveld	Overhead	Totale lasten	Baten leges	% dekking
Marktgelden	142.404	19.516	161.920	45.295	28,0%

7.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf weerstandsvermogen wordt de financiële robuustheid weergegeven. Onder weerstandsvermogen wordt in algemene zin verstaan de mogelijkheid om tegenvallers op te vangen. De paragraaf weerstandsvermogen dient volgens artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) ten minste de volgende inhoud te bevatten:

- inventarisatie van de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- inventarisatie van risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis zijn in relatie tot de financiële positie;
- het beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan.

7.2.1 Weerstandscapaciteit

Met de weerstandscapaciteit wordt bedoeld de aanwezige middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken. De beleidslijn voor het bepalen van de weerstandscapaciteit is vastgelegd in de nota risicomanagementbeleid. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele weerstandscapaciteit. Met het eerste worden de middelen bedoeld die permanent kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de programma's. Met de incidentele weerstandscapaciteit wordt bedoeld het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken op het geldende niveau.

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit:

- post onvoorzien. Deze bedraagt € 100.000;
- onbenutte belastingcapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit

De Incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende onderdelen:

- vrije deel van de algemene reserve, de vrije reserve en de bestemmingsreserves;
- eventuele stille reserves.

7.2.1.1 De post onvoorzien

In de begroting is jaarlijks een post onvoorzien opgenomen van € 100.000.

7.2.1.2 Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit geeft een indicatie van de mogelijkheden, die een gemeente heeft om haar inkomsten via extra belastingopbrengsten te verhogen. De belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente Oosterhout zijn OZB-inkomsten, afvalstoffen- en rioolheffing. De afvalstoffen- en rioolheffing zijn beiden begroot op een kostendekkend niveau. Dit betekent dat hierin geen onbenutte capaciteit aanwezig is.

De onbenutte belastingcapaciteit wordt berekend door de verwachte taxatiewaarde van het totale areaal woningen te vermenigvuldigen met het verschil tussen het gemiddeld OZB-tarief woningen en niet-woningen in Oosterhout en het landelijk normtarief OZB voor beroep op artikel 12 van de Financiële verhoudingswet. Het normtarief is door het Rijk in de meicirculaire 2024, voor het jaar 2025, bepaald op 0,1595%. Dit tarief is voor woningen hoger dan ons tarief. Onderstaand is berekend dat er een onbenutte belastingcapaciteit is van circa € 3,3 miljoen. Dit is de ruimte ten opzichte van de tarieven die landelijk vastgesteld zijn om te kunnen worden toegelaten als artikel 12 gemeente.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Waarde 2024	Tarief 2024	Tarief art. 12 (2024)	Baten 2024	Baten art. 12 (2024)	Onbenutte capaciteit
Eigendom woning	9.404.535	0,0838%	0,1595%	8.857	15.000	6.143
Eigendom niet-woning	1.695.130	0,2183%	0,1595%	4.448	2.704	-1.744
Gebruik niet-woning	1.302.170	0,2036%	0,1595%	3.187	2.077	-1.110
Totaal				16.492	19.781	3.289

Uiteraard is het goed om te beseffen dat het gebruiken van de onbenutte belastingcapaciteit echt een noodmaatregel is in geval de gemeente in financieel zwaar weer terecht komt. Het gebruik van deze onbenutte belastingcapaciteit betekent namelijk een zeer forse verhoging van de huidige OZB voor woningen.

7.2.1.3 Algemene reserve

De doelstelling van de algemene reserve is:

- Tijdelijk opvangen van negatieve exploitatieresultaten. De benodigde omvang is sterk afhankelijk van de interne beheersing van de bedrijfsprocessen. Als de planning- en control cyclus goed functioneert dan zullen via bijsturing tekorten/overschotten in de uitvoering van de begroting met behulp van een aanpassingsproces in uiterlijk 2 à 3 jaar weer worden gecorrigeerd.
- Onvoorzienbare externe ontwikkelingen op te vangen.

7.2.1.4 Vrije reserve / bestemmingsreserves

De vrije reserves en bestemmingsreserves - met uitzondering van de reserve investeringsprojecten en de reserve Equalit - zijn vrij te besteden voor de diverse doeleinden.

In berekening van de weerstandscapaciteit worden vrijwel alle reserves meegenomen. Dit is ook toegestaan bij het bepalen van het weerstandsvermogen; de raad kan immers bepalen de reserves voor een ander doel in te zetten. Het is echter zo dat er reeds bestedingsdoelen aan de bestemmingsreserves hangen en dat geldt ook voor een groot deel van de vrije reserve.

In het onderstaande overzicht wordt de weerstandscapaciteit weergegeven en gezuiverd van deze 'claims' de incidentele weerstandscapaciteit. In deze stand wordt reeds rekening gehouden met het voorstel tot de inzet van deze reserves uit de Kadernota 2025

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Zonder claims
Algemene reserves	17.183	17.183	17.183	17.183
Vrije reserve	21.243	8.553	22.140	1.479
Algemene Reserve Grondexploitatie	34.508	14.044	13.908	10.008
Overige bestemmingsreserves	38.476	-	-	-
Totaal	111.410	39.780	53.232	28.670

7.2.1.5 Conclusie

De gemeente Oosterhout beschikt hiermee over een weerstandscapaciteit van € 30,8 miljoen. Deze daling is deels debet aan het voorstel in de Kadernota 2026 waarin wordt voorgesteld om het niet-geclaimde gedeelte van de vrije reserve volledig in te zetten en het afkomen van de Algemene Reserve Grondexploitatie naar € 10 miljoen.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Onbenutte belastingcapaciteit	5.773	5.773	3.289
Incidentele weerstandscapaciteit	41.779	39.780	28.670
Totaal	47.552	45.553	31.959

7.2.2 Risico's

Tegenover de hierboven geïnventariseerde weerstandscapaciteit staan de risico's die de gemeente loopt. Reguliere risico's – risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn – maken geen deel uit van deze paragraaf. Hiervoor zijn immers verzekeringen afgesloten of voorzieningen gevormd. De risicoparagraaf geeft een inventarisatie van de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Mogelijke voor- of nadelen op exploitatieposten worden hier niet als risico gedefinieerd. De onderstaande risico-inschatting is gestoeld op diverse aannames. De globale inschatting van kans en omvang is tijdsgebonden, waarbij het (voortschrijdend) inzicht sterk afhankelijk is van vele onzekere toekomstige factoren. Onder dergelijke risico's verstaan wij derhalve: alle redelijk voorzienbare onzekerheden die niet direct vooraf kwantificeerbaar zijn. Daarom kunnen er geen voorzieningen voor worden gevormd.

7.2.2.1 Energiebudgetten

Met het opstellen van de concernrapportages was nog geen goed beeld over de nog te ontvangen eindafrekeningen energie door onze voormalige energieleverancier. Onze voormalige energieleverancier heeft totaal € 260.000 afgerekend over de periode 2021-2024. De totale energielasten voor de gemeente Oosterhout zijn gestegen van € 1,2 miljoen in het jaar 2021 naar € 2,6 miljoen in het jaar 2024. De stijging wordt niet alleen veroorzaakt door de gestegen

energieprijzen, maar ook door de gestegen lasten van energiebelasting en netbeheerkosten. Deze externe factoren kunnen niet door ons worden beïnvloed.

	Toelichting
Impact	Stijgende energieprijzen hebben effect op de waarde van onderhoudswerkzaamheden en de investeringen.
Financiële impact	De energiebudgetten in 2024 zijn overschreden met € 238.000
Maatregelen	De beschikbare onderhoudsbudgetten hebben deze stijgingen grotendeels opvangen.

7.2.2.2 Algemene uitkering

De berekeningen van het gemeentefonds zijn voor een groot deel gebaseerd op prognoses en inschattingen. Ondanks het feit dat de berekeningen zo zorgvuldig mogelijk worden gedaan met medewerking van verschillende disciplines in de organisatie, bestaat er altijd een risico op afwijkingen ten opzicht van de werkelijke cijfers. Het effect van het 'ravijnjaar' 2026 raakt de gemeente Oosterhout. De Algemene Uitkering neemt in 2026 met bijna € 11,5 miljoen af ten opzichte van het jaar 2025. Ook is de compensatie vanuit het Rijk voor de inflatie structureel te laag. De afgelopen jaren is gebleken dat de Algemene uitkering zich grillig ontwikkelt. Uitkeringen vanuit het Rijk komen steeds later en zijn steeds vaker incidenteel in plaats van structureel. Ook bevat het gemeentefonds kortingen/mutaties die soms nauwelijks uitlegbaar zijn. Dit alles maakt het lastig om een goed beeld van de algemene uitkering te schetsen en deze goed te begroten.

	Toelichting
Impact	Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron voor een gemeente.
Financiële impact	Ravijnjaar 2026 heeft een effect van € 7,9 miljoen en de gemiste accresen door een te lage inflatiecompensatie bedraagt de afgelopen jaren gemiddeld € 1,1 miljoen per jaar.
Maatregelen	De beheersing rondom de algemene uitkering is een onderdeel van onze P&C-cyclus. Hiervoor maken we periodiek (na elke circulaire) een analyse op van de gevolgen voor de gemeente Oosterhout. Eventuele tekorten of overschotten als gevolg van een lagere of hogere algemene uitkering worden in het financiële beeld van het eerstvolgend P&C-product meegenomen.

7.2.2.3 Specifieke uitkeringen

Gemeenten kunnen extra geld krijgen om bepaald beleid van de Rijksoverheid uit te voeren. Het Rijk bepaalt welke gemeenten dit geld krijgen, hoeveel zij krijgen en waar dit aan besteed moet worden. Deze systematiek vraagt van gemeenten extra administratie en verantwoording achteraf. Ook is het voor gemeenten lastig om hier beleid voor te maken, gezien het niet-structurele karakter van de SPUK's. De afgelopen jaren is het aantal Specifieke uitkeringen (SPUK's) op landelijk niveau gestegen van 16 (2018) naar 152 (in 2023). In Oosterhout zijn we gestegen van 4 SPUK's in 2028 naar 31 in 2024. Het kabinet wil het aantal SPUK's voor gemeenten sterk terugdringen. Deze middelen zouden dan niet langer als specifieke uitkering, maar als algemene uitkering (zonder zware verantwoordingslast) naar gemeenten komen. Het Rijk heeft echter de

budgetten van de ministeries die deze SPUK's verstrekken op voorhand met 10% vermindert. Op landelijk niveau is een afwegingskader opgesteld waarmee per SPUK wordt gekeken of de 10% korting realistisch is gezien de taak die hier tegenover staat en of er een aanpassing van wet- en regelgeving noodzakelijk is wanneer de SPUK wordt afgeschaft. In 2025 zou dit weer terug moeten komen in de ministerraad.

	Toelichting
Impact	Gemeenten ontvangen van het rijk op dit moment jaarlijks ongeveer 6,5 miljard aan specifieke uitkeringen van het rijk. Het gaat om geoormerkte bedragen, gelden die alleen besteed mogen worden aan een specifiek vooraf vastgesteld doel. Het kabinet heeft voor het afschaffen van de SPUK's een korting van € 638 miljoen ingerekend. Het is momenteel echter nog onbekend hoe deze korting verdeeld / toegerekend gaat worden.
Financiële impact	Het Oosterhoutse aandeel in deze korting is naar verwachting ongeveer € 1,8 miljoen
Maatregelen	De beheersing rondom deze geldstromen is onderdeel van onze P&C-cyclus. Hiervoor maken we periodiek (na elke circulaire) een analyse op van de gevolgen voor de gemeente Oosterhout. Eventuele tekorten worden in het financiële beeld van het eerstvolgend P&C-product meegenomen.

7.2.2.4 Kostenontwikkeling jeugdzorg

Per 1 januari 2015 zijn er taken op het gebied van jeugdzorg, AWBZ en de participatiewet overgeheveld van het Rijk naar de gemeenten. Deze overheveling zijn gepaard gegaan met gelijktijdige budgetverlagingen vanuit het Rijk. In 2017 zijn grote tekorten op gebied van jeugd en Wmo zichtbaar geworden.

Voor de kosten voor jeugdzorg is sinds de begroting 2019 het uitgangspunt van budgetteren op basis van het Rijksbudget losgelaten en is er op basis van de verwachte kosten gebudgetteerd. Het geld wat we van het Rijk ontvangen voor jeugdzorg is niet voldoende voor uitvoering van deze taken, dit in combinatie met oplopende kosten.

	Toelichting
Impact	Ondanks dat we zo realistisch mogelijk begroten zijn de kosten Jeugdzorg moeilijk te voorspellen en te beheersen. Ook in 2024 zien we de kosten weer verder oplopen. De hoge inflatie in combinatie met de tekorten en de hoge werkdruk bij het personeel van de aanbieders leiden tot hogere indexeringen van de tarieven dan begroot. Ondanks dat zien we dat aanbieders het financieel zwaar hebben en met moeite het hoofd boven water kunnen houden. Daarnaast zien we dat het aantal jongeren met jeugdzorg redelijk stabiel is gebleven in 2024 t.o.v. 2023, maar dat we te maken hebben met een aantal zeer zware casussen die vragen om maatwerkoplossingen. Ook het aantal crisissen is 2024 toegevoegd. Dit duidt op een verzwaring van de zorgvraag die zorgen

Toelichting

voor hogere kosten. Zonder maatregelen staat de houdbaarheid van ons jeugdhulpstelsel onder druk en komt onze financiële positie als gemeente in het gedrang. Om die reden zijn we lokaal en regionaal een andere koers aan het uitzetten. Actuele wet- en regelgeving (Hervormingsagenda Jeugd, Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming), inflatie, de ontwikkelingen in de samenleving en de vraag/noodzaak naar inzet van hulp maken deze hervorming wenselijk en noodzakelijk.

Financiële impact	€ 2.200.000
Maatregelen	Om te voorkomen dat de kosten nog verder zullen stijgen sturen we binnen de regio WBO op de transformatie en het nemen van beheersmaatregelen bij de nieuwe inkoop van jeugdhulp en de toegang per 1 januari 2027. In 2025 en 2026 gaan we vast proefdraaien met een Stevig Lokaal Team in de wijk Dommelbergen. De transformatie van gemeentelijke toegang naar stevige lokale teams zorgt ervoor dat hulp/ondersteuning dicht bij de inwoner wordt georganiseerd en maken we de veel voorkomende vormen van jeugdhulp vrij toegankelijk. We verwachten dat we hierdoor opschaling naar (en vroegtijdige inzet van) meer specialistische en langdurige trajecten kunnen afbouwen. Lokaal is er daarnaast in 2023 gestart met de opgave Kostenbeheersing Sociaal Domein. Binnen de opgave is aandacht voor kostenbewustzijn bij personeel en partners, normaliseren en de beweging naar de voorkant (versterken sociale basis). De Visie Sociaal Domein, het Beleidskader Jeugd, de Regiovisie WBO en het Strategieplan vormen hiervoor onze leidraad.

7.2.2.5 Verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen

In de paragraaf verbonden partijen wordt inzicht gegeven in de aard, omvang en betekenis van de privaatrechtelijke en publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente Oosterhout een bestuurlijk en/of financieel belang heeft en daarmee ook risico's loopt.

Toelichting

Impact	Verbonden partijen zijn verplicht om in hun begroting en jaarstukken een risicoparagraaf op te nemen waarin de door de verbonden partij onderkende risico's zijn opgenomen. Over het algemeen is de afspraak gemaakt dat verbonden partijen er geen eigen reserves op na houden, maar dat men zich, in geval een risico zich daadwerkelijk voor doet, wendt tot de deelnemende gemeenten om dit op te vangen. Hiermee loopt de gemeente Oosterhout een direct financieel risico.
Financiële impact	Voor een overzicht van de verbonden partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen (paragraaf 7.7). De verbonden partijen hebben in hun begroting weliswaar risico's benoemd, maar deze zijn veelal niet gekwantificeerd. Hierdoor is het niet mogelijk voor de

Toelichting	
	gemeente Oosterhout om te bepalen hoe hoog het financiële risico is dat wij vanuit de verbonden partijen lopen. De totale bijdrage van de gemeente Oosterhout in 2025 aan de verbonden partijen bedraagt zo'n € 12,7 miljoen. Omdat de gemeenschappelijke regelingen de risico's veelal nog niet hebben gekwantificeerd wordt nu 5% (€ 635.000) van dit begrotingstotaal als risicopost opgenomen.
Maatregelen	De ontwikkeling van de risicoparagraaf van alle verbonden partijen zal worden gemonitord via vertegenwoordiging in het AB/DB. Gedurende het kalenderjaar zijn er verschillende momenten (bestuursrapportage) om (bij) te sturen op een verbonden partij.

7.2.2.6 Ontwikkeling WSW-bedrijf WAVA/MidZuid

Het budget dat wij van het Rijk ontvangen voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) maakt onderdeel uit van de integratie-uitkering sociaal domein. De middelen die hierin zitten voor uitvoering van de Wsw zijn onvoldoende om de uitvoering hiervan door WAVA te dekken. Dit betekent dat er sprake is van een aanvullende gemeentelijke bijdrage.

We hebben enkele jaren gehad waarbij er sprake was van een lichte daling van de gemeentelijke bijdrage. De laatste jaren zien we echter weer een toename van de gemeentelijke bijdrage. Dit is vooral het gevolg van de gestegen inflatie en hieraan gekoppeld de stijging van het minimumloon en de Cao-lonen. Ook in 2024 hebben we te maken gekregen met een stijging van de gemeentelijke bijdrage.

Op dit moment loopt er een proces waarbij de in WAVA deelnemende gemeenten zich beraden op de toekomstige rol en positie van WAVA. Een van de onderdelen die hierbij aan de orde komt is de huisvestingssituatie. In 2024 is aan adviesbureau Berenschot opdracht gegeven om onderzoek te doen naar toekomstscenario's. In afwachting van de uitkomsten van dit proces is besluitvorming over de toekomstige huisvesting geparkeerd.

De Participatiewet kent de participatievoorziening beschut werk. Op dit moment is WAVA hiervoor onze belangrijkste uitvoerder. Via het BUIG-budget en het participatiebudget ontvangen wij hiervoor middelen van het Rijk die voor de uitvoering aan WAVA beschikbaar gesteld worden. Het Rijk bepaalt jaarlijks een aantal plaatsen beschut werk dat de gemeente moet realiseren voor zover er personen een indicatie hebben. De gemeente mag ook besluiten om meer plaatsen in te vullen, maar de kosten hiervan worden niet gecompenseerd door het Rijk.

In het verleden is de WAVA leningen aangegaan. Het huidige leningsniveau is € 7,6 miljoen. Daarop kan volgens de huidige richtlijnen niet op worden afgelost; eventuele positieve resultaten worden uitbetaald aan de gemeenten. Tegenover deze schulden staan slechts beperkte activa op de balans van de WAVA (+/- € 4,6 miljoen aan vastgoed).

Toelichting	
Impact	Groot.
Financiële impact	Definitieve gemeentelijke bijdrage 2023 € 878.855

Toelichting	
Maatregelen	Gemeentelijke bijdrage 2024 volgens herziene begroting WAVA: € 1.102.304

7.2.2.7 Afvalinzameling en inkomsten recycling

De afvalbegroting is geen statische begroting. Veel is afhankelijk van niet of moeilijk beïnvloedbare factoren zoals de afvalverbrandingsbelasting, kwantitatieve en kwalitatieve afvalscheiding door bewoners (afvalgedrag), marktwerking van verwerkingstarieven of prijzen voor de inname van waardevolle recyclebare producten (papier, metaal, textiel, etc.). Doorlopend zullen nieuwe contracten afgesloten moeten worden voor de verwerking van verschillende afvalstromen. De verwerkingstarieven zijn aan marktwerking onderhevig. Er kan dus moeilijk een betrouwbare inschatting worden gegeven over de daadwerkelijke toekomstige tarieven. De huidige tendens is dat de marktwerking erg grillig verloopt. De inkomsten uit grondstoffen fluctueren en de kosten voor afvoer/verwerking zullen fors stijgen.

Toelichting	
Impact	Het risico is interen op de egalisatievoorziening en een hogere afvalstoffenheffing. Onverwachtse prijswijzigingen zetten de egalisatievoorziening verder onder druk. De voorziening mag niet negatief zijn, in dat geval moet worden bijgestort uit de algemene middelen.
Financiële impact	Aan inkomsten uit recyclebare stromen is in de begroting 2025 zo'n € 1.445 miljoen opgenomen. Het totale risico van deze post wordt ingeschat op zo'n 10% hiervan. Daarnaast zijn de afgelopen jaren de kosten voor kwijschelding en oninbaar fors gestegen, en kunnen ook niet alle ledigingen daadwerkelijk opgelegd worden bij inwoners. Hierin bestaat echter momenteel nog weinig inzicht, maar de inschatting is dat het percentage oninbaar stijgt. Deze effecten worden totaal ingeschat op zo'n € 200.000 per jaar.
Maatregelen	• Meedoen aan grote (regionale) aanbestedingen om gunstige tarieven in contracten vast te leggen • Geen eenmalige tarief matiging • Blijven investeren voor verdere reductie van restafval en het voorkomen van afval • Afvalscheiding zowel kwalitatief als kwantitatief bevorderen • Grip op bedrijfsvoering houden (efficiencyverbetering continue opgave)

7.2.2.8 Afvalinzameling en verwijdering algemeen

De CO₂-heffing op afvalenergiecentrales (AEC's) is per 1-1-2021 ingevoerd. Zo worden bedrijven meer gestimuleerd om bij hun investeringen rekening te houden met de gevolgen van CO₂-uitstoot voor mens en milieu. AEC's stoten gezamenlijk zo'n 2,7 Megaton CO₂ uit. In eerste instantie kregen AEC's 120% dispensatierechten zodat er in de eerste jaren sowieso niet betaald hoefde te worden. Maar in 2030 worden deze dispensatierechten afgebouwd naar 1,8 Megaton, zodat 0,9 Megaton uitstoot in 2030 belast wordt. Het bedrag per teveel uitgestoten ton CO₂

stijgt jaarlijks. Oorspronkelijk stonden de bedragen op € 30 in 2021 naar € 125 in 2030. In de tussentijd zijn deze bedragen geïndexeerd.

In de Voorjaarsnota 2024 is daar boven op een flinke aanscherping aangekondigd. De dispensatierechten voor AEC's zouden in 2030 1 Megaton verlaagd moeten worden. Deze aanscherping heeft als risico dat gemeenten al in 2025 een rekening van AEC's gaan ontvangen. Het tarief voor teveel uitgestoten CO2 zou daarbij stijgen naar € 216 per ton.

In het nieuwe hoofdlijnenakkoord is aangekondigd dat de verhoging naar € 216 zal worden ingetrokken. De aanscherping met 1 Megaton minder dispensatierechten wordt niet benoemd. Hier zijn nu schriftelijke Kamervragen over gesteld.

Toelichting	
Impact	Het risico is interen op de egalisatievoorziening en een hogere afvalstoffenheffing. De CO2-heffing zet de egalisatievoorziening verder onder druk. De voorziening mag niet negatief zijn, in dat geval moet worden bijgestort uit de algemene middelen.
Financiële impact	De financiële impact is op dit moment nog onbekend aangezien het niet zeker is wanneer de vrijstelling voor de AEC's komt te vervallen, wat de hoogte van de heffing per ton CO2 zal zijn en hoeveel ton CO2 er vrijkomt bij de verbranding van 1 ton (fijn) huishoudelijk afval. Er is nog niet voldoende informatie beschikbaar om de financiële effecten in te schatten.
Maatregelen	Vinger aan de pols houden. Via Attero worden we op de gehouden van de ontwikkelingen in dit dossier.

7.2.2.9 Rente en financiering

De gemeente Oosterhout heeft geld vanuit de markt aangetrokken om de gewenste investeringen te kunnen realiseren. Nadat vorige jaren de rent fors is gestegen is deze afgelopen jaar redelijk gelijk gebleven. Een stijgende rente heeft een negatief effect op de financiële ruimte binnen de exploitatie. Momenteel is er totaal € 63,8 miljoen aan vreemd vermogen aanwezig. Een rentestijging van 1% betekent dus al een extra rentebetaling van € 638.000 op jaarbasis.

Toelichting	
Impact	Jaarlijks wordt in de begroting een inschatting gemaakt van het budgettaire effect van de rente. Voor de beeldvorming: een rentewijziging van 0,1% heeft al direct een budgettaire effect van € 63.800. Omdat de gemeente Oosterhout de komende jaren veel extra investeringen gepland heeft, betekent dit dat het totaal aan vreemd vermogen met de daarbij behorende rentekosten mogelijk fors zullen gaan oplopen, waardoor er nadelen ontstaat in de exploitatie.
Financiële impact	€ 638.000
Maatregelen	Er zijn intern maatregelen genomen om deze risico's te beheersen en te mitigeren. Deze zijn veelal vastgelegd in het treasurystatuut. Deze risico's worden beperkt door de renteontwikkeling voortdurend te

Toelichting

volgen en verschillende rentevisies naast elkaar te leggen. Daarnaast zorgen we in de leningenportefeuille voor een goede spreiding in looptijd van de leningen.

7.2.2.10 Achtervang gewaarborgde geldleningen

De gemeente staat – via een achtervang constructie – samen met het rijk borg /garant voor de betaling van rente en aflossing van een afgesloten geldlening voor woningbouw die aan corporaties zijn verstrekt via het waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Daarnaast staan gemeente en Rijk garant voor hypotheekleningen die aan particulieren zijn verstrekt via het Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Het primaire risico ligt bij de betreffende corporaties c.q. de particulieren zelf.

Met betrekking tot de WSW betreft het een getrappt systeem waarbij de eerste lijn is: als een corporatie niet langer beschikt over voldoende geld, en dus niet meer aan rente- en aflossingsverplichting kan voldoen, kan deze een beroep doen op het saneringsfonds van Autoriteit Woningcorporaties al dan niet met extra geborgde financiering via WSW.

Daarna (tweede lijn) kan de corporatie een beroep doen op aanvullende steun vanuit de buffers van het WSW en de gezamenlijke corporaties. Als deze tweede lijn ook niet toereikend is, kunnen rijk en de gezamenlijke gemeenten worden aangesproken op hun achtervang functie (derde lijn). Deze achtervangfunctie bestaat uit het verstrekken van renteloze leningen aan het WSW. Het WSW zal deze leningen te zijner tijd terugbetalen. Daarbij geldt de volgende verdeelsleutel: 50% voor rekening van het rijk, 25% voor rekening van de schadegemeenten en 25% voor rekening van de gezamenlijke Nederlandse Gemeenten. Het verlies blijft door deze constructie beperkt tot een klein aandeel in de rente van de extra geldleningen.

Ten aanzien van per 1 januari 2011 afgegeven borgtochten wordt de volledige achtervang functie door het Rijk vervuld. Bij dreigende liquiditeitsstekorten in verband met tot en met 31 december 2010 afgegeven borgtochten kan het WSW een beroep doen op achtergestelde, renteloze leningen van het Rijk (50%) en van de gemeenten (50%). Dit is per 2024 enigszins gewijzigd, waardoor de verdeelsleutel voor de leningen na 1-8-2021 voor het jaar 2024 52,1% is tlv de gemeente bedroeg.

Toelichting	
Impact	Het totaal aan gewaarborgde geldleningen met achtervangconstructie bedraagt € 681,6 miljoen (per 31 december 2024). Dit bestaat uit leningen geborgd door Waarborgfonds Sociale Woningbouw en waarbij de gemeente een achtervangfunctie vervuld. Over dit bedrag staat de gemeente voor circa 50% (€ 340,8 miljoen) borg.
Financiële impact	€ 3.408.000
Maatregelen	Het WSW heeft ten doel woningbouwcorporaties tegen een zo laag mogelijke rente geld te laten lenen op de kapitaalmarkt, om zo de kosten van sociale woningbouw te kunnen drukken. Door het risico met andere gemeenten te delen, wordt hierbij het risico van individuele gemeenten beperkt. Bij opzegging van de overeenkomst met WSW zal de

Toelichting	
gemeente Oosterhout of zelf leningen moeten gaan verstrekken of zelf direct garant moeten gaan staan in de richting van (vooral) Thuisvester dat het risico vergroot. De claim op WSW dient nauwlettend te worden gemonitord. Gezien het feit dat er sprake is van een getrappt systeem is het risico niet theoretisch, maar ook niet groot.	

7.2.2.11 Garantstellingen

De gemeente staat garant voor de betaling van rente en aflossing van geldleningen aan instellingen, stichtingen of verenigingen die een doel nastreven met een maatschappelijk belang. In alle gevallen geldt dat er sprake moet zijn van bijzondere omstandigheden. Die bijzondere omstandigheid bestaat veelal daarin dat de instelling geen of onvoldoende zekerheid aan de bank kan verstrekken. Daar waar mogelijk vestigt de gemeente zekerheidsrechten.

Toelichting	
Impact	Samenstelling van de gewaarborgde geldleningen bestaat uit de volgende hoofdposten: • zorgsector; • volkshuisvesting particulieren (door langdurige aflossing op geldleningen en stijging huizenprijzen risico nagenoeg nihil) • volkshuisvesting Thuisvester; • milieu; • sport en welzijn. Tezamen vertegenwoordigen deze (31 december 2024) een waarde van € 6 miljoen.
Financiële impact	€ 600.000
Maatregelen	Aan elke garantstelling gaat een draagkrachttoets vooraf en worden waar mogelijk zekerheidsrechten gevestigd. Voorts wordt bedongen dat op leningen wordt afgelost waardoor het risico voor de gemeente geleidelijk afneemt.

7.2.2.12 Starters-, blijvers-, duurzaamheids- en stimuleringsleningen via Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten

Wanneer de partij die een starters-, blijvers- en duurzaamheidslening via de SVn (stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten) heeft opgenomen niet in staat is om deze terug te betalen, dan zal deze direct afgeboekt moeten worden van de vordering. Hierdoor treedt er een direct verlies op voor Oosterhout.

Bij de starterslening kan men na drie jaar een hertoetsing aanvragen indien men op basis van het inkomen na de maandelijkse rente en aflossing niet kan voldoen. Bij de stimuleringsregeling is de gemeente drager van het risico als een vereniging/stichting of midden en kleinbedrijf (MKB) niet aan terugbetaling kan voldoen.

Toelichting	
Impact	De totale omvang van de door Oosterhout weggezette leningen bedraagt € 9,3 miljoen. Dit bedrag is uitgesplitst over de volgende vijf leningen: • starterslening: € 5.700.000; • duurzaamheidslening: € 3.400.000; • blijvers lening: € 22.000; • stimuleringslening zakelijk gemeente Oosterhout – maatschappelijk vastgoed: €172.000 • stimuleringslening MKB gemeente Oosterhout - MKB bedrijven: €24.000. De leningen zijn revolverend, dat wil zeggen dat terugbetaalde leningen opnieuw worden ingezet om nieuwe leningen van te verstrekken.
Financiële impact	starterslening: € 5.700.000;
Maatregelen	duurzaamheidslening: € 3.400.000;

7.2.2.13 Informatiebeveiliging en privacy

Als gemeente werken we op grote schaal met waardevolle en privacygevoelige informatie. Mondiale cybercriminaliteit is de afgelopen periode gegroeid en de inschatting is dat dit de komende jaren verder toe gaat nemen. Informatiebeveiliging, en dus ook het nemen van allerlei beveiligingsmaatregelen om de risico's te beperken, worden daarom steeds belangrijker. Vanaf 1 januari 2020 zijn de normenkaders van het rijk, de waterschappen, de gemeenten en de provincies gebundeld in de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De baseline is het normenkader voor alle overheden geworden en dus ook voor de gemeente Oosterhout. In 2025 wordt cyberbeveiligingswet (Cbw) op basis van de NIS2 richtlijn vanuit Europa van kracht. Hierbij worden gemeenten als essentiële entiteit aangewezen, waarmee de naleving van de BIO wettelijk verankerd is.

Het zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens staat hoog in het vaandel bij zowel de organisatie als de medewerkers. In de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet politiegegevens (Wpg) is beschreven welke plichten wij hebben als gemeente en welke rechten onze burgers hebben.

Toelichting	
Impact	Als er een inbreuk plaatsvindt op de beschikbaarheid, integriteit of vertrouwelijkheid van informatie kan de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komen en kunnen bedrijfsprocessen uitvallen. Zo kan een beveiligingsincident grote impact hebben op de dienstverlening van de gemeente aan inwoners en ondernemers. De veiligheid en privacy van inwoners, ondernemers en andere betrokkenen kunnen in gevaar komen op het moment dat de informatievoorziening van de gemeentelijke organisatie onbetrouwbaar is. Als gemeente verwerken wij veelal gevoelige informatie. Als zich een incident voordoet waarbij persoonsgegevens onrechtmatig worden

Toelichting

verwerkt (bv gelekt of verloren) kan dit ernstige nadelige gevolgen hebben voor de privacy van onze inwoners, met als gevolg (forse) imago schade voor de gemeente. In dit kader is het relevant om de mogelijke boetes, opgelegd door de Autoriteit Persoonsgegevens, te benoemen.

Het herstel van beveiligingsincidenten brengt grote kosten met zich mee, denk aan de inhuur van cyberspecialisten voor langere periode(n), herstelkosten, etc.

Financiële impact Boetes opgelegd door de AP wegens overtreding van de AVG kunnen oplopen tot maximaal €20.000.000. De afgelopen jaren heeft de AP diverse gemeenten gewaarschuwd en/of beboet voor overtredingen van de AVG. De financiële impact van een dergelijke boete voor een gemeentelijke organisatie wordt geschat op 500.000 op basis van diverse voorbeelden.

De financiële impact van een cyberincident wordt op basis van de grootte van de gemeente ingeschat op €7.000.000. Deze schatting van de kosten voor schade en herstel bij een grootschalig incident is gebaseerd op de herstelkosten bij de gemeenten Hof van Twente (35.000 inw) en Antwerpen (550.000 inw), die waren respectievelijk 4 en 70 miljoen.

Het gezamenlijke risicobedrag voor informatieveiligheid en privacy komt hiermee op 7.500.000 euro.

Maatregelen In de begroting 2025 zijn extra investeringskosten voor het nemen van extra beveiligingsmaatregelen opgenomen. Het risico op een cyberincident is helaas niet helemaal uit te sluiten, om die reden is een risicoserve noodzakelijk.

7.2.2.14 Ontwikkeling bouwkosten

De inflatie in 2024 was 3,3%. Deze inflatie had een gering effect op de uitwerking van de uitvoeringsplanning 2024. Alle projecten konden worden gevoteerd (dan wel na het maken van keuzes in de uitvoering). Wel zijn er andere factoren die de prijzen beïnvloedden zoals het duurzaam en emissie loos bouwen.

Toelichting

Impact Stijgende grondstofprijzen zijn opgevangen binnen de geactualiseerde onderhoudsbudgetten en de uitvoeringsplanning.

Financiële impact Door de gestegen prijzen zijn keuzes gemaakt in de uit te voeren werkzaamheden.

Maatregelen De prijsstijging heeft nog niet geleid tot het niet uitvoeren van projecten. Wel zijn binnen de projecten keuzes gemaakt wat binnen het beschikbare budget kon worden uitgevoerd.

7.2.2.15 Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouw in werking getreden. Als gevolg hiervan wordt de technisch toets niet door gemeenten, maar door private kwaliteitsborgers uitgevoerd. Ondanks deze verschuiving in werkzaamheden moet de gemeente nog steeds inspanningen verrichten (o.a. administreren van het proces). Hiervoor mogen geen leges worden geheven. Dit principe wordt successievelijk ingevoerd; per 1 januari 2024 is dit ingevoerd voor nieuwbouw van grondgebonden woningen en gebouwen (tot en met 2 lagen) met een industrie functie (zogenaamde ge-volgklasse 1). Niet bekend is wanneer dit wordt uitgebreid naar ook verbouw van voornoemde gebouwen en naar andere soorten gebouwen. Uiteindelijk moet de gehele technische toets (ook voor de gevolgklasse 2 en 3) worden uitgevoerd door private kwaliteitsborgers. Daarnaast moeten uiterlijk 2032 alle lokale regels ten aanzien van de fysieke leefomgeving (o.a. bestemmingsplannen en delen van de APV) zijn opgenomen in één omgevingsplan. Door niet doorontwikkelde ICT, de juridische complexiteit en de prijsstijgingen in de afgelopen en komende jaren, kunnen de kosten hoger komen te liggen dan hetgeen wat bij de start van het krediet voor de invoering van de Omgevings-wet voor dit deelproject was voorzien.

Toelichting

Impact Deel van de te verrichten inspanningen zijn niet middels leges te verrekenen. De kosten voor het omgevingsplan kunnen mogelijk hoger liggen dan oorspronkelijk verwacht.

Financiële impact Vooralsnog lijkt de impact voor de bovengenoemde kostenstijging dusdanig dat deze kan worden opgevangen binnen het totale krediet voor de invoering van de Omgevingswet.

In de meerjarenbegroting (vanaf 2025) is momenteel € 965.000 aan legesinkomsten bouwvergunningen meegenomen. Het betreft ten opzichte van 2024 een verlaging van € 350.000.

Maatregelen De financiële gevolgen voor de te ontvangen leges zijn in beeld gebracht en deze zijn genomen in de begroting 2025. In de jaarlijkse legesverordening wordt met het bovenstaande rekening gehouden. Voor het omgevingsplan wordt waar mogelijk, inzet gepleegd door eigen personeel (minimale inhuur).

7.2.2.16 Grondexploitatie algemeen

Via scenarioanalyses en het periodiek doorrekenen van alle grondexploitaties projecten ontstaat er goed inzicht in de risico's. Daarnaast wordt in het MPG per project en totaal specifieke berekeningen gemaakt inzake risico's en weerstandsvormen.

Everdenberg Oost is financieel het grootste project binnen onze gemeente met een boekwaarde (geïnvesteerd bedrag per 31-12-2024) van € 12,38 miljoen. Van de overige projecten zijn de risico's in de startende projecten Bloemenhof en Ruiterspoor gezien de fase van de ontwikkeling het grootst.

Ook zijn de stijgende kosten voor de infrastructuur een groter risico geworden, en dit is met name bij de projecten Slotjes Midden, Arendsplein.

Het risico dat de inkomsten uit grondverkoop onder druk komen te staan is nu met name voor het project Everdenberg Oost en Ruiterspoor relevant. De schrikbarende stijging van de kosten voor de aanleg van infrastructuur zoals civiele werken, groen- en speelvoorzieningen, openbare verlichting, nutsvoorzieningen, is binnen alle projecten een zorg. Alle projecten worden hieronder specifiek toegelicht.

Toelichting	
Impact	Het benodigde weerstandsvermogen is berekend op basis van zowel de zogenoemde IFLO-methode als de risicokaartmethode.
Financiële impact	Op basis van de actualisatie ten behoeve van de jaarrekening 2024 blijkt de volgende marges van het benodigde weerstandsvermogen ruim € 2,1 miljoen.
Maatregelen	€ 2,12 miljoen (risico grondexploitaties totaal)

7.2.2.17 De Contreie

De bouw van woningen in de Contreie is met uitzondering van de realisatie van de woningen aan de Lanspunt afgerond. Voor deze locatie ligt een overeenkomst met een ontwikkelaar om hier nog 11 woningen te realiseren. Het woonrijp maken van de gehele wijk is afgerond.

Toelichting	
Impact	Er is geen concreet plan voor de ontwikkeling van de Lanspunt. Met ontwikkelaar wordt hierover overlegd. Aangezien de locatie is opgenomen in de grondexploitatie, loopt de grondexploitatie Contreie door totdat besluitvorming over de locatie heeft plaats gevonden.
Financiële impact	Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal
Maatregelen	De Lanspunt is nu nog opgenomen in de grondexploitatie Contreie. Mogelijk kan dit deelproject apart van de grondexploitatie worden gezet, zodat de grondexploitatie per 31 december 2025 kan worden afgesloten

7.2.2.18 Everdenberg Oost

De aansluiting van Everdenberg Oost op N629 zal plaatsvinden via het PIP traject van de provincie door middel van een tijdelijke ontsluitingsweg en een rotonde. Het is de bedoeling om de aanleg van de rotonde in het eerste kwartaal van 2025 te starten.

Tegen het besluit op de ontheffing Wet natuurbescherming, wat de provincie Noord-Brabant heeft afgegeven, is door de Milieuvereniging Oosterhout beroep ingesteld. De Rechtbank heeft het beroep afgewezen. Er is geen hoger beroep ingesteld bij de Raad van State. Hierdoor is de ontheffing onherroepelijk. Verder heeft de Rechtbank het beroep van de Milieuvereniging Oosterhout tegen de kapvergunning van 52 bomen op Everdenberg Oost ongegrond verklaard. Hiertegen is verder geen beroep ingesteld bij de Raad van State. Dit betekent dat de vergunning onherroepelijk is. Door de milieuvereniging Oosterhout is bij de Provincie ook bezwaar ingediend tegen een handhavingsverzoek dat door de Provincie is afgewezen vanwege stikstof.

Het bezwaar is afgewezen. De milieuvereniging is in beroep gegaan. De behandeling is onlangs geweest bij de Rechtbank. Door wijzigingen in het landelijk stikstof-beleid is de uitspraak voor onbepaalde tijd opgeschort.

Het aansluiten van bedrijven op het energienetwerk is momenteel een probleem TenneT en Enexis hebben aangegeven voorlopig geen grote zakelijke aansluitingen te realiseren en op het net aan te sluiten. Dit houdt in dat er tot een nog onbekend moment geen aansluitingen met een netcapaciteit groter dan 3 x 80 ampère worden verstrekt. Andere bedrijven zouden zich al wel kunnen vestigen op Everdenberg Oost. Om te zorgen dat de bedrijven op het bedrijventerrein over voldoende elektriciteit kunnen beschikken, is samen met Enexis als proef een onderzoek gestart voor een lokale energie-hub. De vooruitzichten zijn gunstig. Verwacht wordt in het 1e kwartaal van 2025 duidelijkheid te hebben voor het vervolg.

Toelichting	
Impact	Uit gesprekken met omwonenden is gebleken dat ze tegen een rotonde zijn in de tijdelijke situatie. Niet in de definitieve situatie wanneer de 2e fase van de N629 is aangelegd. Voor de aanleg ervan is inmiddels een vereiste omgevingsvergunning aangevraagd. Door twee bewoners en de Milieuvereniging Oosterhout zijn zienswijzen ingediend waartegen bezwaar en beroep ingesteld kan worden.
	Een elektravoorziening is nodig voordat de bedrijfskavels uitgegeven kunnen gaan worden.
Financiële impact	Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal
Maatregelen	Omwonenden zo goed mogelijk betrekken bij het complete proces (tijdig informeren en betrekken bij de inrichting van de rotonde).

7.2.2.19 Zwaaiikom

In 2024 is veel gebouwd in de Zwaaiikom. Eind 2025 worden de laatste woningen opgeleverd, vergunning hiervoor is verleend. Het risico op uitloop van het bouwproject wordt naar mate het project vordert steeds kleiner. Na oplevering van de woningen wordt de wijk door ontwikkelaar woonrijp gemaakt, de gemeente legt de Korenbocht aan. Dit moet nog worden aanbesteed.

Toelichting	
Impact	- Met de handboogvereniging wordt een nieuwe huurovereenkomst opgesteld. De handboog blijft huur betalen zij krijgen ook het recht om op enig moment in de toekomst het opstal te kunnen kopen, zoals eerder al overeengekomen. - Het woonrijp maken van de Korenbocht is nog niet aanbesteed, kosten kunnen hoger uitvallen dan begroot.
Financiële impact	Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal.
Maatregelen	Kritisch zijn op ontwerp om onnodige kosten te voorkomen

7.2.2.20 Herontwikkeling Slotjes-Midden

De herontwikkeling van Slotjes Midden is in volle gang. Er wordt een deel van het bestaande woningbestand gesloopt, er worden nieuwe woningen gebouwd en het openbaar gebied wordt heringericht en gerevitaliseerd. Met de herstructurering, die in nauwe samenwerking met woningbouwcorporatie Thuisvester wordt vormgegeven, wordt de toekomstwaarde van het gebied voor de (toekomstige) bewoners veiliggesteld.

	Toelichting
Impact	- De marktomstandigheden voor Thuisvester en ontwikkelaar BPD waren in 2023 niet gunstig. Dit werd veroorzaakt door hoge bouw-prijzen in combinatie met een hoge rente voor kopers. De ontwikkelaar heeft in 2024 deelplan 7 weer opgepakt en verwacht in Q4 2025 te starten met de bouw. Deelplan 7 is het laatste deelplan als afronding van de herontwikkeling van Slotjes Midden. - De inrichting van de openbare ruimte voor deelplan 7 wordt uitgewerkt naar een DO. De kostenraming hiervan is gemaakt en we verwachten dat hier geen overschrijding op komt. - Het inschrijfbedrag voor de herinrichting van de kanaalzone valt binnen de kostenraming. De oplevering van de kanaalzone is in Q2 2025.
Financiële impact	Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal.
Maatregelen	- Regelmatig overleg en afstemming met Thuisvester en ontwikkelaar ten aanzien van de planning en de gemaakte afspraken vastleggen. - Goed inzicht in en zo nodig bijstellen van hoogte en moment van uitgaven voor herinrichting openbaar gebied.

7.2.2.21 Ontwikkeling Arendsplein

In 2023 heeft de laatste vastgoedtransactie plaatsgevonden, hiermee is een risico aan de opbrengstenkant weggenomen. De nieuwe verlengde Gasstraat is inmiddels binnen budget aangelegd en nadat eind 2025 het laatste van de drie nieuwe woongebouwen is opgeleverd wordt het openbaar gebied helemaal afgerond. Hier blijft het risico van budgetoverschrijding nog aanwezig.

	Toelichting
Impact	Voor het openbaar gebied geldt dat onder andere door bodemverontreiniging en stijgende kosten voor aanleg van openbaar gebied hoger zullen kunnen worden.
Financiële impact	Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal.
Maatregelen	Met de omgevingsdienst heeft al overleg plaatsgevonden over de bodemverontreiniging om de kosten zoveel mogelijk te beperken. Indien overschrijdingen dreigen zal hierop worden geacteerd om binnen de kaders te blijven. Er is in dit verband in een deel van het gebied half verharding opgenomen in plaats van gebakken klinkers en is de verlichting aangepast.

7.2.2.22 Ruiterspoor Den Hout

Naar verwachting wordt medio 2025 door de Raad van State uitspraak gedaan over de voorlopige voorziening tegen het bestemmingsplan en wellicht later in het jaar over de bodemprocedure. De vergunningverlening en bouw-rijpwerkzaamheden voor de verhuizing van vv Irene zullen tevens plaatsvinden.

	Toelichting
Impact	Het is mogelijk dat de Raad van State een voor de gemeente negatieve uitspraak doet. Daarnaast is het mogelijk dat de kosten verder oplopen door de vertragingen.
Financiële impact	Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal.
Maatregelen	De grondexploitatie sluit positief af. Het kan echter blijken dat dit saldo niet voldoende is om het tekort op het krediet voor de verplaatsing van vv Irene af te dekken. Dan moet er een optimalisatie in de grondexploitatie plaatsvinden.

7.2.2.23 Totaaloverzicht van de onderkende risico's

	Maximaal risico	Kans	I/S	Impact
Energiecrisis	850	Groot	S	680
Algemene uitkering	9.000	Middel	S	4.500
Specifieke uitkeringen	1.800	Groot	S	1.440
Jeugdzorg	2.200	Groot	S	1.760
Verbonden partijen	635	Gemiddeld	I/S	320
MidZuid	1.325	Groot	I/S	1.060
Afvalverwijdering – inkomsten recycling	200	Groot	S	160
Afvalverwijdering – CO2-heffing	PM	Groot	S	PM
Rente / treasury	638	Groot	S	510
Achtervang gewaarborgde geldleningen	3.408	Zeër klein	I	34
Garantstellingen	6.000	Zeër klein	I	60
Starters-, blijvers- en duurzaamheidsleningen	9.300	Zeër klein	I	93
Informatiebeveiliging & privacy	7.500	Klein	I	750
Conjuncturele ontwikkelingen				
bouwkosten	6.000	Groot	I	4.800
Omgevingswet	350	Gemiddeld	S	175
Benodigde weerstandscapaciteit exclusief grondexploitaties				16.342
Risico grondexploitaties				2.107
Totaal benodigde weerstandscapaciteit				18.449

Wanneer de risico's maal de kans berekend wordt ontstaat er een benodigd weerstandsvermogen van € 18,5 miljoen om de onderkende risico's af te dekken.

7.2.3 Confrontatie weerstandsvermogen en risico's

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, leggen we de relatie tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit enerzijds en de beschikbare weerstandscapaciteit anderzijds. De relatie wordt weergegeven in onderstaand figuur.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risico-inventarisatie voortkomt, zetten we af tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen. In de beleidsnota risicomanagement is vastgesteld dat deze zogenoemde ratio weerstandsvermogen minimaal 1,5 moet zijn.

Bedragen x € 1.000

§	Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
7.2.1.5	Beschikbare weerstandscapaciteit	47.552	45.553	31.959
7.2.2.23	Benodigde weerstandscapaciteit	22.208	24.425	18.449
	Netto weerstandsvermogen	25.344	21.128	13.510
	Weerstandratio	2,1	1,9	1,7

We kunnen concluderen dat we momenteel met dit ratio over voldoende weerstandscapaciteit beschikken. Het is echter wel zo dat er een aantal risico's benoemd zijn welke een structurele doorwerking hebben en ook is er sprake van risico welke nog niet is doorgerekend in financiële zin. Wanneer we er, indien deze risico's zich voordoen, niet in slagen deze snel genoeg door te vertalen in beleid drukken de structurele risico's langer op het weerstandsvermogen.

7.2.4 Kengetallen

Onderstaande kengetallen behoren tot een set die landelijk verplicht is gesteld in het BBV. Deze set maakt het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente (zowel in ontwikkeling over de tijd, alsook – zij het beperkter – in vergelijk met andere gemeenten). In de tabel is tevens aangegeven in welke paragraaf een nadere berekening van deze kengetallen is opgenomen.

§	Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
7.4	Netto schuldquote	29,3%	34,4%	22,8%▲
7.4	Netto schuldquote gecorrigeerd verstrekte leningen	35,5%	40,8%	28,7%▲
7.4	Solvabiliteitsratio	59,0%	59,5%	60,6%▲
8.10	Structurele exploitatieruimte	0,42%	1,01%	1,66%▲
7.8	Grondexploitatie	6,0%	6,3%	5,0%▲
7.1	Belastingcapaciteit	82,5%	90,3%	85,6%▲

▲ Verbetering van de ratio ▼ Verslechtering van de ratio

Aan de kengetallen zijn geen normen verbonden door de toezichthouder, maar ze hebben wel een signaleringswaarde. Deze zijn als volgt:

Omschrijving	Laag	Gemiddeld	Hoog
Netto schuldquote	<90%	90%-130%	>130%
Solvabiliteit	>50%	20%-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
Grondexploitatie	<20%	20%-35%	>35%
Belastingcapaciteit	<95%	95%-105%	>105%

- De **netto schuldquote** wordt berekend door het vreemd vermogen te delen door het begrotingstotaal. In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer een schuld lager is dan het begrotingstotaal (<100%) dit als 'normaal' kan worden beschouwd en boven de 100% is voorzichtigheid geboden.
- De **solvabiliteitsratio** wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balans-totaal. Dit geeft de mate aan waarmee het bezit van de gemeente is gefinancierd met eigen vermogen. In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer een solvabiliteitsratio tussen 20 en 50% ligt wordt dit als normaal beschouwd. Bij een ratio onder de 20% is voorzichtigheid geboden.
- De **structurele exploitatieruimte** is een maatstaf voor het verschil tussen structurele baten en lasten met inachtneming de dotaties aan de reserves. Dit kengetal geeft aan hoeveel structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Dit kengetal dient idealiter groter van 0% te zijn.
- Het percentage **grondexploitatie** geeft informatie over de boekwaarde van de GREX in verhouding tot de totale gemeentelijke inkomsten. Er is geen norm voor de hoogte van deze ratio. Hoe lager de ratio hoe minder de relevantie van negatieve waardeontwikkeling van de GREX voor de begroting en daarmee een lager risico voor de gemeente.
- De **belastingcapaciteit** geeft de gemiddelde lasten uit hoofde van de onroerendezaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing weer ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Hier is geen norm voor. Een ratio hoger dan 100% betekent dat de lasten hoger zijn dan landelijk gemiddeld.

De financiële kengetallen met betrekking tot de schuldquote en de solvabiliteit liggen binnen de norm van het GTK. De komende jaren zal er, vanwege de geplande investeringen, meer vreemd vermogen aangetrokken moeten worden. Hierdoor zie je wel een verslechtering (stijging van de netto schuldquote en daling van de solvabiliteit) van deze kengetallen optreden.

De beoordeling van de structurele exploitatieruimte heeft vooral waarde in meerjarig perspectief. Tot en met 2025 is een positief percentage zichtbaar. Meerjarig is echter sprake van een tekort, vanwege het meerjarig geprognosticeerd tekort in de exploitatie. Het kengetal grondexploitatie is ten opzichte van vorig jaar licht gedaald, en kent een dalende trend. Dit betekent dat de totale boekwaarde van de grondexploitatie ten opzichte van onze jaarlijkse inkomsten

afneemt. Hierdoor nemen de risico's voor de gemeente ook licht af. Nieuwe grondexploitaties in de toekomst zullen voor een stijgende lijn gaan zorgen.

7.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf gaat in op de onderhoudstoestand en de kosten van groen, wegen, riolering, gebouwen, kunstwerken, etc. Onderhoud van kapitaalgoederen beslaat een substantieel deel van de begroting. Een goed overzicht is daarom van belang voor een juist inzicht in de financiële consequenties ervan. De hieronder genoemde bedragen zijn de in de exploitatie opgenomen be-dragen exclusief investeringen.

7.3.1 Groen

De doelstelling is zorgen voor een aantrekkelijke en overzichtelijke, groene leefomgeving en het bieden van recreatieve gebruiksmogelijkheden.

Beleidskader

Het beleidskader voor het onderhoud groen is opgenomen in de onderstaande documenten.

Beleidsnota	Jaar
Beleidskader Blauw-Groen Structuurvisie 2023	2023
Beleidskader bomencompensatie 2023	2023
Monumentale bomenbeleid	2000
Groenstructuurplan	2002
Nota 'beheer kruidachtige beplanting'	2021

Financiën

Voor het begrotingsjaar 2024 is het contract met Mid-Zuid voor uitvoering onderhoud groen in de openbare ruimte geïndexeerd en heeft geleid tot een budgetverhoging van € 150.000. De beschikbare exploitatiemiddelen voor groenwerkzaamheden zijn totaal € 2.575.000. Werkelijk is aan groen uitgegeven in 2024 € 2.557.000.

Stand van zaken

Het eerstejaars onderhoud in 2024 is redelijk goed verlopen. Vanwege het grote aantal projecten werd de opdracht door twee aannemers uitgevoerd. Vanuit bewoners is een aantal meldingen geweest over de hoeveelheid onkruid in de plantvakken. Deze zijn direct doorgezet naar de aannemer en uitgevoerd. Ondanks dat het in het voorjaar en de zomer redelijk vaak geregend heeft zijn er toch een aantal bomen en heesters doodgegaan. Dit wordt in het plantseizoen 2024-2025 gedaan.

In 2024 zijn de diverse groenreconstructies uitgevoerd waaronder een gedeelte van de Jan Steenlaan, Dr. J.M. den Uylstraat, Wolvendonk. Bij deze projecten zijn extra bomen aangeplant en is er gekeken waar we extra groen kunnen toevoegen. Door het uitvoeren van deze werkzaamheden wordt de biodiversiteit verhoogd en extra regenwater opgevangen.

In het investeringsprogramma is ruimte opgenomen voor het realiseren van hotspots in het openbaar groen ten behoeve van insecten. Vanwege beperkte capaciteit en de prioriteit voor ruimtelijke ontwikkelingen en bouwprojecten, is deze ruimte niet benut.

Kengetallen

Omschrijving	Rekening 2022	Rekening 2023	Rekening 2024
Cultuurrijke beplanting	-	297.344 m ²	313.315 m ²
Natuurlijke beplanting	-	803.648 m ²	832.308 m ²
Hagen	-	74.873 m ²	78.790 m ²
Gazon (met bollen)	-	735.982 m ²	751.086 m ²
Bermen en natuurlijke gras	-	1.889.131 m ²	2.157.171 m ²
Dierenweide	-	10.916 m ²	11.024 m ²
Hondenuitlaatplaatsen	-	29.066 m ²	27.602 m ²
Bomen	30.700	32.676	33.759

7.3.2 Wegen

Een duurzame ontwikkeling en instandhouding van wegen, paden en pleinen voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen.

Beleidskader

Het beleidskader voor het onderhoud wegen is opgenomen in de onderstaande documenten.

Beleidsnota	Jaar
Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK)	2023
Kwaliteitsvisie Openbare Ruimte	2008
Rapport PRIO-buurtten	2011
Meerjarenperspectief Openbare Ruimte 2016-2026	2015
Honden uitlooppplaatsen beleid	2007
Gladheidbestrijdingsplan	2020

Financiën

De exploitatiebudgetten wegen zijn voor het begrotingsjaar 2024 niet verhoogd. Wel is een prijsindexatie verwerkt voor het onderhoudscontract dat wordt uitgevoerd door MidZuid ter hoogte van € 35.000. Het totale onderhoudsbudget voor wegen is in 2024 € 2.175.000. Eind 2024 is zeer vochtig geweest waardoor sommige geplande werkzaamheden voor het klein onderhoud wegen niet uitgevoerd konden worden. Dat heeft geleid tot een voordeel in de exploitatie van € 44.000. Op het budget groot onderhoud wegen is het restant van € 50.000 ingezet voor overschrijdingen binnen het thema Wegen, straten en pleinen waaronder de onderzoeken voor De Ter Aalsterbrug. De onderhoudsmiddelen voor wegen zijn hiermee volledig besteed.

Stand van zaken

In 2024 zijn de nodige stappen gezet om de komende jaren vanuit een meerjarenplan te kunnen werken. Het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) Openbare Ruimte is daarvoor de basis. We hebben meer inzicht gekregen door in 2024 ontbrekende data in te winnen op het gebied van wegen en anders gebruik te maken van de beschikbare data voor wegen en riolering. Tevens werken wij inmiddels via vernieuwde processtappen aan (integrale) projecten in de openbare ruimte.

De investeringen zijn opnieuw geprioriteerd en opgenomen in de meerjarenplanning openbare ruimte. Dit is een doorlopend proces. Met de nieuwe prioritering blijven we binnen het investeringsplafond.

In 2024 hebben we een aantal herinrichtingsprojecten en reconstructieprojecten voorbereid, die in 2025 worden uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn: Hoogstraat, Julianalaan, Burgemeester van Oerslaan en Oud-West (gedeeltelijk) en de Provincialeweg in Oosteind.

In 2024 zijn we gestart met de uitvoering van de Burgemeester Holtropaan en hebben we op een aantal locaties asfaltverhardingen en rioleringen vervangen. Ook zijn in het kader van mobiliteit werkzaamheden uitgevoerd in 2024. Voorbeelden hiervan zijn de snelheid remmende maatregelen aan de Beneluxweg en de oversteek ter plaatse van de Lage Molenpolderweg en zijn de schoolzone Achthoek (Den Hout) en schoolzone Pionier (Zeislaan) als 30km zone ingericht. Fase 1 van de snelfietsroute Oosterhout – Dongen – Tilburg is eind 2024 afgerond. Fase 2 start begin 2025.

Vanuit stedelijke ontwikkeling is in 2024 de inrichting van Wilhelminakanaal Oost definitief gemaakt. Ook zijn het Vrachelsplein en de Bronstijd definitief ingericht en is de inbreidingslocatie Slotjes (voormalige brandweerkazerne) in 2024 afgerond. In 2024 zijn meerdere woningbouwlocaties in uitvoering gegaan. Voorbeelden hiervan zijn de herontwikkeling van de woningbouwlocaties Paterserf en de nieuwbouw van de Bunthoef, maar ook Parck Warande. De inrichting van de openbare ruimte van deze locaties zal in 2025 starten.

Op vier locaties is groot asfaltonderhoud uitgevoerd en is groot onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd op een gedeelte van de Weststadweg (betonweg).

Kengetallen

Omschrijving	Rekening 2022	Rekening 2023	Rekening 2024
Verharde rijbanen	361 km	361 km	361 km
Fietspaden	104 km	104 km	119 km
Andere verharde oppervlakken zoals pleinen, bus havens, voetpaden et cetera	394.841 m ²	394.841 m ²	471.684 m ²

7.3.3 Riolering

De gemeente Oosterhout streeft een duurzame, doelmatige en toekomstgerichte invulling van de rioleringszorg na, waarin bescherming van de volksgezondheid, behoud van droge voeten en goede kwaliteit van grond- en oppervlaktewater gewaarborgd zijn.

Beleidskader

In het Programma Water en Riolering (PWR) is voor de periode 2024-2030 de ambitie vastgesteld waarmee de wettelijke gemeentelijke zorgplichten worden ingevuld. Gezien het veranderende klimaat is de uitvoeringsstrategie klimaat-adaptatie hierbij grotendeels leidend voor de invulling van de gemeentelijke zorgplichten voor afvloeiend hemelwater en grondwater. Daarom is naast de afvalwaterverordening 2021 nu ook een hemelwaterverordening 2023 opgesteld. Daarmee kan beter invulling gegeven worden aan de berging en verwerking van regenwater. Hierdoor kan wateroverlast beter beperkt worden, de verdroging bestreden en het drinkwaterverbruik beperkt.

Financiën

In verband met de invoering van de Omgevingswet is de termijn van het water en rioleringsplan 2017-2021 door de raad in oktober 2021 verlengd tot en met eind 2023. Medio 2023 worden de nieuwe budgetten en kredieten uitgewerkt voor de begrotingen tot en met 2030, de nieuwe periode van het Programma Water en Riolering. Voor de begroting 2024 worden de huidige exploitatiebudgetten gehanteerd. Totaal is dat € 838.700. De werkelijke lasten zijn € 60.000 hoger. In de concernrapportages is deze overschrijding al toegelicht. Door de extreme regenval in het voorjaar zijn aanvullende onderhoudswerkzaamheden aan pompen en gemalen uitgevoerd.

Omdat Water weer een leidend principe is geworden in de Ruimtelijke Ordening is er veel inzet nodig bij alle woningbouwprojecten. Daarbij speelt het veranderende klimaat een grote rol. Om beter invulling te kunnen geven aan de adviestaken zijn 2 FTE toegevoegd aan het cluster Water. Deze zijn in de begroting van 2024 verwerkt en ook ingevuld.

Stand van zaken

In het Programma Water en Riolering 2024-2030 (PWR), dat eind 2023 is vastgesteld door de gemeenteraad, zijn 3 belangrijke pijlers benoemd die bepalend worden voor de langjarige ambities of doelstellingen. Dit zijn de oplopende ouderdom van de riolering, de klimaat adaptieve maatregelen en de personele kwetsbaarheid. In de begroting voor 2025 zijn de budgetten conform PWR aangepast waardoor de rioleringszorg op termijn betaalbaar blijft.

De eerste klimaatstresstesten laten zien dat de overlastsituaties (regenwater) grotendeels beperkt blijven tot locaties op straatniveau. Daardoor is het niet aannemelijk dat grootschalige ingrepen op wijkniveau nodig zijn waar onbebouwde percelen, die veelal in het buitengebied liggen, baat bij zouden kunnen hebben. Het doorvoeren van een verbrede rioolheffing lijkt daarmee eind 2024 juridisch niet haalbaar omdat aangetoond moet worden dat de betreffende percelen voordeel hebben bij de doorgevoerde ingrepen waarvoor ze nu niet betalen. Voor 2030 zal dit ook niet veranderen. Een verbreding van de rioolheffing zal daarna uiteraard weer de aandacht krijgen als de omstandigheden wijzigen.

Om de personele kwetsbaarheid deels op te vangen is in 2024 de voorbereiding van een Europese aanbesteding voor het gemalenbeheer afgerond en in de markt gezet. Kern van deze uitvraag is het onderhouden van deze installaties en het invullen van de functie gemalenbeheerder door een marktpartij met een looptijd van 15 jaar.

Kengetallen

Omschrijving	Rekening 2022	Rekening 2023	Rekening 2024
Vrijvervalriolering			
• Gemengde riolering	206 km	205 km	205 km
• Vuilwaterriool	59 km	66 km	66 km
• Regenwaterriool	93 km	91 km	101 km
• Infiltratieriool	9 km	12 km	12 km
• Vuilwater overstorten naar oppervlaktewater	19	25	25
• Regenwater overstorten naar oppervlaktewater	71	57	57
• Bergbezinkbassins	6	6	6
• Bergingsbak	-	1	1
Mechanische riolering			
• Drukrioleringspompen	223	223	223
• Gemalen vuilwater	-	33	33
• Gemalen hemelwater	-	28	28
• Drukriolering	53 km	52 km	52 km
• Persleiding	22 km	32 km	32 km
Overige voorzieningen			
• Hydraulische schuiven	-	2	2
• Straat- en trottoirkolken – kolkenzuiger	-	21.000	22.659
• Straat- en trottoirkolken – handmatig	-	1.250	1.369

7.3.4 Water

Gemeente Oosterhout beschouwt oppervlaktewater als belangrijke pijler om de uitdagingen op het gebied van klimaatsverandering aan te pakken. Het waarborgen van een goede afwatering en doorstroming en het handhaven van een minimum waterkwaliteit is van groot belang. Daarnaast is water een drager van de kwaliteit van de openbare ruimte omdat water bijdraagt aan de identiteit en sfeer van parken, straten en wijken. Samen met de waterpartners wordt gewerkt aan schoon en veilig oppervlaktewater met genoeg bergend vermogen voor de toenevende regenval.

Beleidskader

Water(management) heeft op de verschillende bestuursniveaus de laatste jaren steeds meer aandacht gekregen. De gemeente Oosterhout benadert het watersysteem en de waterketen vanuit Europese en nationale wet- en regelgeving steeds meer integraal. Gemeente Oosterhout beschikt daarom ook over een Programma Water en Riolering waarin het beleid en beheer van oppervlaktewater is opgenomen.

Oppervlaktewater wordt steeds belangrijker in het verwerken van de intensievere regenval. De uitvoeringsstrategie klimaatadaptatie is daarom een belangrijk beleidskader aangezien oppervlaktewater een belangrijke rol speelt bij de bestrijding van droogte, hittestress, regenwateroverlast en overstromingen.

Financiën

De budgetten uit de begroting van 2023 zijn doorgetrokken in 2024. Vanaf 2025 worden de cijfers van het geactualiseerde WRP verwerkt. Doordat 2024 een zeer vochtig jaar is geweest konden sommige geplande baggerwerkzaamheden niet uitgevoerd worden. Hierdoor is er een overschot van € 40.000 op het onderhoud waterhuishouding.

Stand van zaken

In het Programma Water en Riolering 2024-2030 (PWR) is het project waterader opgenomen als één van de uit te voeren klimaatmaatregelen. Het doel van het project Waterader is om in de toekomst tijdens droogteperiodes meer water vanuit het kanaal in te kunnen laten in heel Oosterhout en te voorzien van voldoende schoon water. Binnen de planperiode van het PWR zal circa ¾ deel van de waterader uitgevoerd kunnen worden. Het laatste deel is afhankelijk van de ontwikkelingen rondom Arendshof en is gepland in 2032-2035. In 2024 is subsidie aangevraagd en toegekend onder voorwaarde dat de subsidiegelden voor 1 januari 2028 uitgegeven moeten zijn. Eind 2024 is een projectleider aangesteld om de voorbereidingsfase van het project te starten.

Om te bepalen hoeveel water afgevoerd of geborgen kan worden in een oppervlaktewater zijn meer gegevens nodig dan nu aanwezig. In 2024 is een start gemaakt om een beheersysteem op te zetten voor oppervlaktewater. Daarin worden dan alle relevante objecten (stuwen, duikers) en ook overige zaken zoals functie en eigenaar vastgelegd. Daarmee wordt het gehele watersysteem inzichtelijk, nu is dit heel erg opgeknapt naar eigenaar/beheerder. Het Waterschap heeft enkel zicht op de hoofdwatergangen en kent de gemeentelijke wateren of die van derden ook niet of nauwelijks. Uiteraard is de samenwerking met het Waterschap al gezocht.

Kengetallen

Omschrijving	Rekening 2022	Rekening 2023	Rekening 2024
Watergangen stedelijk gebied	22 km	22 km	25 km
Watergangen buitengebied	53 km	53 km	53 km
Waterlopen (niet watervoerend) in gemeentelijk beheer	76,5 ha	77,5 ha	79 ha

Omschrijving	Rekening 2022	Rekening 2023	Rekening 2024
Waterlopen in beheer Waterschap	83,3 ha	83,3 ha	85 ha
Waterlopen (watervoerend) in gemeentelijke beheer	7,8 km	7,8 km	8 km

7.3.5 Speelvoorzieningen

Buitenspelen is goed voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Maar een voldoende en aantrekkelijke speelruimte draagt ook bij aan de positieve beleving en leefbaarheid van een wijk en de sociale integratie van haar bewoners. Hiermee krijgen sport- en speelplekken ook een belangrijke ontmoetingsfunctie. Hoe beter deze ontmoetingsfunctie wordt gefaciliteerd en gestimuleerd, hoe beter de sport- en speelplekken worden gebruikt. Het beheer en onderhoud aan deze ontmoetingsplekken draagt hieraan bij.

Beleidskader

In september 2016 is de beleidsnota Buiten spelen in Oosterhout, actualisatie 2016 vastgesteld. Gestreefd wordt overall in de stad een voldoende gevarieerd en gespreid aanbod in stand te houden. Daarnaast worden verbeteringen en kwaliteitsimpulsen doorgevoerd.

Financiën

De budgetten die gekoppeld zijn aan de beleidsnota komen meer onder druk te staan doordat de burgers minder behoefte hebben aan informele speelplekken zoals die zijn vastgelegd in de beleidsnota. Het beschikbare budget van 2024 ad € 196.000 is volledig besteed zonder overschrijdingen.

Stand van zaken

De kwaliteit van het huidige areaal speeltoestellen voldoet aan de kwaliteits-ambitie. In 2024 zijn meer speelplekken behouden en aangelegd dan in de beleidsnota Buiten spelen is vastgesteld. Het omvormen van speelplekken naar informeel spelen wordt op verzoek van bewoners niet gedaan. De bewoners willen dat de speelplekken met speeltoestellen gehandhaafd blijven.

Bij elke nieuwe inrichting van speelplekken werd aan de kinderen uit de omgeving gevraagd welke speeltoestellen zij graag op de nieuwe speelplek zouden willen hebben. Op de speellocatie zijn bijeenkomsten georganiseerd om de wensen van de kinderen te verzamelen of digitaal kan de voorkeur worden doorgegeven worden.

In de nieuwbouwwijk de Laverie is aan de Prins Clausstraat een nieuwe speelplek aangelegd. De speelplek aan de Willem van Oranjestraat is tegelijkertijd ook voorzien van nieuwe speeltoestellen. Deze speelplek is op verzoek van de bewoners gehandhaafd en niet omgevormd naar een informele speelplek.

Vanuit buurbewoners is er het verzoek geweest om een beweeg- en ontmoetingsplek aan de Lijndonk aan te leggen. Deze in 2024 opgeleverd.

Kengetallen

Omschrijving	Rekening 2022	Rekening 2023	Rekening 2024
Speel- en sportplekken	140	142	155
Speeltoestellen	502	502	522
Spel – en speelaanleiding objecten	82	82	80
Sporttoestellen	138	138	148
Ballenvangers	22	22	22
Ondergronden	32.867 m ²	32.867 m ²	34.458 m ²

7.3.6 Openbare verlichting

Openbare verlichting heeft als belangrijkste doel het openbare leven bij duisternis zo goed mogelijk te laten functioneren. Het moet bijdragen aan de algehele veiligheid, verkeersveiligheid, sociale veiligheid en de leefbaarheid. Daarnaast kan openbare verlichting sfeer verhogend werken door het bijzondere karakter van een gebouw of plek te benadrukken.

Beleidskader

Het beleidskader voor het onderhoud van verkeerstechnische installaties is opgenomen in de onderstaande documenten.

Beleidsnota	Jaar
NPR13201-A1 Openbare verlichting- Kwaliteitscriteria (opgesteld door Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde)	
Beleidsplan Veilige Elektrotechnische Bedrijfsvoering gemeente Oosterhout	
Doelstellingen van het SER- energieakkoord van 2013 om tot een besparing van energie te komen van 50% in 2030 ten opzichte van 2013.	
Beleidsplan Openbare Verlichting 2023-2026	2022

Financiën

De budgetten zijn een financiële uitwerking van het beleidsplan Openbare Verlichting. De overschrijding van de energielasten zijn grotendeels opgevangen door het resterende onderhoudsbudget. Per saldo wordt dit product overschreden met € 13.000. Overschrijding is veroorzaakt door toename in schademeldingen die niet volledig worden gedekt door de verzekering en door hogere energielasten.

Stand van zaken

In het jaar 2024 is de vervanging van de openbare verlichting conform het beleidsplan van de openbare verlichting 2023-2026 uitgevoerd. Uitvoering verloopt volgens plan. In 2024 zijn +/- 600 armaturen vervangen in 37 straten, onder andere in de Hoogstraat Heistraat, Sint Antoniusstraat, Westerbeemd, De Burcht en Van Liedekerkestraat.

Kengetallen

Omschrijving	Rekening 2022	Rekening 2023	Rekening 2024
Masten	13.057	13.362	14.440

7.3.7 Verkeerstechnische installaties

Een duurzame ontwikkeling en instandhouding van verkeerstechnische installaties voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen.

Beleidskader

Het beleidskader voor het onderhoud van verkeerstechnische installaties is opgenomen in de onderstaande documenten.

Beleidsnota	Jaar
Mobiliteitsvisie "Oosterhout Vooruit" Sturingsstrategie Oosterhout	2019
Kwaliteitsslag openbaar vervoer (Provinciaal beleid)	
Parkeerverordening en bijbehorende aanwijzingsbesluiten 2024	2024

Financiën

In de uitvoeringsplanning openbare ruimte is jaarlijks € 150.000 krediet opgenomen voor vervanging van VRI's. Dit krediet is in 2024 volledig gevoteerd.

Stand van zaken

In 2024 is de vervanging van de VRI op het kruispunt Ridderstraat/Keiweg voorzien. Dit op basis van de technische levensduur van de verkeersregelinstallatie. Er is in 2024 gestart met de voorbereiding hiervan.

De uitvoering van de vervanging de VRI heeft vertraging opgelopen door de discussie rondom de woningbouwontwikkeling op de hoek Keiweg-Ridderstraat. De gemeenteraad heeft bij de behandeling van het bestemmingsplan voor deze woningbouwontwikkeling een heeft een motie aangenomen dat nader onderzoek moet worden uitgevoerd naar de verkeersveiligheid op het kruispunt Ridderstraat / Keiweg.

Het onderzoek is voorzien in de 1e helft 2025 waarna de werkzaamheden voor de vervanging van de VRI volgen. In 2024 zijn kleinschalige aanpassingen aangebracht aan een aantal VRI's.

Bij de VRI Burgemeester Elkhuizenlaan/ Bovensteweg zijn wijzigingen aangebracht zodat het openbaar vervoer een hogere prioriteit heeft. De route van buslijn 327 (Tilburg-Oosterhout) is gewijzigd en rijdt nu via de Bovensteweg.

Vanwege de werkzaamheden aan de Burgemeester Holtropaan en de omleidingsroute die is ingesteld zijn bij de VRI op het kruispunt Europaweg / Beneluxweg en het kruispunt Slotlaan/Burgemeester Holtropaan / Europaweg wijzigingen aangebracht om het openbaar vervoer prioriteit te geven.

Kengetallen

Omschrijving	Rekening 2022	Rekening 2023	Rekening 2024
Parkeerautomaten in de openbare ruimte	32	32	32
Parkeerautomaten op voorraad	3	3	3
Verkeersregelinstallaties in eigendom en beheer van de gemeente	21	21	23
Verkeersregelinstallaties in beheer van de provincie waaraan de gemeente een financiële bijdrage levert voor verbruiks- en onderhoudskosten	5	5	5
Geregelde oversteekplaatsen (GOP) waarvan 1 in beheer is bij de provincie	5	5	5
Dynamische markering bij fietsoversteken	2	2	2
Dynamische markering bij rotonde	1	1	1
Dynamische Route Informatie Displays (DRIS) bij de bushaltes	14	14	14
Dynamische Route Informatie Displays ten behoeve van routeverwijzing als de sluizen open staan	3	3	3
Dynamisch parkeerverwijssysteem	1	1	1
Camera's voor kentekenregistratie	9	9	9

7.3.8 Civieltechnische kunstwerken

Een duurzame ontwikkeling en instandhouding van civieltechnische kunstwerken voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen.

Beleidskader

De openbare ruimte van Oosterhout moet voldoen aan beeldkwaliteit B. Deze ambitie geldt ook voor het verzorgend onderhoud aan civieltechnische kunstwerken.

Financiën

In de begroting is € 73.500 opgenomen voor onderhoud. Het budget is overschreden met € 36.000 vanwege de onderzoeken aan De Ter Aalsterbrug. Deze financiële overschrijding is opgevangen binnen het beleidsthema Wegen, straten en pleinen.

Stand van zaken

De Ter Aalsterbrug is vorig jaar afgesloten omdat de veiligheid van de constructie niet gegarandeerd kon worden. Inmiddels is er uitgebreid onderzoek gedaan. Uit berekeningen blijkt dat de brug veilig gebruikt kan worden door voertuigen tot 45 ton. Het project tunnelbak Bovensteweg is in 2024 uitgevoerd en afgerond. Er zijn werkzaamheden uitgevoerd om twee voegen lekdicht te maken. Deze werkzaamheden zijn afgelopen zomer naar tevredenheid uitgevoerd.

Kengetallen

Omschrijving	Rekening 2022	Rekening 2023	Rekening 2024
Tunnels	3	3	3
Kleine bruggen	39	39	39
Bruggen	8	9	9
Viaducten	2	2	2
Geluidschermen	3	3	3

7.4 Financiering

Beleidskader

De uitgaven en de inkomsten van de gemeente lopen niet in synchroom in de tijd. De gemeente leent soms geld om tijdig betalingen te kunnen verrichten en soms heeft ze (tijdelijk) overtoelinge liquide middelen.

De treasury functie voert de taken financiering, cashmanagement en renterisicobeheer uit. Het doel is de organisatie te voorzien in vreemd vermogen tegen zo laag mogelijke kosten en te beschermen tegen ongewenste financiële risico's. De Gemeente Oosterhout maakt gebruik van de mogelijkheid financieringsmiddelen met een korte looptijd aan te trekken of met een lange looptijd. Het rentetarief op kortlopende leningen (geldmarkt) is normaal lager dan bij langlopende leningen (kapitaalmarkt). Daarbij worden de wettelijke kaders voor renterisico beheer (kasgeldlimiet en renterisico norm) in acht genomen.

Omslagrente

De gemeente Oosterhout hanteert een systeem van centrale financiering. In dit systeem bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financieringsmiddelen. Alle rentelasten en rentebaten worden verzameld en daarna toegekend aan de gemeentelijke producten op basis van een zogenoemde omslagrente. In de begroting 2024 is gerekend met een omslagrente van 2,1%. Alle geldstromen van de gemeente lopen via de centrale treasuryfunctie. Deze werkwijze zorgt ervoor dat de gemeentelijke rentelasten zo laag mogelijk blijven.

Rentebeeld 2024

Tot begin van 2022 was er sprake van zeer lage rentestanden, daarna zijn de rentepercentages echter fors gestegen. In 2024 zijn rentepercentages op kortlopende leningen weer gedaald. Rentepercentages op langlopende leningen werden daarentegen weer wat hoger.

Looptijd	1-1-2023	01-01-2024	31-12-2024
één maand	1,90%	3,88%	2,95%
drie maanden	2,10%	3,92%	2,85%
zes maanden	2,70%	3,90%	2,65%
vijf jaar	3,20%	2,49%	2,74%
tien jaar	3,30%	2,69%	2,99%
vijftien jaar	3,30%	2,81%	3,18%
Dertig jaar	2,90%	2,82%	3,18%

Bespaarde rente

De gemeente Oosterhout kiest gebruik te maken van de mogelijkheid binnen het BBV om rente over het eigen vermogen te berekenen. Wij doen dit, omdat met het gebruiken van eigen vermogen voor het realiseren van activa, rentelasten worden uitgespaard, maar hierdoor het eigen

vermogen dus ook niet 'vrij besteedbaar' is. Daarom brengen we een rentevergoeding in rekening die binnen de algemene middelen opgenomen wordt.

Deze werkwijze vergroot ook de stabiliteit in onze exploitatie. Wanneer we moeten financieren met vreemd vermogen, zullen de lasten op de programma's niet extreem toenemen, omdat al rentelasten voor het eigen vermogen zijn opgenomen. Daarnaast zal de rentevergoeding afnemen op het moment dat we eigen vermogen inzetten voor iets anders.

In de 'Notitie Rente 2017' vanuit de commissie BBV is de stellige uitspraak opgenomen dat *het rentepercentage dat als rente vergoeding mag worden gebruikt op een realistisch niveau moet liggen, gemaximeerd op het gemiddelde rentepercentage van de aangetrokken geldleningen*. Aangezien het om interpretatie gaat, bestaat de mogelijkheid om hiervan af te wijken op basis van het volgende citaat uit paragraaf 1.2 pagina 2 en 3 van de notitie.

"Met stellige uitspraken geeft de Commissie een interpretatie van de regelgeving die leidend is. Dit betekent dat verwacht wordt dat stellige uitspraken worden gevolgd en indien een gemeente toch een afwijkende interpretatie kiest (de gemeente is van oordeel dat in haar specifieke omstandigheden een andere lijn beter past en ook 'BBV-proof' is), zij dit expliciet moet motiveren en kenbaar moet maken bij de begroting."

Pas na afloop van het boekjaar bepalen van dit percentage zou leiden tot het niet kunnen verwerken van de kapitaallasten gedurende het boekjaar of leiden tot veel administratief werk. De gemeente Oosterhout kiest er daarom voor, om het percentage voor de rentevergoeding over het eigen vermogen vast te stellen op een realistisch niveau op basis van de begroting en de op dat moment beschikbare informatie.

Dit houdt in dat op basis van het investeringsniveau en de ontwikkeling van het eigen vermogen in de begroting, de financieringsbehoefte wordt bepaald. Voor de nieuw benodigde financiering is op basis van het rentebeeld uit de jaarrekening 2022 en de begroting 2023 een realistisch percentage ingeschat. Dit is voor 2024 een percentage van **3,00%**. Op basis van de te verwachte rente en de prognose van de gemiddelde financiering wordt het percentage voor de rentevergoeding over het eigen vermogen bepaald. Voor het jaar 2024 is dit percentage **2,00%**. Hiermee is voor de gemeente Oosterhout een rente gehanteerd dat op een realistisch niveau ligt ten opzichte van de markrente op het moment van berekenen.

Door temporisering in investeringen is veel minder financiering nodig geweest dan verwacht. Onze lening portefeuille met veel 'oude' leningen met lage rentepercentages leidt tot een werkelijk betaalde gemiddelde rente van **1,60%**. Dit is in de huidige markt een onrealistisch lage rente. Het gehanteerde percentage van **2,00%** voldoet daarmee ons inziens aan de eis dat het op een realistisch niveau ligt.

Rentetoerekening

In de paragraaf financiering (treasury) dient inzicht gegeven te worden in de rentelasten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend. Door onderstaand schema in de begroting op te nemen wordt invulling gegeven aan dit inzicht.

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
A Externe rentelasten over de korte en lange financiering	874	2.382	1.083
B Externe rentebaten	-451	-185	-1.169
Totaal door te rekenen externe rente	423	2.197	-86
C Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-31	-114	-57
Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend	-	-	-
Saldo door te rekenen rente	392	2.083	-143
D ₁ Rente over eigen vermogen	1.745	3.250	3.788
D ₂ Rente over voorzieningen (gewaardeerd op constante waarde)	-	-	-
De aan taakvelden toe te rekenen rente	2.137	5.333	3.645
E Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-2.122	-5.273	-4.475
Resultaat	15	60	-830
Rekenrente	0,99%	2,10%	1,71%

Financieringsrisico's

Bij het risicobeheer op de gemeentelijke financiering wordt onderscheid gemaakt in kortlopende financiering en langlopende financiering. Kortlopende financiering (ook wel vlottende schuld genoemd) heeft betrekking op leningen met een looptijd korter dan één jaar. Leningen met een looptijd van langer dan één jaar vallen onder de langlopende financiering.

Renterisico's op korte financiering (kasgeldlimiet)

Het renterisico op kortlopende financiering wordt beperkt door de kasgeldlimiet. De totale omvang van de kortlopende schuld mag maximaal 8,5% van het begrotingstotaal bedragen. De kasgeldlimiet voor Oosterhout bedroeg voor 2024 € 17,1 miljoen (8,5% van € 201,4 miljoen). Gemiddeld per kwartaal mag de gemeente geen grotere kortlopende schuld hebben dan deze kasgeldlimiet.

Artikel 4.2. van de wet Fido schrijft voor dat bij het derde achtereenvolgende kwartaal overschrijding van de kasgeldlimiet de toezichthouder op de hoogte wordt gesteld. Bij overschrijding van de kasgeldlimiet dient de kortlopende schuld omgezet te worden in een langlopende financiering. In onderstaand overzicht wordt de stand van de korte schuld weergegeven ten opzichte van de kasgeldlimiet.

Omschrijving	1 ^e kwar- taal	2 ^e kwar- taal	3 ^e kwar- taal	4 ^e kwar- taal
A Vlottende schuld	-	-	-	-
B Vlottende middelen	13,5	21,2	28,2	26,6
C Netto vlottende schuld (1 -/- 2)	-13,5	-21,2	-28,2	-26,6
D Kasgeldlimiet	17,1	17,1	17,1	17,1
E Onder- of overschrijding	30,6	38,3	45,3	43,7

Alle kwartalen is sprake van (ruim) voldoende ruimte onder de kasgeldlimiet.

Renterisico's op lange financiering (renterisiconorm)

De maximale toegestane omvang van langlopende financiering is gekoppeld aan de renterisiconorm. De renterisiconorm geeft het maximale geleende bedrag aan dat per jaar onderhevig mag zijn aan rentewijzigingen. De renterisiconorm bevordert de spreiding van de afloop van aangegane leningen en daarmee de renterisico's over de jaren. De renterisiconorm is 20% van het begrotingstotaal. Voor 2024 bedroeg de renterisiconorm voor Oosterhout € 40,2 miljoen.

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
A Begrotingstotaal	213,4	220,4	233,4
B Percentage	20%	20%	20%
C Renterisiconorm (1 x 2 /100)	42,7	44,1	46,7
D Rentehervorming	-	-	-
E Aflossing	8,3	8,3	8,3
F Bedrag waarover renterisico wordt gelopen (4+5)	8,3	8,3	8,3
G Ruimte onder de renterisiconorm (C -/- F)	34,4	35,9	38,4

Lening portefeuille

Onderstaand overzicht laat het verloop zien van de aangetrokken lange financieringen en de daarbij behorende rentelast per eind jaar.

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Saldo 1 januari	65,3	72,0	72,0
Aflossing	8,3	-8,3	8,3
Nieuwe leningen	15,0	62,7	-
Saldo 31 december	72,0	126,4	63,8

De lening portefeuille is in 2024 verder afgenomen, dit omdat grote geplande investeringen nog niet zijn gerealiseerd. Bij start van deze investeringen zal eerst het saldo schatkistbankieren worden aangesproken en vervolgens zullen er nieuwe leningen moeten worden afgesloten.

Verantwoord schuldenniveau

Om te sturen op een verantwoord schuldenniveau kan het kengetal schuldratio gehanteerd worden. Dit kengetal geeft de netto schuld weer als aandeel van de exploitatie. Bij het bepalen van de exploitatie zijn de baten exclusief de inzet van reserves het uitgangspunt. Een schuldratio kleiner dan 100% is wenselijk.

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
A Vaste schulden	72,1	63,8	63,8
B Vlottende schulden	11,6	14,0	13,2
C Overlopende passiva	31,9	28,8	31,5
D ₁ Financiële vaste activa excl kapitaalverstrekking en leningen	3,5	3,8	3,6
D ₂ Financiële vaste activa incl kapitaalverstrekking en leningen	17,2	18,1	17,7
E Kortlopende uitzettingen	-30,3	-11,5	-29,2
F Liquide middelen	-3,3	-2,0	-1,4
G Overlopende activa	-20,5	-20,0	-26,2
H Saldo baten	221,8	223,4	241,9
Netto-schuldquote (A+B+C-D₁-E-F-G)/H*100%	29,3%	34,4%	22,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor versterkte leningen (A+B+C-D₂-E-F-G)/H*100%	35,5%	40,8%	28,7%

Solvabiliteitsratio

Een ander verplicht kengetal betreft de solvabiliteitsratio. Dit kengetal geeft de mate aan waarin het bezit van de gemeente gefinancierd is met eigen vermogen. In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven wanneer deze ratio hoger is dan 30% dit als voldoende kan worden bestempeld. Lager dan 20% is onvoldoende. De gemeente Oosterhout scoort voldoende op dit vlak.

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
A Eigen vermogen	180.172	168.883	188.825
B Passiva (balanstotaal)	304.082	283.661	311.523
C Solvabiliteitsratio A / B x 100%	59,3%	59,5%	60,6%

Verstrekte leningen

Het saldo aan verstrekte leningen bestaat uit nog één enkele lening verstrekt aan woningbouwcorporatie Thuisvester. Het saldo van deze lening is in 2024 afgenomen met de jaarlijks door Thuisvester te betalen aflossing.

De overige langlopende leningen zijn leningen verstrekt via Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn), dit betreft onder andere Duurzaamheidsleningen en startersleningen. In 2024 zijn vooral nieuwe startersleningen aangevraagd en toegekend, hierdoor is het saldo SVn leningen verder gestegen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Woningbouwcorporaties	5.100	4.800	4.811
Overige langlopende leningen	8.643	7.500	9.356
Overig	-	-	-
Totaal	13.743	12.300	14.167

Gegarandeerde leningen

De gemeente heeft in het verleden – onder voorwaarden – geldleningen gegarandeerd van derden, met name voor woningbouw door corporaties of het kopen van woningen door particulieren. De leningen van woningcorporaties worden gegarandeerd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). De leningen van particulieren worden gegarandeerd door het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Samen met het Rijk en andere gemeenten zit Oosterhout in de zogenoemde achtervang. Dit betekent dat de gemeente pas wordt aangesproken als de genoemde waarborgfondsen hun verplichtingen niet kunnen nakomen. In de praktijk is dit nog niet voorgekomen. Een overzicht van de gewaarborgde geldleningen is opgenomen in de toelichting op de balans.

Schatkistbankieren

Tijdelijke overschoten aan liquide middelen worden verplicht gestort op een rekening bij de Nederlandse schatkist. Het positieve saldo zal gebruikt gaan worden voor het opvangen van schommelingen in liquiditeit behoefte en het voldoen van lopende aflossingsverplichtingen op onze lening portefeuille.

7.5 EMU-saldo

Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de totale overheid; de Rijksoverheid, provincies, gemeenten, waterschappen en de sociale fondsen. In het Besluit Begroting en Verantwoording is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken.

De begroting van gemeenten is opgesteld conform een stelsel van baten en lasten. Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente. Het verschil tussen het exploitatiesaldo en het EMU-saldo is bijvoorbeeld dat in het EMU-saldo de investeringsbedragen zijn opgenomen en geen afschrijvingen.

Daardoor kan het voorkomen dat de gemeente bij een sluitende begroting toch een negatief EMU-saldo kan hebben.

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel.

De onderstaande tabel geeft aan op welke wijze vanuit het exploitatieresultaat het EMU-saldo wordt berekend.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
+ Resultaat voor mutaties in reserves	8.067	3.001	8.448
- Mutaties (im)materiele activa	3.597	220	4.680
+ Mutatie voorzieningen	1.163	-1.541	4.534
- Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in expl)	4.503	-745	-2.045
- Verwachte boekwinst bij verkoop	-	-	330
Berekend EMU-saldo	1.130	1.985	10.017

Hieruit volgt voor de jaarrekening 2024 een EMU-overschot van zo'n € 10 miljoen. In de (bijgestelde) begroting 2024 werd al een overschot verwacht. In meerjarig perspectief (Zie meerjarenbegroting 2025-2028) wordt een structureel EMU-tekort verwacht. Dit meerjarige tekort wordt vooral veroorzaakt door de geplande investeringen op het gebied van mobiliteit, onderwijs-huisvesting en het nieuwe stadhuis. Hoe dit tekort te interpreteren:

De bedoeling is dat het gezamenlijke tekort van de gemeenten onder het plafond voor het EMU-tekort blijft. Iedere gemeente heeft een individuele EMU-referentiewaarde, die is afgeleid van dat plafond. Voor de gemeente Oosterhout is deze referentiewaarde in 2024 € 8.912.000 (bron: decembercirculaire 2023). De gemeente Oosterhout blijft in 2024 dus onder de individuele EMU-referentiewaarde. Het advies luidt echter: kijk niet naar de individuele EMU-referentiewaarde van de gemeente. Het ene jaar kan het EMU-saldo van een gemeente een tekort vertonen en het andere jaar een overschot. Dit komt door de schommelingen in de hoogte van de investeringen en het aan- en verkopen van bouwgronden.

Alle plussen en minnen van gemeenten opgeteld geeft normaal geen probleem met het EMU-tekort. Pas als nationaal blijkt dat gemeenten het plafond van het EMU-tekort gaan overschrijden, kan van gemeenten worden gevraagd het individuele EMU-tekort van de lopende begroting te verminderen.

Geprognosticeerde balans 2025-2028

Het BBV vereist ook dat er met een geprognosticeerde meerjarige balans van het betreffende begrotingsjaren wordt gegeven. Deze is hieronder weergegeven. De weergegeven balansen betreffen prognoses op basis van de bij het opstellen van de begroting 2025 bekende omstandigheden en uitgangspunten.

Bedragen x € 1.000

ACTIVA	31-12-'23	31-12-'24	31-12-'25	31-12-'26	31-12-'27	31-12-'28
Vaste activa	237.542	242.762	250.677	301.896	337.988	332.663
• Voorraden	14.025	11.980	13.850	11.500	9.250	7.000
• Uitzettingen	30.259	29.197	28.000	28.000	28.000	28.000
• Liquide middelen	3.321	1.390	2.000	2.000	2.000	2.000
• Overlopende activa	20.488	26.194	20.000	20.000	20.000	20.000
Vlottende activa	68.093	68.761	63.850	61.500	59.250	57.000
Totaal activa	305.635	311.523	314.527	363.396	397.238	389.663

Bedragen x € 1.000

PASSIVA	31-12-'23	31-12-'24	31-12-'25	31-12-'26	31-12-'27	31-12-'28
Algemene reserves	38.427	39.324	31.964	31.197	30.907	30.907
Reserves grondexploitatie	34.507	13.908	13.908	13.908	13.908	13.908
Overige bestemmingsreserves	96.934	128.101	127.685	136.098	128.589	117.912
Gerealiseerd resultaat	10.509	7.492	305	-7.734	-3.671	-3.282
Eigen vermogen	180.377	188.825	173.862	173.469	169.733	159.445
Voorzieningen	9.685	14.220	11.567	8.550	8.283	7.479
Vaste schulden	72.094	63.811	101.598	153.877	191.722	195.239
kortlopende schulden	11.213	13.195	14.000	14.000	14.000	14.000
Overlopende passiva	31.889	31.472	13.500	13.500	13.500	13.500
Totaal passiva	305.259	311.523	314.527	363.396	397.238	389.663

7.6 Bedrijfsvoering

In onze organisatievisie zitten bouwstenen die zijn doorvertaald in onze HR-visie. Onze manier van werken is verschoven van werken en bepalen vóór inwoners en bedrijven naar samenwerken mét de inwoners, bedrijven en met elkaar. Dit is een proces wat continu de aandacht blijft vragen, immers, 'zo buiten, zo binnen'. De pijlers die we hebben vastgesteld bleven voor deze ontwikkeling ook in 2024 het uitgangspunt, zoals:

- ruimte voor de professional;
- onze houding is open en netwerkgericht;
- samen verbeteren;
- balans tussen sturing en ruimte.

In 2024 hebben we verder gewerkt aan de strategische personeelsplanning. In lijn met de organisatievisie zijn organisatie brede competenties benoemd en concreet uitgewerkt voor elk team. We zijn gestart met het actualiseren van onze werving en selectie. Dat is nodig in een wereld waarin technologische en maatschappelijke ontwikkelingen invloed hebben op arbeid en in een arbeidsmarkt die steeds knapper wordt.

De Oosterhoutse manier van werken brengen we blijvend onder de aandacht van huidige en nieuwe medewerkers, zowel structurele als tijdelijke krachten. Kernpunten blijven: samenwerken met de stad en kerkdorpen, integraal samenwerken en zelforganisatie. Ook integriteit is een blijvend aandachtspunt, waarbij we uitvoering geven aan de Brabantse norm weerbare overheid.

Op weg naar het nieuwe stadhuis blijven we experimenteren en leren rondom flexibel en hybride (samen)werken.

Omschrijving	Score 2022	Score 2023	Prognose 2024	Score 2024	*
Ziekteverzuimpercentage Oosterhout	5,2%	4,3%	5,0%	5,3%	L
Ziekteverzuimpercentage landelijk	6,6%	6,2%	-	-	L

7.6.1 Informatiebeveiliging

Als gemeente hebben we de wettelijke taak om een groot aantal diensten te leveren aan onze inwoners en ondernemers. Deze dienstverlening vindt steeds vaker digitaal plaats, waarmee informatiebeveiliging een belangrijke randvoorwaarde is voor de te gebruiken systemen en te verwerken gegevens. Om die reden worden beveiligingsmaatregelen toegepast, om de kans op verlies van privacy en bedrijfsgevoelige gegevens van onze inwoners, ondernemers en onszelf te verkleinen.

Sinds 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van toepassing. De BIO is het basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen (Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen). Om aan de BIO te voldoen is een PDCA-cyclus rond informatiebeveiliging ingericht. De evaluatie hiervan vindt jaarlijks plaats op basis van de ENSIA-

systematiek. In het vierde kwartaal heeft op basis van de ENSIA de zelfevaluatie plaatsgevonden en geeft het resultaat inzicht in de status van informatiebeveiliging. Deze rapportage wordt gedeeld met de rijksoverheid en de gemeenteraad.

Bewustwording omtrent informatiebeveiliging heeft ook in 2024 veel aandacht gehad. Want de mens is nog steeds een cruciale schakel in het voorkomen van beveiligingsincidenten. Alle teams hebben in 2024 een uitgebreide workshop over informatiebeveiliging en privacy ontvangen. Voor extra bewustwording wordt periodiek een nieuwsartikel over een specifiek onderwerp gepubliceerd en worden phishing-tests uitgevoerd.

7.6.2 Privacy

Gemeenten verzamelen en gebruiken heel veel persoonsgegevens. Deze gegevens hebben we onder meer nodig om onze taken uit te voeren. Vaak zijn inwoners ook verplicht om hun persoonsgegevens aan de gemeente af te geven. Daarom moet iedereen erop kunnen vertrouwen dat gemeenten zorgvuldig met deze gegevens omgaan. De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) stelt wettelijke eisen aan het verwerken van persoonsgegevens en het realiseren van waarborgen.

In het jaar 2024 is de privacy organisatie verder geoptimaliseerd en geprofessionaliseerd. Op advies van de FG en instemming van het management zijn de decentrale privacy-beheerders rollen omgezet naar vier centraal gepositioneerde privacy-officer functies.

Gemeenten moeten bij het verwerken van persoonsgegevens rekening houden met twee verschillende wetten op dit gebied, AVG voor bestuurlijke informatie en WPG voor politiegegevens. In 2024 heeft een externe audit plaatsgevonden over het jaar 2023. Hierbij zijn verbeterpunten geconstateerd, die in 2024 grotendeels zijn opgepakt.

7.6.3 Toelichting rechtmatigheidsverantwoording

7.6.3.1 Inleiding

Met ingang van boekjaar 2023 zijn de spelregels voor het verantwoorden over het financieel rechtmatig handelen gewijzigd. Het college van burgemeester en wethouders was altijd al verantwoordelijk voor het rechtmatig handelen van de gemeente. Vanaf het boekjaar 2023 neemt het college – met invoering van de rechtmatigheidsverantwoording – expliciete verantwoordelijkheid en legt hierover in de jaarrekening verantwoording af aan de gemeenteraad. De externe accountant geeft vanaf het boekjaar 2023 alleen nog een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening, waarvan de rechtmatigheidsverantwoording een onderdeel is. De accountant geeft nog wel een oordeel over de rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties die betrekking hebben op specifieke uitkeringen (SPUK). Over deze specifieke uitkeringen leggen wij als gemeente verantwoording af in de SiSa bijlage bij de jaarrekening.

7.6.3.2 Auditfunctie

De gemeente Oosterhout heeft een centrale auditfunctie (Verbijzonderde Interne Controle & Auditing, kortweg VIC&A). Voor VIC&A is een belangrijke coördinerende rol weggelegd ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording. Maar de verantwoordelijkheden ten aanzien van

rechtmatigheidsbeheer liggen veel breder. Alle organisatieonderdelen en het voltallige college zijn hiervoor verantwoordelijk. Door gebruik te maken van 'teamverklaringen rechtmatigheid' wordt hier al duidelijk aan bijgedragen. Een volgende stap in het proces van meer integrale verantwoordelijkheid is dat interne controle in de lijn gaat plaatsvinden.

In 2024 is een vanuit VIC&A een verdere verbreding van de aanscherping van de 2e lijn in de organisatie mee opgezet. Voor 2025 liggen daar nog een aantal uitdagingen.

Een volgende stap is interne controle in de 1e lijn gaan beleggen. In die situatie kan VIC&A meer acteren als 3e lijn, waarbij de taak dan is om de betrouwbaarheid van informatievoorziening van de 1e en 2e lijn te beoordelen. Er vindt dan een verschuiving plaats van 'VIC&A als onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording' naar 'VIC&A als bevestiging van de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording van de verschillende teams'. Dit is een ambitie die mee wordt genomen in de doorontwikkeling van cluster VIC&A.

Voor 2025 richt VIC&A zich eerst verder op het kort cyclisch werken, waardoor tussentijds meer aanscherping in processen kunnen worden doorgevoerd, zodat mogelijke fouten in het rest van het jaar worden voorkomen. Wanneer de auditwerkzaamheden kort cyclisch worden uitgevoerd kunnen fouten in een eerder stadium worden gesignaleerd en kan de omvang worden beperkt. Als ook dat dit de ontwikkelkracht van de lijn bevordert, aangezien tijdiger beeld ontstaat over risico's in de lijn en de aanbevelingen van VIC&A kunnen worden geïmplementeerd.

Daarnaast gaat VIC&A zich richten op een kwaliteitsslag bij de uitvoering van systeemgerichte werkzaamheden. Hiervoor is betrokkenheid van procesverantwoordelijken zeer relevant, zodat de procesbeschrijvingen geactualiseerd kunnen worden en zichtbare interne beheersingsmaatregelen nader in kaart kunnen worden gebracht. Tevens zal een verdiepingsslag plaats vinden in rapportering en monitoring van bevindingen.

Jaarlijks stelt het college het Auditplan vast, dat is gebaseerd op een actuele risicoanalyse. Dit plan vormt de basis voor de VIC-plannen per proces, met de daarbij behorende uit te voeren auditwerkzaamheden. Op basis van de uitgevoerde auditwerkzaamheden wordt een rapportage opgesteld over de procesanalyse en beheersing hiervan, de uitgevoerde controleaanpak, bevindingen, adviezen, opvolging van de actiepunten uit de Verbetermonitor en rechtmatigheidsbeheer. De rapportages vormen daarmee een belangrijke basis voor de rechtmatigheidsverantwoording. Deze wordt per team vanuit VIC&A opgesteld. De rechtmatigheidsverantwoording wordt 'cascadegewijs' opgebouwd. De uiteindelijke rechtmatigheidsverantwoording die het College aflegt aan de Raad, is de rechtmatigheidsverantwoording die de directie aflegt aan het College, welke weer een consolidatie is van de individuele, onderliggende rechtmatigheidsverantwoordingen per team / opgave door de teamleiders / opgaveleiders. Het start dus bij een teamverklaring rechtmatigheidsverantwoording die vanuit de VIC mede tot stand komt.

7.6.3.3 Kaders rechtmatigheidsverantwoording

Het college van burgemeester en wethouders geeft aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de bepalingen vermeld in de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024. De hieruit voortvloeiende te toetsen voorwaarden zijn opgenomen in het "Controleprotocol & Normenkader 2024" vastgesteld door de raad.

In de zijn twee belangrijke grenzen opgenomen die gebruikt worden voor de rapportering van onrechtmatigheden.

- **Verantwoordingsgrens:** Dit is de grens voor de conclusie in de rechtmatigheidsverantwoording. Als het totaal aan onrechtmatigheden deze grens overschrijdt, moeten alle geconstateerde onrechtmatigheden worden opgenomen in deze verantwoording, ongeacht hun omvang. Deze grens is vastgesteld op 1% van de totale lasten (inclusief reservemutaties). Voor boekjaar 2024 heeft deze verantwoordingsgrens een omvang van € 2.539.390.
- **Rapportagegrens:** Dit is de grens waarboven onrechtmatigheden moeten worden toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. Deze afweging wordt gedaan per onrechtmatigheid. De rapportagegrens is vastgesteld € 100.000.

Er gelden drie specifieke rechtmatigheidscriteria⁴ die tot uitdrukking komen in de rechtmatigheidsverantwoording. Deze zullen hierna per criterium worden uiteengezet en worden toegelicht, rekening houdend met de genoemde verantwoordings- en rapportagegrens voor boekjaar 2024.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium heeft betrekking op de grenzen van de baten en lasten in de door de raad geautoriseerde begroting. Het gaat hierbij om de exploitatie, investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheers handelingen tot stand komen.

Overschrijdingen aan de lastenkant zijn in beginsel onrechtmatig, maar kunnen als acceptabel bestempeld worden. Overschrijdingen zijn, volgens de in januari 2025 door de gemeenteraad vastgestelde financiële verordening, in de volgende situaties acceptabel :

- Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
- Er is sprake van een overschrijding op een open-einde subsidieregeling.
- De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.

Tevens is in deze financiële verordening opgenomen dat alle begrotingsafwijkingen tijdig worden, dat wil zeggen bij vaststelling van de jaarrekening, gemeld waarna de raad deze

begrotingsafwijkingen vaststelt. Begrotingsafwijkingen die niet tijdig zijn gemeld, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Bij de intern uitgevoerde analyse op de begrotingsrechtmatigheid op programmaniveau is vastgesteld dat overschrijdingen van lasten op een aantal programma's hebben plaats gevonden. Het totaal van de overschrijding op de lasten van € 15.695.000 passen binnen de als acceptabel aangemerkte situaties en zijn daarmee rechtmatig.

Bij investeringsprojecten zijn geen overschrijdingen te melden die niet binnen het totaal gevoerde kredietbedrag passen. Daarmee zijn er voor 2024 geen onrechtmatigheden op dit onderdeel.

Voorwaarden criterium

Het voorwaarden criterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheers handelingen. Deze eisen zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

In 2024 zijn geen individuele afwijkingen boven de rapporteringsgrens van € 100.000 geconstateerd. Een nadere toelichting is derhalve niet benodigd.

Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) criterium

Het misbruik en oneigenlijk gebruik heeft betrekking op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen en gemeentelijke eigendommen bij financiële beheers handelingen.

Hierbij hebben wij geen bevindingen geconstateerd.

7.6.4 Frauderisicobeheersing en integriteit

Het college van gemeente Oosterhout is zich bewust van het inherente risico van fraude dat zij, zowel intern als extern, loopt bij het uitvoeren van haar activiteiten. De verantwoordelijkheid om frauderisico's te beheersen ligt bij de eigenaren van de primaire processen. Zij worden daarbij ondersteund met beleid en formats.

Het proces van identificeren van frauderisico's is momenteel binnen de auditfunctie belegd en is opgenomen in een totaal document van (Fraude)risicoanalyse, waarbij een relatie is opgenomen naar de verbijzonderde interne controle (VIC) op het desbetreffende (materiële) proces. In het VIC plan is per proces een aparte paragraaf opgenomen inzake (fraude)risicobeheersing. In samenwerking met de organisatie worden de risico's en beheersmaatregelen in beeld gebracht. Waar nodig ondernemen we actie om restrisico's te verzachten of te aanvaarden. De uiteindelijke verantwoordelijkheid om frauderisico's te beheersen ligt bij de eigenaren van de processen.

⁴ Conform Kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV

Begin 2024 heeft de extern accountant een workshop inzake Frauderisicobeheersing voor de raad verzorgd. Gebleken is dat de kaderstelling vanuit de raad momenteel beperkt is. Advies is om een Frauderresponsplan op te gaan stellen. Hier zal de raad in 2025 mee aan de slag gaan.

Onze (financiële) processen kenmerken zich door de aanwezigheid van functiescheiding. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwikkelen en toegang heeft tot activa.

Ondanks alle beheersingsmaatregelen resteert het risico dat management of directie maatregelen doorbreekt en het risico van samenspanning tussen medewerkers. Transparante besluitvorming, de governance structuur, een open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken, de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon om niet-integer handelen (anoniem) te melden, periodieke interne en externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen moeten er toe bijdragen dat override of controls wordt gesignaleerd.

Bij de uitvoering van de verbijzonderde interne controles en meer specifiek bij de frauderisico-analyse, hebben we beoordeeld of een risico bestaat op een materiële afwijking voor de jaarrekening. Op dit moment is onze inschatting dat dit niet het geval is.

Externe partijen moeten er op kunnen vertrouwen dat gemeente Oosterhout en haar medewerkers op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zaken doen. Daarom heeft gemeente Oosterhout een gedragscode opgesteld die door iedere medewerker bij indiensttreding wordt ondertekend. Het belang van de gedragscode en de naleving wordt periodiek benadrukt en is onderwerp van gesprek tussen leidinggevende en medewerker. Er is een vertrouwenspersoon (zowel intern als extern) en meldpunt ingesteld waarbij eventuele misstanden vertrouwelijk kunnen worden gemeld. De gedragscode is beschikbaar via onze website en wordt (daarmee) ook gedeeld met onze externe relaties.

De afgelopen jaren zijn er regelmatig berichten in de media over cyberaanvallen, gevallen van ransomware en datalekken. Gezien de activiteiten van gemeente Oosterhout heeft informatiebeveiliging vanuit de perspectieven continuïteit, fraude en privacy en daarmee samenhangende reputatie een hoge prioriteit.

Tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering vinden controles plaats om vast te stellen of gewerkt wordt volgens de daarover gemaakte afspraken, waaronder de diverse protocollen voor informatiebeveiliging. Daarnaast beoordelen de security en privacy officer de kwaliteit en naleving van de getroffen beheersingsmaatregelen. Periodiek wordt de beheersing van informatiebeveiliging getoetst, zowel intern via interne audits, als extern via het ISAE 3402 onderzoek en ISO 27001 audit. Eventuele verbeterpunten vormen de input voor verdere aanscherping en/of naleving van het informatiebeveiligingsproces.

Het college is van mening dat, met alle analyses en getroffen beheersingsmaatregelen, de risico's met betrekking tot een beheerste en integere bedrijfsvoering inzichtelijk zijn en op een adequate wijze de aandacht krijgen.

7.7 Verbonden partijen

De gemeente Oosterhout participeert in verschillende verbonden partijen. Een verbonden partij is een partij waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie onderhoudt en/of waarin zij een financieel belang heeft. Het uitgangspunt hierbij is dat de samenwerking moet resulteren in het opstellen en/of uitvoeren van beleid wat voor een individuele gemeente als de gemeente Oosterhout niet zelfstandig mogelijk is (vanwege financiën, kwaliteitsniveau, expertise etc.). Hier staat tegenover dat bepaalde vormen van samenwerking ook risico's met zich brengen. Over het algemeen betreft het hier financiële en/of bestuurlijk/politieke risico's.

In een samenvattend overzicht staan de bijdragen aan de samenwerkingsverbanden in de vorm van een rechtspersoon en gemeenschappelijke regelingen weergegeven, zodat in één oogopslag inzichtelijk is welke opbrengsten worden verkregen uit de deelnemingen (gemeente als aandeelhouder) en wat de jaarlijkse bijdragen zijn voor taken die door derden worden uitgevoerd (mede) namens de gemeente Oosterhout.

brabant Water

Toelichting		
Doel (openbaar belang)	De levering van drinkwater van hoge kwaliteit, water op maat en watergerelateerde producten en diensten.	
Wijziging belang in begrotingsjaar	n.v.t.	
Betrokkenen	Vrijwel alle gemeenten in Noord-Brabant.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Medeaandeelhouder en woont in die hoedanigheid de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders bij (portefuillehouder financiën).	
Financieel belang	De gemeente Oosterhout bezit 77.295 aandelen, wat overeenkomt met 2,78%.	
Dividend 2023	€ 0	
Eigen vermogen	01-01-'23	€ 690.022.000
	31-12-'23	€ 699.235.000
Vreemd vermogen	01-01-'23	€ 584.613.000
	31-12-'23	€ 618.615.000
Risico's	Brabant Water is als drinkwaterbedrijf primair verantwoordelijk voor het waarborgen van de continuïteit en kwaliteit van de drinkwaterlevering in ons voorzieningsgebied. Deze zorgplicht van bron tot kraan is het kader voor de belangrijkste risico's.	
Ontwikkelingen 2024 (jaarrekening)	Het verslagjaar 2023 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 9,2 miljoen, dat conform het in 2022 door de aandeelhouders vastgestelde financieel beleid wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve. Als gevolg van het positieve resultaat blijft de solvabiliteit boven het streefniveau van 50%. Dit robuuste weerstandsvermogen is noodzakelijk	

Toelichting

om de uitdagingen van de komende jaren het hoofd te kunnen bieden. Naast de vernieuwing en uitbreiding van het distributienetwerk vragen de toenemende watervraag, veranderde klimatologische omstandigheden en veroudering van de waterproductielokaties om een forse uitbreiding van investeringen. Er is gestart met de realisatie van de pilot voor de brak waterwinning en de voorbereidingen voor een zeewaterfaciliteit.

Doel (openbaar belang)

Toelichting

De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecificeerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De strategie van de bank is gericht op het behouden van substantiële marktaandelen in het Nederlands maatschappelijk domein en het handhaven van een excellente kredietwaardigheid (AAA). Daarnaast streeft zij naar een redelijk rendement voor haar aandeelhouders.

Wijziging belang in begrotingsjaar

n.v.t.

Betrokkenen

Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector).

Bestuurlijke betrokkenheid

De gemeente Oosterhout heeft geen zetel in het bestuur of in de raad van commissarissen van de BNG. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders.

Financieel belang

De Nederlandse staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een waterschap. De gemeente Oosterhout heeft 35.100 aandelen.

Dividend 2024

€ 64.443 (€ 2,16 per aandeel)

Eigen vermogen

01-01-'24

€ 4.721 miljoen

31-12-'24

€ 4.777 miljoen

Vreemd vermogen

01-01-'24

€ 110.819 miljoen

31-12-'24

€ 123.614 miljoen

Toelichting

Risico's

De hoogte van de nettowinst is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen.

Ontwikkelingen 2024 (jaarrekening)

Over 2024 realiseerde BNG Bank een nettowinst na belastingen van € 294 miljoen (2023: € 254 miljoen). Voor de periode 2024-2026 wil de BNG de belangrijkste financier van het publieke domein blijven en bijdragen aan een socialer en duurzamer Nederland. De strategie vertaalt deze ambitie in concrete acties en doelen. De BNG richt zich op het vergroten van financiële en maatschappelijke impact door duidelijke keuzes en meetbare doelen voor interne beheersing. Zo kan succes en voortgang gemonitord worden op zowel korte als lange termijn.

Doel (openbaar belang)

Toelichting

In november 2017 is tussen de gemeente Oosterhout en HG Groep B.V. en Roozen Oosterhout B.V. een samenwerkingsovereenkomst getekend.

Hierin is opgenomen dat de partijen een samenwerking aangaan die gericht is op de uitvoering van de gebiedsontwikkeling door en voor rekening en risico van de C.V. gebaseerd op gronduitgifte tegen marktconforme prijzen.

Hiervoor zijn in 2020 enkele rechtspersonen opgericht:

- Participatie stille vennoot gemeente Oosterhout Everdenberg Oost B.V.

- Everdenberg Oost Beheer B.V.

Daarnaast zijn de bepalingen van de Commanditaire vennootschap Everdenberg Oost C.V. gelijktijdig vastgesteld.

Wijziging belang in begrotingsjaar

Niet van toepassing.

Betrokkenen

Gemeente Oosterhout, HG groep B.V. en Roozen Oosterhout B.V.

Bestuurlijke betrokkenheid

De gemeente heeft als aandeelhouder stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders.

Financieel belang

Beide participanten hebben een aandeel in zowel Everdenberg Oost Beheer B.V. als de Commanditaire vennootschap Everdenberg Oost C.V.

De gemeente heeft daarnaast de Participatie stille vennoot gemeente Oosterhout Everdenberg Oost B.V. opgericht, een

Toelichting		
private rechtspersoon die in de bovengenoemde vennootschappen participeert.		
Dividend 2024	Niet van toepassing	
Beheer B.V.		
Eigen vermogen	01-01-'24	€ -11.007
	31-12-'24	€ -14.943
Vreemd vermogen	01-01-'24	€ 12.650
	31-12-'24	€ 17.650
Commanditaire vennootschap		
Eigen vermogen	01-01-'24	€ 141.639
	31-12-'24	€ 116.785
Vreemd vermogen	01-01-'24	€ 3.113.223
	31-12-'24	€ 3.989.681
Participatie B.V.		
Eigen vermogen	01-01-'24	€ -10.923
	31-12-'24	€ -11.104
Vreemd vermogen	01-01-'24	€ 2.357.000
	31-12-'24	€ 2.777.000
Risico's	De termijn van uitgifte van de bedrijfskavels en de afwikkeling van het gehele gebied zijn door meerdere factoren onzeker.	
Ontwikkelingen 2024 (jaarrekening)	De bouwrijp werkzaamheden zijn uitgevoerd. Rioleringskabels en leidingen zijn aangebracht en bomen zijn gekapt. Er zijn voorbereidingen getroffen voor het woonrijp maken van het bedrijventerrein.	

Toelichting	
Doel (openbaar belang)	Versterken van de regionale economie door bedrijven te stimuleren in West-Brabant te investeren.
Wijziging belang in begrotingsjaar	n.v.t.
Betrokkenen	De aandeelhouders zijn de 16 gemeenten in West-Brabant te weten: Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijke betrokkenheid	Aandeelhouder
Financieel belang	Boekwaarde van de aandelen is € 9.000
Dividend 2024	n.v.t.

Toelichting

Ontwikkelingen 2024 (jaarrekening)	De gemeentelijke bijdragen verlopen via de GR RWB.
------------------------------------	--

7.7.1 Gemeenschappelijke regelingen

Toelichting	
Doel (openbaar belang)	De regeling heeft tot doel de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen, primair het versterken van de ontwikkeling naar de nieuwe economie (plantaardig, circulair) en bijbehorend vestigingsklimaat. Daarnaast heeft de RWB uitvoeringsgerichte opgaven op gebied van Regionaal mobiliteitscentrum, Kleinschalig collectief vervoer, regioarcheologie en cultuurhistorie en Gebiedsgerichte aanpak verkeer & vervoer.
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing
Betrokkenen	Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert
Bestuurlijke betrokkenheid	De burgemeester is lid van het AB. Portefeuillehouders overleggen in verschillende (bestuurs)commissies. De Oosterhoutse vertegenwoordiging op de beleidsterreinen is gebaseerd op de portefeuilleverdeling.
Financieel belang	Niet van toepassing
Betaalde bijdrage 2024	Bijdrage 2024 € 1.857.504 conform jaarrekening. Afrekening voorgaand jaar € -20.062 Overige bijdrage € 675
Behaald resultaat GR in 2024	€ 808.000 voordelig.
Eigen vermogen	01-01-'24 € 1.711.000 31-12-'24 € 1.782.000
Vreemd vermogen	01-01-'24 € 6.619.000 31-12-'24 € 6.913.000
Procedure begroting	Standaardprocedure.
Uittredingsbepalingen	De RWB regelt na overleg met de betrokken gemeenten, onder mededeling aan Gedeputeerde Staten, de financiële verplichtingen, alsmede de overige gevolgen van de uittreding. In de drie jaren na uittreding betaalt de gemeente een afnemend percentage van de algemene bijdrage in de volgorde

	Toelichting
	van: 100%, 66%, 33%. Het AB kan in overeenstemming met de uittredende gemeente in voorkomende gevallen afwijken hiervan.
Risico's	De RWB loopt, net als veel andere organisaties, risico op (extra kosten door) uitval of vertrek van personeel. Een overzicht van de geïdentificeerde risico's is opgenomen op p. 37 van de jaarrekening. In algemene zin acht de RWB de kans dat risico's zich daadwerkelijk voordoen, zeer klein tot klein. Bij de RWB staan de deelnemende gemeenten financieel garant. Dat betekent dat zij financiële gevolgen van de risico's dragen. Voor een aantal specifieke onderdelen zijn er met instemming van het algemeen bestuur, reserves gevormd.
Ontwikkelingen 2024 (jaarrekening)	De ontwikkelingen op het terrein van regionale samenwerking volgen elkaar in rap tempo op. Het samenwerkingslandschap verandert, waarbij voor Oosterhout vooral De Baronie en de Stedelijke Regio Breda-Tilburg (SRBT) belangrijk zijn. Deze samenwerkingsverbanden zullen deels taken overnemen van de RWB – met name rond mobiliteit, ruimtelijke ontwikkeling en bedrijventerreinen. Voor een groot deel gebeurt dit al in 2024 (transitiejaar), maar in 2025 zal er een nieuw evenwicht moeten gaan ontstaan. In 2026 staat er een evaluatie gepland van de Strategische Agenda en het Actieprogramma 2024-2028 van de RWB. De nieuwe koers voor 2024-2028 houdt in dat de Regio West-Brabant zich positioneert als plantaardige, circulaire en innovatieve regio.

	Toelichting
Doel (openbaar belang)	Het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg.
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing
Betrokkenen	Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Bernheze, Boekel, Boxmeer, Boxtel, Breda, Dongen, Drimmenlen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, 's Hertogenbosch, Heusden, Hilvarenbeek, Land van Cuijk, Loon op Zand, Maashorst, Meierijstad, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Oss, Roosendaal, Rucphen, Sint-Michielsgestel, Steenbergen, Tilburg, Vught, Waalwijk, Woensdrecht en Zundert.

Bestuurlijke betrokkenheid	Het Algemeen Bestuur bestaat uit zoveel leden als het aantal deelnemende gemeenten. Ieder lid heeft een plaatsvervanger. Het college heeft als lid de portefeuillehouder gezondheidszorg aangewezen.
Financieel belang	De deelnemende gemeenten dragen bij in het nadelig saldo, vanaf 2012 is de jaarlijkse bijdrage komen te vervallen.
Betaalde bijdrage 2024	Niet van toepassing. De ambulance voorzienig wordt betaald vanuit de zorgverzekeringswet. De RAV ontvangt geen gemeentelijke financiële bijdrage.
Behaald resultaat GR in 2024	€ 995.378 voordelig
Eigen vermogen	01-01-'24 € 15.119.000 31-12-'24 € 15.980.000
Vreemd vermogen	01-01-'24 € 27.435.000 31-12-'24 € 26.188.000
Procedure begroting	Standaardprocedure.
Uittredingsbepalingen	Elke gemeente kan bij eensluidende besluiten van raad en college de deelname aan deze regeling opzeggen met ingang van twee kalenderjaren na het jaar waarin deze besluiten zijn genomen. De gemeente brengt deze besluiten terstond ter kennis van het dagelijks bestuur. Het Algemeen bestuur regelt de financiële verplichtingen en de overige gevolgen van de uittreding.
Risico's	De twee grootste risico's zijn: <i>Onvoldoende binden en boeien van medewerkers</i> Het risico blijft aanwezig dat medewerkers vertrekken. We besteden aandacht aan opleiding, arbeidsomstandigheden en functiedifferentiatie. Het risico blijft gelijk door de aanhoudende schaarste op de arbeidsmarkt. <i>Verhoogd ziekteverzuim</i> wat de personeelsbezetting en paraatheid in gevaar kan brengen. De RAV zet in op vitaliteit van medewerkers.
Ontwikkelingen 2024 (jaarrekening)	<i>Zorgcoördinatie</i> De RAV werkt samen met ketenpartners in de zorg. Denk hierbij aan ziekenhuizen, huisartsen, specialisten en andere zorgverleners zoals de GGZ. Een effectieve samenwerking tussen deze partijen moet de kwaliteit en efficiëntie van de zorg verbeteren. Door samen te werken in een netwerk, kunnen deze partijen informatie en middelen delen, wat kan leiden tot betere, efficiëntere en effectievere zorg. <i>Meerjarenbeleid.</i>

Brabant Midden-West-Noord

Toelichting

In 2024 is de RAV gestart met de voorbereiding van een nieuw plan voor de periode 2026 tot en met 2029. Het nieuwe plan wordt begin juli 2025 vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO)

Het MTO toont een verbetering ten opzichte van het vorige onderzoek uit 2021. Medewerkers ervaren een hoge mate van trots en plezier op het werk. Zij verklaren dat ze zich goed bij de RAV voelen passen. Tegelijkertijd bestaan er ook aandachtspunten m.b.t. de tevredenheid over de (team)managers, de transparantie en tijdigheid van communicatie en de sociale veiligheid binnen teams.

Ziekteverzuim

Bij de meldkamers lijkt sprake te zijn van een daling van het verzuim. Daarbij past wel de kanttekening dat dit relatief kleine afdelingen zijn. Op de rijdienst posten is een toename waarneembaar van langdurig ziekteverzuim (meer dan 6 weken) met multi problematiek (werk- én privé gerelateerde factoren). Tot slot is ook op kantoor een toename waarneembaar.

Personeel

De RAV is gestart met de zoektocht naar nieuwe collega's voor de functies van ambulancechauffeur en ambulance-verpleegkundige. De nieuwe collega's die we hiermee vinden, starten dan in het voorjaar van 2025 met onze eigen interne opleidingen. Ook gaat de RAV aan de slag met de werking van medisch hulpverleners voor het traineeship.

West-Brabant

Doel (openbaar belang)

Toelichting

Inhoud geven aan de voor de deelnemende gemeenten noodzakelijke en de door de deelnemende gemeenten gewenste samenwerking op het terrein van de openbare gezondheidszorg en de preventieve gezondheidszorg

Wijziging belang in begrotingsjaar

Niet van toepassing.

Betrokkenen

Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert

Toelichting

Bestuurlijke betrokkenheid	De portefeuillehouder volksgezondheid is lid van het Algemeen bestuur en het Dagelijks bestuur
Financieel belang	De deelnemende gemeenten dragen bij in het nadelig saldo naar rato van het aantal inwoners.
Betaalde bijdrage 2024	Bijdrage 2024 € 2.292.157 BTW € -27.724
Behaald resultaat GR in 2024	€ 774.915 voordelig.
Eigen vermogen	01-01-'24 € 6.664.000 31-12-'24 € 7.176.000
Vreemd vermogen	01-01-'24 € 19.778.000 31-12-'24 € 20.860.000
Procedure begroting	Standaardprocedure.
Uittredingsbepalingen	Voor uittreding geldt een opzegtermijn van een kalenderjaar. De uittredende gemeente is gedurende 3 achtereenvolgende jaren na afloop van het begrotingsjaar waarin de uittreding plaatsvindt een bijdrage ter grootte van resp. 100%, 66% en 33% verschuldigd.
Risico's	Frictiekosten als gevolg van de vermindering van de gemeentelijke bijdrage voor basistaken algemeen en JGZ 4+ Onvoldoende uitvoering van basistakendoor met name onvoldoende formatie en opgeleid personeel. Frictiekosten als gevolg van de vermindering van de gemeentelijke opdrachten /afname van plustaken. Frictiekosten als gevolg van de afbouw van subsidie inkomsten of -projecten.
Ontwikkelingen 2024 (jaarrekening)	<i>Samenwerking met GGD-en in Brabant.</i> GGD West- Brabant werkt samen met andere GGD'en. De samenwerking met GGD Hart voor Brabant is in 2024 geïntensiveerd, bijvoorbeeld door het ontwikkelen van onze gezamenlijke toekomstvisie en een intensieve samenwerking op bedrijfsontwikkeling, naast de al bestaande samenwerkingen. Brabantbreed werkte de GGD samen met GGD Hart voor Brabant en GGD Brabant Zuid-Oost aan het verbeteren van de jeugdgezondheidszorg via het programma Generatie Gezond, in de versterking van de Kennisinstructuur en werkten we samen voor een gezonde leefomgeving in Brabant. <i>Doorontwikkeling van de organisatie</i> De GGD heeft o.a. gewerkt aan de optimalisatie van de werkprocessen en versteviging van de medische lijn. <i>Innovatie</i>

Toelichting

De GGD heeft de Greendeal Duurzame Zorg 3.0 onderkend; de interventie Tijd van je leven is opgenomen in de Movisie databank als effectieve interventie voor het versterken van positieve gezondheid bij eenzame ouderen en de GGD vierde 12,5 jaar Innovatielab.

Meer aandacht voor financieel gezonde organisatie.
De GGD heeft ter voorbereiding op de onzekere financiële vooruitzichten voor gemeenten in het daljaar 2026 scenario's voor kostenbeheersing verkend.

Meer aandacht voor goed werkgeverschap
Om mensen te boeien en te binden Investeert de GGD in leren en ontwikkelen. Ze maakten hierbij onder andere gebruik van Lumina-profielen in de teams.

Meer aandacht voor informatieveiligheid
De GGD West-Brabant is sinds maart 2024 NEN 7510 gecertificeerd. Daarmee werkt de GGD informatieveilig.

Toelichting

Doel (openbaar belang)

MidZuid heeft tot doel in haar rechtsgebied de Wet sociale werkvoorziening uit te voeren en daarnaast zo doelmatig mogelijk taken en bevoegdheden op het terrein van werkgeversdienstverlening, beschut werk, gesubsidieerde arbeid en arbeidsre-integratie, die voortvloeien uit de Participatiewet uit te voeren.

Wijziging belang in begrotingsjaar

Niet van toepassing.

Betrokkenen

Altena, Drimmelen, Geertruidenberg, Oosterhout

Bestuurlijke betrokkenheid

Het Algemeen Bestuur vergadert separaat van het Dagelijks Bestuur zo dikwijls als de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordeelt of tenminste één lid van het algemeen bestuur zulks schriftelijk, onder opgave van de te behandelen onderwerpen, verzoekt.

Financieel belang

Het dagelijks bestuur vergadert tenminste zesmaal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter of één van de leden dit nodig oordeelt.

Betaalde bijdrage 2024

Gemeentelijke vertegenwoordiging door portefeuillehouder Participatiewet (DB en AB) en de portefeuillehouder financiën (AB).

Toelichting

Behaald resultaat GR in 2024		De gemeente ontvangt als onderdeel van de integratie-uitkering sociaal domein een participatiebudget van het Rijk. Een deel van dit participatiebudget is bedoeld voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). it deel wordt volledig doorbetaald aan MidZuid.
Eigen vermogen	01-01-'24	€ 1.329.000
	31-12-'24	€ 1.851.000
Vreemd vermogen	01-01-'24	€ 8.296.000
	31-12-'24	€ 9.332.000
Procedure begroting		Standaardprocedure.
Uittredingsbepalingen		Een gemeente kan geheel of gedeeltelijk uit de regeling treden. De (gedeeltelijke) uittreding kan in beginsel niet eerder plaatsvinden dan tegen 31 december van het derde kalenderjaar volgend op de datum van ontvangst van het besluit tot uittreding. Het Algemeen Bestuur stelt een uittredingsplan vast. Waarin de gevolgen van de uittreding worden geregeld. Het uittredingsplan bevat de systematiek voor berekening van de financiële gevolgen van de uittreding.
Risico's		De bekostiging van sociaal ontwikkelbedrijven staat onder druk. Het aantal Wsw'ers neemt af. De bekostiging door het Rijk van dienstbetrekkingen Participatiewet is lager dan die van de Wsw. De nieuwe instroom van doelgroep medewerkers heeft gemiddelde een lagere arbeidsproductiviteit. Hierdoor kan het realiseren van de omzet en hiermee de netto-opbrengst onder druk komen te staan.
Ontwikkelingen 2024 (jaarrekening)		In 2024 is de tekst van de gemeenschappelijke regeling aangepast aan de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen. In het proces over de toekomstige huisvesting is een pas op de plaats gemaakt in afwachting van de vaststelling van een strategische visie. Om deze strategische visie vorm te geven is opdracht gegeven aan Berenschot om onderzoek te doen naar mogelijke scenario's.

Doel (openbaar belang)

Toelichting

De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (Veiligheidsregio MWB) is een samenwerkingsverband tussen de 24 gemeenten in de regio en de hulpdiensten. Om de fysieke veiligheid in de regio Midden- en West-Brabant te vergroten en beter voorbereid te zijn op rampen en crises, werken de 24

Toelichting

gemeenten, de GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen), de brandweer en de politie intensief samen op het gebied van crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweerbijstand, geneeskundige hulpverlening bij rampen en handhaving van openbare orde en veiligheid.

Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tilburg, Waalwijk, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijke betrokkenheid	Het betreft regulier overleg in de vorm van AB vergaderingen met alle 24 burgemeesters. Burgemeester van Grootheest is lid van het AB.
Financieel belang	De bijdrage bestaat uit een bedrag per inwoner.
Betaalde bijdrage 2024	Bijdrage 2024 € 3.472.808 Overige bijdrage € 13.175
Behaald resultaat GR in 2024	€176.000 voordelig.
Eigen vermogen	01-01-'24 € 6.724.000 31-12-'24 € 6.697.000
Vreemd vermogen	01-01-'24 € 57.375.000 31-12-'24 € 57.281.000
Procedure begroting	Standaardprocedure.
Uittredingsbepalingen	Toe- en uittreding van gemeenten tot deze regeling is slechts mogelijk na wijziging van de indeling van gemeenten in regio's als bedoeld in artikel 8 van de Wet veiligheidsregio's. Het Algemeen Bestuur regelt de gevolgen van de toetreding of de uittreding en kan hieraan voorwaarden verbinden.
Risico's	Op basis van gekwantificeerde actuele risico's is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op €4.827.500. De financiële risico's worden in onderstaand diagram weergegeven.

Risico	Score	Kans	Gemiddelde financiële impact	Benodigde weerstandscapaciteit
Vrijwilligheid	2	50%	€ 1.500.000	€ 750.000
Informatiebeveiliging	3	75%	€ 900.000	€ 675.000
Continuïteit OV/IT infrastructuur	3	75% PM	PM	PM
Tweede loopbaanbeleid	3	75%	€ 800.000	€ 600.000
Omgevingswet	3	75%	€ 320.000	€ 240.000
Wet Normalisering Rechtspersoon Ambtenaren	3	75%	€ 1.250.000	€ 937.500
Verplichtende karakter	3	75%	€ 1.500.000	€ 1.125.000
Stijgende prijsontwikkeling	3	75% PM	PM	PM
Beroepsziekten en stress gerelateerde gezondheid	3	75%	€ 400.000	€ 300.000
Safety Village	ntb	ntb PM	PM	PM
Aansprakelijkheid niet verzekerbare risico's	2	50%	€ 400.000	€ 200.000
Totaal benodigde weerstandscapaciteit				€ 4.827.500

Toelichting

Ontwikkelingen 2024 (jaarrekening)

In het beleidsplan 2023-2027 (de gemeenteraad heeft op 23 mei 2023 kennisgenomen van dit beleidsplan) staan drie pijlers centraal: I Stimuleren van redzaamheid in de samenleving II Bijdragen aan een veilige leefomgeving III Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet. Het fundament onder deze pijlers is de duurzame en wendbare organisatie. Deze pijlers vormen de rode draad voor de werkzaamheden van de VR MWB, ook voor 2024. Er zijn geen nieuwe voorstellen herijking beleid voorzien.

Toelichting

Doel (openbaar belang)

De samenwerking tussen de West-Brabantse gemeenten in het Regionaal Bureau Leren West-Brabant (RBL) zal de kwaliteit van dienstverlening verbeteren. De bundeling van mensen en middelen zal leiden tot een verdere verhoging van de deskundigheid van leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders en tot meer continuïteit in de dienstverlening naar kinderen, jongeren, ouders en scholen. Het hogere doel is duidelijk: een impuls voor het voorkomen en terugdringen van verzuim en schooluitval; een ambitie waar gemeenten, onderwijs en andere ketenpartners samen voor staan.

Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing.
Betrokkenen	Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht, en Zundert.
Bestuurlijke betrokkenheid	Wethouder Onderwijs is als portefeuillehouder lid van het AB.
Financieel belang	Voor niveau 1 samenwerking (16 gemeenten) 7,64%, voor niveau 2 samenwerking (7 gemeenten) 15,48% op basis van het aantal jongeren 5 t/m 22 jaar.
Betaalde bijdrage 2024	Bijdrage 2024 € 330.334 Overige bijdrage: € 16.381 (begrotingswijziging) Afrekening voorgaand jaar € 9.319
Behaald resultaat GR in 2024	€ 88.704 voordelig
Eigen vermogen	01-01-'24 € - 31-12-'24 € -
Vreemd vermogen	01-01-'24 € 2.140.107

	Toelichting
31-12-'24	€ 2.089.240
Procedure begroting	Standaardprocedure.
Uittredingsbepalingen	Tussentijdse ontbinding kan uitsluitend als alle gemeenten daartoe instemmen.
Risico's	De GR RBL heeft, op verzoek van de deelnemende gemeenten, geen weerstandsvermogen opgebouwd en kan geen onverwachte zaken opvangen. Het ziekteverzuim bij het RBL blijft hoog (hoger dan landelijk gemiddelde). Om de minimale wettelijke taken uit te kunnen voeren is vervanging noodzakelijk. Dit kan leiden tot hogere kosten voor gemeenten.
Ontwikkelingen 2024 (jaarrekening)	In 2024 is het verzuim van jongeren gestabiliseerd, maar blijven de aantallen hoog. Het aantal voortijdig schoolverlaters blijft stijgen, specifiek de groep nieuwkomers (vluchtelingen, arbeidsmigranten). Deze groep kiest er vaker voor om te gaan werken zonder een startkwalificatie te behalen. De rol van de leerplichtambtenaar en doorstroompunt verandert van handhaven naar het beschermen van het leerrecht van jongeren. Binnen het RBL is opnieuw afgewogen welke taken uitgevoerd moeten worden en welke menskracht daarvoor nodig is. Een drietal gemeenten is voornemens het samenwerkingsniveau terug te brengen (Etten-Leur, Rucphen en Zundert), een tweetal gemeenten overweegt uit de GR te stappen (Alphen-Chaam en Baarle Nassau) en aan te sluiten bij de RMC regio Tilburg.

Doel (openbaar belang)

Toelichting

De Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant voert een deel van de VTH-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) op het gebied van milieu uit. Het doel van de omgevingsdienst is het investeren in de kwaliteit van de processen die van belang zijn voor de veiligheid van de leefomgeving. Overige doelstellingen zijn:

- Verminderen van versnippering in de uitvoering van de VTH-taken om eenduidiger en effectiever op te kunnen treden tegen slecht naleefgedrag;
- Versterken van de kritische massa, expertise en deskundigheid voor de taakuitvoering door het bundelen van personeel in één organisatie;

Toelichting

	- Creëren van een 'level playing field' voor burgers en bedrijven met een gelijke benadering en behandeling;
	- Een centraal punt met milieu-informatie die uitwisseling en afstemming verzorgt tussen bestuursrecht en strafrecht (politie, OM).
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing..
Betrokkenen	Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Heusden, Hilvarenbeek, Loop op Zand, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenberg, Tilburg, Waalwijk, Woensdrecht, Zundert en de provincie Noord-Brabant
Bestuurlijke betrokkenheid	Het betreft regulier overleg in de vorm van AB vergaderingen met alle 27 portefeuillehouders. De burgemeester van Oosterhout is lid van het AB.
Financieel belang	1. De gemeenten hebben een Dienstverleningsovereenkomst met de OMWB, waarin een contractmaat met het aantal af te nemen uren is opgenomen en stellen jaarlijks een werkprogramma op voor de uit te voeren werkzaamheden. 2. De gemeenten hebben een startkapitaal gestort.
Betaalde bijdrage 2024	Bijdrage 2024 incl. afrekening € 1.170.608 Afrekening voorgaande jaren € -28.710 Overige bijdrage € 5.200
Behaald resultaat GR in 2024	€ 2.461.000 voordelig.
Eigen vermogen	01-01-'24 € 4.756.000 31-12-'24 € 6.086.000
Vreemd vermogen	01-01-'24 € 8.961.000 31-12-'24 € 7.641.000
Procedure begroting	Standaardprocedure.
Uittredingsbepalingen	Een deelnemer kan uit de regeling treden tenzij landelijke wetgeving of anderszins de mogelijkheid tot uittreding beperkt. Als het gaat om het "Landelijk Basistakenpakket" kan een deelnemer de facto niet uittreden.
Risico's	Niet specifiek benoemd
Ontwikkelingen 2024 (jaarrekening)	Omgevingswet is per 1 januari 2024 van kracht geworden.

		Toelichting
Doel (openbaar belang)		Deze gemeenschappelijke regeling (GR) betreft de nazorg van de gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen.
Wijziging belang in begrotingsjaar		Niet van toepassing.
Betrokkenen		Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Etten Leur, Geertruidenberg, Moerdijk, Zundert, Breda, Drimmelen, Oosterhout.
Bestuurlijke betrokkenheid		De portefeuillehouder Afval neemt deel aan het AB.
Financieel belang		11,96% (op basis van aantal inwoners)
Betaalde bijdrage 2024		Bijdrage op basis van begroting € 79.349 Afrekening 2023 € 54.328 BTW € -15.321
Behaald resultaat GR in 2024		€ 521.943 voordelig.
Eigen vermogen	01-01-'24	€ 1.456.385
	31-12-'24	€ 1.530.364
Vreemd vermogen	01-01-'24	€ 25.510.901
	31-12-'24	€ 24.903.269
Procedure begroting		Standaardprocedure
Uittredingsbepalingen		Niet mogelijk.
Risico's		Risico voor gevolgen van verontreiniging grond- en oppervlaktewater en lucht, indien er bij een calamiteit gevaarlijke chemische stoffen vrij komen.
Ontwikkelingen 2024 (jaarrekening)		Medio 2019 is er tussen Provincie Noord-Brabant en de exploitanten, waaronder GR NGS, een overeenkomst afgesloten om binnen een periode van 5 jaar te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om het doelvermogen omlaag te brengen. In 2018 is de rekenrente vastgesteld op 3,65%. In de overeenkomst die in 2019 afgesloten is besloten de rekenrente te handhaven op 5,06% voor een periode van 5 jaar. Begin 2021 is in onderling overleg besloten om de overeenkomst te herdefiniëren op proces, inhoud en looptijd. Deze overeenkomst is in juni 2024 afgelopen. De Provincie en de exploitanten hebben altijd de intentie gehad om de overeenkomst te verlengen maar in het bestuurlijk overleg in 2024 is besloten om dit niet te doen. De Provincie heeft begin 2024 de rekenrente formeel vastgesteld op 3,45% n.a.v. de uitgevoerde ALM-studie in 2023 en heeft aangegeven dat er ditmaal wel een heffingsaanslag zal worden opgelegd n.a.v. de gedaalde rekenrente. Er is met de Provincie afgesproken dat de tussentijdse nazorgplannen van de exploitanten geactualiseerd worden. Voor 1 juli 2025 moet deze actualisatie afgerond en bij de Provincie ingeleverd zijn. De verwachting is

Toelichting

dat eind 2025 bekend is wat het nieuwe doelvermogen is, hoe hoog en hoe de aangekondigde aanslag opgelegd wordt en wat de (financiële) gevolgen hiervan zijn voor GR NGS. Voor de locatie Bavel-Dorst is de GR NGS is alleen financieel verantwoordelijk voor de eeuwigdurende nazorg van de locatie. Sweco Nederland B.V. is eigenaar en exploitant van deze stortplaats. Bij de planontwikkeling van een evenementenzone is aandacht gevraagd voor mogelijke risico's voor de GR. Eventuele extra kosten door hergebruik komen niet voor rekening van de GR, dit is schriftelijk gegarandeerd.

Doel (openbaar belang)

Toelichting

De BWB verzorgt voor burgers en deelnemers de heffing en inning van gemeentelijke en waterschapbelastingen en de uitvoering van de Wet WOZ. Tevens worden onder andere bezwaar- en beroepschriften behandeld en wordt de informatieverstrekking aan de betreffende burgers/bedrijven verzorgd.

Wijziging belang in begrotingsjaar

Niet van toepassing.

Betrokkenen

Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Etten-Leur, Halderberge, Loon op Zand, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Woensdrecht, Zundert en het waterschap Brabantse Delta.

Bestuurlijke betrokkenheid

De portefeuillehouder Financiën is lid van het Algemeen Bestuur (AB).

Financieel belang

Het algemeen bestuur stelt de berekeningswijze van de bijdrage van de deelnemers aan de begroting van de BWB vast met een versterkte meerderheid van tenminste tweederde van het maximaal aantal in dit bestuur uit te brengen stemmen. De deelnemers staan gezamenlijk garant voor de juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van de door het BWB af te sluiten langlopende leningen, kasgeldleningen en in rekening courant op te nemen gelden, naar verhouding van voornoemde bijdrage aan de begroting.

Betaalde bijdrage 2024

Bijdrage 2024 € 1.398.000
BTW € -81.000
Afrekening voorgaand jaar € -58.000

Behaald resultaat GR in 2024

€ 1.121.000 voordelig

		Toelichting
Eigen vermogen	01-01-'23	€ 1.351.000
	31-12-'23	€ 1.321.000
Vreemd vermogen	01-01-'24	€ 8.826.000
	31-12-'24	€ 10.562.000
Procedure begroting	Standaardprocedure.	
Uittredingsbepalingen	Gedurende drie jaar na de datum van toetreding tot de regeling is het niet mogelijk om uit de regeling uit te treden. Voor uittreding wordt een opzegtermijn van tenminste één jaar in acht genomen. Een onafhankelijke deskundige stelt, na ontvangst van een aangetekend schrijven met hierin het –door de gemeenteraad goedgekeurde- besluit tot uittreding een liquidatieplan op met daarin de financiële en personele gevolgen van de uittreding. De kosten van het opstellen van dit liquidatieplan komen voor rekening van de deelnemer die het voornemen heeft om uit te treden.	
Risico's	<i>Schijnzelfstandigheid/handhaving wet DBA:</i> Een zzp'er kan achteraf door de Belastingdienst worden aangemerkt als werknemer. Handhaving speelt vanaf 2026. Dit kan leiden tot nabetalingen van loonheffingen, boetes en rente en arbeidsrechtelijke gevolgen. De BWB werkt in 2025 aan maatregelen om de risico's zoveel mogelijke te beheersen. <i>Daling renteopbrengsten:</i> In de begroting 2026 zijn rentebaten opgenomen. Als gevolg van ontwikkelingen op de kapitaalmarkt kan de rente achterblijven bij de begroting.	
Ontwikkelingen 2024 (jaarrekening)	De wetgeving, waarbij de proceskostenvergoeding van de No Cure- No Pay bedrijven met 75% neerwaarts is bijgesteld en dat de uit te betalen proceskostenvergoeding wordt uitbetaald aan de belastingplichtige zelf, is per 1 januari 2025 weer geldig. Hierop zijn procedures aangespannen, waardoor het niet te voorzien is hoe lang deze regeling stand zal houden	

Aanpak van geweld in afhanke- lijkheidsrelaties (GIA)

Doel (openbaar belang)	Toelichting
	Zorgen voor een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling en het bevorderen van een goede samenwerking tussen dit advies- en meldpunt, de hulpverlenende instanties, de politie, de gecertificeerde instellingen en de raad voor de kinderbescherming.

Aanpak van geweld in afhanke- lijkheidsrelaties (GIA)

	Toelichting
Wijziging belang in begrotingsjaar	Niet van toepassing
Betrokkenen	Altena, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert
Bestuurlijke betrokkenheid	De Stuurgroep GR bestaat uit minimaal 5 en maximaal 8 Portefeuillehouders, waarbij elk van de portefeuilles jeugd, veiligheid en Wmo in de Stuurgroep GR vertegenwoordigd dient te zijn.
Financieel belang	Niet van toepassing
Betaalde bijdrage 2024	Bijdrage 2024 € 620.059
Behaald resultaat GR in 2024	€ 763.729 voordelig. Het resultaat wordt meegenomen naar 2024 als budgetoverheveling.
Eigen vermogen	01-01-'24 31-12-'24
Vreemd vermogen	01-01-'24 31-12-'24
Procedure begroting	Standaardprocedure.
Uittredingsbepalingen	Elk van de gemeenten kan besluiten dat de deelneming aan deze regeling wordt opgezegd ingaande twee kalenderjaren na het verstrijken van het jaar waarin het besluit tot opzegging is genomen. De overgebleven gemeenten dienen eensluidend te besluiten over de gevolgen van de uittreding.
Risico's	In de begroting 2025 hebben we voor de verbouwing van de vrouwenopvang eenmalig de volgende bedragen meegenomen als bijdrage vanuit Oosterhout (dit conform de Perspectiefnota 2025, pagina21: Er is vanuit gemeente Breda een verzoek gedaan aan gemeenten binnen GR GIA en MCZ om bij te dragen aan de financiering van de renovatie van de vrouwenopvang. De vrouwenopvang is een regionale voorziening waar we met 14 gemeenten verantwoordelijk voor zijn. Voor de jaren 2025 en 2026 verzoekt Breda om bij te dragen aan de verbouwingskosten.): 2025: € 212.000 2026: € 115.000 In 2024 is er voor de vrouwenopvang een bijdrage geleverd van € 53.026
Ontwikkelingen 2024 (jaarrekening)	Doorontwikkeling meldpunt crisiszorg: 1 integraal meldpunt (0-100) met daaraan gekoppeld 1 integrale crisisdienst. Intensivering samenwerking Veilig Thuis.

Beschermd Wonen

regio Breda

Doel (openbaar belang)		Toelichting
		Het bestaan van een maatwerkvoorziening beschermd wonen voor inwoners die vanwege een combinatie van psychische, psychosociale problematiek en langdurig gebrek aan zelfregie niet in staat zijn om zelfstandig te wonen en 24 uur per dag een vorm van zorg in nabijheid nodig hebben
Wijziging belang in begrotingsjaar		Niet van toepassing
Betrokkenen		Altena, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Moerdijk, Oosterhout en Zundert
Bestuurlijke betrokkenheid		Tenminste 4 maal per jaar is er een Plenair overleg met de verantwoordelijke Portefeuillehouders van de Colleges van de Gemeenten.
Financieel belang		Niet van toepassing
Betaalde bijdrage 2024		De begroting van de GR is onderdeel van de begroting van Breda. In 2024 heeft de gemeente Oosterhout voorshands niets bijgedragen aan de begroting (de rijksmiddelen die Breda ontvangt zijn voldoende om de regionale begroting positief af te sluiten). Wel kan de gemeente achteraf eventueel moeten bijdragen aan een tekort. Een positief resultaat op de begroting wordt naar rato van inwonertal verdeeld over de betrokken gemeenten.
Behaald resultaat GR in 2024		€ 5.510.894 voordelig.
Eigen vermogen	01-01-'23	is onderdeel van begroting van Breda
	31-12-'23	
Vreemd vermogen	01-01-'24	is onderdeel van begroting van Breda
	31-12-'24	
Procedure begroting		Standaardprocedure.
Uittredingsbepalingen		Elk van de gemeenten kan besluiten dat de deelneming aan deze regeling wordt opgezegd ingaande twee kalenderjaren na het verstrijken van het jaar waarin het besluit tot opzegging is genomen. De overgebleven gemeenten dienen eensluidend te besluiten over de gevolgen van de uittreding.
Risico's		Een belangrijk knelpunt in het voorzieningenniveau voor mensen met een psychische kwetsbaarheid is de beschikbaarheid van voldoende woonplekken in de wijk. We moeten blijven inzetten op het realiseren van voldoende alternatieve woonvormen zoals gemengd wonen, dalerswoningen, kamers met kansen en housing first.
Ontwikkelingen 2024 (jaarrekening)		De verwachting is dat de regionale begroting de komende jaren ook positief kan worden afgesloten.

7.8 Grondbeleid

De paragraaf betreffende het grondbeleid bevat op basis van artikel 16 van het BBV-besluit van 17 januari 2003 (nog steeds van toepassing zijnde) ten minste:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

7.8.1 Algemeen

Grondbeleid is in zowel juridisch als financieel opzicht instrumenteel van aard. Het grondbeleid is volgend ten aanzien van de doelstelling die de gemeente heeft gesteld met betrekking tot de beleidsvelden, zoals ruimtelijke ontwikkeling en wonen, verkeer en vervoer, werkgelegenheid en groen. Gezien ons dichtbevolkt land is grond in principe een kapitaalsintensief schaars product. Gronden zijn onder andere bestemd voor woningbouw en bedrijfsterreinen.

De druk op de woningmarkt is nog steeds groot, maar door de gedaalde rente en hogere lonen is er wel sprake van een herstel van de huizenmarkt en stijgt het aantal woningtransacties, ook ten aanzien van de verkoop van nieuwbouwwoningen. Hierdoor verbetert mogelijk de doorstroming, al stijgen de prijzen wederom.

7.8.2 Kaders grondbeleid

Grond vormt de basis voor de ontwikkeling van ruimtelijke plannen en geeft zeggenschap.

Grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel om het ruimtelijk beleid op een bestuurlijk en economisch verantwoorde wijze te realiseren.

Samengevat zijn de doelen van het gemeentelijk grondbeleid de volgende:

- het bevorderen van maatschappelijk gewenst ruimtegebruik;
- het verhogen van de kwaliteit van het ruimtegebruik, de zeggenschap van de burgers en de marktwerking op de grondmarkt;
- het bevorderen van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten van gebruikers, eigenaren, ontwikkelaars en de gemeente;
- het genereren van inkomsten ten algemeene nut.

De gemeenteraad heeft bij besluit van 26 maart 2013 de Nota Grondbeleid 2013-2017 vastgesteld. De nota is kader stellend. Dat wil zeggen, zij geeft de uitgangspunten voor het te voeren grondbeleid weer. Tevens biedt zij structuur bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkelingen. Met de invoering van de nieuwe Omgevingswet in 2024 zal er in 2025 een nieuwe Nota Grondbeleid

aan de raad ter besluitvorming worden vastgelegd. Belangrijke punten uit de huidige Nota Grondbeleid zijn:

- Maatwerk; per project of plan wordt bekeken welke vorm van grondbeleid het meest passend of gewenst is. Voor de reeds lopende projecten blijft de gemeente actief grondbeleid voeren, bij nieuwe projecten wordt in beginsel faciliterend grondbeleid gehanteerd.
- Bij actief grondbeleid wordt er een verwervingsstrategie vastgesteld. Uitgangspunt is dat de gemeente altijd zal trachten om minnelijke overeenstemming te bereiken met als ultimatum remedium een onteigening.
- De gemeente stelt zich terughoudend op ten aanzien van strategische en anticiperende grondverwerving vanwege de grote financiële risico's die de gemeente daarbij kan lopen.
- Bij faciliterend grondbeleid verhaalt de gemeente haar kosten. Het heeft de voorkeur om een anterieure overeenkomst met de grondeigenaar te sluiten. Indien er geen zicht is op anterieur contracteren stelt de gemeente gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan een exploitatieplan vast.
- De gemeente continueert het beleid van aanbesteden van een locatie, waarbij door marktpartijen een bod gedaan wordt op de grond en eventueel de aanleg van het openbaar gebied. Hierbij worden kwaliteit en duurzaamheid als sub-gunningscriteria opgenomen waarbij gegund wordt op basis van economisch meest voordelige inschrijving (EMVI).
- Indien er geen aanbesteding plaatsvindt dan zal de verkoopprijs van gronden welke verkocht worden aan een onderneming door middel van taxatie worden bepaald.
- In geval van projectbouw hanteert de gemeente het grondquote- systeem voor de koopsector en huursector bij complex(woning)bouw. De gemeente heeft goede ervaringen met dit systeem en blijft dit hanteren.
- Het college stelt jaarlijks de gronduitgifteprijzen vast, uitgangspunt is dat deze prijzen marktconform zijn.
- In het kader van het budgetrecht stelt de raad zolang er nog geen grondexploitatie is vastgesteld het krediet beschikbaar voor grondaankopen. Het college is bevoegd tot aankopen passend binnen een door de raad vastgestelde grondexploitatie.

In 2017 is de "nota kostenverhaal" vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin is het beleid ten aanzien van toepassing van kostenverhaal conform de wet ruimtelijke ordening vastgelegd.

De gemeente heeft het apart beleid ten aanzien van het kostenverhaal bij kleine plannen (faciliterend grondbeleid) bij collegebesluit van 15 oktober 2024 ingetrokken. Het kostenverhaal voor deze bouwplannen is met de inwerkingtreding van de Omgevingswet wettelijk geregeld, waardoor de lokale regeling voor kostenverhaal voor kleine plannen niet meer nodig is.

Tenslotte heeft de gemeente in 2016 de 'Nota Uitgifte Snippergroen 2016-2021' vastgesteld. Hierin is het beleid ten aanzien van de uitgifte van grond-stroken met een oppervlakte van maximaal 150 m² vastgelegd.

7.8.3 Financieel beleid

7.8.3.1 Reserves

De Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG) is de belangrijkste gemeentelijke reserve in relatie tot het grondbeleid. Door het instellen van een aparte reserve voor het grondbedrijf worden de financiële resultaten en risico's van het grondbedrijf gescheiden van de financiële huishouding voor de overige gemeentelijke taken. De ARG vormt een buffer voor de financiële risico's die samenhangen met de grondexploitaties. Als onderdeel van het risicomanagement wordt een gewenste hoogte voor de ARG bepaald.

Als een gemeentelijke grondexploitatie positief wordt afgesloten, wordt de winst vaak toegevoegd aan de ARG. Als op een gemeentelijke grondexploitatie een tekort wordt verwacht, wordt hiervoor een voorziening gecreëerd die van de ARG wordt afgeschreven. Ook worden uit de ARG de heffingen voor de vennootschapsbelastingen betaald.

Ten laste van de ARG zijn er inmiddels diverse voorzieningen gevormd, welke jaarlijks dienen te worden aangepast conform de BBV richtlijnen. Er zijn op dit moment 3 voorzieningen:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Zwaaikom	2.050	830	1.220
Slotjes Midden	550	1.160	1.710
Arendsplein	1.200	425	1.625
Totaal	3.800	2.415	4.555

Voor zover het saldo van deze reserve uitstijgt boven het maximum zal het meerdere worden afgestort aan de Vrije reserve. De feitelijke hoogte van deze ARG-reserve bedroeg per 31-12-2024 ruim € 13,9 miljoen.

Bij het vaststellen van de nota kostenverhaal in 2017 zijn er twee nieuw te vormen reserves benoemd die wettelijk verplicht zijn bij sommige methoden van kostenverhaal. In de nota kostenverhaal is opgenomen:

- De gemeente heeft 3 methoden om haar kosten te verhalen, via:
- sluiten van een anterieure overeenkomst;
- verbinden van een financiële voorwaarde aan een omgevingsvergunning, gebaseerd op een exploitatieplan;
- sluiten van een posterieure overeenkomst, gebaseerd op een exploitatieplan.

Indien er op basis van een anterieure overeenkomst kosten worden verhaald, kunnen deze inkomsten naar de reguliere reserves worden overgeheveld. Indien methode 2 of 3 wordt toegepast kan het zijn dat er later een verrekening moet plaatsvinden, waardoor de ontvangen inkomsten separaat in beeld dienen te zijn. Om die reden kunnen nieuwe reserves worden ingesteld. In de praktijk zijn deze reserves tot 2024 gevormd omdat methode 2 en 3 niet zijn toegepast.

Met de vaststelling van de nieuwe nota reserves en voorzieningen 2024 (raadsvergadering oktober 2024), is er een specifieke bestemmingsreserve ruimtelijke ontwikkeling ingesteld. Dit is een nieuwe reserve die in het licht van ruimtelijke ontwikkelingen benodigd is. Deze reserve kan tevens ingezet worden voor investeringen in groen in het stedelijk gebied.

In de bijlage van de nota reserves en voorzieningen 2024 is als toelichting bij deze reserve opgenomen: Een bijdrage aan ruimtelijke ontwikkelingen is een financiële vergoeding van ontwikkelaars en particulieren aan de gemeente voor in de omgevingsvisie vastgelegde ruimtelijke ontwikkelingen. Het gaat hierbij om een financiële bijdrage ten bate van ruimtelijke ontwikkelingen elders in de gemeente (op een andere locatie), zoals bijdragen aan natuur, recreatie, waterberging en infrastructuur. Het is noodzakelijk dat deze ruimtelijke ontwikkelingen in een omgevingsvisie vermeld zijn. Dit kan alleen verhaald worden via een anterieure overeenkomst.

7.8.3.2 Rentebeleid

Bij de toerekening van de rente maken we onderscheid in de rente die daadwerkelijk wordt toegerekend (nacalculatie) en de rente die op basis van voorcalculatie bij herijkingen (looptijd van soms 8 tot 10 jaar vooruit) wordt toegepast.

In de begroting 2024 is opgenomen dat binnen de functie grondexploitaties de rekenrente op basis van voorcalculatie 1,2% bedraagt voor alle prognoses ongeacht de looptijd.

De hoogte van de rente bij nacalculatie is gebaseerd op de feitelijke rente van het vreemd vermogen binnen de totale financieringsportefeuille. Deze bedroeg in 2024 0,43%.

7.8.4 Verloop grondexploitaties 2024

7.8.4.1 Algemeen

Onderstaand is een toelichting gegeven op de grondexploitaties. Om de leesbaarheid te vergroten is hier getracht een totaalbeeld te scheppen, dus zowel inhoudelijk als financieel, waarbij naast een toelichting van de kosten en opbrengsten in 2024 een overzicht is opgenomen van de betreffende reserves en voorzieningen en het verwachte verloop (en mogelijke winstnemingen) van de geopende grondexploitaties.

Daarnaast is zoals gebruikelijk in het bijlagenboek van de jaarrekening een overzicht van de gemaakte kosten en opbrengsten per project opgenomen voor de geopende grondexploitaties. Per 31 december 2024 zijn er in totaal 8 complexen waar een exploitatieberekening voor is opgesteld.

7.8.4.2 Financieel verloop en toelichting

De totale boekwaarde van de gronden in exploitatie (BIE) bedroeg op 31 december 2024 € 11,975 miljoen. Dit is een daling van circa € 1,3 miljoen ten opzichte van 31 december 2023, en procentueel een daling van circa 12 % (dit is na correctie van de diverse boekwaarden met de betreffende voorzieningen, zoals hierboven gememoreerd). De totale investering in grondexploitaties uitgedrukt in bedrag per inwoner bedraagt circa € 200,00.

Onderstaand wordt de toename samenvattend toegelicht en vervolgens per post een korte toelichting:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Saldo voorraad (de boekwaarde) per 1 jan 2024			13.245
Verwerving grond			67
Bouw- en woonrijp maken			2.041
Planontwikkelingskosten (en overige vermeerderingen)			966
Kapitaallasten			57
Administratiekosten			207
Beheer terreinen			58
Winstneming			330
Mutatie saldo op basis van kosten/vermeerderingen			16.971
Verkopen			-2.019
Overige inkomsten (m.n. vanuit kostenverhaal)			-402
Overige inkomsten t.w. inzet voorzieningen			-2.575
Saldo voorraad (de boekwaarde) per 31 december 2024			11.975

Verwervings- en sloopkosten

De verwervingskosten die gemaakt zijn betroffen de inbrengwaarde van de geopende grondexploitatie Ruiterspoor voor de eerder dat jaar gemaakte kosten voor een bedrag van € 63.000 en gemaakte sloopkosten binnen het project Arendsplein voor een bedrag van € 4.000.

Bouw- en woonrijp maken (BWMR)

In 2024 hebben de kosten van bouwrijp maken geheel betrekking op de herinrichting of afronding van het openbaar gebied binnen bijna alle projecten:

- In het Santrijgebied is het woonrijp maken van de omgeving afgerond waarbij in totaal aan afronding civiel (o.a. bestrating) de kosten ca € 150.000 bedroegen. Ook is de inrichting van het park afgerond, wat aan kosten nog bijna € 40.000 was.
- Binnen de grondexploitatie Arendsplein zijn de kosten voor de realisatie van de verlengde Gasstraat opgenomen. Dit project is in zijn geheel in 2024 gerealiseerd. De hierin opgenomen kosten van € 236.000 zijn grotendeels voor civiele werken (€ 195.000) opgenomen. De overige kosten betreffen het aanvullen van grond (€ 10.000) levering en maken van de behuizing voor rolcontainers.
- De kosten in Slotjes Midden zijn deels kosten voor het woonrijp maken van een gedeelte van de deelplannen 5 en 6, totaal circa € 123.000. Daarnaast is € 225.000 intern overgeboekt voor de aanleg van de snelfietsroute die deels door het gebied binnen deze grondexploitatie loopt en voor de kosten voor bomcompensatie ten gevolge van de aanleg van deze fietsroute. Tenslotte zijn ook hier de kosten voor voorbereiding en toezicht opgenomen ad € 33.000.

- Binnen de in 2024 geopende grondexploitatie Bloemenhof zijn kosten gemaakt om de gronden voor de nieuwe ontwikkeling. Deze kosten van de civiele aannemer bedroegen in totaal circa 168.000.
- Binnen het project Zwaaiikom zijn de totale kosten BWRM in 2024 € 613.000. Hier zijn als grote posten te benoemen het afronden van het woonrijp maken van de Laverie, met name de woonrijp maken Wilhelminakanaal Oost voor € 215.000, de bijdrage vanuit de grondexploitatie aan de kosten voor aanpassing Koningsdijk (conform raadsbesluit januari 2022) voor € 270.000 en ter uitvoering van besluit april 2023 een bijdrage in de kosten voor bodencompensatie (welke kosten elders zijn gemaakt) voor € 70.000. De overige posten betreffen kleine postjes over aanpassing hekwerk, stortkosten grond etc. naast de kosten voor voorbereiding en uitvoering van circa € 32.000.
- In de Contreie zijn in de werkzaamheden van woonrijp maken afgerond. Deze afronding was in de delen bij het Vrachelsplein, de entree van het gebied (Bronstijd) bij de woonwerk-kavels en nog enkele losse plekken. Totaal heeft deze afronding € 440.000 gekost, waarvan € 388.000 voor de civiele werkzaamheden, inclusief voorbereiding en toezicht. Daarnaast waren de kosten voor groenaanleg € 27.000 en voor de openbare verlichting € 22.000. Behoudens de verkoop en inrichting van het gebied rondom de Lanspunt is de Contreie hiermee afgerond. Onderzoek wordt of in 2025 deze grondexploitatie kan worden afgesloten.

In totaal is in 2024 aan bouw- en woonrijp maken ruim € 2,0 miljoen uitgegeven.

Planontwikkelingskosten

In het totaal zoals opgenomen is bovenstaand overzicht is in totaal voor plan-kosten en overige vermeerderingen een bedrag van € 966.000 opgenomen. Hierin zit de terugbetaling van een deel van de eerder ontvangen waarborgsom van de betreffende ontwikkelaar van het eiland. Nu er voldaan is aan de in de overeenkomst gestelde voorwaarden is in 2024 een bedrag van € 465.000 terugbetaald. Dit betekent dat de zuivere plankosten over 2024 circa € 500.000 bedroegen. Deze kosten zijn aan de volgende projecten toe te rekenen (inclusief percentage van het totaal) Zwaaiikom € 122.000, (25%) Everdenberg Oost € 101.000 (21%) Slotjes Midden € 92.000 (19%) , de Contreie € 61.000 (12%), Bloemenhof € 50.000 (10%)en Arendsplein en Ruiter-spoor beide circa € 30.000 (6%).

Overige lasten inclusief financieringskosten

De aan de projecten toegerekende financieringskosten zijn 0,43%. Dit is hoger dan in 2023 (0,33%).

De huidige rentetoevoegingen zijn berekend over de boekwaarde per 1 januari 2024 van de onderscheiden complexen. De totale rente over deze boekwaarden bedroeg in 2024 bijna € 57.000.

De administratie- en beheerskosten zijn, voor zover mogelijk, direct aan de betreffende complexen toegerekend. De indirecte kosten zijn volgens een verdeelsleutel toegerekend. In totaal zijn deze overige lasten circa € 207.000. Dit is circa € 70.000 hoger dan in 2023. Deze kosten zijn over alle complexen verdeeld. De verdeling over de projecten is als volgt: Zwaaiikom (€ 83.000), Bloemenhof (€ 42.000) de Contreie (€ 32.000), Arendsplein (€ 29.000) Slotjes Midden (€ 10.000),

en Everdenberg Oost (€ 11.000). Dit is gebaseerd op een verdeelsom per complex waarbij de aan- en verkopen van de afgelopen 3 boekjaren de verdeling grotendeels bepalen. De beheerskosten voor panden en terreinen (totaal € 58.000) zijn gemaakt voor de onbebouwde grond van het project Everdenberg Oost, specifiek de hiervoor in rekening gebrachte onroerendezaakbelasting.

Winstneming

Conform het door de Commissie BBV sinds 2017 verplichte POC-principe (percentage of completion methode) is bepaald of winst moet worden genomen. Dit heeft dit jaar niet geleid tot twee winstnemingen van totaal € 330.000 (projecten Santrijn en Bloemenhof).

In het bijlagenboek is per project een financiële toelichting over het boekjaar 2024 opgenomen.

Uitgiften

De totale grondverkoppen hebben in 2024 ruim € 2 miljoen opgeleverd. Deze zijn als volgt te splitsen:

- verkoop grond aan ontwikkelaar van Bloemenhof ruim € 1,7miljoen;
- Verkoop kavel binnen project de Contreie € 294.000.

Overige inkomsten

De totale overige inkomsten bedragen circa € 400.000. Dit betreft exploitatiebijdrage binnen het project Zwaaiikom.

Tenslotte is hier specifiek aangegeven verrekening van de inzet van de eerder gevormde voorzieningen (totaal € 2,575 miljoen) voor de 3 projecten Zwaaiikom (€ 1,22 miljoen), Slotjes Midden (€ 485.000) en Arendsplein (€ 885.000).

Reserves en voorzieningen

Voor een algemene toelichting op de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar het financieel beleid van deze paragraaf grondbeleid, waarin de beleidsaspecten zijn opgenomen.

Hier wordt voornamelijk ingegaan op het feitelijk verloop van deze reserves en voorzieningen met betrekking tot de grondexploitaties.

Algemene reserve Grondexploitaties (ARG)

Ter uitvoering van het beleid zoals hiervoor beschreven is de stand op 31 december 2024 € 13,908 miljoen.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2024
Stand 31 december 2023	13.870
Kosten aanslag vennootschapsbelasting 2024	-187
Mutatie /onttrekking t.b.v. voorziening Zwaaiikom	-50

Omschrijving	Rekening 2024
Mutatie /onttrekking t.b.v. voorziening Slotjes Midden	-320
Mutatie /storting t.l.v. voorziening Arendsplein	+265
Storting vanuit winstneming	+330
Stand 31 december 2024	13.908

Groenfonds

Ook het groenfonds wordt deels gevoed door de ontvangsten van verkopen van grond binnen diverse projecten.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2024
Stand 31 december 2023	1.128
Storting vanuit grondexploitaties in 2024	3
Raadbesluit over besteding:	
• Bijdrage groenstructuur N629	-300
Stand 31 december 2024 (vrij beschikbaar)	831

Bestemmingsreserve ruimtelijke ontwikkelingen

Dit is een nieuwe reserve die in het licht van ruimtelijke ontwikkelingen nodig is, en met het vaststellen van de nota reserves en voorzieningen ook is aangemaakt. Deze reserve kan tevens ingezet worden voor investeringen in groen in het stedelijk gebied. NB: Een bijdrage aan ruimtelijke ontwikkelingen is een financiële vergoeding van ontwikkelaars en particulieren aan de gemeente voor in de omgevingsvisie vastgelegde ruimtelijke ontwikkelingen. Het gaat hierbij om een financiële bijdrage ten bate van ruimtelijke ontwikkelingen elders in de gemeente (op een andere locatie), zoals bijdragen aan natuur, recreatie, waterberging en infrastructuur. Dit kan alleen verhaald worden via een anterieure overeenkomst. Deze reserve kan tevens ingezet worden voor investeringen in groen in het stedelijk gebied. Deze nieuwe reserve wordt geheel gevoed door de ontvangsten voor dit onderdeel bij toepassing van het wettelijk verplicht kostenverhaal.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2024
Stand 31 december 2023	-
Storting vanuit toegepast kostenverhaal /anterieure overeenkomsten	195
Stand 31 december 2024 (vrij beschikbaar)	195

Weerstandvermogen

Het weerstandvermogen bestaat uit het verschil tussen de aanwezige weerstandscapaciteit (reserves & voorzieningen) en de vereiste weerstandscapaciteit (dekking verliezen & risico's). Op 31 december 2024 bedroeg de hoogte van de aanwezige weerstandscapaciteit:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2024
Algemene reserve grondexploitaties	13.908
Weerstandvermogen	13.908

De vereiste weerstandscapaciteit kan snel worden bepaald aan de hand van de IFLO-norm (IFLO: Inspectie Financiën Lagere Overheden). De IFLO-norm relateert de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit aan de boekwaarden van de complexen in exploitatie en de nog te maken kosten. De norm bestaat dus uit twee elementen:

- 10% van de boekwaarden van de exploitaties;
- 10% van de nog te maken kosten in deze exploitaties.

De IFLO-norm is een eenvoudige en snelle manier om het risico te berekenen maar geeft dan ook slechts een indicatieve en minimale schatting. Ten eerste levert de methode geen maatwerk ten opzichte van de risico's die worden gelopen. Ten tweede houdt de IFLO-norm onvoldoende rekening met jaarlijkse fluctuaties in de twee gebruikte grootheden, de uitkomst is dus slechts een momentopname. Ten derde worden de risico's van aankomende exploitaties nog niet meegenomen. Toepassing van deze norm betekent voor onze gemeente per 31 december 2024:

- 10% van de boekwaarde ad. € 11.975 miljoen is € 1.198 miljoen;
- 10% van de nog te maken kosten in deze exploitaties circa € 1 miljoen;

Derhalve bedraagt het benodigde weerstandvermogen voor de grondexploitaties totaal circa € 2.185.000 miljoen.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Rekening 2024
Beschikbare weerstandscapaciteit	17.670	13.908
Benodigde weerstandscapaciteit	2.321	2.185
Netto weerstandvermogen	15.349	11.723
Weerstandratio	7,6	6,4

Bij een weerstandvermogen hoger dan 1, dus bij meer aanwezig weerstandscapaciteit dan vereist, is sprake van een gezonde financiële situatie.

Risico's binnen de grondexploitaties

Binnen de grondexploitaties is met name het project Everdenberg-Oost en Zwaaiikom momenteel de absoluut grootste project binnen onze gemeente. Voor de projecten Slotjes Midden, Arendsplein en Bloemenhof is het grootste risico de kostenstijging van de nog te maken kosten met name de infrastructurele werken, en alhoewel dit ook geldt voor de nieuwe grondexploitatie Ruiterspoor, zijn voor dit project ook de opbrengsten nog niet gerealiseerd, dus daar zijn ook de inkomsten nog een risicofactor.

De risico's voor afzet geldt daarnaast met name voor het project Everdenberg Oost. Hier hebben circa 65 bedrijven belangstelling getoond om zich te vestigen in Everdenberg Oost. Dit varieert van kleine bedrijven tot grote bedrijven. Maar deze belangstelling kan wijzigen door gewijzigde economische omstandigheden, die op dit moment zeer divers zijn en op termijn veel invloed op de bedrijvigheid kunnen hebben. De uitvoering van dit project heeft vertraging opgelopen.

Voor een toelichting op de risico's per project wordt verwezen naar de paragraaf 7.2 Weerstandsvormen en risicobeheersing.

Overzicht nog te verwachten kosten en opbrengsten per complex

Gebaseerd op de actualisaties van de grondexploitaties zoals in maart 2025 zijn opgenomen. Voor de exploitaties met een negatief resultaat zijn voorzieningen gevormd, zie eerder in deze paragraaf.

Complex	Prognose lasten	Prognose baten	Prognose resultaat
Arendsplein Na afronding van het laatste van de drie nieuwe woongebouwen wordt het laatste deel van het openbaar gebied (eind 2025-begin 2026).	1.655	-	1.655
Bloemenhof Begin 2025 wordt de omliggende openbare ruimte bouwrijp opgeleverd. Het woonrijp maken staat in de planning als de bouw wordt opgeleverd. Dit zal eind 2026/ begin 2027 zijn.	1.176	94	-333
De Contreie Betreft nu nog kosten van de uitgifte van het laatste perceel, inclusief bouw en woonrijp maken van deze locatie (Lanspunt)	244	1.170	-11
Everdenberg Oost De winstneming zal via een opgerichte BV ten gunste van gemeente komen.	2.316	14.697	-1
Ruiterspoor Voordat met deze locatie kan worden gestart dient het voetbalveld en de accommodatie verplaatst te zijn, dan wordt er gestart met bouwrijp maken (begin 2027)	995	2.793	-1.703
Slotjes Midden	1.920	210	1.710

Complex	Prognose lasten	Prognose baten	Prognose resultaat
In 2025 wordt de wijk met uitzondering van deelplan 7 woonrijp afgerond. nadat de woningen van deelplan 7 zijn opgeleverd, wordt in die directe omgeving woonrijp gemaakt. Dit is in 2028 voorzien.			
Zwaaiikom De bebouwing zal in 2025 ver opgeleverd zijn, waarna in 2026 de inrichting van het totale openbaar gebied (inclusief groenvoorziening) wordt afgerond.	1.600	382	1.218

Verwachte resultaten per project

Uit bovenstaande tabel blijkt ook de te verwachte exploitatieresultaten per complex op basis van de huidige inzichten, verkoopprognoses van gronden en verwachte kostenramingen. Hierin zitten natuurlijk aanzienlijke risico's in, zoals risico's wanneer de resultaten later in de toekomst worden gerealiseerd.

Daarnaast dient te worden gerealiseerd dat per 1-1-2016 de vennootschapsbelasting voor gemeenten van toepassing is met name voor de grondexploitaties, hetgeen betekent dat over de fiscale winsten (die door de regelgeving kunnen afwijken van bovenstaand resultaat) een belasting van 25% moet worden afgedragen. Dit heeft gevolgen voor het financiële eindresultaat op de projecten. Bovenstaande resultaten dienen dan ook te worden gelezen als resultaat voor belastingen.

7.8.5 Kengetallen grondexploitatie

In de begroting en het jaarverslag dienen een aantal kengetallen opgenomen te worden. Deze kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente. Eén van deze kengetallen heeft betrekking op de grondexploitatie. De berekening hiervan is onderstaand opgenomen.

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
A Niet in exploitatie genomen bouwgronden	-	-	-
B Bouwgronden in exploitatie	9.514	13.245	11.975
C Totale baten (excl. mutaties reserves)	185.864	221.200	241.802
Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	5,1%	6,0%	5,0%

7.9 Wet open overheid

7.9.1 Inleiding

Een goede informatievoorziening met een ordentelijke informatiehuishouding is noodzakelijk om aan de wettelijke taak tot passieve en actieve openbaarmaking te komen. Inwoners dienen toegang te hebben tot de voor hen noodzakelijke informatie. Een open overheid voorziet hierin door tijdens en na afloop van het maken van beleid en wetgeving transparant te zijn in de gemaakte keuzes. Dit verbetert de participatie van onze inwoners.

In de Wet open overheid (Woo) is bepaald dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.

7.9.2 Passieve openbaarmaking

Dit betreft het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek uit de samenleving, voornamelijk Woo-verzoeken. Iedereen heeft de mogelijkheid om een Woo-verzoek in te dienen en in beginsel moet alle gevraagde informatie openbaar gemaakt worden, behalve als er een uitzondering geldt. In de huidige procedure heeft de organisatie 4 weken de tijd om te reageren, met eventueel 2 weken verdagingstermijn indien het verzoek groot of gecompliceerd blijkt te zijn. Wanneer de organisatie te maken krijgt met een te algemeen verzoek, zal de beslistermijn tijdelijk worden opgeschort tot het verzoek duidelijk is. Ook worden indien nodig derden gevraagd om een zienswijze om zo de uitzonderingsgronden juist toe te passen. Woo-verzoeken kunnen digitaal ingediend worden via een E-dienst.

7.9.3 Actieve openbaarmaking

Naast de passieve openbaarmaking is de organisatie verplicht om voor elf verschillende informatiecategorieën informatie actief openbaar te maken. De categorieën worden gefaseerd verplicht gesteld, waarbij de eerste tranche per 1 november 2024 verplicht werd. De actieve openbaarmaking houdt in dat de organisatie een inspanningsverplichting heeft om bepaalde informatie, binnen een voorgeschreven termijn, uit eigen beweging openbaar te maken. Hierbij heeft de organisatie een termijn aan te houden van 2 weken vanaf de datum waarop het besluit is vastgesteld of onherroepelijk is geworden. Overigens kan de organisatie er voor kiezen meer informatie openbaar te maken dan is verplicht. Zo worden collegevoorstellen na de besluitvorming openbaar gemaakt.

7.9.4 Organisatie

De organisatie heeft samen met de andere gemeenten in Equalit verband aan een Projectstart Architectuur (PSA) gewerkt waarin naast de Woo ook de WEP (Wet elektronische publicaties) en WMEBV (Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer) worden meegenomen om samen te voldoen aan de Wet Open Overheid. Deze PSA wordt momenteel samen met Equalit uitgewerkt naar een concrete oplossing voor de aangesloten gemeenten. Documenten worden momenteel actief gepubliceerd via DROP, de gemeentewebsite, raadsinformatiesysteem, en de website officiëlebekendmakingen.nl om te voldoen aan de WEP. Voor de Woo wordt dit het

komende jaar uitgebreid. Per categorie zal worden bepaald welke documenten actief openbaar gemaakt moeten worden op een daarvoor bestemde website en gekoppeld aan de landelijke Woo-index.

7.9.5 Verbetering informatiehuishouding

Op basis van de eisen die worden gesteld in de Woo is een kwaliteitsanalyse gemaakt van door de gemeente gebruikte applicaties en hoe documenten hiermee worden geïdentificeerd, ontsloten en gepubliceerd. De conclusies inzake de drie grootste applicaties van toepassing voor de Woo, zijn als volgt.

Zaaksysteem

Er vindt vanuit het zaaksysteem nog geen publicatie plaats, dit gebeurt enkel handmatig via de webmaster. Met de komst van het nieuwe Woo publicatieplatform wordt dit mogelijk gemaakt.

iBabs

Bij publicatie vanuit iBabs wordt geen gestandaardiseerd format gebruikt. Documenten blijven in PDF. Alles op het gebied van publicatie is handmatig, zoals agenderen en publiceren. Aanpassingen gaan via het Zaaksysteem en de mail en worden daarna handmatig weer in iBabs geplaatst. In 2026 willen we deze procedure onder de loep nemen om te kijken of het proces geoptimaliseerd kan worden.

Centric voor Leefomgeving (CLO)

Publicatie is momenteel automatisch vanuit het CLO met een directe koppeling naar DROP (Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties). De documenten uit CLO worden opgeslagen in het zaaksysteem voor duurzame opslag. Voor de Woo wordt in 2025 gekeken welke documenten we actief moeten openbaar maken.

7.10 Klachtenafhandeling

Klachten maken veelal zichtbaar dat er (terecht of onterecht) gevoelens van onvrede zijn over bepaalde gedragingen van de medewerkers van de gemeente. Soms is sprake van de spreekwoordelijke druppel die de emmer doet overlopen, soms zijn er misverstanden en onduidelijkheden die op eenvoudige wijze kunnen worden opgehelderd. Door deze signalen kan de gemeente Oosterhout zich in de toekomst op verschillende gebieden verder verbeteren en ontwikkelingen.

Dit jaarverslag wordt opgesteld door de klachtencoördinator, beleidsadviseur en de Commissie Ombudsman. Door het gezamenlijk opstellen van het jaarverslag door de gemeentelijke organisatie en de Commissie Ombudsman, wordt inzicht gegeven in de totale klachtenafdoening van het afgelopen jaar.

Klachtbehandeling

De klachtencoördinator draagt zorg voor de coördinatie van de gemeentelijke klachtenprocedure. De verordening beschrijft wie in de eerste lijnvoorziening de klacht inhoudelijk behandelt. De Commissie Ombudsman vormt de tweede lijnvoorziening voor klachtrecht.

Soms gaan ingediende klachten over organisaties waarmee de gemeente een relatie heeft, maar waarvoor geen verantwoordelijkheid wordt gedragen. Dergelijke klachten worden dan doorgestuurd en de indiener van de klacht wordt daarover geïnformeerd.

Resultaten 2024

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de klachtenafdoening over 2024 weergegeven. Hierbij wordt telkens de vergelijking getrokken met eerdere jaren. Hierdoor ontstaat inzicht in de ontwikkeling van het aantal klachten en de afhandeling hiervan.

Overzicht Klachten

In 2024 zijn in totaal 96 klachten binnengekomen. 4 klachten zijn niet ontvankelijk, 2 waren niet nodig en 1 klacht is ingetrokken. Van de overige 92 klachten zijn er 72 informeel afgehandeld. Voor 10 klachten is een volledige procedure doorlopen. Hiervan zijn 4 klachten gegrond en 3 klachten ongegrond verklaard. 3 Klachten staan nog open in 2024. Er zijn 10 klachten bij de Commissie Ombudsman binnengekomen, waarvan 2 klachten nog in behandeling zijn.

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal aantal klachten	51	61	76	84	104	96
Informeel afhandeling	44	59	64	74	60	72
Volledige procedure	7	2	11	10	15	10
Gegrond	1	1	7	6	12	4
Ongegrond	6	-	4	3	3	4
Niet-ontvankelijk	-	1	1	-	29	4
Commissie Ombudsman	-	-	-	3	8	10
Openstaand	-	-	1	-	5	3

De belangrijkste oorzaken voor het indienen van een klacht over de gemeentelijke organisatie zijn:

- de klant voelt zich onheus bejegend;
- de klant wacht te lang op afhandeling/antwoord, zonder dat hij er een verklaring voor krijgt;
- de klant heeft het idee dat gemaakte afspraken niet zijn nagekomen.

7.10.1 Jaarverslag Commissie Ombudsman Oosterhout

In 2024 zijn 10 nieuwe verzoeken bij de Commissie Ombudsman binnen gekomen en vanuit 2023 waren nog 3 klachten in behandeling. 8 Verzoekers konden na informatie-inwinning doorverwezen worden naar het juiste proces, te weten de klachtafhandeling door de gemeente zelf. Ten aanzien van 1 verzoek bleek een korte interventie afdoende.

Een klacht heeft geleid tot een eerste gesprek met de gemeente, maar verzoeker heeft vervolgens het proces niet voortgezet, waarna het dossier is gesloten. Twee klachten lopen thans nog; hierover wordt een terugkoppeling gegeven in het jaarverslag over 2025. Ten aanzien van een klacht is een uitgebreid rapport opgesteld, waarover hierna een korte weergave volgt.

Klachten handelwijze gemeente

De klachten van verzoeker over de handelwijze van de gemeente zijn direct met instemming van verzoeker voorgelegd aan de Commissie Ombudsman. Het betrof een uitgebreid dossier, waarbij tijdens het onderzoek nog vele stukken werden toegevoegd. Voor een volledig overzicht van het onderzoek, verwijst de Commissie graag naar het eindrapport dat zij hierover schreef.

De Commissie onderzocht - kort gezegd - de behoorlijkheid van het handelen van de gemeente in een Bbz-kwestie in relatie tot het fraudeonderzoek jegens verzoeker, als ook hoe de gemeente omging met verzoeker in het proces waarin hij zijn schade wilde overleggen. Tevens onderzocht de Commissie de handelwijze van de door de gemeente aangewezen contactpersoon.

De Commissie oordeelde ten aanzien van het Bbz-proces dat de meningen van verzoeker en de gemeente uiteen liepen over het al dan niet terecht toelaten tot de Bbz. Vragen van de Commissie over de interpretatie van de betreffende wet- en regelgeving mede naar aanleiding van stellingen van verzoeker, zijn gemotiveerd beantwoord door de gemeente. De toelichting die de gemeente desgevraagd gaf, achtte de Commissie in het kader van de bejegening afdoende.

De Commissie achtte de klacht over het handelen van de gemeente ten aanzien van het fraudeonderzoek gegrond en wel in strijd met de behoorlijkheidsnormen 'goede informatievoorziening', 'goede motivering', 'fair play', 'voortvarendheid', 'goede organisatie' en 'professionaliteit'.

Het bleek de Commissie dat het proces rondom het opgeschaalde fraudeonderzoek niet goed was vormgeven, als ook dat een adequaat besluitvormingsproces uitbleef. De Commissie achtte dit zeer laakbaar gezien de importantie van het proces voor verzoeker.

Voor de klachtafhandeling achtte de Commissie de klacht over het doorlopen proces om tot een reactie op de schadeclaim van verzoeker te komen gegrond. Dit proces bleek in strijd met de behoorlijkheidsnormen 'voortvarendheid' en 'goede organisatie'.

De Commissie Ombudsman erkende de inzet van de gemeente om daadwerkelijk te luisteren naar verzoeker en van daaruit met een reactie op zijn schadeclaim te komen. Evenwel bleek dat voor verzoeker essentiële informatie over het fraudeonderzoek en zijn mails aan de Team-leider Sociale Zaken niet in het dossier aanwezig waren waarover enerzijds de medewerkster die de schadeclaim initieel moest afhandelen, derhalve kon bezitten, dan wel anderzijds nadien alsnog is betrokken in het vervolgproces. Na de formele afwijzing doorliep de gemeente overigens een proces waarbij verzoeker in de gelegenheid werd gesteld om zijn schadeclaim te onderbouwen. Verzoeker wilde daarbij soms té volledig zijn met uitgebreide toelichtingen en reacties die niet altijd even helder waren voor de ontvanger en waardoor mogelijk de essentie van de boodschap werd gemist.

De Commissie achtte de klachten jegens de contactpersoon van verzoeker ongegrond op basis van de toelichting die de concernjurist gaf en met inachtneming wat de Commissie daarover kon lezen in het dossier. De behoorlijkheid van het handelen was niet in het geding.

De Commissie Ombudsman wilde met het eindrapport recht doen aan de mogelijkheden die het klachtrecht daartoe kon bieden, maar dat evenwel ook een grens kent en sloot met de oordelen over de handelwijze van gemeente het onderzoek naar de klachten die verzoeker indiende, af. De Commissie hoopte dat verzoeker - met inachtneming van de oordelen over de klachtonderdelen en op grond van de reactie van de gemeente op de aanbevelingen van de Commissie - zijn eigen afwegingen kon maken over een eventueel vervolg buiten het klachtrecht.

7.11 Interbestuurlijk toezicht

Interbestuurlijk toezicht (IBT) is één van de kerntaken van de provincie. Daarmee wil men bereiken dat gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen hun wettelijke taken conform de wet uitvoeren. Interbestuurlijk toezicht draagt hiermee bij aan een gezonde basis voor de taakuitoefening bij de toezichtontvangers. De kaders en uitgangspunten voor de wijze waarop de provincie invulling geeft aan het interbestuurlijk toezicht zijn vastgelegd in het 'beleidskader Toekomstbestendig bestuur'.

Het belangrijkste uitgangspunt van het toezicht is het uitgangspunt Toezicht in balans. Daarmee wordt ingezet op een goede balans tussen 'Diagnose' en 'Interactie'. Behalve op diagnose, belangrijk om de situatie te kunnen beoordelen, richten wij ons sterk op verschillende manieren van interactie met de partijen waarop wij toezicht houden.

In deze paragraaf lichten wij de belangrijkste uitkomsten van het IBT nader toe.

Naast de informatie in deze paragraaf kan ook gebruikt gemaakt worden van Waarstaatje-gemeente.nl. Deze site bevat prestatie-indicatoren voor de horizontale verantwoording. Deze indicatoren geven informatie over de prestaties van gemeenten bij de uitvoering van hun wettelijke medebewindstaken.

7.11.1 Provinciaal toezicht

Ten aanzien van het toezicht van de provincie ligt het accent op de toezichtgebieden Archief- en informatiebeheer, Financiën, Huisvesting vergunninghouders en Omgevingsrecht. Binnen deze toezichtgebieden besteedt de provincie jaarlijks aandacht aan verschillende thema's. Deze zijn vastgelegd in het jaarplan 2024 Interbestuurlijk toezicht van de provincie.

7.11.2 Resultaten interbestuurlijk toezicht 2024

De bovenstaande vier toezichtgebieden worden beoordeeld op een driepuntschaal. Om de resultaten goed te kunnen interpreteren is bij ieder toezichtgebied een korte toelichting gegeven van de gepresenteerde resultaten. Samengevat is het beeld als volgt:

Domein	Resultaat 2023	Resultaat 2024
Archief- en informatiebeheer	Voldoet gedeeltelijk	Voldoet gedeeltelijk
Financieel toezicht	Voldoet	Voldoet
Huisvesting vergunninghouders 1	Voldoet	Voldoet gedeeltelijk
Huisvesting vergunninghouders 2	Voldoet gedeeltelijk, doch verschoonbaar	Voldoet
Omgevingsrecht	Voldoet	Voldoet

7.11.3 Archief- en informatiebeheer

Het interbestuurlijk toezicht op het informatie- en archiefbeheer (IBT I&A) richt zich op de beheersmaatregelen van risico's ten aanzien van een goede, geordend en toegankelijke informatiehuishouding en het voorkomen van voortijdig verlies van overheidsinformatie.

Voor de uitoefening van het systematisch toezicht baseert de provincie zich primair op de verantwoording van het college aan de raad. Aanvullend daarop vraagt zij jaarlijks een SMART-verbeterplan. Informatie- en archiefbeheer continueert de in 2021 ingevoerde toezichtmethode, welke specifiek inspeelt op risicogericht toezicht. Er zijn afspraken gemaakt met de Brabantse archivariissen, als horizontale toezichthouders, om de aanbevelingen vanuit de (twee) jaarlijkse inspecties naar aard en grootte van risico te prioriteren. Vervolgens dienen de toezichtontvangers de aanbevelingen 1-op-1 over te nemen in een verbeterplan.

Om tot een beoordeling voor het informatie- en archiefbeheer te komen weegt de provincie in 2024 vier categorieën:

- Het proces van verslaglegging.
- Het SMART-opgestelde verbeterplan en de voortgang van de verbeteracties daarin.
- De kwalitatieve staat van de informatiehuishouding waarbij we ons baseren op het inspectieverslag van de archivaris.
- De aanwezigheid van een actueel, compleet en logisch samenhangend overzicht van archiefbescheiden². Dit is een inventarisatie van alle archiefbestanden die op grond van de Archiefwet 1995 beheerd moeten worden, gerelateerd aan de werkprocessen en applicaties waarin de bestanden gevormd worden.

Weliswaar voldoet de kwaliteit van de stukken die u hebt aangeleverd, maar het ontbreekt aan een SMART geformuleerd verbeterplan. Dat is voor ons en uw gemeenteraad een essentieel instrument om de voortgang van uw informatiehuishouding te meten. Conform onze toezicht criteria leidt het niet indienen van een verbeterplan tot het oordeel 'voldoet gedeeltelijk'.

De gemeente staat voor een aanzienlijke opgave om het informatie- en archiefbeheer compliant te laten worden aan de Archiefwet en -regelgeving, maar de provincie heeft op basis van het verslag onder voorbehoud het vertrouwen dat de gemeente de komende jaren goede resultaten zal boeken.

Dit is het derde opeenvolgende jaar waarin de gemeente Oosterhout het toezichtoordeel 'voldoet gedeeltelijk' toegekend krijgt. Sinds vorig jaar staan wij onder actief toezicht, welke wordt verlengd.

7.11.4 Financieel toezicht

Bij het financieel toezicht is sprake van specifiek toezicht. Hierdoor wijkt de wijze waarop de provincie dit toezicht uitoefent enigszins af van de andere vijf toezichtgebieden.

In het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK 2020 Gemeenten), welke een gezamenlijk product is van de 12 provincies, is vastgelegd hoe, binnen het wettelijk kader, invulling

wordt gegeven aan het financieel toezicht op gemeenten. Daarnaast neemt de provincie voor gemeenten jaarlijks onze aandachtspunten en aanvullende richtlijnen op in een begrotingscirculaire.

Bij het financieel toezicht worden de volgende drie categorieën onderscheiden: Voldoet, Voldoet met kanttekeningen en Voldoet niet. Voldoet en Voldoet met kanttekeningen leiden tot repressief toezicht, terwijl voldoet niet preventief toezicht tot gevolg heeft.

- de begroting is structureel en reëel in evenwicht, en
- uit meerjarenraming is aannemelijk dat dit evenwicht wordt gecontinueerd, en
- er is voor zover bekend geen sprake van bestuurlijke relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden.

De vastgestelde begroting 2024 en de bijbehorende meerjarenraming 2025-2027 is door de toezichthouder beoordeeld. Hierbij zijn ook de uitkomsten van de jaarrekening 2022 betrokken. We presenteren in 2024 een begroting die in 2024 en 2025 reëel en structureel in evenwicht was. In de jaren 2026 en 2027 was een oplopend tekort zichtbaar. Voor onze gemeente was daarom voor het begrotingsjaar 2024 het normaal geldend repressief toezicht van kracht. De gemeente Oosterhout heeft daarom in 2024 de kleur 'groen' op de kaart gekregen.

7.11.5 Huisvesting vergunningshouders

De Huisvestingswet bepaalt dat gemeenten zorg moeten dragen voor de voorziening in de huisvesting van vergunninghouders. Dit zijn asielzoekers met een verblijfsvergunning. Daartoe bepaalt de rijksoverheid ieder half jaar het aantal vergunninghouders dat iedere gemeente moet plaatsen. Tijdige realisatie van die vastgestelde taakstelling is belangrijk voor het optimaal kunnen blijven benutten van de centrale opvangcentra waarvoor ze bedoeld zijn, namelijk de opvang van asielzoekers die nog in procedure zijn en het bevorderen van snelle integratie in de samenleving. Wij voeren als gemeente de regie op dit traject. Huisvesting gebeurt voornamelijk door de woningcorporaties, begeleiding van de individuele vergunninghouders gebeurt in onze gemeente.

De taakstelling voor het eerste halfjaar van 2024 voor de gemeente Oosterhout bedroeg 60 te huisvesten vergunninghouders. Daarnaast was er een achterstand van 7 te huisvesten vergunninghouders uit een vorige taakstellingsperiode. Daardoor diende Oosterhout 67 vergunninghouders te huisvesten. Op grond van nader onderzoek van de realisatiecijfers van het COA per 1 juli 2024 (peildatum) constateren wij dat u in het eerste halfjaar van 2024 in totaal 64 vergunninghouders heeft gehuisvest. Op basis van de criteria uit het jaarplan IBT 2024 beoordeelt de toezichthouder de gemeente Oosterhout dus gedeeltelijk voldoet.

De taakstelling voor de 2e helft van 2024 is vastgesteld op 55 statushouders. Daarnaast had de gemeente een achterstand van 7 te huisvesten vergunninghouders uit een vorige periode. Daardoor moest Oosterhout in totaal 62 vergunninghouders huisvesten. Uit onderzoek en navraag bij het COA bleek dat Oosterhout de totale taakstelling in 2024 heeft gerealiseerd.

7.11.6 Omgevingsrecht

Omgevingsrecht is een verzamelterm voor wet- en regelgeving die gaat over de fysieke leefomgeving zoals milieu, natuur, water en ruimtelijke ontwikkeling. Hoofddoel is een veilige en gezonde leefomgeving te realiseren en deze op een duurzame en doelmatige wijze te behouden, beheren, gebruiken en ontwikkelen.

De lokale overheden spelen daarbij een belangrijke rol door een adequate uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken). Als deze VTH-taken niet goed worden uitgevoerd, kan dat grote invloed hebben op de veiligheid en gezondheid van de leefomgeving.

De provincie houdt toezicht op de uitvoering van de VTH-taken door gemeenten en waterschappen. En wel daar waar er sprake is van risico's voor veiligheid en volksgezondheid of kans op onherstelbare schade.

In lijn met de aanbevelingen uit de evaluatie brengen we in Noord-Brabant het toezicht op water, erfgoed en ruimtelijke ordening met ingang van 2024 onder in één toezichtgebied met Omgevingsrecht.

Op grond van de Omgevingswet dient iedere gemeente te beschikken over de volgende documenten:

- Uitvoerings- & Handhavingsstrategie, gebaseerd op een adequate probleemanalyse, met inzicht in prioriteitenstelling. Deze sluit aan op de gestelde doelen, geeft inzicht in de methodiek om de gestelde beleidsdoelen te bereiken, biedt inzicht in de benodigde en beschikbare financiële middelen en personele capaciteit voor het bereiken van de doelen en het uitvoeren van de activiteiten.
- Jaarlijks programma Uitvoering & Handhaving, met daarin de voorgenomen activiteiten, waarbij rekening wordt gehouden met gestelde doelen en prioriteiten uit het beleidsplan en de verbeterpunten uit het voorgaande evaluatieverslag.
- Jaarlijks evaluatierapport, waarin wordt verantwoord in hoeverre de activiteiten uit het programma Uitvoering & Handhaving zijn uitgevoerd, in welke mate dat bedraagt aan het bereiken van de gestelde beleidsdoelen, en – indien van toepassing – aangevuld met verbeterpunten voor het volgende jaar.

Het IBT heeft het hoogst haalbare eindoordeel 'voldoet' toegekend.

7.12 Reserves en voorzieningen

7.12.1 Verloop reserves en voorzieningen

Eind 2024 bedraagt de stand van de reserves van € 181,3 miljoen en van de voorzieningen € 14,2 miljoen. Onderstaand is een overzicht gegeven van de ontwikkeling van de reserves en voorzieningen in meerjarig perspectief.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Rekening 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Algemene reserve	17.183	17.183	18.338	18.338	18.338	18.338
Vrije reserve	21.244	22.140	8.248	7.596	6.646	6.646
Algemene reserve grondexploitatie	13.870	13.908	13.870	13.870	13.870	13.870
Reserve infrastructu- rele werken	20.637	-	-	-	-	-
Reserve investerings- projecten	50.212	53.481	56.187	99.158	101.667	96.414
Bestemmingsreserves	46.722	74.621	73.352	26.964	15.954	13.033
Voorzieningen	9.686	14.220	7.082	5.790	5.490	4.940
Totaal	179.554	195.553	177.077	171.716	161.965	153.241

De conclusie hieruit is dat naar verwachting het saldo van de reserves een dalende trend kent. De verlaging binnen bestemmingsreserves en de vrije reserve is uiteraard gekoppeld aan de ambitie om de gelden vanuit de reserves in te zetten voor de stad.

7.12.2 Reserves

7.12.2.1 Algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld om:

- Tijdelijk negatieve exploitatieresultaten op te vangen. De benodigde omvang is sterk afhankelijk van de interne beheersing van de bedrijfsprocessen. Als de planning- en control cyclus goed functioneert dan zullen via bijsturing tekorten/overschotten in de uitvoering van de begroting met behulp van een aanpassingsproces in uiterlijk 2 à 3 jaar weer worden gecorrigeerd.
- Onvoorzienbare externe ontwikkelingen op te vangen.

7.12.2.2 Vrije reserve

De vrije reserve heeft een bestedingsfunctie en is vrij besteedbaar. Het verloop van de vrije reserve in meerjarig perspectief staat verderop in deze paragraaf 7.12.4 weergegeven.

7.12.2.3 Algemene reserve grondexploitatie (AGR)

De algemene bedrijfsreserve is een algemene reserve binnen de grondexploitaties. Deze is te vergelijken met de Algemene Reserve op concernniveau. De inzetbaarheid van de algemene bedrijfsreserve beperkt zich tot zaken die een duidelijk raakvlak hebben met het taakgebied grondexploitatie. Deze reserve dient als buffer voor het afdekken van mogelijke verliezen en risico's. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf 7.8 Grondbeleid.

7.12.2.4 Reserve investeringsprojecten

Doel is om jaarlijks de kapitaallasten van gedane investeringen aan de reserve te onttrekken. Deze reserve is niet vrij besteedbaar, maar dient dus om de las-ten van investeringen die in het verleden vanuit reserves zijn bekostigd af te dekken.

7.12.2.5 Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn ingesteld voor:

- specifieke doelen die door de gemeenteraad zijn bepaald;
- het afdekken van kosten voortvloeiende uit redelijkerwijs niet in te schatten (omvangrijke) financiële risico's.
- de egalisatie van ongewenste schommelingen, indien de besteding niet dusdanig gebonden is dat de middelen moeten worden teruggegeven als ze niet zijn besteed voor het doel waarvoor ze zijn geheven.

7.12.3 Voorzieningen

Voorzieningen zijn fondsen voor concrete verplichtingen. Beschikking kan alleen plaatsvinden voor het doel of risico waarvoor ze zijn ingesteld. Bij voorzieningen gaat het om min of meer onzekere verplichtingen die te zijner tijd tot schulden kunnen leiden.

Voor meer informatie over het geraamde verloop van de reserves wordt verwezen naar bijlage 9.6 Overzicht reserves en voorzieningen.

7.12.3.1 Verloop vrije reserve

In onderstaande tabel zijn de werkelijke stortingen en onttrekkingen voor het jaar 2024 en de verwachte onttrekkingen en stortingen in meerjarenperspectief van de vrije reserve weergegeven. De beginstand (exclusief saldobestemming 2023) per 1 januari 2024 bedraagt € 21,5 miljoen.

Vervolgens zijn respectievelijk de uitgaven weergegeven waar de gemeenteraad al toe heeft besloten en de uitgaven waarvan definitieve besluitvorming door de gemeenteraad nog moet plaatsvinden.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027
Uitgaven reeds besloten	7.914	5.703	767	290
• Projectplan implementatie Omgevingswet	64	271	-	-

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027
• Stedenbouwkundige visie Slotjesveld	-	34	-	-
• Aanleg EVZ Contreie-Zuid	52	359	-	-
• Grondaankoop EVZ Contreie-Zuid	-138	633	-	-
• Skatevoorziening	-	49	-	-
• Aankoop gronden tbv N629	216	-	-	-
• POK woningbouw strategisch Den Hout	-13	66	-	-
• Productiehuis de Pannehoef	962	-	-	-
• Compensatiegronden Natuurnetwerk Brabant (NNB)	325	115	-	-
• Vergadermanagementsysteemraad	1	-	-	-
• Voorbereidingskrediet herontwikkeling Arkendonk	87	113	-	-
• Sporthal Arkendonk terreinen	193	157	-	-
• sporthal Arkendonk extra werkzaamheden	913	587	-	-
• sporthal Arkendonk zonnepanelen	7	143	-	-
• Sloop zwembad Arkendonk	23	427	-	-
• VV Irene '58	180	110	-	-
• Fonds kunstwerken	-	25	-	-
• Buitenverlichting Floralia	-	-	-	-
• Woonrijp maken Slotjesveld/Gentiaanstraat	120	-	-	-
• Inboet bomen	60	-	-	-
• Renovatie theehuis	9	191	-	-
• Aankoop varkensbedrijf Dorst	110	130	-	-
• Aankoop varkensbedrijf Ter Horst, Oosteind	1	136	-	-
• Opbouw strategische woningbouw	552	729	-	-
• Versterken investeringskracht binnenstad	65	36	-	-
• Aanpak illegaal wonen	-	181	-	-
• Slotjes Midden	1.325	-	-	-
• Arendsplein (inkomst voor grex opgenomen)	1.900	-	-	-
• Klijsma-gelden	-	113	-	-
• Eén tegen eenzaamheid	-	30	-	-
• Crisisfondsen	227	509	-	-
• Coronamiddelen cultuursector	-	64	30	-
• Rekenkamer	-	-	-	-
• Tunnel Slotlaan	-	-	-	-
• Dak speelgoedmuseum	-	-	-	-
• Implementatie omgevingswet	-	-	437	-
• Wet Kwaliteitsborging Bouw (WKB)	-	-	-	-

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027
• Toegankelijkheid verkiezingen / software	-	-	-	-
• Legaat Cooth	-	-	-	40
• Bomencompensatiebeleid	-	180	-	-
• Ontvangen ESF subsidie	350	-	-	-
• Energietoeslag	125	-	-	-
• Verbetertraject toegang	-	50	-	-
• Onderzoek H19	-	-	-	-
• Schuldhulpverlening	-	-	-	-
• Weg goed verhuurderschap (Wgv)	5	-	-	-
• Baggerwerkzaamheden	37	-	-	-
• Borging verandering sociaal domein	-	15	200	-
• Kansengelijkheid	-	150	-	-
• Groen-blauwe schoolpleinen	-	56	-	-
• Schuldhulpverlening	-	100	-	-
• Vertraging renovatie Pannenhoeve	-	100	-	-
• Kunst in het nieuwe gemeentehuis	-	-	-	50
• De Toekomst - maatschappelijk gebruik	-	-	-	200
• Hospice Lievenshove - impulssubsidie	-	-	100	-
Nog te voteren	-	700	-	-
• Toplaagrenovatie TSC	-	-	-	-
• Galvanitas	-	-	-	-
• Herontwikkeling AC Arkendonk	-	700	-	-
Totaal	7.758	6.559	767	290
Cumulatief				15.374

7.12.4 Overheveling naar andere bestemmingsreserves

In de meerjarenbegroting 2025-2028 is besloten om in 2025 € 800.000 over te hevelen van de vrije reserve naar de reserve onderwijshuisvesting.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027
Bestemmingsreserve IHP	-	800	-	-
Bestemmingsreserve infrastructurele werken	-	-	-	-
Totaal	-	800	-	-

7.12.5 Inkomsten vrije reserve

In 2024 is het voordelig saldo vanuit de jaarrekening 2023 deels (€ 1.155.000) toegevoegd aan de vrije reserve. Daarnaast is bij de 2e concernrapportage 2024, vooruitlopend op het jaarrekening-resultaat 2024, het middels een begrotingswijziging € 7,5 miljoen overgeheveld van de exploitatie naar de vrije reserve.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027
Saldobestemming 2023	1.155	-	-	-
2e concernrapportage 2024	7.500	-	-	-
Totaal	8.655	-	-	-

7.12.5.1 Confrontatie beschikbare en benodigde middelen vrije reserve

Wanneer de geactualiseerde inkomsten en uitgaven binnen de vrije reserve worden afgezet tegenover elkaar ontstaat het volgende beeld:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027
Stand per 1 januari	21.243	21.984	14.781	14.014
Uitgaven	7.914	6.403	767	290
Overheveling naar andere reserves	-	800	-	-
Inkomsten	8.655	-	-	-
Stand per 31 december	21.984	14.781	14.014	13.724

Uit het bovenstaande overzicht blijkt de omvang van de vrije reserve op basis van de huidige inzichten in 2027 terug loopt tot een hoogte van zo'n € 13,7 miljoen.

7.13 Subsidies

Als gemeente verstrekken we diverse subsidies aan verschillen externe partijen om onze doelstellingen mede te kunnen realiseren. In deze paragraaf geven we inzicht in de verstrekte subsidies.

De subsidies kunnen naar hun aard worden onderscheiden, de verschillende typen subsidies die we verstrekken zien er als volgt uit.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
Waardering	148	133	149	16 N
Exploitatie	2.455	980	2.368	1.388 N
Doel	7.404	8.290	8.595	305 N
Activiteiten	342	243	261	18 N
Impuls	658	95	678	583 N
Zapbudget	54	155	76	-79 V
Totaal	11.061	9.896	12.127	2.231 N

De verschillende producten waaraan subsidie wordt toegekend zijn opgenomen in de volgende tabel.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
• Jeugdwerk	29	32	29	-3 V
• Jeugdzorg algemeen	1.302	-	1.322	1.322 N
• Vrij toegankelijke jeugdzorg	304	251	214	-37 N
• Wet maatschappelijke ondersteuning	359	457	448	-9 V
• Beleidsontwikkeling wmo	20	-	33	33 N
• Doelgroep voorzieningen	99	7	105	98 N
• Samenkracht en burgerparticipatie	2.225	2.650	2.656	6 N
• Sociaal beleid	-	-	17	17 N
• Bijzondere bijstand	343	425	428	3 N
• Inburgering	241	3	260	257 N
• Lokaal minimabeleid	41	41	41	-
• Schuldhulpverlening	17	20	20	-
• Uitvoering volksgezondheid	141	116	146	30 N
• Dierenwelzijn	80	133	83	-50 V
• Beheerskosten sociaal domein	34	1	55	54 N
Zorg en werk	5.235	4.136	5.857	1.721 N
• Beleid economie	32	-	41	41 N

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
• Beleid middenstand	213	223	223	-
• Uitvoering economie	89	87	197	110 N
• Beleid onderwijs	208	7	89	82 N
• Leerplicht	4	-	-	-
• Onderwijshuisvesting	51	-	-	-
• Uitvoering toerisme en recreatie	119	4	123	119 N
Arbeidsmarkt, economie en onderwijs	716	321	673	352 N
• Stimulering sport	86	96	83	-13 V
• Bibliotheek	1.610	1.713	1.889	176 N
• Theater	1.764	1.960	1.961	1 N
• Overige podia	1.177	1.263	1.183	-80 V
• Musea en archieven	135	194	197	3 N
Sport en cultuur	4.772	5.226	5.313	87 N
• Duurzaam bouwen	241	125	136	11 N
Duurzaamheid en klimaat	241	125	136	11 N
• Ruimtelijke ordening	4	3	-4	-7 V
• Beleid volkshuisvesting	-	-	29	29 N
• Buurt- en wijkbeheer	26	33	19	-14 V
• Openbaar vervoer	4	9	6	-3 V
• Verkeersmaatregelen	43	29	68	39 N
Wonen en mobiliteit	77	74	118	44 N
• Integrale veiligheid	17	14	31	17 N
Veiligheid	17	14	31	17 N
• Stelposten (begroting)	-14	-	-1	-1
Financieel solide	-14	-	-1	-1 V
• Kredieten	17	-	-	-
Kredieten	17	-	-	-
Totaal	11.061	9.896	12.127	2.231 N

8 Jaarrekening

8.1 Gehanteerde grondslagen in de jaarrekening

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de volgende wettelijke en andere voorschriften in acht genomen:

- de gemeentewet;
- het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- de door de gemeenteraad vastgestelde financiële verordeningen ex artikel 212, 213, en 213a;
- het op 28 januari 2025 door de gemeenteraad vastgestelde controle-protocol en normenka-der rechtmatigheid voor de accountantscontrole 2024;
- overige (financiële) afspraken, zoals de vastgestelde Planning & Control cyclus, de nota re-serves en voorzieningen, de nota investeringen en afschrijvingsbeleid en de nota inkoop en aanbesteding.

Het financieel verslag bevat de balans, de exploitatierekening en de toelichting daarop. De voorgeschreven overzichten zijn afzonderlijk opgenomen in de bijlagen.

8.1.1 Grondslagen voor waardering

Voor zover niet anders is vermeld zijn de activa, de voorzieningen en de schulden opgenomen tegen nominale waarde.

Onderscheid activa met economisch en maatschappelijk nut

In de jaarrekening wordt conform de voorschriften onderscheid gemaakt tussen activa met een economisch nut en activa met een maatschappelijk nut. Activa met een economisch nut zijn activa die gelden generen of waar een aspect van handelbaarheid in zit. Deze activa moeten worden geactiveerd. Bij de activa met economisch nut wordt onderscheidt gemaakt in activa waarvoor een heffing wordt geheven. Reserves mogen niet in mindering worden ge-bracht op deze investeringen en resultaatafhankelijk afschrijven is definitief verboden.

Vanwege een BBV-wijziging moeten Investerings met een maatschappelijk nut, evenals in-vesteringen met een economisch nut, worden geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur worden afgeschreven. De vrije keuze om investeringen met een maatschappelijk nut wel of niet te activeren is komen te vervallen. Hiermee wordt een betere vergelijkbaarheid van de kosten tussen gemeenten beoogd. Het nieuwe beleid is van toepassing op de investerin-gen vanaf 2017. Voor de bestaande activa (gerealiseerde investeringen tot en met 2016) blijft het oude activabeleid van kracht.

Algemene waardering

De immateriële- en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaar-digingsprijs verminderd met afschrijvingen, subsidies, bijdragen en onttrekkingen aan de re-serves. De afschrijvingen zijn gebaseerd op economische levensduur volgens de lineaire me-thode. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

Immateriële vaste activa

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar, of indien korter maximaal de ge-bruiksduur van de bijbehorende activa, afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kos-ten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde mate-riële vaste actief.

Bijdragen, die worden verstrekt aan derden ten behoeve van een investering vallen met ingang van 1 januari 2016 ook onder de immateriële vaste activa.

Vaste activa

Bij de waardering van de vaste activa wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke af-waarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Schoolgebouwen

Het uitgangspunt van de onderwijswetgeving is dat schoolbesturen juridisch eigenaar zijn van schoolgebouwen. De gemeente is echter economisch eigenaar van schoolgebouwen (het econo-misch claimrecht). Schoolgebouwen zijn daarom opgenomen op de balans van de gemeente Oosterhout.

Financiële vaste activa

Deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Elk jaar vindt een beoordeling plaats of een afwaardering noodzakelijk zou zijn op grond van een structurele waardedaling van de aandelen. De leningen u/g en de overige vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, waarbij rekening is gehouden met vermoedelijke oninbaarheid.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen historische uitgaafprijs.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Grondexploitatie

De in bouwexploitatie genomen gronden zijn opgenomen tegen historische kostprijs, vermeer-derd met de investeringen en verminderd met de opbrengsten wegens grondverkoop, bijdra-gen en subsidies. In de specificaties van de grondexploitatie zijn de opbrengsten opgenomen tegen de te verwachten uitgifteprijs, terwijl de nog uit te geven bedragen zijn ontleend aan de exploitatieoverzichten c.q. tussencalculaties.

Winst wordt binnen een grondexploitatie genomen conform de voorgeschreven berekening van de POC-methode.

Verliezen worden genomen als uit de financiële verkenning of grondexploitatie blijkt dat er een negatief resultaat te verwachten is. Dit kan zijn op moment van aankoop van perceel of moment van openen c.q. actualisatie van grondexploitatie.

Vorderingen

De vorderingen worden in de jaarrekening gewaardeerd tegen de nominale waarde, vermindert met een voorziening voor oninbaarheid.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het nog te bestemmen resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Voorzieningen

In het BBV worden vier mogelijkheden aangereikt waarvoor voorzieningen gecreëerd kunnen worden:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs is in te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
- de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. Een uitzondering hierop zijn de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Conform Artikel 49 BBV worden deze sinds 2008 onder de overlopende passiva opgenomen. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Aan voorzieningen wordt geen rente toegevoegd. In het verslagjaar zijn geen onderhoudsegalisatievoorzieningen aanwezig.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

8.1.2 Grondslagen voor resultaatbepaling

In de jaarrekening worden de baten en lasten op dezelfde wijze gerangschikt als in de begroting. Zowel de baten als de lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves worden conform begroting, dan wel besluitvorming door de Raad, rechtstreeks op de reserves gemuteerd. Bij de presentatie van het rekeningssaldo zijn wel alle mutaties afzonderlijk gepresenteerd in het kader van de verslaggevingsvoorschriften.

Baten en lasten

De baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben, ongeacht het moment waarop de gelden worden ontvangen c.q. betaald.

Eigen bijdrage via CAK

Door het CAK worden in verband met privacy bepalingen géén gegevens op persoonsniveau verstrekt aan gemeenten waardoor het slechts beperkt mogelijk is om de juistheid en volledigheid vast te stellen van de door het CAK vastgestelde eigen bijdrage ad € 578.235 (2023: € 501.617) van zorgontvangers en de tijdigheid van doorbetaling ervan aan gemeenten.

Algemene uitkering

De gemeente Oosterhout heeft bij de berekening van de algemene uitkering 2024 zoals die is verwerkt in de jaarrekening 2024 aansluiting gezocht bij de decembercirculaire 2024.

Afschrijvingen

De investeringen worden lineair afgeschreven waarbij voor de rente de rekenrente is gehanteerd. Ten aanzien van de rentetoerekening zijn meerdere uitzonderingen gemaakt.

In de nota investeringen en afschrijvingsbeleid is vastgesteld dat in het algemeen wordt gestart met het afschrijven van activa in het jaar na de gereed melding.

De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur of nuttigheidsduur en opgenomen in de nota investerings- en afschrijvingsbeleid.

Dividendopbrengsten

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Resultaatbestemming

Het voordelig rekeningresultaat van de rekening van baten en lasten is afzonderlijk in de balans onder het eigen vermogen verantwoord. Bij vaststelling van de jaarrekening zal de gemeenteraad een nadere bestemming geven aan het rekeningsaldo. In de loop van 2025 wordt het rekeningresultaat van 2024 bestemd.

Om transparant te laten zien hoe reserves worden gevormd of worden benut, lopen alle mutaties in de reserves via een apart product. Hierdoor is er op één product inzicht in alle mutaties.

Een aantal reserves zijn door de gemeenteraad als ‘gesloten circuits’ aangemerkt. Dit betekent dat het aanwezige saldo op die producten binnen de jaarrekening rechtstreeks in de reserve wordt gemuteerd. Deze vallen in principe dus buiten de resultaatbestemming. Het betreft:

- bestemmingsreserve Equalit;
- bestemmingsreserve Ontwikkelreserve Bedrijfsvoering;
- bestemmingsreserve Groenfonds (alleen stortingen);
- bestemmingsreserve Toeristisch fonds;
- bestemmingsreserve Vitaliteitsregeling;
- bestemmingsreserve Regeling Vervroegde Uittreding (RVU);
- reserve investeringsprojecten.

8.1.3 Grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) Gemeente Oosterhout 2024 en op basis van de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024:

- De rechtmatigheidsverantwoording ziet toe op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotings criterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik (M&O) criterium omvat het volgende:
 - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals door de gemeenteraad is vastgesteld;
 - Voor het begrotings criterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over en onderscheidingen van baten, overschrijdingen van lasten en overschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de gemeenteraad zijn gemeld;
 - Ten aanzien van het M&O criterium zijn de aspecten die hierover zijn opgenomen in de diverse verordeningen van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

8.2 Rechtmatigheidsverantwoording jaarrekening 2024

8.2.1 Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 28 januari 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.539.390. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

8.2.2 Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 16.014.000 bedraagt. Dit bedrag is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 2.539.390. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 15.695.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Bedragen x € 1.000

Begrotingscriterium		Rekening 2024
1A	Overschrijding lasten programma's	15.695
1B	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	-
2	Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld	-
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		15.695

Begrotingscriterium		Rekening 2024
4	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid	15.695
5	Voorwaarden criterium	319
	• Inhuur derden	102
	• Kosten Participatie	27
	• Opbrengsten Omgevingsvergunningen	10
	• Kosten inkoop exploitatie	2
	• EU aanbesteden	178
6	M&O criterium	-
	• Geen bevindingen	-
	Totaal onrechtmatigheden	16.014
	• Waarvan acceptabel	15.695
	• Waarvan niet-acceptabel	319

8.3 Overzicht van lasten en baten

In de onderstaande tabel zijn voor de begroting en de rekening 2024 de lasten en baten per programma inzichtelijk gemaakt.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Lasten begroot	Baten begroot	Saldo begroot	Lasten rekening	Baten rekening	Saldo rekening
Zorg en welzijn	91.553	-22.591	68.962	99.941	-30.256	69.685
Arbeidsmarkt, economie en onderwijs	7.376	-516	6.860	7.788	-914	6.874
Sport en cultuur	16.256	-5.581	10.675	16.067	-5.856	10.211
Duurzaamheid en klimaat	15.567	-3.070	12.497	14.737	-3.426	11.311
Wonen en mobiliteit	30.183	-9.950	20.233	31.780	-12.615	19.165
Veiligheid	5.922	-591	5.331	5.828	-687	5.141
Meer voor elkaar	6.819	-1.266	5.553	7.789	-2.201	5.588
Subtotaal programma's	173.676	-43.565	130.111	183.930	-55.955	127.975
Financieel solide	716	-159.760	-159.044	4.859	-163.519	-158.660
Gemeentelijke organisatie	25.725	-508	25.217	24.144	-697	23.447
Equalit	22.529	-21.811	718	20.234	-21.631	-1.397
Vennootschapsbelasting	2	-	2	187	-	187
Resultaat voor bestemming	222.648	-225.644	-2.996	233.354	-241.802	-8.448
Mutaties reserves	9.029	-6.022	3.007	20.772	-19.816	956
Resultaat na bestemming	231.677	-231.666	11	254.126	-261.618	-7.492

8.4 Resultaat reguliere bedrijfsvoering

Om een goed beeld te geven van het structurele karakter van het rekening-resultaat, is onderstaand een analyse gemaakt van de incidentele voor- en nadelen. Hierbij zijn alleen de grotere incidentele posten (in principe >€ 100.000) betrokken om op hoofdlijnen een goed beeld te geven. Door het rekeningresultaat te corrigeren voor incidentele voor- en nadelen ontstaat een zogenaamd resultaat uit de reguliere bedrijfsvoering.

Door deze met name eenmalige voordelen ontstaat een té positief beeld van de jaarrekening. Het totale resultaat over 2024 bedraagt € 7,5 miljoen. Incidentele voordelen waren er voor een bedrag van afgerond € 18 miljoen en incidentele nadelen voor een bedrag van € 11,3 miljoen. Wanneer deze posten worden gestort in het rekeningresultaat ontstaat er een voordelig resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 761.000.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Rekening 2024
Resultaat na bestemming	-10.509 V	-7.492 V
Incidentele voordelen	-24.992 V	-17.997 V
Incidentele nadelen	14.343 N	11.266 N
Resultaat reguliere bedrijfsvoering	140 N	-761 V

8.5 Toelichting op het overzicht van lasten en baten

Onderstaand worden per programma, per thema, per beleidsproduct de financiële resultaten weergegeven met daarbij een toelichting op hoofdlijnen op de belangrijkste afwijkingen per beleidsonderdeel. Uitgangspunt hierbij is dat afwijkingen worden toegelicht als de totale afwijking van een beleidsproduct hoger is dan € 100.000.

Indien er binnen een beleidsproduct afwijkingen zijn binnen de lasten of de baten hoger dan € 100.000, dan worden deze toegelicht in de paragraaf 8.12 Begrotingsrechtmatigheid. Daarnaast worden de afwijkingen in de totale personele kosten en de kapitaallasten in de paragrafen 8.6 en 8.8 toegelicht.

Er is bij de afwijkingen een onderscheid gemaakt in incidentele en structurele afwijkingen. De afwijkingen zijn incidenteel indien hier in de meerjarenbegroting 2025-2028 reeds rekening mee gehouden en structureel indien dit nog niet in de meerjarenbegroting 2025-2028 verwerkt is.

8.5.1 Toelichting Zorg en werk

8.5.1.1 Jeugd

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Incidenteel	Structureel
Jeugdwerk	250	215	-35 V	-35	-
Jeugdzorg algemeen	2.220	2.502	282 N	282	-
Organisatie kosten extern	600	591	-9 V	-9	-
Niet vrij toegankelijke jeugdzorg lokaal	930	724	-206 V	-206	-
Niet vrij toegankelijke jeugdzorg regionaal	20.061	22.631	2.570 N	2.570	-
Vrij toegankelijke jeugdzorg	402	319	-82 V	-82	-
Leerlingenvervoer	957	1.090	133 N	133	-
Toeleiding Jeugd	468	303	-166 V	-166	-
Totaal	25.888	28.375	2.487 N	2.487	-

Jeugdzorg algemeen € 282.000 nadelig

Vanwege openstaande vacatureruimte zijn de personele lasten € 325.000 lager dan begroot. Hier staan extra kosten van inhuur van personeel tegenover voor een bedrag van € 700.000. Deze kosten worden gedekt uit het PBS-budget. In kader van de SPUK Integraal Zorgakkoord (IZA) is € 50.000 ontvangen van gemeente Breda ter dekking van personele lasten. Verder zijn er gelden terugontvangen vanuit de kwaliteitsonderzoeken en vanwege het woonplaatsbeginsel (€ 46.000 voordelig).

Niet vrij toegankelijke jeugdzorg lokaal € 206.000 voordelig

Het grootste deel van dit voordeel komt voort uit een daling van de persoonsgebonden budgetten (€ 147.000 voordelig). Dit verklaart deels ook de stijging van kosten bij de niet-vrij toegankelijke jeugdzorg regionaal (zorg in natura). Daarnaast is er een daling geweest in kosten voor Sociaal medische indicatie kinderopvang van € 26.000. Daar staat tegenover een kostenstijging bij jeugdzorg vervoer van € 18.000.

Niet vrij toegankelijke jeugdzorg regionaal € 2.570.000 nadelig

We zien overall een stijging van kosten binnen de niet-vrij toegankelijke jeugdzorg. De kosten zijn gemiddeld gestegen met 13,78% ten opzichte van 2023. Hiermee blijven we wel onder de gemiddelde stijging binnen de regio WBO van 15,01%. Met name in het eerste half jaar zagen we nog een stijging van het aantal jongeren met jeugdzorg en het aantal trajecten jeugdzorg. Vanaf het 2e halfjaar zien we daarin een dalende trend. De kostenstijging kan deels verklaard worden door de prijsindex van gemiddeld 6,6%. Daarnaast zien we een toename in het aantal crisissen en het aantal maatwerktrajecten, een daling bij de persoonsgebonden budgetten en ook een stijging van benutting. Daarnaast hebben we betaald voor beschikbaarheid van bedden bij Verblijf en JeugdzorgPlus, zonder deze volledig te benutten.

Leerlingenvervoer € 133.000 nadelig

Het nadeel is enerzijds veroorzaakt door een indexering van het contract met 3,4%. In het contract is vastgelegd dat de tarieven jaarlijks met de NEA-index (index voor vervoer) worden verhoogd. Ook is nog steeds een lichte stijging zichtbaar in het aantal leerlingen dat gebruik maakt van het leerlingenvervoer. De stijging is vooral te zien bij de leerlingen die aangewezen zijn op Speciaal Onderwijs. Verder is de islamitische school niet gestart per schooljaar 2023-2024, waardoor de verwachte afname van de kosten niet heeft plaatsgevonden.

Toeleiding jeugd € 166.000 voordelig

Een groot deel van de kosten voor inzet van de praktijkondersteuner huisartsen Jeugd (POH-J) die hier begroot waren zijn gefinancierd vanuit de Ontvangen IZA gelden van € 175.000 van de gemeente Breda (Integraal Zorg-akkoord). Deze inkomsten waren niet in de begroting opgenomen.

8.5.1.2 Wet maatschappelijke ondersteuning

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Incidenteel	Structureel
Wet maatschappelijke ondersteuning	271	365	94 N	94	-
Beleidsontwikkeling WMO	3.082	2.015	-1.067 V	-1.067	..
Doelgroep voorzieningen	800	849	49 N	49	..
Samenkracht en burgerparticipatie	3.102	3.117	15 N	15	-
Onderhoud gebouwen	107	137	30 N	30	-
Individuele voorzieningen	9	8	-1 V	-1	-
Beschermde wonen en opvang	-299	-581	-282 V	-282	-
Begeleiding wmo	6.182	6.289	107 N	107	-
Huishoudelijke verzorging	8.264	8.209	-55 V	-55	-
Rolstoelvoorzieningen	685	596	-89 V	-	-89
Vervoersvoorzieningen	1.812	1.928	116 N	116	-
Woonvoorzieningen	700	781	81 N	81	-
Totaal	24.715	23.713	-1.002 V	-913	-89

Beleidsontwikkeling WMO € 1.067.000 voordelig

De onderschijding op deze post is voornamelijk veroorzaakt door lagere personele kosten voor een bedrag van € 1.218.000. Dit is veroorzaakt door verschuiving naar de posten Beheerskosten sociaal domein en uitvoeringskosten WMO en door vacatureruimte. Ter invulling van vacatureruimte is voor € 195.000 aan extern personeel ingehuurd, die gedekt worden uit het PBS-budget. Verder is er voor € 44.000 aan inkomsten ontvangen voor eigen personeel zoals WAZO-uitkeringen. Deze inkomsten zijn onderdeel van het PBS-budget.

Beschermd wonen en opvang € 282.000 v

Voor beschermd wonen/maatschappelijk opvang was in de begroting rekening gehouden met een teruggave van € 420.000. In werkelijkheid is de teruggave € 697.000 geworden, hetgeen € 277.000 hoger is. De hoogte van de integratie-uitkering beschermd wonen oversteeg de kosten voor de maat-werkvoorziening beschermd wonen in regio Breda. Daarnaast is bij het opstellen van de regionale begroting het voorzichtigheidsbeginsel toegepast.

Verder is in 2024 een subsidie van € 59.000 ontvangen van ZonMW voor de inzet wijk GGD, waarvoor ook lastenzijn ook gemaakt. Naast de subsidie is hiervoor ook een budget opgenomen in de begroting, dit budget is dus niet benut.

Begeleiding WMO € 107.000 nadelig

Op het beschikbare budget van € 6.182.000 is een relatief klein voordeel ontstaan van € 107.000. Dit is te verklaren door tariefindexatie en er is sprake van een licht dalend aantal inwoners met begeleiding in 2024.

Rolstoelvoorzieningen € 89.000 voordelig

In juli 2023 is een nieuwe aanbesteding ingegaan. De tarieven hierbij voor rolstoelen zijn hierbij deels gedaald. Daarnaast stonden in de eerste 7 maanden van 2024 minder rolstoelen uit bij inwoners dan het jaar daarvoor. Hoewel het aantal rolstoelen in de laatste maanden weer steeg naar het niveau van 2023, heeft deze mindering in de eerste 7 maanden voor minder kosten gezorgd.

Vervoersvoorzieningen € 116.000 nadelig

Het aantal verstrekte woonvoorzieningen 2024 is vergelijkbaar met 2023. Echter is er in 2024 een grote kostenpost geweest als gevolg van het renoveren van 11 fokuswoningen. Dit zijn rolstoelvriendelijke huurwoningen van de wooncorporatie waar 24/7 ADL-assistentie opgeroepen kan worden. (ADL = algemene dagelijkse levensverrichtingen).

8.5.1.3 Sociaal beleid

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Sociaal beleid	213	-853	-1.066 V	-1.066	-
Fraudebestrijding	423	369	-54 V	-54	-
Inkomensregelingen	-676	-425	251 N	251	-
Inkomensvoorzieningen	665	625	-40 V	-40	-
Re-integratie	2.369	2.484	115 N	115	-
Wet sociale werkvoorziening	7.485	7.571	86 N	86	-
Bijzondere bijstand	1.454	1.575	121 N	121	-
Inburgering	520	597	77 N	77	-
Kwijtschelding	670	685	15 N	15	-
Lokaal minimabeleid	760	852	92 N	92	-
Schuldhelpverlening	754	507	-247 V	-247	-

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Totaal	14.637	13.987	-650 V	-650	-

Sociaal beleid € 1.066.000 voordelig

De gemeente heeft in de Gemeentelijke Opvanglocaties per 31 december 2024 291 opvangplekken voor Oekraïense ontheemden. Daarnaast worden er nog ongeveer 10 mensen door inwoners thuis opgevangen. Conform de regeling "Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne" heeft de gemeente € 5,032 miljoen ontvangen voor de vergoeding van de in 2024 gemaakte kosten. Deze inkomst was niet begroot. De kosten die hieruit betaald zijn, betreffen voornamelijk de inzet van personeel, uitkering van leefgeld, huur van opvanglocaties, verbouwkosten voor het geschikt maken van locaties voor opvang en de inhuur van beveiliging. De gemaakte kosten bedroegen ongeveer € 3,6 miljoen, waarin ook zijn opgenomen de kosten van de externe personele inzet totaal € 668.000

Aan personele inzet is een heel beperkt bedrag van € 141.000 begroot terwijl onder andere door het tijdelijk aannemen van personeel de kosten van feitelijke inzet € 448.000 bedroeg, hetgeen leidde tot een nadeel van € 366.000.

Inkomensregelingen € 251.000 nadelig

Het vanuit het Rijk ontvangen Buig-budget voor de kosten van uitkeringsverstrekking en loonkostensubsidies was € 460.000 hoger dan begroot.

De kosten voor de uitkeringen zijn € 780.000 hoger dan begroot. Het gemiddeld aantal uitkeringen in 2024 was iets hoger dan begroot (begroot: 804; realisatie: 810,8). Ook de gemiddelde kosten per uitkering waren € 300 hoger. Verder is er dotatie geweest van € 182.000 aan de voorziening dubieuze debiteuren. Vanwege terugvordering van uitkeringen is er ongeveer € 465.000 terugontvangen. In de begroting was hiermee geen rekening gehouden.

Ook de kosten voor loonkostensubsidies zijn per saldo € 158.000 hoger. Er is een groter aantal loonkostensubsidies verstrekt doordat er in 2024 meer personen met een arbeidsbeperking met inzet van loonkostensubsidie aan het werk zijn gegaan (begroot 105, realisatie 120,8).

Bij de IOAW is het aantal uitkeringen lager geweest (begroot 40, realisatie 30,2), echter wel tegen een hogere prijs per uitkering. Dit heeft geleid tot een voordeel van € 126.000. Ook bij de IOAZ is een voordeel van € 54.000 behaald door lager aantal uitkeringen tegen een hogere prijs. Verder is er extern personeel ingehuurd voor een bedrag van € 120.000. Deze kosten zijn gedekt uit het PBS-budget. De personele kosten zijn € 105.000 hoger dan begroot. Als gevolg van prioriteiten zijn er verschuivingen in de werkzaamheden ontstaan binnen het thema Sociaal beleid.

Re-integratie € 115.000 nadelig

Op het beschikbare budget van € 2.369.000 is een relatief klein nadeel ontstaan van € 115.000. De kosten van het WSP (werkserviceplein) waren, met name door de loonontwikkeling, € 45.000 hoger dan begroot. Vanwege de gunstige situatie op de arbeidsmarkt is het minder

noodzakelijk geweest om een incidentele loonkostensubsidie in te zetten (€ 55.000 voordelig). Hier staat tegenover dat het door deze gunstige situatie gelukt is om meer personen met een arbeidsbeperking aan werk te helpen. Begroot waren gemiddeld 105 personen, maar dit aantal is uitgekomen op een gemiddelde van 120,8. De begeleidingskosten lagen hierdoor ongeveer € 80.000 hoger.

Bijzondere bijstand € 121.000 nadelig

De uitgaven voor de bijzondere bijstand vallen € 145.000 hoger uit, hetgeen te verklaren is door de uitgaven voor de energietoeslag 2024. Daarnaast is er € 50.000 meer ontvangen dan begroot voor de leenbijstand. In 2024 heeft er een dotatie plaatsgevonden in het kader van de voorziening dubieuze debiteuren van afrond € 83.000. .

ER is extern personeel ingehuurd voor een bedrag van € 50.000. Deze kosten zijn gedekt uit het PBS-budget. De personele kosten zijn € 99.000 lager dan begroot. Als gevolg van prioriteiten zijn er verschuivingen in de werkzaamheden ontstaan binnen het thema Sociaal beleid.

Schuldhelpverlening € 247.000 voordelig

Voor de Kota (kinderopvangtoeslagaffaire) regeling is de verwachting dat we over 2024 circa € 523.000 gaan ontvangen van het rijk. Hiervoor zijn € 300.000 aan onkosten derden gemaakt en € 80.000 kosten voor inhuur van extern personeel. Het verschil zijn vergoedingen met name voor de uitvoeringskosten door eigen personeel.

De kosten voor schuldhelpverlening zijn € 85.000 lager als gevolg van de scherpe aanbesteding voor de curatieve hulp en het uitblijven van de verwachte stijging van het aantal hulpvragen, hetgeen een landelijk beeld is.

In de raad van 19 november is via een amendement waarin € 100.000 gelabeld moet gaan worden voor de schuldhelpverlening in 2025. Hiervoor wordt een voorstel tot resultaatbestemming gedaan.

8.5.1.4 Volksgezondheid

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Uitvoering volksgezondheid	2.580	2.460	-120 V	-120	-
Lijkbezorging	41	39	-2 V	-2	-
Totaal	2.621	2.499	-122 V	-122	-

Uitvoering volksgezondheid € 120.000 voordelig

Het voordelige resultaat is met name het gevolg van dat het reguliere budget voor de plustaken van de GGD niet is ingezet (€ 111.000 voordelig). Veel van deze activiteiten zijn ten laste gegaan van de Brede SPUK GALA (Gezond en Actief Leven). Het betreft hier met name activiteiten in het kader van de keten-aanpak Kansrijke Start.

8.5.1.5 Dierenwelzijn

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Dierenwelzijn	221	193	-28 V	-28	-

Op basis van de uitgangspunten geen toelichting nodig.

8.5.1.6 Ontwikkelingen sociaal domein

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Beheerskosten sociaal domein	880	918	38 N	38	-

Op basis van de uitgangspunten geen toelichting nodig.

8.5.2 Toelichting Arbeidsmarkt, economie en onderwijs

8.5.2.1 Ruimte om te ondernemen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Beleid economie	188	168	-20 V	-20	-
Beleid middenstand	481	476	-5 V	-5	-
Uitvoering economie	373	364	-9 V	-9	-
Markten	-7	97	104 N	104	-
Brabant Water	5	5	-	-	-
Totaal	1.040	1.110	70 N	104	-

Markten € 104.000 nadelig

De overschrijding is met name het gevolg van hogere energiekosten (€ 87.000 nadelig). De energietarieven zijn in 2024 gedaald, maar door de ontvangen afrekeningen, de gestegen energiebelasting en veelal gelijkblijvende voorschotten zijn de kosten hoger geweest.

8.5.2.2 Onderwijs

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Beleid onderwijs	459	398	-61 V	-61	-
Bewegingsonderwijs	317	360	43 N	43	-
Leerplicht	246	236	-10 V	-10	-
Onderwijshuisvesting	4.119	3.925	-194 V	-194	-
Totaal	5.141	4.919	-222 V	-222	-

Onderwijshuisvesting € 194.000 voordelig

Het voordeel is met name veroorzaakt door lagere kapitaallasten voor een bedrag van € 215.000. In 2024 is het voorbereidingskrediet voor de nieuwbouw van het Hanzecollege gevoteerd van € 1,0 miljoen. De resterende middelen voor de uitvoering hiervan zijn doorgeschoven naar 2026 en ook opgenomen in de begroting 2025 (€ 65.000 voordelig). Daarnaast zijn met het opstellen van de begroting 2024 per abuis lopende investeringen in onderwijs meegenomen in de berekening van de kapitaallasten van de uitvoeringsplanning IHP. Daarmee zijn de kapitaallasten dubbel berekend (€ 115.000 voordelig).

8.5.2.3 Toerisme en recreatie

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Citymarketing	50	8	-42 V	-42	-
Uitvoeringsplan toerisme en recreatie	279	391	112 N	112	-
Totaal	329	399	70 N	70	-

Uitvoering toerisme en recreatie € 112.000 nadelig

Op deze post zijn de kosten voor de subsidies ten behoeve van toerisme verantwoord die ten laste zijn gegaan van het Toerisme fonds (€ 90.000). Dit bedrag is onttrokken uit de reserve Toerismefonds via de post Reserves.

8.5.2.4 Evenementen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Evenementen	350	446	96 N	96	-

Op basis van de uitgangspunten geen toelichting nodig.

8.5.3 Toelichting Sport en cultuur

8.5.3.1 Sport

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Sportstimulering	353	235	-118 V	-118	-
Sportparken	1.719	1.573	-146 V	-146	-
Sporthallen en gymzalen	544	389	-155 V	-155	-
Zwembad	2.355	2.380	25 N	25	-
Totaal	4.971	4.577	-394 V	-394	-

Sportstimulering € 118.000 voordelig

De personele kosten voor de Brede buurt zijn vanwege vacatureruimte € 161.000 lager dan begroot. Hier staat inhuur van tijdelijke personeel tegenover voor een bedrag van € 61.000. Deze inhuurkosten zijn gedekt uit het PBS-budget.

Sportparken € 146.000 V

Het voordelige resultaat op sportparken is grotendeels veroorzaakt door lagere kapitaallasten voor in totaal € 137.000 Dit voordeel wordt veroorzaakt door een aantal geplande investeringen die zijn vertraagd of niet zijn doorgegaan. Voorbeelden hiervan zijn de atletiekbaan Scorpio, het aanleggen van padelbanen bij TC Tendo, de verplaatsing van het sportcomplex van Irene '58 en de vervanging van de kassa software en hardware.

Sporthallen en gymzalen € 155.000 voordelig

In 2024 is er een bedrag van € 846.000 ontvangen inzake de SPUK-stimulering Sport. Hiervoor was een bedrag van € 877.000 geraamd, wat een nadeel geeft op de opbrengsten van € 31.000. Tevens is er € 26.000 meer aan opbrengsten gerealiseerd met de verhuur van de sportaccommodaties. Verder is er sprake van een voordeel van € 93.000 op de energielasten. Dit voordeel is benut voor het opvangen van extra lasten van € 47.000 voor onderzoeken en adviezen van derden ten behoeve van de sloop en renovatie van sporthal Arkendonk.

Vanwege vertraging van het project vernieuwbouw Sporthal Arkendonk zijn de kapitaallasten € 85.000 lager dan begroot. De volledige werkzaamheden zullen in 2025 worden afgerond.

8.5.3.2 Cultuur

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Bibliotheek	1.661	1.660	-1 V	-1	-
Theater	1.943	1.948	5 N	45	-
Cultuur onderwijs	44	112	68 N	68	-
Overige podia	1.693	1.596	-97 V	-47	-50
Musea en archieven	363	318	-45 V	-45	-
Totaal	5.704	5.634	-70 V	-20	-50

Overige podia € 97.000 voordelig

In de begroting is een structureel bedrag van € 50.000 opgenomen voor een exploitatiesubsidie aan de Cultuurmakerij op het Galvanitasterrein. Deze subsidie is in 2024 niet verstrekt. Daarnaast zijn de personele lasten € 44.000 lager dan begroot.

8.5.4 Toelichting Duurzaamheid en klimaat

8.5.4.1 Duurzaam

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Milieu	262	261	-1 V	-1	-
Handhaving milieu	1.267	1.148	-119 V	-119	-
Bodembeheer	120	118	-2 V	-2	-
Geluid	44	92	48 N	48	-
Leefomgevingsbeleid	3	3	-	-	-
Duurzaam bouwen	569	1.088	516 N	516	-
Klimaatadaptatie	314	69	-245 V	-245	-
Totaal	2.579	2.776	197 N	197	-

Handhaving milieu € 119.000 voordelig

De kosten voor de OMWB zijn € 120.000 lager dan begroot. In 2024 is een terugbetaling ontvangen vanuit het vastgestelde resultaat 2023 ter hoogte van bijna € 30.000. Daarnaast is het uiteindelijke voorschot voor de deelname lager in 2024 voor bijna € 70.000. Dit is ontstaan doordat er minder vraag was naar de vraag gestuurde werkzaamheden. Hieronder vallen bijvoorbeeld de milieuvergunningen en bezwaar- en beroepszaken.

Duurzaam bouwen € 516.000 nadelig

Voor de uitvoering van de klimaatopgave is vanuit het Rijk een specifieke uitkering (SPUK) CDOKE ontvangen van in totaal € 1,2 miljoen. Begroot was een inkomst van € 1.120.000. De kosten derden en personele lasten voor de CDOKE bedroegen € 840.000. De klimaatopgave is integraal opgenomen in de begroting 2024. Dat betekent dat de (personeels)lasten zijn geraamd onder de diverse thema's verdeeld over de programma's. Deze SPUK-middelen mogen in 2025 ingezet worden en zijn dus voor een bedrag van € 370.000 doorgeschoven naar 2025.

De kosten voor de aanpak energiearmoede waren € 103.000. Deze kosten zijn gedekt uit ontvangen middelen vanuit het Rijk hiervoor van € 103.000. Ook de kosten van het Nationaal Isolatieprogramma van € 12.000 zijn gedekt uit ontvangen middelen van het Rijk van € 12.000. Verder is vanuit het Rijk een vergoeding van € 62.000 ontvangen voor het detacheren van een projectleider duurzaamheid. En verder zijn de kosten voor energietransities met € 27.000 overschreden.

De personele lasten zijn verantwoord bij het product Duurzaam Bouwen terwijl met de begroting deze uren zijn verdeeld over verschillende andere programma's. Hierdoor zijn de personele kosten hier met € 243.000 overschreden.

Klimaatadaptatie € 245.000 voordelig

Het voordelige resultaat wordt veroorzaakt door een voordeel van € 130.000 op Energietransitie gebouwde omgeving en een voordeel van € 67.000 op Energiesystemen. Op beide onderdelen is in 2024 exploitatiebudget overgebleven vanwege het feit dat de Routekaart Duurzaamheid pas laat in het jaar is vastgesteld wegens de lange onduidelijkheid over de Rijksfinanciering. Hierdoor was het niet mogelijk om tijdig personeel aan te nemen, hetgeen noodzakelijk is voor het uitvoeren van de takenpakketten behorende bij deze onderdelen en het uitzetten van

opdrachten bij externe partijen. Daarnaast zijn de personele lasten € 53.000 lager vanwege verschuiving naar de post Duurzaam bouwen.

8.5.4.2 Water en riolering

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Water en riolering	5.227	4.777	-450 V	-450	-

Het positieve resultaat is veroorzaakt door lagere kapitaallasten (€ 233.000 voordelig) en lagere personele kosten (€ 241.000).

Bij een aantal projecten zijn vertraagd door bewonersparticipatie, uitbreiding van de opdracht en aansluiting op andere projecten (€ 65.000). De programma's rioolrelining, -vervanging en pompen & gemalen voor de geplande jaren 2021 en 2022 zijn gekoppeld aan de ambities opgenomen in het water- en rioleringsplan 2024 waardoor de looptijd langer is dan waarmee rekening is gehouden met het opstellen van de begroting 2024 (€ 80.000 voordelig). Met het opstellen van de begroting 2024 is de berekening van de kapitaallasten riolering per ongeluk de doorrekening van programma's riolering dubbel meegenomen (€ 85.000 voordelig).

De lagere personele lasten zijn het gevolg van openstaande vacatureruimte en door de verschuiving van werkzaamheden naar de producten kabels & leidingen en Basisregistratie Adres- en Gebouwen en Basisregistratie Grootchalige Topografie op programma 7.

De riolering betreft een 'gesloten circuit'. Dit betekent dat het werkelijke gerealiseerd resultaat van zowel de kosten en de baten van de riolering als van de rioolheffing aan het eind verrekend is met de egalisatievoorziening riolering (zie paragraaf 7.1 Lokale heffingen).

8.5.4.3 Afval

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Afval	4.691	3.758	-933 V	-1.042	109

De kosten voor de afvalinzamelingen zijn € 160.000 hoger dan begroot. Er zijn meer PBD zakken en minicontainers aangeschaft dan begroot (€ 60 nadelig). Door een hoger tarief per ton zijn de verwerkings- en op/overslagkosten voor restafval en grof huisvuil hoger (€65.000 nadelig).

Ook door een hoger tarief is het afvoeren van luiers duurder (€ 20.000 nadelig). De kosten voor klein chemisch afval zijn hoger doordat er steeds meer lachgascilinders verwerkt moeten worden. Tevens zijn de tarieven hoger na de laatste aanbesteding, deze waren niet opgenomen in de begroting (€ 109.000 nadelig structureel).

Vanwege vacatureruimte, cao-verhogingen en een aantal langdurige uitgevallen medewerkers zijn de inhuurkosten hoger dan begroot (€ 36.000).

In de nota inzake de nieuwe UPV Zwerfafvalvergoeding is besloten € 40.000 te bestemmen als werkbudget voor de projectleider Schoon en € 20.000 voor Circulair Ambachtscentrum de

Meerwaarde. In oktober 2024 is bericht gekomen vanuit het ministerie van I&W dat deze vergoeding wordt uitgesteld. De kosten zijn echter in 2024 wel gemaakt.

Het budget voor de toekomstbestendigheid van de milieustraat is niet benut vanwege een andere invulling van het project (€ 130.000 voordelig). En verder heeft er een btw-correctie plaatsgevonden op de kosten van de GR Nazorg Gesloten Stortplaatsen (€ 60.000 voordelig).

De baten zijn in 2024 € 543.000 hoger dan verwacht. Er zijn meer inkomsten uit bedrijfsafval (€ 34.000), voor uitgifte milieupassen, containersloten en vanuit opleggen bestuursdwang (€ 34.000), door hogere tarieven voor restafval en grof huisvuil op de milieustraat (€ 90.000), door hogere vergoedingen voor kunststof (€ 92.000), de éénmalige hogere uitbetaalde vergoeding voor elektrische apparaten vanwege compensatie voor foutieve berekeningen in 2021 t/m 2023 (€ 100.000), door niet geraamde inkomsten vanuit de gemeente Geertruidenberg voor textiel- en luierinzameling (€ 54.000), de extra ontvangen vergoeding vanuit Verpact (voorheen Afvalfonds Verpakkingen) voor de aanpak zwerfafval over 2023-2024 (€ 51.000) en de hogere vergoeding voor matrassen en meer opbrengst en vanuit de verkoop van textiel (€ 82.000).

Door vacatureruimte zijn de personele lasten € 208.000 lager. Er is een voordeel op de kapitaallasten door een lagere doorbelasting van deze lasten vanuit het product tractie en latere uitvoering van een aantal projecten (€ 329.000 voordelig).

De afvalverwijdering betreft een 'gesloten circuit'. Dit betekent dat het werkelijke gerealiseerde resultaat van zowel de kosten en de baten van de inzameling als van de afvalstoffenheffing aan het eind verrekend is met de egalisatie-voorziening reiniging (zie paragraaf 7.1 Lokale heffingen).

8.5.5 Toelichting Wonen en mobiliteit

8.5.5.1 Openbare ruimte

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Incidenteel	Structuureel
Openbaar groen	5.105	4.733	-372 V	-372	-
Wegen, straten en pleinen	7.985	6.897	-1.088 V	-1.088	-
Totaal	13.090	11.630	-1.460 V	-1.460	-

Openbaar groen € 372.000 voordelig

De kosten zijn met € 130.000 overschreden door meerkosten vanwege iepziekte en extra inhuren ten behoeve van keuringen en boomveiligheidscontroles. Tevens waren er extra maairondes benodigd vanwege het groeiende weer en is extra capaciteit ingehuurd tijdens de piekmomenten in het maaiseizoen. Verder zijn de kosten van de stadecoloog grotendeels gedekt uit projectbudgetten (€ 31.000 voordelig).

Door verschuiving van de werkzaamheden is er € 196.000 minder aan personeelskosten verantwoord. De kosten zijn terecht gekomen op de posten kabels en leidingen en duurzaamheid.

Door het uitlopen van dertien groenprojecten in het Jaarplan Openbare Ruimte zijn de kapitaallasten € 246.000 lager dan begroot. De redenen hiervan zijn divers, zoals lopende procedures, uitbreiding van de opdracht door het combineren met duurzaamheid en herstelwerkzaamheden als gevolg van vandalisme. Verder zijn met het opstellen van de begroting per abuis lopende groenprojecten meegenomen in het berekenen van de kapitaallasten (€ 25.000 voordelig).

Wegen, straten en pleinen € 1.088.000 voordelig

Het voordelige resultaat is grotendeels veroorzaakt door lagere kapitaallasten. Zeventien JOR-projecten zijn uitgelopen ten opzichte van de planning door o.a. uitbreiding van opdrachten, lopende rechtszaken, aanpassingen in de scope en tegenvallers door complexiteit van de opdrachten (€ 680.000 voordelig). Verder zijn met het opstellen van de begroting 2024 in de berekening van de kapitaallasten wegen per ongeluk de doorrekening van drie projecten dubbel meegenomen in de raming (€ 45.000 voordelig).

Het voordeel op de personele kosten van € 300.000 wordt veroorzaakt door vacatureruimte en verschuiving van de werkzaamheden naar volksfeesten, onderhoud groen en kermissen. Voor de uitvoering van JOR-projecten, mobiliteitsprojecten en ruimtelijke ontwikkelingen, is een beroep gedaan inhuur van externe capaciteit (€149.000 nadelig). Deze lasten worden gedekt uit het PBS-budget.

Verder is het aantal meldingen voor graafwerkzaamheden in de openbare grond door telecombedrijven onvoorzien explosief gestegen waardoor de inkomsten € 95.000 hoger waren dan begroot. Tevens is een niet voorziene vergoeding ontvangen voor openbare prullenbakken (€ 54.000 voordelig). En doordat het jaar 2024 zeer vochtig is geweest konden sommige geplande werkzaamheden voor klein onderhoud niet uitgevoerd worden (€ 41.000 voordelig).

8.5.5.2 Wonen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Incidenteel	Structuureel
Ruimtelijke ordening	5.401	3.758	-1.643 V	-1.643	-
Beleid volkshuisvesting	101	-128	-229 V	-229	-
Omgevingsvergunningen	-401	-922	-521 V	-521	-
Uitvoeren wonen	582	645	63 N	63	-
Welstandstoetsing	-11	-147	-136 V	-6	-130
Buurt- en wijkbeheer	483	458	-25 V	-25	-
Grondexploitatie	8	3.000	2.992 N	2.992	-
Totaal	6.163	6.664	501 N	631	-130

Ruimtelijke ordening € 1.634.000 voordelig

Er is een positief resultaat ontstaan door toepassing van het kostenverhaal waarvan de inkomsten € 430.000 hoger zijn dan begroot, met name door de voortgang in projecten aan de Esdoornlaan, Sweelinkstraat, Zonnepark, Werkmansbeemd, Rijksweg in Dorst en de afronding van het project Wilhelminahaven. Deze inkomsten zijn, na aftrek van gemaakte kosten voor de betreffende projecten van circa € 30.000, gestort in de reserves mobiliteitsfonds (€ 205.000) en ruimtelijke ontwikkelingen (€ 195.000) via het beleidsproduct Reserves.

Verder zijn er incidentele baten uit van verkopen die in de exploitatie zijn opgenomen. In totaal is voor € 137.000 aan gronden verkocht, zoals gronden welke voor natuur worden aangewend en gronden die voor nutsbedrijven noodzakelijk zijn. Daarnaast zijn er nog enkele kleinere percelen die verkocht zijn vanuit het eerder project “snippergroen” voor in totaal € 75.000.

De personele kosten zijn lager doordat de uren voor duurzaamheid in de begroting waren geraamd over alle programma's, terwijl deze inzet verantwoord is bij thema duurzaamheid in programma 4 (€ 117.000 voordelig) en door openstaande vacatureruimte (€ 139.000).

Ook de kapitaallasten zijn lager dan begroot, voor een bedrag van € 721.000. Dit komt met name omdat de uitvoering van projecten vertraagd zijn onder andere door de tijdelijke vertraging door de strategische heroriëntatie of tijdelijk bewust niet verder uitgevoerd zijn bijv. door benodigde input of afhankelijkheid van derden. Voorbeelden hiervan zijn de projecten plankosten Lievenshove, ontwikkelvisie Arendshof, opgave strategische woningbouw, implementatie omgevingsweg en de verdere ontwikkeling van Arendshof 2. Ook zijn kapitaallasten niet altijd begroot, bijvoorbeeld omdat er aankoop is geweest, welke bij de vaststelling van de begroting nog niet bekend was, zoals de aankoop Akkerweg.

Beleid volkshuisvesting € 229.000 voordelig

De kosten en baten voor de opvang van statushouders zijn in de loop van 2023 op basis van de op dat moment bekende cijfers begroot voor 2024. De feitelijke kosten en baten hiervoor zijn in 2024 op meerdere posten in de exploitatie verwerkt, waaronder in de kosten voor de exploitatie van de panden op Lievenshove. In de panden zijn diverse doelgroepen gehuisvest. Bij het opstellen van de begroting is nog uitgegaan van volledige huurontvangsten. Echter, door de panden deels in te zetten voor de opvang van Oekraïners, zijn de huurinkomsten sterk verlaagd (€ 65.000 nadelig). Ook de uitgaven zijn deels geboekt op het vastgoed en deels op de post voor de betreffende doelgroep (€ 34.000 voordelig).

Daarnaast is er € 242.000 ontvangen van het Centraal Bureau COA als vergoeding vanuit de HAR regeling (Hotel en Accommodatie Regeling tijdelijk onderdak vergunninghouders). Deze inkomsten compenseren de extra kosten die op het ingezette vastgoed rusten.

Omgevingsvergunningen € 521.00 voordelig

In 2024 zijn de inkomsten uit de bouwleges € 329.000 hoger dan begroot. De meeropbrengsten komen onder andere voort uit het heffen van leges voor grote incidentele projecten, zoals de Bunthoef, Wilhelminahaven (Kanaal-toren), Hoogspanningsverbinding Zuid-West, Paterserf en Hof ter Brake, Werkmansbeemd, Sportcomplex Arkendonk en Zonnepark Dorst.

Vanwege vacatureruimte zijn de personele lasten € 457.000 lager dan begroot. Ter invulling van deze vacatureruimte, die lastig in te vullen is, is er personeel van derden ingehuurd voor een bedrag van € 246.000. Deze kosten worden gedekt uit het PBS.

Welstandstoetsing € 136.000 voordelig

De kosten van de beheersvergoeding voor het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlands gemeenten (SVn) waren € 34.000 hoger dan begroot. Hier staat tegenover dat de renteontvangsten die de SVn aan de gemeente heeft uitbetaald € 171.000 hoger waren. Deze hogere rente is met name het gevolg van zowel het hogere percentage als de grotere omvang van uitgezette gelden.

Grondexploitatie € 2.992.000 nadelig

Voor de toelichting voor het onderdeel grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf 7.8 Grondbeleid.

8.5.5.3 Verkeer en mobiliteit

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Incidenteel	Structureel
Auto parkeren	-752	-833	-81 V	-81	-
Fiets parkeren	257	240	-17 V	-17	-
Openbaar vervoer	116	102	-14 V	-14	-
Verkeersmaatregelen	1.359	1.362	3 N	3	-
Totaal	980	871	-109 V	-109	-

Op basis van de uitgangspunten geen toelichting nodig.

8.5.6 Veiligheid

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Incidenteel	Structureel
Integrale veiligheid	633	608	-25 V	-25	-
Toezicht en handhaving	764	566	-198 V	-198	-
Veiligheidsregio	3.934	3.967	33 N	33	-
Totaal	5.331	5.141	-190 V	-190	-

Toezicht en handhaving € 198.000 voordelig

Vanwege incidentele projecten die gebruik maken van gemeentegrond zijn er extra opbrengsten inzake het precario van € 147.000 ontvangen. Ook op het gebied van handhaving en vergunningen zijn incidentele extra inkomsten ontvangen vanwege dwangsommen voor een bedrag van € 34.000.

8.5.7 Meer voor elkaar

8.5.7.1 Dienstverlening

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Publieke dienstverlening	794	517	-277 V	-277	-
Klant contactcentrum	853	661	-192 V	-192	-
Geo	678	787	109 N	181	-72
Totaal	2.325	1.965	-360 V	-288	-72

Publieke dienstverlening € 277.000 voordelig

Paspoorten en identiteitskaarten waren in 2014 voor het eerst 10 jaar geldig. Daarvoor was de geldigheidsduur van deze documenten 5 jaar. Tussen 2019 en 2024 waren er weinig aanvragen voor nieuwe documenten. Doordat de eerste paspoorten en identiteitskaarten met een nieuwe geldigheid verlopen in 2024, is er dit jaar (en tot en met 2028) een stijging van het aantal aanvragen. Hierdoor is € 347.000 meer aan legesopbrengsten ontvangen. Deze extra opbrengsten aan leges zorgen ook voor extra afdrachten van leges aan het rijk van €120.000.

Bovendien is er € 49.000 extra aan legesinkomsten ontvangen voor de burgerlijke stand.

Daarnaast zijn de kosten voor de verkiezingen € 47.000 hoger dan begroot vanwege de verkiezingen en stembenodigheden inzake de Europese verkiezingen van 2024.

Klant contact centrum € 192.000 voordelig

De kosten voor de personele lasten zijn € 269.000 lager vanwege vacature-ruimte. Deze vacatureruimte wordt deels met een flexibele schil ingevuld. Ter invulling van deze vacatureruimte is € 120.000 uitgegeven aan inhuur van extern personeel. Deze kosten zijn gedekt uit het PBS-budget.

Het project is dienstverleningsbeleid (Omnichannel-project) is in 2024 voorbereid en van start gegaan, maar wordt in 2025 verder uitgevoerd en afgerond (€ 50.000 voordelig).

Geo € 109.000 nadelig

Vanwege vacatureruimte en voor extra werkzaamheden voor de aanleg van glasvezel is extern personeel inhuur voor een bedrag van € 112.000. Daarnaast zijn vanwege de overdracht naar de nieuwe beheerders in het kader van de Basisregistratie Adressen Gebouwen en Basisregistratie Grootchalige Topografie de personele lasten € 68.000 hoger uitgevallen.

Er zijn meer legesinkomsten ontvangen omdat de aanleg van de glasvezel voorspoediger gerealiseerd kon worden dan was voorzien (€ 72.000 voordelig structureel). Deze stijging van aanleg heeft te maken met de afwerking van het zuidelijk deel van de stad (Oosteind en Den Hout).

8.5.7.2 Regionale samenwerking

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Regionale samenwerking	539	520	-19 V	-19	-

Op basis van de uitgangspunten geen toelichting nodig.

8.5.7.3 Relatie burger en bestuur

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Gemeenteraad	1.392	1.538	146 N	108	38
College	1.297	1.565	268 N	391	-123
Totaal	2.689	3.103	414 N	499	-85

Gemeenteraad € 146.000 nadelig

De accountantskosten zijn € 50.000 hoger dan begroot (waarvan € 25.000 structureel). De oorzaken hiervan zijn meer Sisa-regelingen alsmede zijn de bedragen per Sisa-regeling hoger en (wettelijke) uitbreiding van de controletaken van de accountant (n het kader van fraude, rechtmatigheid en de WNT). Daarnaast zijn er een aantal onvoorziene kosten geweest voor het verbeteren van de audiovisuele installatie in de raadzaal en voor de camera's in de raadzaal vanwege schade en het afronden van een upgrade (€ 25.000 nadelig), voor de vertrouwenscommissie rond de benoemingsprocedure van de nieuwe burgemeester leidden (€ 12.000 nadelig) en voor de uitbreiding van de archiefmodule en module themadossiers inzake de verslaglegging bij raadsvergaderingen (€ 13.000 nadelig structureel).

Vanwege hogere vergoedingen voor raadsleden vanwege meerdere gevallen van ziekteverzuim zijn de personele kosten met € 40.000 overschreden.

College € 268.000 nadelig

In het jaar 2024 is aan wachtgeldverplichtingen aan oud-wethouders € 121.000 uitgekeerd. Deze lasten zijn gedekt uit de hiervoor gevormde voorziening (€ 111.000 voordelig). Uit deze voorziening is ook de wachtgeldverplichting voor de oud-burgemeester onttrokken voor een bedrag van € 123.000 die niet begroot was.

De uitgekeerde pensioenverplichtingen aan oud-wethouders waren per saldo € 42.000 lager dan geraamd. Het voordeel is aangehouden voor het eventueel aanvullen van de voorziening voor oud-wethouders. Dit was niet nodig in 2024.

Naar aanleiding van de accountantscontrole over het boekjaar 2023 hebben we in het boekjaar 2024 met het opstellen van de jaarrekening 2024 de voorziening geactualiseerd met de waardering van de participaties APPA-fonds (€ 95.000 voordelig) en de afkoopwaarden van de pensioenverplichtingen uitgezet bij de verzekeringsmaatschappij (€ 14.000 voordelig). Op basis van de waarde van de Appa voorziening op 31/12/2024 en de (uitgekeerde en opgebouwde) pensioenverplichtingen aan voormalig wethouders is in 2024 een totaalbedrag van € 562.000 vanuit de

reserve Appa gestort in de voorziening. Hiermee is de waarde van de Appa voorziening voldoende om te voldoen aan de pensioenverplichtingen voor oud-wethouders

8.5.8 Financieel solide

8.5.8.1 Algemene lasten en baten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Stelposten	-79	498	577 N	652	-75
Activering personele lasten	-750	-750	-	-	-
Totaal	-829	-252	577 N	652	-75

Stelposten € 577.000 nadelig

Het voordeel van de algemene baten en lasten van € 371.000 is in hoofdlijnen veroorzaakt door het vrijvallen van diverse balansposten (€ 250.000 voordelig, waarvan € 75.000 structureel), de afrekening van het BCF over de jaren 2018-2021 (€ 275.000 voordelig), de afrekening van de Werkkostenregeling 2023 (€ 83.000 nadelig) en de correctie op in de incasso sport over 2022 en 2023 vanwege correctie op eerder geboekte omzet (€ 81.000 nadelig).

In het kader van de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU) heeft er een wijziging in de BBV-regels plaatsgevonden waardoor de reserve is omgezet naar een voorziening. Hierdoor is het bedrag uit de reserve vrijgevallen (via de Reserves) en is gestort in de voorziening van voor een bedrag van € 1.554.000. Verder zijn er per saldo € 334.000 meer aan personele kosten geweest voor de RVU. Deze extra kosten zijn onttrokken uit de voorziening RVU (€ 334.000 voordelig). Voor het bovenwettelijk verlot is een bedrag van € 224.000 in de voorziening gestort.

Door achterblijvende investeringsuitgaven is er een lagere financieringsbehoefte geweest in 2024. Hierdoor bleven de werkelijke rentelasten achter en is er via de rekenrente € 830.000 te veel aan rente aan de producten toegerekend. Hier tegenover is een voordeel opgenomen op de saldi kostenplaatsen.

Vanuit de afdelingskostenkostenplaatsen en de tractie werd per saldo meer doorberekend aan de producten dan er aan lasten waren, daardoor is bij saldi kostenplaatsen het voordeel opgenomen van € 32.000

8.5.8.2 Beleggingen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Beleggingen	-3.271	-3.786	-515 V	-515	-

Het voordeel van € 515.000 ten opzichte van de gewijzigde begroting wordt veroorzaakt door de hogere stand van het eigen vermogen per 1 januari waarover de bespaarde rente wordt berekend.

8.5.8.3 Belastingen en heffingen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Inciden- teel	Structu- reel
Onroerendezaakbelastingen	-14.006	-14.371	-365 V	-365	-
Hondenbelasting	-165	-181	-16 V	-16	-
Toeristenbelasting	-400	-821	-421 V	-421	-
Rioolheffing	-7.219	-6.506	713 N	713	-
Afvalstoffenheffing	-7.680	-6.639	1.041 N	1041	-
Totaal	-29.470	-28.518	952 N	952	-

Onroerendezaakbelasting € 365.000 voordelig

Ten aanzien van de onroerendezaakbelasting voor woningen is ten opzichte van de 2e concern-rapportage een voordeel gerealiseerd van € 8.000 en niet-woningen € 286.000. Deze extra voordelen zijn het resultaat van de waardeontwikkeling als gevolg van afwikkeling van bezwaar en beroep en bij het gebruikersdeel niet-woningen een lagere leegstand. Verder is er in 2024 voor € 38.000 aan invorderingskosten doorbelast, deze baten worden niet geraamd in verband met het onvoorspelbare karakter hiervan. De kosten voor de Belastingssamenwerking West-Brabant zijn € 31.000 lager vanwege de positieve afrekening van het resultaat over 2023 en de bijstelling van de begroting 2024.

Toeristenbelasting € 421.000 voordelig

Het voordeel bij de toeristenbelasting komt voor € 159.000 door de definitieve aanslagen voor het belastingjaar 2023. Deze worden veroorzaakt door een groter aantal overnachtingen. Door het hogere aantal overnachting in 2023, zijn de voorlopige aanslagen voor 2024 naar boven bijgesteld. Hiermee is de verwachting dat de uiteindelijke opbrengst beter aansluit met de voorlopige. Het voordeel dat hierdoor ontstaat is € 262.000.

Het voordelige resultaat uit de toeristenbelasting is gestort in de reserve Toerismefonds (via de Reserves).

Rioolheffing € 713.000 nadelig

Het voordeel op de opgelegde rioolheffing is € 78.000 voordelig. Tevens is er in 2024 voor € 40.000 aan invorderingskosten doorbelast, deze baten worden niet geraamd in verband met het onvoorspelbare karakter hiervan.

De rioolheffing is een gesloten systeem, waarbij hogere of lagere opgelegde heffingen ten opzichte van de gemaakte lasten in een voorziening worden verrekend. Voor 2024 sloot het gesloten systeem met een voordeel van € 836.000, aangezien naast het bovenvermelde voordeel op de baten er ook een voordeel van € 718.000 op de toerekenbare lasten is.

Afvalstoffenheffing € 1.041.000 nadelig

Het voordeel op de opgelegde afvalstoffenheffing is € 322.000 voordelig. Dit voordeel is veroorzaakt door het meer aanbieden containers (€ 10.000 voordelig, de toename van het gemiddelde

gewicht per aangeboden container (€ 64.000) en het hoger aantal inworpen in de ondergrondse verzamel-container (€ 271.000 voordelig). Het vastrecht levert een nadeel op van € 8.000 en verder werd bij de jaarrekening 2023 de opbrengst hoger ingeschat dan uiteindelijk gerealiseerd (€ 86.000 nadelig).

Daarnaast is in 2024 voor € 53.000 aan invorderingskosten doorbelast, deze baten worden niet geraamd in verband met het onvoorspelbare karakter hiervan.

De afvalstoffenheffing is een gesloten systeem, waarbij hogere of lagere opgelegde heffingen ten opzichte van de gemaakte lasten in een voorziening worden verrekend. Voor 2024 sloot het gesloten systeem met een voordeel van € 1.370.000, aangezien naast het bovenvermelde voordeel op de baten er ook een voordeel van € 1.048.000 op de toerekenbare lasten is.

8.5.8.4 Algemene uitkering

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Incidenteel	Structureel
Algemene uitkering	-125,515	-126,104	-589 V	-589	-

Voor de toelichting van de algemene uitkering wordt verwezen naar de paragraaf 8.9 Algemene uitkering.

8.5.8.5 Onvoorzien

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Incidenteel	Structureel
Onvoorzien	41	-	-41 V	-41	-

Op basis van de uitgangspunten geen toelichting nodig.

8.5.9 Gemeentelijke organisatie

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Incidenteel	Structureel
Bestuurs- en managementondersteuning	2.575	2.408	-167 V	-145	-22
Directie en management	2.011	1.700	-311 V	-154	-157
Stafondersteuning	962	932	-30 V	-30	-
Afdelingskosten	1.019	1.016	-3 V	-3	-
Audit en control	1.993	1.922	-71 V	-96	25
Administratie	1.367	1.341	-26 V	-26	-
Personeel en organisatie	2.107	1.942	-165 V	-90	-75
Informatie gestuurd werken	2.644	3.029	385 N	385	-
Inkoop	329	287	-42 V	-42	-
Automatisering	6.730	6.360	-370 V	-250	-120

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Incidenteel	Structureel
Accommodatiebeheer	1.996	1.458	-538 V	-538	-
Facility management	943	1.031	88 N	88	-
Documentaire informatievoorziening	1.354	745	-609 V	-609	-
Telefonie	335	233	-102 V	-102	-
Saldo kostenplaatsen	-	-	- -	-	-
Concernoverhead	-1.148	-957	191 N	191	-
Tractie	-	-	- -	-	-
Totaal	25.217	23.447	-1.770 V	-1.421	-349

Bestuurs- en managementondersteuning € 167.000 voordelig

Vanwege ziekteverzuim zijn de kosten van extern ingehuurd personeel € 200.000 hoger. Deze kosten zijn gedekt uit het PBS-budget. Daarnaast zijn er lagere kosten voor het voorlichtingsblad vanwege een lager aantal afgenomen pagina's doordat de bekendmakingen beknopter in het weekblad zijn gezet met verwijzing naar de digitale bekendmakingen (€ 22.000 voordelig structureel). De personele lasten zijn € 317.000 lager door (tijdelijke) vacature-ruimte.

Directie en management € 311.000 voordelig

Vanwege openstaande vacatureruimte zijn de personele lasten € 91.000 lager dan begroot. Hierdoor is tevens het budget voor tijdelijk personeel niet volledig benodigd geweest (€ 147.000 voordelig, waarvan € 81.000 structureel). Daarnaast is vanuit Flex West Brabant een fee ontvangen van € 129.000 die niet begroot was. Hiervan is € 53.000 ingezet ter dekking van de personele kosten bij het team Advies, waardoor een structureel voordeel is ontstaan bij de Directie van € 76.000.

Audit en control € 71.000 voordelig

Vanwege openstaande vacatureruimte zijn de personele kosten € 99.000 lager dan begroot. De kosten van de GGU (gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering), contributie VNG en A&O fonds zijn met € 50.000 overschreden. Het budget voor 2025 is verhoogd met € 25.000.

Personeel en organisatie € 165.000 voordelig

De kosten voor de ARBO zijn met € 92.000 overschreden, vanwege de overgang naar een nieuwe Arbodienst en eerdere inschakeling bij ziekteverzuim. Door lagere kosten voor en aantal uitkeringen zijn de rechtspositionele kosten € 56.000 lager dan begroot. De verhoging van het budget in de begroting 2024 voor de stagiaires is te hoog gebleken waardoor er een overschot is van € 52.000. Verder zijn de personele € 68.000 hoger. Deze worden gedekt door de hogere detacheringssinkkosten van € 217.000, waarvan € 75.000 structureel is.

Informatie gestuurd werken € 385.000 nadelig

Voor inhuur van personeel ten behoeve van functioneel beheer is € 529.000 uitgegeven, deze kosten worden gedekt uit het PBS-budget. Het voordeel op de personele lasten van € 65.000

wordt veroorzaakt door vacatureruimte. Tevens zijn er niet geraamde baten voor uitgeleend personeel en voor ontvangen uitkeringen van het UWV voor een bedrag van € 76.000.

Automatisering € 370.000 voordelig

Het budget Aandeel Oosterhout in Equalit sluit af met een overschot van € 276.000. De oorzaken hiervan zijn lagere accountkosten door een lager aantal medewerkers (€ 84.000 voordelig), lagere kosten voor Jira licenties omdat deze projectmanagement tool nog niet binnen de hele organisatie uitgerold is (€ 96.000 voordelig) en verder heeft Equalit minder uitgegeven aan een upgrade van de Microsoft licenties dan vooraf begroot (€ 108.000 voordelig).

De kosten voor systeembeheer zijn € 68.000 lager dan begroot. Dit is met name veroorzaakt doordat het systeem RIS Vroeg signalering gezamenlijk door alle Equalit deelnemers afgenomen en betaald wordt (€ 120.000 voordelig structureel) en kosten voor Centric applicaties die niet begroot waren (€ 60.000 nadelig).

Door aangepaste BBV-regels mogen SaaS-applicaties niet meer via een krediet worden afgeschreven, maar dienen ze via de exploitatie geboekt worden. SaaS applicaties hebben namelijk de vorm van dienstverlening via een abonnement en daarom mogen de implementatiekosten niet geactiveerd worden. De kosten voor SaaS (Software as a service) applicaties waren daarom niet geraamd via de exploitatie, maar zijn daar wel verantwoord waardoor er een nadeel is ontstaan van € 131.000. De begroting 2025 is hierop aangepast.

De kapitaallasten zijn € 192.000 voordeliger doordat de ICT-investeringen later zijn uitgevoerd dan geraamd, omdat projecten van de teams niet of later zijn gestart vanwege langere voorbereidingstijd en een langere doorlooptijd van de projecten.

Accommodatiebeheer € 538.000 voordelig

In de begroting was rekening gehouden met hogere lasten voor het nieuwe gemeentehuis. Gezien de planvorming van het nieuwe gemeentehuis is budget van € 450.000 niet benut in 2024. Conform het Financieel Perspectief 2023-2027 zijn deze middelen gestort in de bestemmingsreserve stadhuis (via Reserves). Vanwege deze planvorming zijn ook de kapitaallasten € 392.000 lager dan begroot en is de personele inzet groter geweest wat heeft geleid tot €41.000 hogere kosten.

De geraamde huurinkomsten voor Arendshof zijn verantwoord bij het beleidsproduct Ruimtelijke ordening, waardoor hier een nadeel van € 249.000 is ontstaan.

Documentaire informatievoorziening € 609.000 voordelig

Door openstaande vacatureruimte zijn de personele lasten € 557.000 lager dan begroot. De dalende behoefte aan drukwerk na Corona blijft gelijk. Digitalisering en thuiswerken leidt tot een voordeel in dit budget van € 32.000.

Telefonie € 102.000 voordelig

Ten opzichte van vorig jaar en de raming is in 2024 minder beroep gedaan op de geldende telefoonregeling per 1 januari 2022 waardoor de kosten € 90.000 lager zijn dan begroot. Iedere

ambtenaar heeft eens in de drie jaar recht op een vergoeding voor het aanschaffen van een telefoon voor zakelijk gebruik.

Concernoverhead € 191.000

De capaciteit die is ingezet voor de grondexploitatie was lager dan geraamd, hierdoor wordt ook minder concernoverhead toegerekend. De toerekening vindt namelijk plaats op basis van de werkelijke personele inzet.

8.5.10 Equalit

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Incidenten	Structureel
Equalit	718	-1.397	-2.115	V	-2.115

De personele lasten zijn door achterblijvende medewerker aantallen € 2 miljoen onder budget geëindigd. Dit is gedeeltelijk gecompenseerd door extra inhuur van derden voor een bedrag van € 0,7 miljoen.

Door de gestarte cloudreis is het datacenter in Eindhoven afgeschaald, hetgeen geresulteerd heeft in een kostenverlaging van € 0,2 miljoen. Verder waren voor security en andere projecten consultancy kosten begroot, deze zijn voor een deel door eigen personeel uitgevoerd en voor een deel lager uitgevallen (€ 0,6 miljoen voordelig).

Doordat eerdergenoemde security gerelateerde investeringen lager zijn uitgevallen is een eenmalige korting gegeven op de security kosten van € 0,5 miljoen. Door hogere aantallen inwoners/devices/gebruikers zijn de opbrengsten op deze posten € 0,4 miljoen hoger uitgevallen.

In de kapitaallasten was een investering op offline back-up voorzien die echter op een andere manier gematerialiseerd is (als maandelijks terugkerende kosten). Hierdoor zijn de afschrijvingslasten op niveau van 2023 gebleven en ten op zichten van begroting € 0,2 miljoen lager geëindigd.

Door al deze effecten gecombineerd is het resultaat € 2,1 miljoen beter dan begroot geëindigd. In de begroting was een verwacht resultaat van € 0,7 miljoen negatief opgenomen, en het resultaat is € 1,4 miljoen positief. Dit positieve resultaat wordt net als voorgaand jaar aan de bestemmings- en egalisatiereserve van Equalit toegevoegd. De reserve bedraagt per eind 2024 € 9,6 miljoen.

8.5.11 Resultaat bestemming

8.5.11.1 Vennootschapsbelasting

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Incidenten	Structureel
Vennootschapsbelasting	2	187	185	N	185

In 2024 is er een voorlopige aanslag voor 2024 opgelegd en betaald van € 187.000. Deze voorlopige aanslag is gebaseerd op de prognose van de kosten en baten die onderdeel zijn van de vennootschapsheffing. Dit betreft met name de grondexploitatie, de buitenreclame en de afvalstromen.

8.5.11.2 Reserves

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Resultaat	Incidenteel	Structureel
Reserves	3.007	956	-2.051 V	-2.051	-

Per saldo is er € 2.051.000 meer onttrokken uit de reserves dan was begroot. Enerzijds is er sprake van een hogere storting van € 11,7 miljoen. Anderzijds is er € 13,8 miljoen meer onttrokken. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

8.6 Personele lasten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
Gemeenteraad	622	642	676	34 N
College van Burgemeester en Wethouders	683	807	788	-19 V
Pensioenen politieke ambtsdragers	131	343	339	-4 V
Ambtelijke organisatie	35.226	42.500	38.932	-3.568 V
Equalit	8.072	9419	7.613	-1.806 V
Totaal	44.734	53.711	48.348	-5.363 V

Gemeenteraad

De personele lasten voor de gemeenteraad zijn € 32.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt door vervanging van zieke raadsleden, waardoor er extra raadsvergoedingen moesten worden betaald.

College van Burgemeester en Wethouders

De personele lasten voor het college van Burgemeester en Wethouders vielen € 19.000 lager uit dan geraamd. Dit werd met name veroorzaakt doordat nu alle wethouders deelnemen aan de 'Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers'. Tot en met 2023 was er nog een deelnemer aan pensioen bij het ABP.

Ambtelijke organisatie

Op de salarissen en sociale lasten is binnen de ambtelijke organisatie in 2024 een voordeel behaald van € 3.746.000. Dit voordeel is met name het resultaat van de niet ingevulde vacatures gedurende 2024. Voor een deel is dit opgevangen door de inzet van ingehuurd personeel van derden.

Een deel van dit voordeel is benodigd om de lasten op te vangen van het nadeel van € 752.000 dat wordt veroorzaakt door:

- vorming van een voorziening voor verlof € 224.000;
- mutatie in de voorziening voor deelname aan de Regeling vervroegde uitreding € 358.000;
- storting in de reserve voor de uitvoering van de vitaliteitsregeling € 151.000, en
- wachtgelduitkering aan voormalig personeel € 19.000.

Binnen de overige salarislasten was sprake van een nadeel van € 322.000, dit werd veroorzaakt door:

- er is gedurende 2024 voor € 65.000 meer overwerk ingezet dan geraamd;
- daarnaast waren de lasten voor de verplichte toeslagen voor onregelmatigheid en werk-omstandigheden € 73.000 hoger dan geraamd;
- voor verkoop van verlof en extra uren was € 86.000 nodig;
- als laatste waren € 98.000 hogere lasten voor diverse overige salariskosten.

Daarnaast was binnen de overige personele lasten sprake van een voordeel van € 69.000, op de volgende onderdelen:

- voor de uitkeren van gratificaties voor ambtsjubilea was € 23.000 minder nodig dan be-groot;
- de inzet van buitengewoon ambtenaren burgerlijke stand voor het voltrekken van huwe-lijke resulteerde in een nadeel van € 6.000;
- het budget voor het inzetten van stagiaires was bij de begroting 2024 aanzienlijk verhoogd, dit bleek niet nodig en is in de begroting 2025 weer verlaagd. Voor 2024 resulteerde dit in € 52.000 aan minder lasten.

De inkomsten vanuit het eigen personeel leverde een voordeel op van € 827.000 ten opzichte van de begroting. De extra opbrengsten waren met name het resultaat van:

- ontvangen uitkering wettelijke regelingen voor arbeid(geschiktheid), zorg en ziekte voor € 328.000;
- extra dienstverlening aan Equalit € 239.000;
- ontvangen gelden vanuit het integraal zorg akkoord ten behoeve van personele inzet € 98.000;
- detachering van personeel € 91.000 meer dan geraamd;
- meer opbrengsten voor de uitvoering van werkzaamheden voor andere gemeenten € 63.000;
- doorbelaste personele lasten aan de omgevingsdienst € 8.000.

8.7 Personeelssterkte

De in de (gewijzigde) begroting vastgestelde formatie was 496,80 fulltime equivalent (fte), de gemiddelde bezetting bedroeg in 2023 457,14 fte ten opzichte van 443,49 fte in 2023. Voor Equalit is de in de begroting vastgestelde formatie 98,45 fte en bedroeg de gemiddelde bezetting 86,25 fte ten opzichte van 91,12 fte in 2023.

8.8 Inhuur personeel van derden

Voor werkzaamheden wordt naast eigen personeel en verstrekken van opdrachten ook extern personeel ingehuurd. In de onderstaande tabel wordt het bedrag aan extern personeel aangegeven. De dekking hiervan vindt plaats uit een combinatie van voordeel op de personeelskosten, specifiek budget binnen de exploitatie voor inhuur en/of andere inzet van kosten derden.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
Personeel MidZuid	128	326	158	-168 V
Personeel van derden	8.231	2.663	7.392	4.729 N
Ambtelijke organisatie	8.359	2.989	7.550	4.561 N
Equalit	2.516	1.853	2.608	755 N
Totaal	10.875	4.842	10.158	5.316 N

8.9 Wet normering topinkomens (WNT)

De Wet Normering Topinkomens (WNT) is van toepassing op gemeente Oosterhout. Het voor gemeente Oosterhout toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

8.9.1 Bezoldiging van een topfunctionaris 2024

	M.G. Asmus	E.C.A. Kaarsemaker
Functiegegevens		
Functie	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functieervulling	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 140.996	€ 136.095
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.736	€ 20.462
Subtotaal	€ 163.731	€ 156.557
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen be-drag	-	-
Bezoldiging	€ 163.731	€ 156.557
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	-	-
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde beta-ling ¹³	-	-

8.9.2 Bezoldiging van een topfunctionaris 2023

	M.G. Asmus	E.C.A. Kaarsemaker
Functiegegevens		
Functie	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functieervulling	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 133.983	€ 128.807
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21.598	€ 19.785
Subtotaal	€ 155.581	€ 148.591
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-
Bezoldiging	€ 155.581	€ 148.591
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	-	-
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	-	-

8.9.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

8.10 Algemene uitkering

De Rijksoverheid heeft in 2024 de gemeenten met drie circulaire geïnformeerd over de omvang en de verdeling van het gemeentefonds. De meicirculaire gaf de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, de septembercirculaire de vertaling van de Miljoenennota, de decembercirculaire was op basis van de Najaarsnota en heeft het uitkeringsjaar afgerond.

8.10.1 Concernrapportages

De algemene uitkering in de primaire begroting 2024 is berekend op basis van de meicirculaire 2023. In de eerste concernrapportage 2024 zijn de effecten van de september- en decembercirculaire 2023 én de voorjaarsnota 2025 van het Rijk verwerkt. In deze concernrapportage is een voordeel gemeld ten opzichte van de primaire begroting van € 1,1 miljoen. De stijging is grotendeels veroorzaakt door de indexering voor loon-prijzontwikkeling (LPO accres). In de tweede concernrapportage zijn de doorberekeningen van de meicirculaire 2024 en de septembercirculaire 2024 verantwoord. Groot aandeel in het positief saldo is het voorschot van € 1,4 miljoen

voor het te verwachte afrekening BTW compensatiefonds dat met de meicirculaire 2025 wordt afgerekend. In 2024 hadden een aantal factoren een rol in de ontwikkeling van de uitkering van het gemeentefonds. Deze worden hier nader toegelicht.

Het BTW Compensatiefonds (BCF) heeft een plafond. Dit plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage. In 2024 bedraagt het BCF-plafond voor gemeenten € 4,3 miljard. Bij de septembercirculaire 2024 is voor de gemeente Oosterhout een voorschot verstrekt van € 1,36 miljoen. In de meicirculaire 2025 volgt de afrekening.

De ontvangen middelen voor de bommenregeling zijn vergoed op basis van een aanvraag van de gemeente Oosterhout ter vergoeding van de kosten gemeentelijke vondsten. Hiervoor is een begrotingswijziging opgesteld, zodat het budget is overgeheveld naar het thema waar de lasten worden verantwoord.

In de betalingsspecificatie van september 2024 blijkt een uitkering voor lage inkomens. Deze uitkering was niet aangekondigd in de septembercirculaire 2024. Met de meicirculaire 2024 is integratie-uitkering Participatie opgehoogd om gemeenten tegemoet te komen bij de financiële uitdagingen die zij ervaren rondom de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. In de meerjarenbegroting is deze ophoging verwerkt. Voor het jaar 2024 is dit met de concernrapportage verwerkt met een administratieve wijziging van € 458.000.

In de meicirculaire 2024 zijn de gemeenten geïnformeerd over de nieuwe financieringssysteem (vervroegd van 2027 naar 2024) vanaf 2024. Het accres is gesplitst in een volume- en een nominaal deel, waarbij het nominale deel ter compensatie is van loon- en prijsstijging (LPO) en het volumedeel ter compensatie van bevolkingstoename en reëel accres. In verband met het vervroegen van de gewijzigde bbp-indexatie van 2027 naar 2024 dalen het volume en LPO accres voor de jaren 2024 tot en met 2029. Voor 2024 wordt dit volledig gecompenseerd.

8.10.2 Taakmutaties

In de circulaire zijn taakmutaties opgenomen die in de algemene uitkering zijn opgenomen als een decentralisatie uitkering. In de begroting 2024 was de omvang € 800.000. Met de concernrapportages is een stijging gemeld naar € 1,1 miljoen. De stijging is veroorzaakt door de invoeringskosten Omgevingswet (€ 200.000) en Alleenverdienersproblematiek (€ 100.000).

8.10.3 Decemercirculaire

De decembercirculaire 2024 is gebaseerd op de Najaarsnota van de rijksoverheid en rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. Met deze circulaire zijn de taakmutaties gestegen met € 300.000 ten opzichte van de septembercirculaire. Stijging is veroorzaakt door hogere decentralisatie uitkeringen Oekraïne sociaal domein, energietoeslag en Spreidingswet.

Tegenover de stijging van de algemene uitkering staat een daling door de hogere waardering van de WOZ-waarden. Hiermee wordt de gemeente Oosterhout gekort op de algemene uitkering. Dit nadeel € 600.000 werd gepubliceerd aan het einde van het jaar 2024. Per saldo leidt dit tot een lagere uitkering dan gemeld in de tweede concernrapportage.

8.10.4 Financieel totaaloverzicht 2024

In het financieel perspectief 2023-2027 zijn de financiële effecten van de september- en decembercirculaire 2022 gerapporteerd aan de raad. De hogere algemene uitkering werd veroorzaakt door de hoge inflatie, welke wordt gecompenseerd door het Rijk. In de tweede concernrapportage 2023 zijn de cijfers van de septembercirculaire 2023 verwerkt. Voor een achttal taakmutaties in 2023 zijn begrotingswijzigingen verwerkt. De decembercirculaire is niet verwerkt in de tweede concernrapportage. In die circulaire hebben we middelen ontvangen voor het uitkeren van energietoeslag en voor de invoering van de Omgevingswet. In de volgende tabel is het verloop opgenomen van de algemene uitkering 2024.

Bedragen x € 1.000

Begrotingscriterium	Rekening 2024
Basis voor de meerjarenbegroting 2024-2027	
Meicirculaire 2023	120.223
Mutaties september- en decembercirculaire 2023	767
Gemeld in de 1e concernrapportage 2024	
Decembercirculaire 2023	120.990
Effecten Voorjaarsnota 2024	364
Gemeld in de 1e concernrapportage 2024	
Algemene uitkering 2024 op basis van. voorjaarsnota 2024	121.354
Suppletie-uitkering Bommenregeling	150
Participatie (IU)	578
Uitkeringsfactor, ontwikkeling uitkeringsbasis	1.400
Integratie-, decentralisatie-, en specifieke uitkeringen	237
Taakmutaties	122
Meicirculaire 2024	123.841
Afrekening BCF-plafond 2024	1359
Suppletie-uitkering lage inkomens	468
Accres volume en LPO	533
Gemeld in de 2e concernrapportage 2024	
Septembercirculaire 2024	126.201
Compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg	100
Subsidieregeling continuïteit cruciale jeugdzorg	15
Uitvoering Hervormingsagenda Jeugd	18
Faciliteitenbesluit opvangcentra (DU)	12
Wet betaalbare huur (DU)	3
Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven (DU)	7
Register Externe veiligheidsrisico's	10
Spreidingswet	48
Meerkosten Oekraïne sociaal domein	86
Vangnetconstructie energietoelage	80
WOZ-waarden mutaties	-667
Decembercirculaire 2024	125.913

8.11 Kapitaallasten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
Afschrijvingen	14.425	14.971	12.339	-2.632 V
Toegerekende rente	2.122	5.173	4.475	-698 V
Dekking via reserves	-3.539	-4.210	-3.357	853 N
Subtotaal	13.008	15.934	13.457	-2.477 V
Equalit	2.116	2.000	2.121	121 N
Totaal	15.124	17.934	15.578	-2.356 V

Afschrijvingen

Door het later gereedkomen van veel investeringen lopen de afschrijvingen achter. Vanaf het eerste jaar na gereedkomen vinden de afschrijvingen plaats. Dus de vertraging van projecten zorgt dat de afschrijvingen in latere jaren pas gerealiseerd gaat worden.

Toegerekende rente

De boekwaarde per 1 januari 2023 lag lager dan bij de begroting ingeschat. Hierdoor ontstaat een voordeel op de rente, aangezien de hierover de rente wordt berekend. Ook dit is het gevolg van vertragingen in de uitvoering van investeringen.

Dekking via reserves

Van een aantal projecten worden de kapitaallasten gedekt vanuit de reserve investeringsprojecten. Uiteraard leiden voordelen op de kapitaallasten, als gevolg van vertragingen, tot nadelen op de dekking. Immers niet gemaakte lasten behoeven ook niet te worden gedekt.

8.12 Structurele exploitatieruimte

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting en het jaarverslag staan een aantal financiële kengetallen opgenomen. Deze kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. Eén van deze kengetallen betreft de structurele exploitatieruimte van de gemeente. De berekening hiervan is onderstaand opgenomen.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
A Structurele lasten	200.472	200.082	212.291
B Structurele baten	199.278	198.567	214.008
C Structurele toevoeging reserves	478	1.094	1.054
D Structurele onttrekking reserves	2.611	4.210	3.357
E Totale baten	221.801	198.567	241.802
Structurele exploitatieruimte (B-A+D-C) ÷ E x 100%	0,42%	1,01%	1,66%

Structurele mutaties reserves

Voor het beoordelen of er sprake is van een sluitende begroting is het ook van belang te kijken naar de inzet van de reserves. Bij de bepaling van het structurele evenwicht, structurele lasten worden gedekt door structurele baten, kan met de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves rekening worden gehouden. Volgens het BBV worden toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende bestemmingsreserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten.

De structurele stortingen in de reserves betreft de rente over de reserve investeringsprojecten deze bedroeg in de begroting 2024 € 1.094.000. Op basis van de stand per van de reserve per 31 december 2024 is deze werkelijk in 2024 € 1.054.000.

Structurele onttrekkingen bestaan uit de dekking van kapitaallasten, voor investeringen die gedekt worden vanuit de reserves. De kapitaallasten van de betreffende investeringen worden binnen de exploitatie verantwoord, waarna het ontstane nadeel wordt gedekt vanuit de reserve. In de begroting werd rekening gehouden met een structurele onttrekking van € 4.210.000, in werkelijk was dit € 3.357.000.

8.13 Investerings

In het bestuursakkoord 2022-2026 is afgesproken dat het structurele investeringsvolume in principe is gemaximeerd op afgerond € 5,5 miljoen, exclusief investeringen op het gebied van riolering en afvalverwijdering (deze worden afzonderlijk beschouwd en worden gedekt via een kostendekkend tarieven), het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) en de tractiemiddelen. Het investeringsniveau is tevens exclusief specifieke investeringen ten laste van reserves en exclusief de apparaatskosten.

Naast investeringen die voortvloeien uit het bestuursakkoord zijn de volgende criteria toegepast bij de afweging van investeringen:

- noodzakelijke vervangingsinvesteringen;
- noodzakelijke instandhouding van voorzieningen;
- investeringen voortkomend uit een beheerprogramma;
- directe impact op burgers qua service en resultaat;
- investeringen die qua uitvoering doorlopen, maar waarvoor reeds eerder kredieten beschikbaar zijn gesteld.

8.13.1 Totaal investeringen 2024

In de onderstaande tabel wordt een totaaloverzicht van de kredieten gepresenteerd. Hieruit blijkt dat er gedurende het jaar 2024 € 40,9 miljoen beschikbaar was voor de uitvoering van kredieten, waarvan € 19,8 miljoen dekking ten laste van de reserves. Voor een bedrag van € 17,9 miljoen zijn er werkelijke lasten en baten geboekt op deze kredieten en € 6,4 miljoen dekking ten laste van de reserves. Hierna resteert voor een totaalbedrag van afgerond € 29,5 miljoen

aan restant kredieten. De afgesloten kredieten per ultimo 2024 tonen een voordelig resultaat van afgerond € 327.000 ten opzichte van de aangevraagde budgetten. Nadere informatie is te vinden in bijlagen 9.4 Overzicht afgesloten investeringen en 9.5 Investerings 2024: restant kredieten.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Rekening 2024
Restant kredieten per 1 januari	13.681	18.446
Gevoteerde kredieten	22.727	31.837
Waarvan dekking ten laste van reserves	-8.042	-9.385
Totaal beschikbaar	28.366	40.898
Werkelijke lasten en baten	-15.630	-17.792
Waarvan dekking ten laste van reserves	5.506	6.406
Restant kredieten per 31 december	18.242	29.512
Resultaat afgesloten kredieten	204	-327

Op de in 2024 afgesloten kredieten werd een voordelig resultaat geboekt van afgerond € 327.000. Dit voordeel is voornamelijk veroorzaakt door het voordelige resultaten van de projecten:

ICT-investeringsprogramma 2023 € 206.000 voordelig

De kosten van SaaS (Software-as-a-Service) applicaties dienen via de exploitatie te worden geboekt en niet meer via een krediet te worden afgeschreven. SaaS applicaties hebben namelijk de vorm van dienstverlening via een abonnement en daarom mogen de implementatiekosten niet geactiveerd worden, conform de huidige BBV-regels.

Project Compensatiegronden Natuurnetwerk Brabant € 115.000 voordelig. Over de aankoop van een van de percelen is geen overeenstemming bereikt. Op programmaniveau geeft dit het volgende beeld voor 2024:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Bruto beschikbaar	Dekking reserves	Netto beschikbaar	Realisatie	Dekking reserves	Restant 31-12-'24
Zorg en werk	3.879	-	3.879	349	-	3.530
Arbeidsmarkt, economie en onderwijs	3.330	-100	3.230	1.360	-65	1.935
Sport en cultuur	14.774	-5.652	9.122	3.285	-2.277	8.114
Duurzaamheid en klimaat	7.526	-181	7.345	2.501	-	4.844
Wonen en mobiliteit	26.273	-13.087	13.186	6.570	-3.464	10.080
Veiligheid	165	-	165	99	-	66
Meer voor elkaar	3	-1	2	5	-1	-2

Omschrijving	Bruto beschikbaar	Dekking reserves	Netto beschikbaar	Realisatie	Dekking reserves	Restant 31-12-'24
Gemeentelijke organisatie	4.745	-776	3.969	3.623	-599	945
Totaal	60.695	-19.797	40.898	17.792	-6.406	29.512

8.13.2 Voortgang investeringsplanning 2024

In de onderstaande tabel zijn per beleidsterrein de totalen aangegeven met betrekking tot de investeringsplanning 2024.

Bedragen x € 1.000

§	Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
8.13.2.1	Openbare ruimte	6.140	7.056	-916
8.13.2.2	Sport	10.314	12.415	-2.101
8.13.2.3	Informatisering	245	76	169
8.13.2.4	Accommodatiebeheer	4.025	4.360	-335
8.13.2.5	Incidentele (bijzondere) investeringen	57.705	1.015	56.690
	Subtotaal	78.429	24.922	53.507
8.13.2.6	Afvalverwijdering	536	536	-
8.13.2.7	Riolering	2.050	2.042	8
8.13.2.8	Tractie	1.780	1.698	82
8.13.2.9	Integraal huisvestingsplan	25.879	1.266	24.613
	Activering personele lasten	1.373	1.373	-
	Totale investeringsplanning 2024	110.047	31.837	78.210

In de begroting 2024 was een investeringsplanning van in totaal € 110 miljoen opgenomen. Dit bedrag is inclusief de investeringen die ten laste van de reserves en de tarieven gedekt worden. In 2024 is hiervan in totaal € 31,8 miljoen gevoteerd. Het restant bedraagt € 78,2 miljoen. Hierna worden per beleidsterrein de belangrijkste afwijkingen (> € 100.000) toegelicht.

8.13.2.1 Openbare ruimte

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Gevoteerd	Afwijking
Uitvoeringsplanning	3.640	3.311	329
Investeringsplanning ten laste van reserves	2.500	3.745	-1.245
Totaal	6.140	7.056	-916

De geplande investering Arkendonk wordt gefaseerd gevoteerd. In 2024 is het krediet voor de planvorming gevoteerd. Het restant wordt later gevoteerd voor de uitvoering, mogelijk in 2026.

De gevoteerde investeringen voor de herinrichting van de Hoogstraat en de aankoop en sloop Leijzenhoek 119 waren niet in uitvoeringsplanning opgenomen. Deze investeringen worden gedekt uit de reserve Mobiliteitsfonds.

8.13.2.2 Sport

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Gevoteerd	Afwijking
Uitvoeringsplanning	6.787	7.725	-938
Investeringsplanning ten laste van reserves	3.527	4.690	-1.163
Totaal	10.314	12.415	-2.101

De investeringen voor de vernieuwbouw sporthal Arkendonk zijn hoger uitgevallen dan in de uitvoeringsplanning was opgenomen. De extra kosten zijn grotendeels gedekt uit de vrije reserve. De realisatie van de horecaruimte was niet opgenomen in de uitvoeringsplanning. De raad heeft besloten om deze kapitaallasten te dekken uit de in rekening te brengen kostprijs dekkende huur. Het realiseren van extra zonnepanelen op de sporthal Arkendonk wordt mede gedekt door de Specifieke uitkering Sport (SPUK) en de landelijke subsidie Duurzaam Maatschappelijke Vastgoed.

8.13.2.3 Informatisering

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Gevoteerd	Afwijking
Uitvoeringsplanning	245	76	169
Investeringsplanning ten laste van reserves	-	-	-
Totaal	245	76	169

De kosten van Saas (Software-as-a-Service) applicaties dienen via de exploitatie te worden geboekt en niet meer via een krediet te worden afgeschreven. Saas applicaties hebben namelijk de vorm van dienstverlening via een abonnement en daarom mogen de implementatiekosten niet geactiveerd worden, conform de huidige BBV-regels. Daarom is van het oorspronkelijk geraamde ICT Investeringskrediet van € 169.000 overgeheveld naar de exploitatie.

8.13.2.4 Accommodatiebeheer

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Gevoteerd	Afwijking
Uitvoeringsplanning	4.025	4.160	-135
Investeringsplanning ten laste van reserves	-	200	-200
Totaal	4.025	4.360	-335

De investering voor het theehuis Floralia is gedekt uit de vrije reserve, hetgeen niet in de uitvoeringsplanning was voorzien.

Alhoewel in de UVP een bedrag voor De Bunthoef van € 3.300.000 was opgenomen is feitelijk bij raadsbesluit een bedrag van € 3.5 miljoen tlv de UVP gevoteerd en deze stijging is veroorzaakt door de meest actuele prijsindicatie, zoals ook in de PPN 2023-2027 is opgenomen. Daarnaast is separaat een bedrag van € 38.000 gevoteerd ter dekking van een deel van de verhuiskosten, deze wordt gedekt uit het onderdeel bouwkundige werken.

8.13.2.5 Incidentele (bijzondere) investeringen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Gevoteerd	Afwijking
Uitvoeringsplanning	36.535	265	36.270
Investeringen ten laste van reserves	21.170	750	20.420
Totaal	57.705	1.015	56.690

De investeringen voor de vernieuwbouw stadhuis zijn doorgeschoven naar 2025 en opgenomen in de begroting 2025.

8.13.2.6 Afvalverwijdering

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Gevoteerd	Afwijking
Investeringen ten laste van tarieven	536	536	-

Op basis van de uitgangspunten geen toelichting nodig.

8.13.2.7 Riolering

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Gevoteerd	Afwijking
Investeringen ten laste van tarieven	2.050	2.042	8

Op basis van de uitgangspunten geen toelichting nodig.

8.13.2.8 Tractie

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Gevoteerd	Afwijking
Uitvoeringsplanning	830	623	207
Investeringen ten laste van tarieven	950	1.075	-125
Totaal	1.780	1.698	82

Op basis van de uitgangspunten geen toelichting nodig.

8.13.2.9 Integraal huisvestingsplan

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2024	Gevoteerd	Afwijking
Uitvoeringsplanning	25.879	1.266	24.613
Investeringen ten laste van reserves	-	-	-
Totaal	25.879	1.266	24.613

In 2024 is het voorbereidingskrediet voor de nieuwbouw van het Hanzecollege gevoteerd van € 1,0 miljoen. De resterende middelen voor de uitvoering hiervan zijn doorgeschoven naar 2026 en ook opgenomen in de begroting 2025.

Verder is er besloten bij de het opstellen van de begroting 2025 om het restant van het IHP in te zetten voor De Toekomst, Muldersteeg, Rubenshof en de Sterrendonk. De uitvoering van Sterrendonk en Rubenshof vindt plaats in 2026. De Toekomst en Muldersteeg wordt uitgevoerd in 2027.

8.14 Begrotingsrechtmatigheid

In het kader van de controle op rechtmatigheid van de accountant is het noodzakelijk om jaarlijks het normenkader te actualiseren in overeenstemming met de landelijke kadernota. Het door de gemeenteraad vastgestelde normenkader 2024 dient als uitgangspunt voor de uit te voeren accountantscontrole. Het normenkader is geactualiseerd op basis van de regelgeving.

8.14.1 Begrotingsrechtmatigheid exploitatie

Bij de begroting is het college door de raad gemandateerd om deze binnen de afgesproken financiële kaders uit te voeren. Bij het mandaat hoort dat het college binnen een programma over- en onderschrijdingen mag realiseren zolang het saldo van een programma dat door de raad is vastgesteld, niet wordt overschreden. In paragraaf 7.6.3 is het begrotingscriterium dat toeziet op de grenzen van de baten en lasten in de door de raad geautoriseerde begroting nader uiteengezet. Bij de intern uitgevoerde analyse op de begrotings-rechtmatigheid is vastgesteld dat afwijkingen reeds zijn vermeld in de concernrapportage, indien op dat moment bekend en leiden daarmee niet tot onrechtmatigheden. De afwijkingen die passen binnen de als acceptabel aangemerkte situaties zijn ook rechtmatig. De overige afwijkingen zijn in deze jaarrekening gemeld en daarmee als tijdig aangemerkt, waardoor dit niet tot onrechtmatigheden leidt over het boekjaar 2024.

In de onderstaande tabel worden de afwijkingen van de totale lasten en baten van de exploitatie weergegeven. Voor een overzicht van onder- en overschrijdingen wordt tevens verwezen naar paragraaf 8.5. Toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Lasten			Baten		
	Begroting	Rekening	Resultaat	Begroting	Rekening	Resultaat
8.14.1.1 Zorg en werk	91.553	99.941	8.388	-22.591	-30.256	-7.665
8.14.1.2 Arbeidsmarkt, economie en onderwijs	7.376	7.788	412	-516	-914	-398
8.14.1.3 Sport en cultuur	16.256	16.067	-189	-5.581	-5.856	-75
8.14.1.4 Duurzaamheid en klimaat	15.567	14.737	-830	-3.070	-3.426	-356
8.14.1.5 Wonen en mobiliteit	30.183	31.780	1.597	-9.950	-12.615	-2.665
8.14.1.6 Veiligheid	5.922	5.828	-94	-591	-687	-96
8.14.1.7 Meer voor elkaar	6.819	7.789	970	-1.266	-2.201	-953
Programma's	173.676	183.930	10.254	-43.565	-55.955	-12.
8.14.1.8 Financieel solide	716	4.859	4.143	-159.760	-163.519	-3.759
8.14.1.9 Gemeentelijke organisatie	25.725	24.144	-1.581	-508	-697	-189
8.14.1.10 Equalit	22.529	20.234	-2.295	-21.811	-21.631	180
8.14.1.11 Vennootschapsbelasting	2	187	185	-	-	-
Resultaat voor bestemming	222.648	233.354	10.706	-225.644	-241.802	-16.158
8.14.1.12 Mutaties reserves	9.029	20.772	11.743	-6.022	-19.816	-13.794
Resultaat	-11	-	11	-	-	-
Totaal	231.666	254.126	22.460	-231.666	-261.618	-29.952
Resultaat lasten- baten						-7.492

Per programma worden de begrotingsonrechtmatigheden aangegeven voor de lasten en de baten, waarbij afwijkingen > € 100.000 worden toegelicht. Op basis van de toelichting is bepaald of de begrotingsonrechtmatigheid acceptabel of niet acceptabel is.

8.14.1.1 Rechtmatigheid Zorg en werk

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rechtmatigheid		Acceptabel		Niet-acceptabel	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
A Jeugd	2.712	-224	2.712	-224	-	-
B Wet maatschappelijke ondersteuning	-889	-104	-889	-104	-	-
C Sociaal beleid	6.560	-7.209	6.560	-7.209	-	-
D Volksgezondheid	-155	32	-155	32	-	-
E Dierenwelzijn	-28	-	-28	-	-	-
F Ontwikkelingen sociaal domein	198	-160	198	-160	-	-
Totaal	8.388	-7.665	8.388	-7.665	-	-

A Jeugd

Bij de 2e concernrapportage was een nadeel van € 2.089.000 gerapporteerd. Voor het leerlingenvervoer is het nadeel van € 125.000 gestegen naar € 139.000. Leerlingenvervoer wordt uitgevoerd binnen het vastgestelde beleid, waarmee toegekende aanvragen niet kunnen worden afgewezen.

Voor de overige onderdelen binnen jeugd is het tekort opgelopen naar ruim € 3 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door hogere kosten van de niet vrij toegankelijke jeugdzorg als gevolg van met name prijsindexatie en een toename in het aantal crisissen en maatwerktrajecten. Dit betreft een openeindregeling.

Daarnaast zijn de personele lasten € 346.000 lager als gevolg van vacatureruimte. Voor het opvangen van deze vacatureruimte is tijdelijk personeel ingehuurd (€ 700.000 N). Een groot deel van de kosten voor inzet van de praktijkondersteuner huisartsen Jeugd (POH-J) die hier begroot waren zijn gefinancierd vanuit de in het 4e kwartaal ontvangen IZA gelden van € 175.000 van de gemeente Breda (Integraal Zorgakkoord).

B Wet maatschappelijke ondersteuning

Op de lasten is een voordelig resultaat gerealiseerd van € 889.000, waar in de 2e concernrapportage rekening gehouden werd met een nadeel van € 160.000. De daling van € 1.090.000 wordt voor € 1.154.000 verklaard door lagere personele lasten en door inhuur van personeel (€ 195.000 nadelig). De kosten voor de overige onderdelen zoals beschermd wonen, begeleiding, hulp bij huishouden en diverse voorzieningen waarmee uitvoering gegeven is aan het beleid zijn € 47.000 hoger dan begroot.

Door minder gereden ritten zijn de kosten van de vervoersvoorzieningen € 128.000 lager waardoor er ook minder baten uit eigenbijdragen zijn ontvangen (€ 88.000 nadelig). Verder zijn er baten ontvangen voor de SPUK-regeling voor het domein overstijgend samenwerken in de pilot community care (€ 46.000 voordelig), bijdrage uit de GREX (€ 50.000 voordelig), subsidie ZonMW voor de inzet wijk GGD (€ 65.000 voordelig) en voor uitkering voor personeel (€ 44.000 voordelig).

C Sociaal beleid

Bij de 2e concernrapportage was een voordeel van € 1.450.000 opgenomen, bestaande uit hogere kosten van € 4.650.000 en hogere baten van € 6.100.000.

De hogere kosten van € 1.910.000 ten opzichte van de 2e concernrapportage bestaan voornamelijk uit hogere kosten voor eigen personeel in huur (€ 485.000 nadelig), meer uitkeringen (€ 260.000 nadelig), inburgering (€ 984.000 nadelig) de bijzonder bijstand vanwege de energietoeslag (€ 228.000 nadelig) de Kinderopvangtoeslagaffaire (€ 380.000 nadelig), re-integratie (€ 70.000 nadelig), Wet sociale werkvoorziening (€ 86.000) en dotaties aan de voorziening debiteuren (€ 265.000). De kosten waren lager voor de opvang van Oekraïense ontheemden (€ 495.000 voordelig) en voor de inkomensvoorziening BBz bedrijfskapitaal (€ 300.000 voordelig).

De baten lagen hoger door ontvangen middelen voor inburgeringstrajecten (€ 848.000 voordelig) en de ontvangsten vanuit het Rijk voor de Kinderopvangtoeslagaffaire (€ 523.000 voordelig). De baten voor de inkomensvoorziening BBz bedrijfskapitaal waren € 280.000 lager.

D Volksgezondheid

Bij de 2e concernrapportage was een voordeel opgenomen van € 80.000 voor de plustaken van de GGD. Dit is € 31.000 voordeliger uitgevallen en zijn de personele lasten € 41.000 lager geworden. Omdat het budget niet geheel benut is in 2024 moet een gedeelte van de ontvangen SPUK-middelen worden terugbetaald (baten € 32.000 nadelig).

E Dierenwelzijn

Afwijking is < € 100.000, dus wordt hier conform de uitgangspunten, niet nader toegelicht.

F Ontwikkelingen sociaal domein

Op de lasten is een nadelig resultaat gerealiseerd van € 198.000 waar in de 2e concernrapportage een voordeel van € 150.000 opgenomen was. De hogere kosten zijn veroorzaakt door hogere kosten voor personele lasten (€ 715.000) en kansengelijkheid (€ 70.000) en lagere kosten voor beweging aan de voorkant (€ 425.000 voordelig). Bij de baten ontstond een voordeel door de ontvangen gelden voor het Integraal Zorgakkoord (€ 163.000 voordelig). Deze middelen gelden als dekking voor de kostenoverschrijding op dit beleidsonderdeel.

8.14.1.2 Rechtmatigheid Arbeidsmarkt, economie en onderwijs

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rechtmatigheid		Acceptabel		Niet-acceptabel	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
A Ruimte om te ondernemen	81	-11	81	-11	-	-
B Onderwijs	165	-387	165	-387	-	-
C Toerisme en recreatie	70	-	70	-	-	-
D Evenementen	96	-	96	-	-	-
Totaal	412	-398	412	-398	-	-

A Ruimte om te ondernemen

Afwijking is < € 100.000, dus wordt hier conform de uitgangspunten, niet nader toegelicht.

B Onderwijs

Op de lasten is een nadelig resultaat gerealiseerd van € 165.000 waar in de 2e concernrapportage een voordeel van € 56.000 opgenomen was. Op de lasten is een nadeel gerealiseerd voor de uitgaven voor het Nationaal Programma Onderwijs (€ 277.000 nadelig), bewegingsonderwijs (€ 43.000 nadelig) en onderwijshuisvesting (€ 48.000 nadelig). Lagere uitgaven zijn er gedaan voor de visie onderwijs (€ 56.000 voordelig) en de kapitaallasten voor onderwijshuisvesting (€ 215.000 voordelig). Er zijn baten ontvangen vanuit het Rijk voor het Nationaal Programma Onderwijs (€ 277.000 voordelig) en de uitkering Doorstroompunt (€ 46.000).

C Toerisme en recreatie

Afwijking is < € 100.000, dus wordt hier conform de uitgangspunten, niet nader toegelicht.

D Evenementen

Afwijking is < € 100.000, dus wordt hier conform de uitgangspunten, niet nader toegelicht.

8.14.1.3 Rechtmatigheid Sport en cultuur

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rechtmatigheid		Acceptabel		Niet-acceptabel	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
A Sport	-156	-239	-156	-239	-	-
B Cultuur	-33	-36	-33	-36	-	-
Totaal	-189	-275	-189	-275	-	-

A Sport

In de 2e concernrapportage was een voordeel van € 115.000 opgenomen, bestaande uit lagere kosten van € 25.000 en hogere baten van € 90.000. Het voordeel op de lasten is veroorzaakt door lagere personele lasten (€ 437.000 voordelig) en kapitaallasten (€ 230.000 voordelig) en hogere kosten voor inhuur van personeel (€ 453.000 nadelig), onderhoud en materialen als gevolg van gewijzigde wetgeving, indexatie tarieven en elektra (€ 60.000 nadelig) en horeca (€ 15.000 nadelig).

Het positieve resultaat op de baten is ontstaan door hogere inkomsten uit verhuur en sport (€ 191.000) en vanuit de horeca (€ 44.000).

B Cultuur

Afwijking is < € 100.000, dus wordt hier conform de uitgangspunten, niet nader toegelicht.

8.14.1.4 Rechtmatigheid Duurzaamheid en klimaat

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rechtmatigheid		Acceptabel		Niet-acceptabel	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
A Duurzaam	56	141	56	141	-	-
B Water en riolering	-518	68	-518	68	-	-
C Afval	-368	-565	-368	-565	-	-
Totaal	-830	-356	-830	-356	-	-

A Duurzaam

De afwijking in de lasten is veroorzaakt door hogere personele lasten (€ 216.000 nadelig), de lagere bijdrage aan de GR OMWB (€ 120.000 voordelig), en lagere kosten voor duurzaam bouwen en klimaatadaptatie (€ 21.000 voordelig).

Het nadeel op de baten is ontstaan door lagere ontvangen middelen vanuit de rijksoverheid en andere overheden (€ 141.000 nadelig).

B Water en riolering

Het voordeel op de lasten is veroorzaakt door lagere personele lasten (€ 241.000 voordelig) en kapitaallasten (€ 233.000 voordelig).

C Afval

Op de lasten is een voordelig resultaat gerealiseerd van € 368.000 waar in de 2e concernrapportage een nadeel van € 185.000 was opgenomen. De daling van de lasten van € 553.000 is het gevolg van lagere personele lasten (€ 209.000 voordelig) en kapitaallasten (€ 330.000 voordelig). Op de baten is een voordelig resultaat gerealiseerd van € 565.000 waar in de 2e concernrapportage een voordeel van € 295.000 was opgenomen. De extra baten betreffen inkomsten uit bedrijfsafval,

8.14.1.5 Rechtmatigheid Wonen en mobiliteit

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rechtmatigheid		Acceptabel		Niet-acceptabel	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
A Openbare ruimte	-1.231	-229	-1.231	-229	-	-
B Wonen	2.855	-2.355	2.855	-2.355	-	-
C Verkeer en mobiliteit	-28	-81	-28	-81	-	-
Totaal	1.596	-2.665	1.596	-2.665	-	-

A Openbare ruimten

De lagere lasten zijn veroorzaakt door lagere personele lasten (€ 502.000 voordelig), lagere kapitaallasten (€ 1.020.000 voordelig) en kosten voor inhuur van personeel (€ 279.000 nadelig).

De extra baten zijn het gevolg van hogere inkomsten voor graafwerkzaamheden in de openbare ruimte (€ 95.000), een ontvangen vergoeding vanuit het Rijk (€ 54.000) en doorbelastingen aan derden voor uitgevoerde werkzaamheden (€ 68.000).

B Wonen

Het nadeel op de lasten is veroorzaakt door hogere kosten voor de grondexploitatie (€ 4.530.000 nadelig), inhuur van personeel (€ 246.000 nadelig), lagere personele kosten (€ 998.000 voordelig) en lagere kapitaallasten (€ 760.000 voordelig).

De extra baten zijn voor de grondexploitatie (€ 998.000 voordelig), kostenverhaal op basis van de omgevingswet (€ 430.000), verkopen van gronden en percelen (€ 212.000), vergoeding vanuit het COA (€ 242.000), omgevingsvergunningen (€ 329.000) en rente ontvangsten vanuit het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeente (SVn) (€ 171.000 voordelig).

C Verkeer en mobiliteit

Afwijking is < € 100.000, dus wordt hier conform de uitgangspunten, niet nader toegelicht.

8.14.1.6 Rechtmatigheid Veiligheid

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rechtmatigheid		Acceptabel		Niet-acceptabel	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Veiligheid	-94	-96	-94	-96	-	-

Afwijking is < € 100.000, dus wordt hier conform de uitgangspunten, niet nader toegelicht.

8.14.1.7 Rechtmatigheid Meer voor elkaar

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rechtmatigheid		Acceptabel		Niet-acceptabel	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
A Dienstverlening	144	-503	144	-503	-	-
B Regionale samenwerking	-20	-	-20	-	-	-
C Relatie bestuur en burger	816	-432	846	-432	-	-
Totaal	970	-935	970	-935	-	-

A Dienstverlening

Het nadeel op de lasten is veroorzaakt door kosten voor inhuur van personeel (€ 232.000 nadelig), de afdrachten van leges aan het Rijk door stijging van het aantal paspoorten en identiteitskaarten (€ 120.000 nadelig) en lagere personele lasten (€ 182.000 voordelig).

Voor de afgifte van paspoorten en identiteitskaarten was een voordeel van de legesinkomsten van € 130.000 opgenomen in de 2e concernrapportage. De extra inkomsten betreffen de extra hogere legesopbrengsten uit paspoorten en identiteitskaarten en de producten van de burgerlijke stand (€ 266.000 voordelig). En verder waren de inkomsten uit aanleg van de glasvezel hoger (€ 72.000 voordelig).

B Regionale samenwerking

Afwijking is < € 100.000, dus wordt hier conform de uitgangspunten, niet nader toegelicht.

C Relatie bestuur en burger

Bij de 2e concernrapportage was een nadeel van de lasten van € 65.000 opgenomen. De extra lasten zijn met name veroorzaakt door hogere personele lasten (€ 122.000 nadelig) en lagere kapitaallasten (€ 48.000 voordelig). De extra baten betreffen de onttrekking uit de voorziening wacht-geldverplichting (€ 234.000 voordelig) en actualisatie van de voorziening APPA-fonds (€ 95.000 voordelig). En Op basis van de waarde van de Appa voorziening op 31/12/2024 en de (uitgekeerde en opgebouwde) pensioenverplichtingen aan voormalig wethouders is in 2024 een totaalbedrag van € 562.000 vanuit de reserve Appa gestort in de voorziening. Hiermee is de waarde van de Appa voorziening voldoende om te voldoen aan de pensioenverplichtingen voor oud-wethouders.

8.14.1.8 Rechtmatigheid Financieel solide

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rechtmatigheid		Acceptabel		Niet-acceptabel	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
A Algemene lasten en baten	2.344	-1.767	2.344	-1.767	-	-
B Beleggingen	-	-515	-	-515	-	-
C Belastingen en heffingen	1.840	-888	1.840	-888	-	-
D Algemene uitkering	-	-589	-	-589	-	-
E Onvoorzien	-41	-	-41	-	-	-
Totaal	4.143	-3.759	4.143	-3.759	-	-

A Algemene lasten en baten

Het nadeel op de lasten is veroorzaakt door de afrekening WKR (€ 83.000 nadelig), mutatie van de voorziening dubieuze debiteuren (€ 48.000 nadelig), correcties incasso sport (€ 81.000 nadelig), hogere personele lasten (€ 69.000 nadelig) en vrijval van balansposten (€ 77.000 voordelig), storting in de voorziening RVU (€ 1.554.000 nadelig) en voorziening spaarverlof (€ 224.000 nadelig).

Het voordeel op de baten is het gevolg van de afrekening van het BCF (€ 275.000 voordelig), vrijval van balansposten (€ 170.000 voordelig), mutatie van de voorziening dubieuze debiteuren (€ 32.000 voordelig), de onttrekking uit de voorziening RVU (€ 334.000 voordelig) en lagere rentelasten als gevolg van achterblijvende investeringsuitgaven (€ 830.000 voordelig).

B Beleggingen

De hogere baten zijn veroorzaakt door de hogere stand van het eigen vermogen per 1 januari waarover de bespaarde rente wordt berekend.

C Belastingen en heffingen

De hogere lasten zijn het gevolg van de stortingen in de voorzieningen reiniging en riolering conform het vastgestelde beleid. De hogere baten zijn het gevolg van de uitvoering van het vastgestelde beleid, verordeningen en wetgeving.

D Algemene uitkering

Van de actualisatie van de taakmutatie voor het participatiebudget is € 532.000 doorgestort naar het participatiebudget.

E Onvoorzien

Afwijking is < € 100.000, dus wordt hier conform de uitgangspunten, niet nader toegelicht.

8.14.1.9 Rechtmatigheid Gemeentelijke organisatie

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rechtmatigheid		Acceptabel		Niet-acceptabel	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Gemeentelijke organisatie	-1.581	-189	-1.581	-189	-	-

Bij de 2e concernrapportage was een voordeel van de lasten van € 305.000 opgenomen. De extra voordelige lasten van € 1.276.000 zijn veroorzaakt door de inhuur van extern personeel (€ 582.000 nadelig), de ontvangen fee vanuit Flex West Brabant (€ 129.000 voordelig), lagere personele lasten (€ 618.000 voordelig) en lagere kapitaallasten (€ 631.000 voordelig). Verder is het budget voor het onderhoud van het nieuwe stadhuis niet uitgegeven (€ 450.000 voordelig). Conform het Financieel Perspectief 2023-2027 zijn deze middelen gestort in de bestemmingsreserve stadhuis (via de Reserves).

De extra baten zijn het gevolg van en van hogere detacheringsinkomsten van eigen personeel (€ 217.000 voordelig).

8.14.1.10 Rechtmatigheid Equalit

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rechtmatigheid		Acceptabel		Niet-acceptabel	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Equalit	-2.295	180	-2.295	180	-	-

Het voordeel op de lasten is veroorzaakt door lagere personele lasten (€ 2.033.000 voordelig) en lagere kapitaallasten (€ 115.000 voordelig), inhuur van extern personeel (€ 700.000 nadelig), lagere kosten voor consultancy (€ 600.000 voordelig) en afschalen van het datacentrum (€ 200.000 voordelig). De baten zijn lager vanwege enerzijds een gegeven korting op de securitykosten (€ 500.000 nadelig) en anderzijds door hogere aantallen inwoners/devices/gebruikers (€ 40.000 voordelig).

8.14.1.11 Rechtmatigheid vennootschapsbelasting

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rechtmatigheid		Acceptabel		Niet-acceptabel	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Vennootschapsbelasting	185	-	185	-	-	-

De lasten betreffen de voorlopige aanslag voor 2024.

8.14.1.12 Rechtmatigheid Mutaties reserves

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rechtmatigheid		Acceptabel		Niet-acceptabel	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Mutaties reserves	11.743	-13.794	11.743	-13.794	-	-

In de reserves is € 11,7 miljoen meer gestort en € 13,8 miljoen meer onttrokken. Dit betreft uitvoering van vastgesteld beleid en college- en raadsbesluiten.

8.14.2 Begrotingsrechtmatigheid investeringen

Naast de begrotingsrechtmatigheid op de programma's besteden wij in deze paragraaf ook aandacht aan de beoordeling van investeringen bij de jaarrekening. In paragraaf 8.13 Investeringsplan 2024 zijn de investeringen en de uitvoering van het investeringsplan 2024 toegelicht. In de 2e con- cernrapportage 2024 is ook gerapporteerd over de investeringskredieten.

Zoals aangegeven in de paragraaf 8.13 Investeringsplan 2024 was er gedurende het jaar 2024 afgerond € 40,9 miljoen beschikbaar voor de uitvoering van kredieten. Voor een bedrag van € 17,9 miljoen zijn er werkelijke lasten en baten geboekt op deze kredieten en € 6,4 miljoen dekking ten laste van de reserves. Het resultaat van de afgesloten kredieten bedraagt € 374.000 voordelig. Hierna resteert voor een totaalbedrag van afgerond € 29,2 miljoen aan restant kredieten per 31 december 2024.

Voor de begrotingsrechtmatigheid is het belangrijk om per beleidsterrein te onderbouwen of en zo ja waarom er overschrijdingen zijn geweest.

Bedragen x € 1.000

Beleidssterrein	Restant per 31-12-2023	Gevoteerd	Beschikbaar in 2024	Realisatie	Restant per 31-12-2024
Openbare ruimte	8.726	3.611	12.337	3.019	9.318
Sport	209	8.286	8.495	796	7.699
Afvalverwijdering	514	560	1.074	556	518
Riolering	4.128	2.134	6.262	1.945	4.317
Informatisering	283	79	362	85	277
Accommodatiebeheer	612	4.356	4.968	767	4.201
IHP	1.763	1.323	3.086	1.165	1.921
Incidenteel	1.058	329	1.387	458	929
Tractiemiddelen	1.153	1.774	2.927	2.595	332
Totaal	18.446	22.452	40.898	11.386	29.512

Het totaal van de restant kredieten per 31 december 2024 laat een onderschrijding zien van € 29,7 miljoen. Er zijn geen overschrijdingen per beleidsterrein.

8.15 Balans per 31 december

	31-12-2024	31-12-2023
Kosten onderzoek en ontwikkeling	5.138	4.524
Bijdrage aan activa in eigendom derden	445	470
<i>Immateriële vaste activa</i>	<i>5.583</i>	<i>4.994</i>
Investerings met economisch nut	125.595	126.842
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	54.862	52.196
Investerings met maatschappelijk nut	38.991	36.319
<i>Materiële vaste activa</i>	<i>219.448</i>	<i>215.357</i>
Kapitaalverstrekkingen, deelnemingen	3.564	3.454
Verstrekte langlopende geldleningen	4.811	5.094
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	-	-
Overige langlopende geldleningen	9.356	8.643
<i>Financiële vaste activa</i>	<i>17.731</i>	<i>17.191</i>
Vaste activa	242.762	237.542
Gereed product en handelsgoederen	5	2
Bouwgronden, in exploitatie genomen	11.975	13.245
Onderhanden werk (investerings)	-	778
<i>Voorraden</i>	<i>11.980</i>	<i>14.025</i>
Debiteuren publiekrechtelijke lichamen	202	272
Debiteuren privaatrechtelijk	5.718	5.689
Rekening-courantverhoudingen	6.762	6.902
Banksaldi (schatkistbankieren)	16.500	17.385
Overige vorderingen	15	11
<i>Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar</i>	<i>29.197</i>	<i>30.259</i>
Kas- en banksaldi	1.356	3.204
Kruisposten	34	117
<i>Liquide middelen</i>	<i>1.390</i>	<i>3.321</i>
Vooruitbetaald Rijk	190	345
Vooruitbetaald overige overheden	22	0
Vooruitbetaalde bedragen overige	7.971	4.449
Nog te ontvangen Rijk	10.835	9.333
Nog te ontvangen overige overheden	546	801
Nog te ontvangen overige	6.630	5.560
<i>Overlopende activa</i>	<i>26.194</i>	<i>20.488</i>
Vlottende activa	68.761	68.093
Totaal activa	311.523	305.635
Negatief fiscaal resultaat grondexploitatie	459	

Algemene reserve	17.183	17.183
Vrije reserve	22.141	21.244
Algemene reserve grondexploitatie	13.908	13.870
Reserve mobiliteitsfonds	22.474	20.637
Overige bestemmingsreserves	105.627	96.934
Gerealiseerd resultaat	7.492	10.509
<i>Eigen vermogen</i>	<i>188.825</i>	<i>180.377</i>
Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen	9.834	7.226
Voorzieningen middelen derden	4.386	2.460
<i>Voorzieningen</i>	<i>14.220</i>	<i>9.686</i>
Onderhandse geldleningen	63.811	72.094
<i>Vaste schulden</i>	<i>63.811</i>	<i>72.094</i>
Vaste passiva	266.856	262.157
Crediteuren	12.944	11.546
Overige kortlopende schulden	251	43
<i>Vlottende schulden</i>	<i>13.195</i>	<i>11.589</i>
Vooruit ontvangen Rijk	19.373	16.195
Vooruit ontvangen overige overheden	63	137
Vooruit ontvangen overig	405	303
Nog te betalen Rijk	689	1.082
Nog te betalen overige overheden	2.114	5.545
Overige overlopende passiva	8.828	8.627
<i>Overlopende passiva</i>	<i>31.472</i>	<i>31.889</i>
Vlottende passiva	44.667	43.478
Totaal passiva	311.523	305.635
Gewaarborgde geldleningen buiten balans	474.867	562.944

8.16 Toelichting op de balans per 31 december

8.16.1 Vaste activa

8.16.1.1 Immateriële vaste activa

Immateriële activa zijn kapitaaluitgaven waar geen bezittingen tegenover staan. Er wordt onderscheid gemaakt in kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen inclusief disagio, kosten voor onderzoek en ontwikkeling en bijdrage van activa in eigendom van derden. De immateriële vaste activa worden in onderstaand overzicht weergegeven.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Kosten onderzoek en ontwikkeling	5.138	4.524
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	445	470
Totaal	5.583	4.994

Het verloop van de kosten onderzoek en ontwikkeling is weergegeven in de onderstaande tabel.

Omschrijving	Rekening 2024
Vorbereidingskrediet nieuwbouw stadhuis	652.000
Opgave strategische woningbouw	552.000
Vorbereiding vernieuwbouw sporthal Arkendonk	278.000
Uitwerking visie toekomst Arkendonk	47.000
Projectplan implementatie omgevingswet	73.000
Versterken investeringskracht binnenstad	65.000
Locatiestudie nieuwbouwplannen Hanze College	56.000
Vorbereiding verplaatsen voetbalvereniging Irene	87.000
Plan van aanpak aandacht groepen	62.000
Inventarisatie, inspectie en advies verkeersborden	29.000
Plan en ontwikkelingskosten woningbouwstrategie Den Hout	20.000
Organisatie ontwikkeling	25.000

De investeringen voor onderzoek en ontwikkeling voor 2024 bedragen € 1.973.000. Belangrijke investeringen zijn:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Boekwaarde 1 januari	4.524	3.664
Investeringskosten	1.973	2.516

Voor de ontwikkeling visie Arendshof -Transitie centrum is er €83.000 ontvangen van de provincie conform de intentieovereenkomst transformatie Arendshof.

Er is € 11.000 ontvangen van Centraal Orgaan opvang asielzoekers voor plan van aanpak aandacht groepen voor gemaakte voorlichtingskosten. Tevens heeft een interne doorberekening plaatsgevonden van € 33.000 vanuit de bommenregeling Algemene uitkering ten gunste plan en ontwikkelingskosten woningbouwstrategie Den Hout. Voor projectplan implementatie omgevingswet heeft een externe doorberekening plaatsgevonden van € 9.000.

Het verloop van de bijdrage aan activa in eigendom derden is weergegeven in de onderstaande tabel.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Boekwaarde 1 januari	470	537
Investeringskosten	49	0
Afschrijvingen	-60	-54
Afschrijvingen te laste van reserves	-14	-13
Boekwaarde 31 december	445	470

De investeringen voor bijdrage aan activa in eigendom van derden bedragen € 49.000 zijn:

- bijdrage aan Prorail spoorwegovergang Dorst. Deze gemeentelijke bijdrage wordt gefinancierd vanuit de reserve infrastructurele werken.
- Noodzakelijk verbouwing en aanpassing van de tijdelijke huisvesting activiteitencentrum de Bunthoef.

8.16.1.2 Materiële vaste activa

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Investeringskosten met economisch nut	125.595	126.842
Investeringskosten met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	54.862	52.196
Investeringskosten met maatschappelijk nut	38.991	36.319
Totaal	219.448	215.357

Het verloop van de materiële vaste activa is weergegeven in de onderstaande tabel.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekw. 31-12-'23	Investe- ringen	Desin- vestering	Afschrij- vingen	Ten laste reserves	Bijdrage derden	Boekw. 31-12-'24
Gronden en terreinen	19.998	176	-111	-	-	-25	20.038
Bedrijfsgebouwen	83.095	3.685	-23	-2.767	-1.183	-134	82.673
Grond- weg- en water- bouw	8.174	902	-	-236	-342	-	8.498
Vervoersmiddelen	307	137	-	-112	-	-	332
Machines, apparaten en installaties	12.293	1.987	-	-2.906	-232	-36	11.106
Overige materiële vaste	2.975	571	-	-495	-103	-	2.948
Subtotaal investeringen met economisch nut	126.842	7.458	-134	-6.516	-1.860	-195	125.595
Bedrijfsgebouwen	48	-	-	-6	-	-	42
Grond- weg- en water- bouw	48.427	1.769	-	-1.490	-2	-	48.704
Vervoersmiddelen	509	1.994	-	-102	-	-	2.401
Machines, apparaten en installaties	2.089	437	-	-312	-	-	2.214
Overige materiële vaste	1.123	516	-	-138	-	-	1.501
Subtotaal investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een hef- fing kan worden gehe- ven	52.196	4.716	-	-2.048	-2	-	54.862
Gronden en terreinen	815	540	-	-	-	-137	1.218
Grond- weg en water- bouw	31.189	5.411	-	-1.980	-200	-1.014	33.406
Machines, apparaten en installaties	4.299	472	-	-420	-	-	4.351
Overige materiële vaste activa	16	1	-	-1	-	-	16
Subtotaal investeringen met maatschappelijk nut	36.319	6.424	-	-2.401	-200	-1.151	38.991
Totaal materiële vaste activa	215.357	18.598	-134	-10.965	-2.062	-1.346	219.448

Gronden en terreinen (economisch nut)

In 2024 heeft de aankoop van grond plaatsgevonden van Leijsenhoek 119 voor € 56.000.

Sloopkosten van varkensbedrijf ter Horst € 119.000. Er heeft een interne doorberekening plaatsgevonden ten gunste van dit krediet inzake bommenregeling vanuit de Algemene uitke-
ring van € 9.000.

Er is inzake varkensbedrijf Akkerweg 9 Dorst € 110.000 gedesinvesteerd en met betrekking tot de sloop van varkensbedrijf Ter Horst Oosteind € 1.000. Hiertegenover staat een dekking uit de vrije reserve.

Voor de aankoop van Akkerweg Dorst is een bijdrage ontvangen van €17.000 voor de woning-
bouwlocatie.

De waarde van de erfpachtgronden (€ 2.098.000) behoren ook tot de materiële vaste activa en zijn tevens zichtbaar onder gronden en terreinen met economisch nut. Er is sprake van een voortdurende erfpacht.

Grond bestemd voor concrete gebiedsontwikkeling op termijn door de gemeente zijn de zoge-
naamde "warme gronden" (notitie grondbeleid). In 2024 zijn er geen warme gronden.

Bedrijfsgebouwen (economisch nut)

Er is in 2024 voor € 3.685.000 geïnvesteerd in (bedrijfs)gebouwen. De belangrijkste investerin-
gen zijn onder andere:

Omschrijving	Rekening 2024
Uitbreiding Montessorischool	477.000
Vorbereidingskrediet school de Ontdekking	375.000
Sporthal Arkendonk vernieuwbouw	1.047.000
Sloop inzake vernieuwbouw sporthal Arkendonk	23.000
Sporthal Arkendonk horeca-vernieuwbouw	40.000
Renovatie productiehuis Pannenhoeft	1.061.000
Herstel buitengevels Zandheuvel 51	109.000
Duurzaamheidsmaatregelen buurthuis de Klip	150.000
Realisatie nieuw activiteitencentrum de Bunthoef	158.000
Aankoop pand Leijsenhoek 119	185.000
Vervanging cv ketels brandweerkazerne Vaartweg	27.000

Er is een bedrag aan inkomsten van € 134.000 voor sporthal Arkendonk vernieuwbouw. Het
betreft hier ontvangen gelden van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) subsidie-
regeling duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA).

Een deel van sporthal Arkendonk is gesloopt. Hierdoor heeft een desinvestering plaatsgevon-
den van € 23.000

Grond-, weg en waterbouw (economisch nut)

Het totaal aan investeringen in deze activasoort bedraagt € 2.671.000. Dit zijn deels ook investeringen, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (€ 1.769.000), zoals rioolwerkzaamheden. De belangrijkste investeringen hiervoor zijn onder andere:

Omschrijving	Rekening 2024
Rioolrenovaties, -vervanging,	1.348.000
Rioolrelingen	261.000
Rioolcalamiteit slotjesveld-keiweg	160.000
Oplaainfrastructuur gemeentewerf	193.000
Toplaagrenovatie kunstgras sportpark de contreie	336.000
Realisatie nieuwe sportaccommodatie voetbalvereniging irene'58	180.000

Vervoersmiddelen (economisch nut)

Er is voor € 2.131.000 geïnvesteerd, waaronder voor € 1.994.000 investeringen, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Het betreft hier de aanschaf van vier elektrische huisvuilwagens (€ 1.905.000) en elektrische straatreinigingsvoertuigen (€ 42.000) en een bakwagen (€ 47.000).

Ook zijn er drie elektrische bestelbussen voor stadsbeheer en sport aangeschaft € 137.000.

Machines, apparaten en installaties (economisch nut)

Het totaal aan investeringen in deze categorie bedraagt € 2.424.000, waarvan € 437.000 investeringen, waarvoor ter bestrijding van de kosten heffing kan worden geheven. De belangrijkste investeringen zijn:

Omschrijving	Rekening 2024
Ssc/equalit	1.348.000
ICT investeringsprogramma	85.000
Doorontwikkeling gemeentelijke dienstverlening-website	41.000
Vervanging personeelsinformatiesysteem	111.000
Vervanging airco installatie gemeentewerf	35.000
Vervanging klepelmaaier	49.000
Cameratoezicht binnenstad	72.000
Duurzame LED-verlichting P-garage Basiliek	122.000
Slimme stroomkasten markt en basiliekstraat	107.000
Vervanging drie bestelbussen inclusief hydraulische opbouw	44.000
Aanschaf perscontainer milieustraat	33.000
Twee elektrische straatreinigingsvoertuigen	150.000
Pompen, gemalen en meetinstallaties	186.000

Overige materiële vaste activa (economisch nut)

Het totaal aan investeringen in deze categorie bedraagt € 1.087.000, waarvan € 516.000 een investeringen, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Belangrijke investeringen zijn onder andere:

Omschrijving	Rekening 2024
Doorontwikkeling informatiebeheer	65.000
Eerste inrichting _stichting islamitisch primair onderwijs (SIPO)- IBS Aboe Ayoeb	240.000
Renovatie hekwerk warandegebied Bredaseweg	48.000
Vervangen valbeveiliging scheidingswand sporthal Oosterheide	32.000
Speeltoestellen en programma spelen	130.000
Bewonersinitiatieven – ontmoetingsplekken	45.000
Perscontainers milieustraat	54.000
GFE-cocons en ondergrondse .container papier en karton hooggebouw	170.000
Textielcontainers en textielkarren	119.000
Vervanging drie containers en zes deksels milieustraat	84.000
Sputkar	68.000
Multifaster koppelingen en veiligheidssluitingen	21.000

Gronden en terreinen (maatschappelijk nut)

In 2024 heeft een investering plaatsgevonden van € 540.000. Dit betreft respectievelijk: compensatiegronden Natuurnetwerk Brabant (€ 325.000); aankoop gronden voor N629 (215.000).

Er zijn inkomsten ontvangen voor grondaankoop Ecologische Verbindingszone (EVZ) Con-treie-Zuid. Het betreft hier een bijdrage bomencompensatie Zwaaiom van grondexploitatie-maatschappij Eiland Zwaaiom C.V. (€67.000) en een interne doorberekening conform ZN365821 voor vergoeding grondaankoop bomencompensatie (€ 70.000).

Grond-, weg en waterbouw (maatschappelijk nut)

Er is in 2024 voor € 5.411.000 geïnvesteerd in grond- weg- en waterbouw. Belangrijke investeringen zijn onder andere voor:

Omschrijving	Rekening 2024
Burgemeester Holtropaan reconstructie weg	1.644.000
Uitwerking tunnelbak Bovensteweg	557.000
Herinrichting hoogstraat	218.000
Oud-West-Noord Prio-buurt	164.000
Wilhelminakanaal Noord reconstructie rijbaan	65.000
Verbeteren kwaliteit Statendamweg en aanpassing composteerinrichting De Hil-len-project A27	38.000
Reconstructie Burgemeester van Oerslaan	21.000
Vorbereidingskrediet N282 rijksweg Dorst en verbindingsweg N282 Dorst Oost	30.000
Natuurkundige buurt schoolomgeving en vier woonstraten	48.000

Omschrijving	Rekening 2024
Bewonerswensen, bewonersinitiatieven, ontmoetingsplekken	112.000
Reconstructie Provinciale weg bovengrondse infra	114.000
Aanleg snelfietsroute F629 Oosterhout-Dongen-Tilburg	649.000
Renovatie Oud-West-Noord Willem van Oranjestraat	255.000
Reconstructie berendonk-wolvendonk	319.000
Weststad I & II maatregelen verbeteren en onderhoud	202.000
Beneluxweg snelheids-remmende maatregelen	136.000
Voetgangersvoorzieningen spoorwegovergang Dorst	40.000
Europaweg Oost asfalt vervangen	218.000
Kwaliteitsverbetering binnestad vergroening	31.000
Programma groenreconstructies	454.000
Programma voetpaden	36.000
Evz contreie-zuid	52.000

Voor aanpassen composteerinrichting De Hillen worden rijksmiddelen ingezet ter hoogte van de uitgaven (€38.000) voor de verbindingsweg naar Raamsdonksveer (doortrekking Statendamweg) en verbeteren kwaliteit statendamweg project A27.

Bij de herinrichting Koningsdijk is er een bedrag aan inkomsten. Het betreft hier interne doorberekeningen van in totaal € 425.000 (vanuit Krediet Renovatie Oud-West Noord € 155.000 en € 270.000 conform ZN334446 een bijdrage vanuit de grondexploitatie).

Voor de aanleg snelfietsroute F629 Oosterhout-Dongen-Tilburg is er een bijdrage voor de inrichting kanaalzone (€ 200.000) conform ZN1023848 vanuit grondexploitatie Slotjes-Midden. Van het rijk zijn middelen ingezet voor het verbreden van het fietspad in het kader van de regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen (€ 185.000). En een interne doorberekening zijnde een bijdrage bomencompensatie (€ 65.000).

Er heeft een interne doorberekening plaatsgevonden binnen het Jaarplan Openbare Ruimte reconstructie groen van € 76.000.

Er heeft een externe doorberekening plaatgevonden inzake Oud-West-Noord Prio-buurtten van € 8.000

Vanuit ZonMw is er subsidie ontvangen voor skatepark Oosterhout Lukwelpark (€ 16.000)

Machines, apparaten en installaties (maatschappelijk nut)

De belangrijkste investeringen in 2024 zijn voor programma openbare verlichting uit het Jaarplan Openbare Ruimte (JOR2022-2024) en bedragen € 472.000.

8.16.1.3 Financiële vaste activa

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de financiële vaste activa. Dit zijn de activa die een financiële waarde of bezit vertegenwoordigen. In de balans wordt de financiële vaste activa onderscheiden in kapitaalverstrekkingen en leningen met een looptijd langer dan 1 jaar.

Bedragen x 1.000

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Kapitaalverstrekkingen, deelnemingen	3.564	3.454
Verstekte langlopende geldleningen aan woningcorporatie Thuisvester	4.811	5.094
Overige langlopende geldleningen	9.356	8.643
Totaal	17.731	17.191

Kapitaalverstrekkingen, deelnemingen

De kapitaalverstrekkingen door de gemeente bestaan uit onderstaande deelnemingen.

Bedragen x 1.000

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Aandelenkapitaal REWIN	9	9
Aandelenkapitaal in verband met fusie Brabant water	238	238
Aandelenkapitaal BNG	88	88
Waardering participaties APPA fonds	3.229	3.119
Totaal	3.564	3.454

De waardering van de op naam geregistreerde participaties Algemeen Pensioenwet Politieke Ambtsdragers is in 2020 geactiveerd en de stand per 31-12-2024 bedraagt € 2.667.000.

De afkoopwaarden van pensioenpolissen voor oud wethouders uitgezet bij een verzekeringsmaatschappij zijn met ingang van boekjaar 2023 geactiveerd en stand per 31-12-2024 is € 562.000. De tegenboeking is verantwoord als baat in de exploitatie.

Tegenover de activering staat een voorziening van deze waardering participaties Algemeen Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA-fonds).

Verstekte langlopende geldleningen

De verstekte langlopende geldleningen kunnen worden onderverdeeld in.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Stand 31-12-2023	Verstrek- king	Aflossing	Stand 31-12-2024
Woningbouwcorporaties	5.094	-	-283	4.811

Overige langlopende geldleningen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Stand 31-12-2023	Verstrek- king	Aflossing	Stand 31-12-2024
Startersleningen en duurzaamheidsleningen	8.643	1.586	-873	9.356

8.16.2 Vlottende activa

8.16.2.1 Voorraden

Bedragen x 1.000

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Gereed product en handelsgoederen	5	2
Grondexploitatie, in exploitatie genomen gronden	11.975	13.245
Onderhanden werk (investerings)	0	778
Totaal	11.980	14.025

Gereed product en handelsgoederen

Deze bestaan uit de voorraden eigen verklaringen.

Verloop grondexploitatie, in exploitatie genomen gronden

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boek- waarde 31- 12-2023	Investerin- gen/Kosten	Desinveste- ring/Op- brengsten	Overheve- lingen	Boekwaarde 31-12-2024
Everdenberg-Oost	12.140	240	-	-	12.380
Industrieterreinen	12.140	240	-	-	12.380
Plan Santrijgebied	-455	195	-	260	-
Plan Arendsplein	910	295	-	-1.205	-
Gronden Slotjes-Midden	-	485	-	-485	-
Plan Bloemenhof (vm Bunt- hoef)	-	260	-1.745	70	-1.415
Plan Zwaaiikom	-	1.285	-1.235	-50	-
Plan Ruiterspoor	-	95	-	-	95
Plan de Contreie	650	541	-276	-	915
Woningbouwplannen	1.105	3.156	-3.256	-1.410	-405
Totaal	13.245	3.396	-3.256	-1.410	11.975

De boekwaarde voor de in exploitatie genomen bouwgronden is met € 1.270.000 afgenomen.

De afname in 2024 van circa € 1.27 miljoen is met name veroorzaakt door de verkopen voor ruim 2 miljoen binnen de projecten Bloemenhof en de Contreie, en opbrengsten met name binnen het project Zwaaiikom als onderdeel van de overeengekomen exploitatie bijdragen. Daarnaast dient de boekwaarde van projecten waar een voorziening voor is getroffen aangevuld te worden tot nul, hetgeen in 2024 heeft geleid tot mutatie van ruim € 2,5 miljoen.

Daarnaast zijn binnen alle projecten de jaarlijkse kostenposten, zoals kosten bouw- en woonrijp maken, kapitaallasten, plankosten en administratie- en beheerkosten.

Van zowel de kosten als de baten wordt in de paragraaf grondbeleid een toelichting gegeven en daarnaast is er per project een overzicht opgenomen van de mutatie over 2024.

Het restant van de voorziening dat niet kan worden gesaldeerd, dient aan de passiefzijde van de balans onder de voorzieningen te worden gepresenteerd. De stand van de voorzieningen per 31-12-2024 is € 4,55 miljoen, en zoals in de paragraaf grondbeleid beschreven, is dit voor de projecten Zwaaiikom, Slotjes Midden en Arendsplein. Deze werkwijze is voorgeschreven volgens de regels uit het BBV.

In het kader van risicomanagement worden door middel van het uitvoeren van actualisaties van de grondexploitaties en zo nodig het opstellen van verschillende scenario's (daling grondprijzen, stijging van rente en kosten en een langere uitgifteperiode) de bestaande risico's zoveel mogelijk in kaart gebracht, zodat hierop tijdig kan worden geanticipeerd. In het meerjaren perspectief grondexploitaties (MPG) is -gezien de grote kostenstijgingen voor de aanleg van infrastructuur- al melding gemaakt van het feit dat er mogelijk een hogere post voorzieningen diende te worden getroffen. Voor dit jaar zijn de voorzieningen opgehoogd voor de projecten Zwaaiikom en Slotjes Midden, terwijl de voorziening voor Arendsplein verlaagd is. Deze mutaties zijn gebaseerd op de toegepaste POC methode (percentage of completion, zoals in de BBV voorschriften opgenomen).

Door aangescherpte voorschriften van de commissie BBV dient jaarlijks voor ieder project op basis van het POC-principe (percentage of completion) bepaald te worden of winstneming verantwoord is, en dan moet deze winst ook feitelijk zo genomen worden. Dit heeft in 2024 geleid tot één winstneming van € 70.000. In de paragraaf grondbeleid zijn bovenstaande mutaties in de boekwaarde ook toegelicht.

8.16.2.2 Uitzettingen met een looptijd van < 1 jaar

Specificatie van de vorderingen en de uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar.

Bedragen x 1.000

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	202	272
Debiteuren privaatrechtelijke lichamen	7.208	7.234
Voorziening dubieuze debiteuren	-162	-111
Voorziening dubieuze debiteuren belastingen	-359	-391
Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	-969	-1.043
Rekening-courantverhoudingen	6.762	6.902
Banksaldi (schatkistbankieren en kasgeldleningen)	16.500	17.385
Overige vorderingen	15	11
Totaal	29.197	30.259

Voor de privaatrechtelijke vorderingen is een voorziening ingesteld. Oninbare posten worden ten laste van deze voorziening geboekt. Met betrekking tot de belastingdebiteuren is een voorziening dubieuze debiteuren gevormd. Voor debiteuren sociale zaken is in het kader van de Wet Werk en Bijstand (WWB) een afzonderlijke voorziening gevormd voor de vorderingen die naar verwachting niet zullen worden geïnd.

Rekening-courantverhoudingen

Onder de verstrekte langlopende geldleningen zijn ook opgenomen de vorderingen op particulieren voor verstrekte startersleningen voor woningbouw. De gemeente verstrekt hiervoor bijdragen uit het stimuleringsfonds volkshuisvesting. Het onderdeel tegoed rekening-courant hieromtrent (€ 3.985.000) is opgenomen onder de Rekening-courantverhoudingen.

Liquide middelen

De gemeente Oosterhout heeft een kredietfaciliteit van € 2,5 miljoen bij de BNG bank. Hiervan wordt ultimo 2024 geen gebruik gemaakt.

8.16.3 Verliescompensatie vennootschapsbelasting

Gemeenten zijn verplicht om Vennootschapsbelasting te betalen als zij een fiscale onderneming hebben en fiscaal gezien winst maken. Conform het BBV dient de gemeente, indien er recht is op verliescompensatie, deze aan de actiefzijde van de balans, buiten de balanstelling op te nemen. Per 1 januari 2023 is op basis van de definitieve aanslag 2022 de verliescompensatie € 459.270.

8.16.4 Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de reserves en het exploitatiesaldo.

Bedragen x 1.000

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Algemene reserves	39.324	38.427
Algemene reserve grondexploitatie	13.908	34.507
Bestemmingsreserves	128.101	96.934
Reserves	181.333	169.868
Gerealiseerd resultaat	7.492	10.509
Totaal	188.825	180.377

Het verloop van de reserves is weergegeven in de onderstaande tabel.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Stand 31-12-2023	Resultaat	Rente	Storting	Onttrekking	Stand 31-12-2024
Algemene reserves	38.427	1.155	-	7.500	-7.758	39.324
Reserve grondexploitatie	13.870	-	-	3.825	-3.787	13.908
Reserve mobiliteitsfonds	20.637	3.779	-	204	-2.146	22.474
Bestemmingsreserves	96.934	5.574	1.055	8.188	-6.124	105.627
Totaal	169.868	10.508	1.055	19.717	-19.815	181.333

De rentebijdrage op de reserve investeringsprojecten bedraagt 2,1% omdat ten laste van deze reserve kapitaallasten worden gedekt die eveneens tegen 2,1 % zijn berekend. In 2024 is € 1.055.000 aan rente bijgeschreven.

8.16.4.1 Algemene reserves

Bedragen x 1.000

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Algemene reserve	17.183	17.183
Vrije reserve	22.141	21.244
Totaal	39.324	38.427

Algemene reserve

De algemene reserve heeft een bufferfunctie en kan worden ingezet bij financiële tegenvallers, voor het tijdelijk opvangen van eventuele rekeningtekorten.

Vrije reserve

De vrije reserve heeft een bestedingsfunctie en wordt voornamelijk ingezet voor omvangrijke investeringen. De periode van uitvoering is afhankelijk van bestuurlijke prioritering. De vrije reserve is in 2024 per saldo vermeerderd t € 897.000. Het verloop van de vrije reserve wordt in een paragraaf X nader toegelicht.

8.16.4.2 Algemene reserve grondexploitatie

Bedragen x 1.000

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Algemene reserve grondexploitatie	13.908	13.870
Reserve infrastructurele werken->wordt reserve mobiliteitsfonds (onder bestemmingsreserves)	-	20.637
Totaal	13.908	34.507

Algemene reserve grondexploitatie

De algemene reserve grondexploitatie is vooral bedoeld voor het opvangen van conjunctuurswisseling, waardoor stagnatie in de omzet kan ontstaan. Aanspraken op deze reserve geschieden als sprake is van een verwacht verlies. Daarnaast worden planschadeclaims uit reeds afgesloten grondexploitaties ten laste van deze reserve gebracht.

Van de vrije reserve is € 1.900.000 overgeheveld naar de algemene reserve grondexploitatie (ARG) gelabeld aan Arendsplein en is hierdoor ten gunste van de ARG reserve gebracht. Ook voor Slotjes-midden heeft er eenzelfde overheveling plaatsgevonden van de vrije reserve voor een bedrag van € 1.325.000 naar de ARG reserve.

Voor grondexploitatie Arendplein is vervolgens € 1.900.000 ten laste gebracht van de ARG en ten gunste van de voorziening Arendplein en er heeft een onttrekking plaatsgevonden ten laste van de ARG en gunste van de voorziening Slotjes-Midden van € 1.325.000.

Er is € 55.000 ten laste van de ARG reserve en ten gunste van voorziening Zwaaihoek gebracht.

Er heeft een storting plaatsgevonden inzake winstneming Santrijnhof € 260.000 en winstneming Bloemenhof € 70.000.

Tevens heeft er een storting plaatsgevonden ten gunste van de ARG-reserve en ten laste van de voorziening Arendplein van € 217.000.

Per saldo is deze reserve toegenomen met € 3.800.000

8.16.4.3 Reserve mobiliteitsfonds

De gemeenteraad heeft in de vergadering van september 2022 besloten om de reserve infrastructurele werken in te zetten als mobiliteitsfonds voor de uitvoering van de uitvoeringsagenda Mobiliteitsvisie 2022-2027.

In de nota reserves en voorzieningen 2024 is besloten de reserve mobiliteitsfonds op te nemen onder de bestemmingsreserves (ZN1053891).

- vanuit resultaatbestemming is er € 3.779.000 gestort in deze reserve (conform ZN.1046923);
- onttrekkingen van in totaal € 9.000 ter dekking van de kapitaallasten van bijdrage Prorail Dorst (7210073);
- overheveling naar de reserve investeringsprojecten ter hoogte van de investeringen 2024 zoals reconstructie Burgemeester Holtropaan, herinrichting Hoogstraat, provinciale weg infra werkzaamheden, Beneluxweg snelheidsmaatregelen, snelfietsroute SFR62 en grond aankoop en sloop Leijzenhoek 119.

Per saldo is deze reserve toegenomen met € 1.837.000

8.16.4.4 Overige bestemmingsreserves

Bedragen x 1.000

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Reserve investeringsprojecten	53.480	50.212
Reserve Sociaal Domein	185	185
Reserve SSC/ICT samenwerking	9.644	8.247
Reserve Groenfonds	1.131	1.128
Reserve toerisme fonds	986	753
Reserve ontwikkelreserve bedrijfsvoering	174	199
Reserve Vitaliteitsregeling	29	50
Reserve Aandachts-groepen	2.715	2.765
Reserve Stadhuis	19.970	20.095
Reserve Intergraal Huisvestingsplan Onderwijs	17.080	13.300
Reserve ruimtelijke ontwikkeling	195	-
Reserve APPA fonds	38	-
Totaal	105.627	96.934

De bestemmingsreserves zijn in 2024 per saldo met € 8.693.000 toegenomen. De belangrijkste mutaties worden hieronder toegelicht.

Reserve investeringsprojecten

De reserve investeringsprojecten heeft tot doel de dekking van de kapitaallasten van investeringen met een economisch nut. Deze investeringen worden ten laste van reserves gebracht. Voor de (toekomstige) kapitaallasten in verband met investeringsuitgaven worden gelden aan

de reserve toegevoegd. In 2024 is € 5.570.000 toegevoegd aan deze reserve vanuit andere reserves (vanuit de vrije reserve € 2.858.000; reserve mobiliteitsfonds € 2.138.000, reserve stadhuis € 574.000).

Tevens is € 1.055.000 rente toegevoegd aan deze reserve.

Er is € 3.357.000 onttrokken en ten gunste van de exploitatie gekomen ter dekking van kapitaallasten diverse investeringen.

Per saldo is deze reserve met € 3.268.000 toegenomen.

In de afzonderlijke programma's worden de investeringen toegelicht onder "specificatie mutatie reserves".

Reserve Sociaal Domein

Dit betreft een risicoreserve om eventuele financiële risico's rondom de invoering van de drie transities in het sociaal domein op te kunnen vangen. In 2024 heeft er geen mutatie plaatsgevonden.

Reserve SSC/ICT-samenwerking

Deze reserve is voor ICT-samenwerking gemeenten binnen het Shared Service Center (SSC). Voor deze activiteiten ontvangt de gemeente Oosterhout inkomsten van andere gemeenten, waarin schommelingen tussen de te verwachten kosten en de werkelijke kosten optreden. Het bestemmingsresultaat van het SSC wordt jaarlijks toegevoegd/onttrokken aan deze reserve. In 2024 is de reserve vermeerderd met € 1.397.000, zijnde het positieve resultaat van Equalit over 2024.

Reserve Groenfonds

Het groenfonds moet erin voorzien dat, een deel van de middelen die beschikbaar komen bij stedelijke ontwikkelingen, aangewend kunnen worden voor projecten die gericht zijn op een kwaliteitsverbetering in het buitengebied. Dit voor zowel ontwikkelingen op gemeentegrond als op eigendommen derden.

Er heeft een storting plaatsgevonden van € 3.000 door bijdrage RO anterieure overeenkomsten ten behoeve van N629 (conform BI.0170522). Er zijn in 2024 geen onttrekkingen.

Reserve toerismefonds

De doelstellingen van het toeristisch fonds zijn:

- stimulering van het aantal toeristen en recreanten;
- stimulering van een verlenging van de verblijfsduur; zowel voor de dag- als verblijfstoeristen;
- het vergroten van de bestedingen van de bezoekers. Middels raadsnota BI.0160471 (2e concernrapportage 2016) ingesteld.

Deze is gelabeld als gesloten systeem, wat inhoudt dat het college gedurende het boekjaar in deze reserve mag muteren. Dit mede gebaseerd op de raadsnota over het toeristisch fonds.

In 2024 is er € 421.000 toegevoegd ten laste van de exploitatie en € 188.000 onttrokken ten gunste van de exploitatie.

Ontwikkelreserve bedrijfsvoering

Deze reserve is gevormd conform bestemming van resultaat 2016. De laatste jaren zijn, vanuit bedrijfsvoering overwegingen, steeds nieuwe projecten opgestart, zoals bijvoorbeeld Zaakgericht werken, Gegevensmanagement, Business Intelligenge, Privacy beheer van gegevens en Autorisatiebeheer. Onze organisatie moet inspelen op en voldoen aan landelijke regelgeving. Voor een project wordt vaak nog wel geld vrijgemaakt, voor implementatie ligt dat anders. Deze reserve is bedoeld voor het oplossen van knelpunten als gevolg van bedrijf brede bedrijfsvoering ontwikkelingen en wordt gevoed vanuit eventueel positief resultaat van PBS gemeente breed. In 2024 is € 25.000 onttrokken aan deze reserve ter dekking van de kosten voor organisatie ontwikkeling.

Reserve Vitaliteitsregeling

De vrijgekomen financiële ruimte (besparing wordt geboekt op overige salariskosten, zijnde kosten verlofkorting vitaliteitsregeling) in de bezetting ten opzichte van de formatie wordt, zoals is afgesproken met de vakbonden en het GO, bestemd voor herbezetting van personeel. Er is in 2024 per saldo € 21.000 onttrokken aan deze reserve.

Reserve Aandachts-groepen

Deze reserve is gevormd vanuit het positieve resultaat opvang Oekraïners over 2022.

Er is € 50.000 onttrokken aan deze reserve ter dekking van de investering plan van aanpak aandachts-groepen.

Reserve Stadhuis

Doelstelling van deze reserve is dekking van een deel van de kosten voor de realisatie van het nieuwe stadhuis. (ZN.1013936).

Ter hoogte van de investering voorbereiding nieuwbouw stadhuis heeft er een overheveling plaatsgevonden naar de reserve investeringsprojecten van € 575.000 in 2024.

Conform PPN 2023 heeft in 2024 een storting plaatsgevonden vanuit exploitatie (onderhoud gebouw stadhuis) naar deze reserve van € 450.000. De lasten voor nieuwe gemeentehuis volgen later, hierdoor vrijval van € 450.000 ten gunste van deze reserve.

Reserve Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

Deze reserve is gevormd vanuit financieringsreserve € 7.800.000 en vanuit de vrije reserve heeft overheveling plaatsgevonden naar deze reserve van € 5.500.000, doordat dit een grote reservering betreft voor de investeringen scholen. (ZN.1013936). Bij bestemming van het resultaat 2023 is € 3.779.000 toegevoegd aan deze reserves ZN.1046923.

Reserve ruimtelijke ordening

ZN1053891 Nota reserves en voorzieningen 2024. Dit is een nieuwe reserve die in het licht van ruimtelijke ontwikkelingen benodigd is. Een bijdrage aan ruimtelijke ontwikkelingen is een financiële vergoeding van ontwikkelaars en particulieren aan de gemeente voor in de omgevingsvisie vastgelegde ruimtelijke ontwikkelingen. Het gaat hierbij om een financiële bijdrage ten bate van ruimtelijke ontwikkelingen elders in de gemeente (op een andere locatie), zoals bijdragen aan natuur, recreatie, waterberging en infrastructuur. Deze reserve kan dus tevens (conform de wens van de raad) ingezet worden voor investeringen in groen in het stedelijk gebied. In de nota kostenverhaal is de mogelijke afdracht opgenomen en de te ontvangen vergoedingen kunnen in de bestemmingsreserve gestort worden.

Er heeft een storting van € 195.000 inzake anterieure overeenkomsten plaatsgevonden.

Reserve APPA fonds

Vanuit rekening resultaat 2023 is deze reserve gevormd (€ 601.000) ZN.1046923 en bestempeld als een 'gesloten' circuit reserve. Er is € 562.000 aan deze reserve onttrokken in 2024.

8.16.5 Voorzieningen

De voorzieningen zijn passiefposten op de balans ter dekking van voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen. De egalisatierekeningen zijn voorzieningen voor de egalisering van aan derden doorberekende tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolrecht. Uitgangspunt is dat de tarieven 100% kostendekkend zijn. Ook kunnen deze egalisatierekeningen worden aangewend voor de matiging van de tarieven.

Gegevens over de voorzieningen zijn in de staat van reserves en voorzieningen in het boek bijlagen opgenomen. Het verloop van de voorzieningen in 2023 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Bedragen x 1.000

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen	9.834	7.226
Voorzieningen middelen derden	4.386	2.460
Totaal	14.220	9.686

8.16.5.1 Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Stand 31-12-2023	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Vrijval	Stand 31-12-2024
Voorziening wachtgeldregeling politieke ambtsdragers	395	-	-234	-	161
Voorziening Regeling Vervroegde Uittreding (RVU)	-	1.554	-337	-	1.217
Voorziening overmatig verlof SSC	212	-74	-22	-	116
Voorziening verlofsparen SSC		167	-	-	167

Omschrijving	Stand 31-12-2023	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Vrijval	Stand 31-12-2024
Voorziening participaties APPA fonds	2.518	656	-81	-	3.093
Voorziening Zwaaiikom	2.050	55	-885	-	1.220
Voorziening bovenwettelijk verlof	301	266	-42	-	525
Voorziening Slotjes Midden	550	1.645	-485	-	1.710
Voorziening grondexploitatie Arendsplein	1.200	1.900	-1.475	-	1.625
Totaal	7.226	6.169	-3.561	-	9.834

Voorziening wachtgeldregeling politieke ambtsdragers

Conform besluit behorende bij de 2e concernrapportage 2018 is deze voorziening gevormd (BI. 0180374). Op basis van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA) en het Besluit sollicitatieplicht APPA voor gewezen politieke ambtsdragers is de gemeente verplicht wachtgeld en re-integratiekosten te betalen. De verwachting is dat wachtgeld betaald moeten worden tot de wettelijke termijn van de wachtgeldverplichting. De kosten voor deze maximale voorziening vanaf 2019 bedragen in totaliteit € 990.000. Hiervoor is in 2018 een voorziening gevormd. Een dergelijke voorziening dient conform de BBV in één keer gevormd te worden voor de gehele periode waarop naar verwachting gebruik gemaakt wordt van de wachtgeldregeling. Per saldo is deze voorziening in 2024 verminderd met € 234.000.

Voorziening Regeling Vervroegde Uittreding (RVU)

Deze voorziening is in 2024 gevormd bij bestemming van het rekening resultaat ZN.1046923. Eerst als een bestemmingsreserve gevormd, maar later is bepaald dat dit een voorziening betreft. Conform BBV-voorschriften. Het gaat om een bekostiging van de RVU-regeling. Er is € 1.645.000 gestort en € 485.000 onttrokken.

Voorziening overmatig verlof en voorziening verlofsparen SSC

In 2020 is deze voorziening gevormd, doordat in 2020 minder verlofuren waren opgenomen ten opzichte van andere jaren. Voor dit overmatige verlof is een voorziening gevormd. In 2023 is een bedrag gestort van € 73.000 met betrekking tot verlofsparen. In 2024 is ook hier een aparte voorziening voor gemaakt. Dit brengt de voorziening overmatig verlof op de stand per 31-12-2024 € 116.000 en voorziening verlofsparen stand per 31-12-2024 € 167.000.

Voorziening participaties APPA fonds

De waardering van de op naam geregistreerde participaties Algemeen Pensioenwet Politieke Ambtsdragers is in 2020 geactiveerd en de stand per 31-12-2024 bedraagt € 3.093.000. Tegenover de activering staat deze voorziening van deze waardering participaties Algemeen Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA-fonds).

Voorziening Zwaaiikom

Wanneer de voorziening groter is dan de boekwaarde van de betreffende bouwgrond, dient het restant van de voorziening dat niet kan worden gesaldeerd, aan de passiefzijde van de balans

onder de voorzieningen te worden gepresenteerd. In 2024 heeft een onttrekking plaatsgevonden van € 885.000 en een storting van € 55.000, hierdoor is de stand per 31-12-2024 € 1.220.000.

Voorziening bovenwettelijk verlof

Conform de richtlijnen BBV is eind 2022 deze voorziening gevormd voor het verlofsparen, wat vanaf de CAO 2022 tot de mogelijkheden behoort. Voor het verlofsparen is een aparte categorie ingericht binnen ADP.

In 2024 heeft een storting plaatsgevonden van € 266.000 en een onttrekking van € 42.000.

Voorziening Slotjes Midden

Door negatieve resultaat ten gevolge van aanpassingen en kostenstijgingen in de infrastructuurele voorzieningen is deze voorziening gevormd. In 2024 is € 485.000 onttrokken en € 1.645.000 gestort.

Voorziening grondexploitatie Arendplein

Voor grondexploitatie Arendplein een voorziening gevormd. Een bedrag van € 1.200.000 is vanuit de Algemene Bedrijfsreserve overgeheveld naar deze voorziening (ZN.1010639 punt 3, conform BBV voorschriften voorziening treffen voor de verwachte eindwaarde van de grondexploitatie Arendsplein).

Er is € 1.475.000 onttrokken aan deze voorziening en € 1.900.000 gestort in 2024

8.16.5.2 Voorzieningen middelen van derden

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Stand 31-12-2023	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Vrijval	Stand 31-12-2024
Egalisatie rekening reiniging	913	1.387	-	-	2.300
Egalisatierekening riolering	1.547	539	-	-	2.086
Totaal	2.460	1.926	-	-	4.386

8.16.6 Vaste schulden

Het betreft hier vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar.

8.16.6.1 Onderhandse geldleningen

Bedragen x 1.000

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Saldo 1 januari	72.094	65.377
Nieuw opgenomen geldleningen	-	15.000
Reguliere aflossingen	-8.283	-8.283
Totaal	63.811	72.094

De onderhandse geldleningen zijn onder te verdelen in drie categorieën:

- geldleningen aangegaan met N.V. Bank Nederlandse Gemeente (saldo per 31-12-2024 € 39.000 000);
- geldleningen aangegaan met N.V. Bank Nederlandse Gemeente voor Thuisvester (saldo per 31-12-2024 € 4.811.000);
- geldleningen aangegaan met Provincie Gelderland (saldo per 31-12-2024 € 5.000.000). De geldleningen aangegaan met Nederlandse Waterschapsbank (saldo per 31-12-2024 € 20.000.000).

De totale rentelast voor 2024 met betrekking tot onderhandse leningen bedraagt € 992.000.

Aflossingsverplichtingen

Bedragen x 1.000

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Jaar een tot en met vier	21.132	27.132
Jaar vijf tot en met acht	17.679	14.962
Na acht jaar	25.000	30.000
Totaal	63.811	72.094

8.16.7 Vlottende schulden

De onderverdeling van de kortlopende schulden (< 1 jaar) is als volgt:

Bedragen x 1.000

Omschrijving	31-12-2024	31-12-2023
Crediteuren	12.944	11.558
Crediteuren gws4all	-	-
Overige	251	31
Totaal	13.195	11.589

8.16.8 Waarborgen en garanties

De gewaarborgde geldleningen worden als volgt gespecificeerd:

Bedragen x 1.000

Omschrijving	Oorspronkelijk	31-12-2024	31-12-2023
• Leningen ten behoeve van zorg	3.857	2.055	2.186
• Leningen ten behoeve van sport	1.482	808	883
• Leningen ten behoeve van Thuisvester	3.581	2.282	2.397
• Leningen ten behoeve van welzijn	674	393	110
• Leningen ten behoeve van milieu	400	172	215
• Leningen ten behoeve van particulieren	-	249	424
Borgstellingen risico 100% gemeente	9.994	5.959	6.215
• Achtervangfunctie woningbouwverenigingen	-	468.908	556.729
Borgstellingen risico gemeente cf verdeelsleutel WSW	-	468.908	556.729

Omschrijving	Oorspronkelijk	31-12-2024	31-12-2023
Totaal	9.994	474.867	562.944

Naast borgstellingen vervult de gemeente een achtervangfunctie voor geldleningen aan woningbouwcorporaties. Het bedrag van € 468.908.000 heeft betrekking op leningen aan woningbouwverenigingen die door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw zijn geborgd en waarvoor gemeente Oosterhout conform een verdeelsleutel een achtervangfunctie heeft.

Voor leningen die vanaf 2012 door het Waarborgfonds Eigen woningen worden geborgd ligt het risico van de achtervangfunctie voor 100 % bij het Rijk. Gedetailleerde informatie is beschikbaar in de staat van gewaarborgde geldleningen.

Per 1 augustus 2021 past de WSW een verdeelsleutel toe. De achtervang van de geborgde geldleningen wordt vanaf die datum verdeeld over alle gemeenten waarin de betreffende deelnemer DAEB-bezit had op 31-december van het voorgaande kalenderjaar.

8.16.9 Schatkistbankieren

Vanuit de Wet FIDO zijn wij als overheid verplicht om overtollige kasgelden te storten in 's Rijks schatkist. Dit geldt voor alle gelden boven de voor onze gemeente geldende limiet. De limiet bedraagt 2,00% van het begrotingstotaal (€ 201.400.000) en komt daarmee op € 4.028.000

Het saldo bij de schatkist per 31-12-2024 € 14.500.000. Kasgeldleningen stand per 31-12-2024 € 2.000.000.

Saldi van aanwezig kasgeld per einde kwartaal was in 2024:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Aanwezig kasgeld einde kwartaal	4.499	9.111	697	1.278

8.17 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Een aantal overeenkomsten uit 2024 loopt door naar het jaar 2025. Onderstaand is een overzicht gegeven van een aantal belangrijke meerjarige verplichtingen:

Omschrijving	Contractduur	Waarde
Levering en verwerking afval	T/m januari 2025	Bedrag 2024€ 611.000
Levering elektriciteit	Januari 2024 t/m december 2025	Bedrag 2024€ 1.612.000
Levering gas	Januari 2024 t/m december 2025	Bedrag 2024:€ 498.000
Printers/ Copiers	juni 2021 t/m juni 2027	Bedrag 2024:€ 40.000
Onderhoud en reparatie gemeentelijk wagenpark	Per 2019 is een nieuw contract afgesloten (looptijd t/m 2025).	Bedrag 2024€ 773.000
Onderhoud openbare verlichting masten en storingen	Maart 2024 t/m februari 2026	Bedrag totaal € 3.900.000
Leerlingenvervoer (incl. jeugdzorgvervoer)	Aug 2019 t/m juli 2023 (4 jaar), verlengd met max 2 jaar.	Bedrag 2024€ 1.086.243
Onderhoud verkeersregelininstallaties	Met ingang van januari 2019 voor onbepaalde tijd	Bedrag per jaar€ 8.100
Schoonmaakkosten	April 2012 onbepaalde termijn	Bedrag 2024€ 170.000
Verwarming Luchtbehandeling (W-installaties)	2020 t/m 2027	Jaarlijks bedrag€ 112.000
Levering personeelsdiensten. Het contract bestaat uit 3 percelen:		
• Externe flex-kandidaten t/m schaal 8;		
• Payroll-kandidaten (alle salarisschalen);		
• Externe flex-kandidaten vanaf schaal 8.	2023 t/m 2026	Betreft raamovereenkomst.
Beveiliging installaties	2020 t/m 2021 (verlengd t/m 2024)	Jaarlijks bedrag€ 62.000
Verrekening energie en onderhoud Vaessen zwembad de Warande	20 jaar 2016 t/m 2035	Betreft raamovereenkomst
Meerjarige outputcontracten		
• Surplus	t/m 2024	Bedrag 2024€ 3.315.566
• Theek5	t/m 2024	Bedrag 2024€ 1.629.124
• Theater de Bussel	t/m 2024	Bedrag 2024€ 1.9630.713
Verbonden partijen	Bijdrage voor 2024 op basis van de primitieve	

Omschrijving	Contractduur	Waarde
	begrotingen 2024 van de verbonden partijen	
• Regio West-Brabant		Bijdrage 2024€ 1.922.244
• Belastingssamenwerking West-Brabant		Bijdrage 2024€ 1.304.000
• Veiligheidsregio		Bijdrage 2024€ 3.472.808
• WAVA/MidZuid		Bijdrage 2024€ 1.016.075
• Nazorg Gesloten Stortplaatsen		Bijdrage 2024€ 79.349
• Openbare Gezondheidszorg West-Brabant		Bijdrage 2024€ 2.1278.603
• Regionaal Bureau Leerplicht		Bijdrage 2024€ 286.085
• Omgevingsdienst Midden en West-Brabant		Bijdrage 2024€ 1.247.971

9 Bijlagen

9.1 Kerngegevens

Cijfers over 2022 en 2023 zijn gebaseerd op de definitieve cijfers van onder andere CBS en UWV en kunnen dus afwijken van eerder gepresenteerde kerngegevens. De cijfers per 31 december 2024 betreffen voorlopige cijfers welke pas in de loop van 2025 definitief worden vastgesteld.

9.1.1 Fysieke structuur.

Omschrijving	Rekening 2022	Rekening 2023	Rekening 2024
Oppervlakte in hectares:	7.309	7.309	7.309
• Stedelijk gebied ⁵	33%	33%	33%
• Agrarisch gebied	46%	46%	46%
• Bos- en open natuurgebied	19%	19%	19%
• Binnenwater	2%	2%	2%
Aantal woonobjecten:			
• Woningen	25.929	26.149	26.528
• Woonwagens en woonboten	26	26	26
• Bijzondere woongebouwen ⁶	18	21	21
Overige indicatoren:			
• Aantal woningen per vierkante kilometer ⁷	363	366	371
• Gemiddelde woningbezetting ⁸	2,19	2,18	2,16
• Omgevingsadressendichtheid ⁹	1.553	1.572	1.576

9.1.2 Sociale structuur

Omschrijving	Rekening 2022	Rekening 2023	Rekening 2024
Totaal aantal inwoners:	57.425	57.924	58.381
• 0 t/m 19 jaar	11.818	11.812	11.887
• 20 t/m 64 jaar	32.326	32.486	32.553
• 65 jaar en ouder	13.281	13.626	13.941
Aantal inwoners met migratieachtergrond¹⁰:	12.555	13.337	13.718

⁵ Bebouwd terrein plus terrein bestemd voor verkeer en recreatie, conform CBS-definitie. Voor het laatst door het CBS bijgewerkt in 2017.

⁶ Instellingen, tehuizen en opvanglocaties.

⁷ Aantal woningen per vierkante kilometer landoppervlakte (exclusief oppervlaktewater zoals grote waterplassen, rivieren en kanalen).

⁸ Gemiddeld aantal personen in een woning (exclusief inwoners wonend in tehuizen, woonwagens, opvanglocaties en recreatieparken).

Omschrijving	Rekening 2022	Rekening 2023	Rekening 2024
• Uit Europa	4.113	4.516	4.605
• Van buiten Europa	8.442	8.821	9.113
Aantal leerlingen in de Oosterhoutse scholen:	7.768	7.782	7.836
• Basisonderwijs	4.251	4.191	4.247
• Voortgezet onderwijs	3.038	3.068	3.066
• Speciaal onderwijs	476	523	523
Aantal uitkeringsgerechtigden:	3.907	4.053	4.066
• Participatie Wet (PW) tot pensioenleeftijd	788	818	811
• Aanvullende voorzieningen (IOAW, IOAZ)	44	36	27
• Werkloosheidswet (WW)	527	540	569
• Arbeidsongeschiktheid (WAO, WIA, Wajong)	2.548	2.550	2.659
Centrumfunctie van de gemeente¹¹:			
• Lokale centrumfunctie	58.000	58.420	58.410
• Regionale centrumfunctie	51.250	51.410	51.400
• Regionaal klantenpotentieel	47.270	47.670	47.660

9.1.3 Financiële structuur

Omschrijving	Rekening 2022	Rekening 2023	Rekening 2024
Totaal gemeente (bedragen x € 1.000):			
• Lasten	175.819	215.735	233.354
• Opbrengst onroerendezaakbelastingen	12.969	13.978	15.273
• Afvalstoffen- en rioolheffing	11.661	12.691	15.265
• Algemene uitkering gemeentefonds	111.324	115.572	126.105
• Reserves per 31 december	165.996	169.897	181.895
• Langlopende schulden per 31 december	65.377	72.094	63.811
Per inwoner (bedragen x € 1):			
• Lasten	3.061	3.689	3.997
• Opbrengst onroerendezaakbelastingen	226	214	262
• Afvalstoffen- en rioolheffing	203	219	261
• Algemene uitkering gemeentefonds	1.939	1.995	2.160
• Reserves per 31 december	2.891	2.933	3.116

⁹ Gemiddeld aantal adressen per vierkante kilometer binnen een straal van één kilometer. Indicator voor de stedelijkheid van een gemeente. Oosterhout is een matig stedelijke gemeente.

¹⁰ Personen zelf in het buitenland geboren (eerste generatie) plus personen in Nederland geboren uit in het buitenland geboren ouders (tweede generatie).

¹¹ Aantrekkingskracht van een kern. Neemt toe met het kwadraat van het aantal inwoners, waarbij de afstand wordt gemeten over de weg. Hoe groter de kern, hoe meer potentiële klanten deze aantrekt (zwaartekrachtmodel).

Omschrijving	Rekening 2022	Rekening 2023	Rekening 2024
• Langlopende schulden per 31 december	1.139	1.245	1.093

9.2 Overzicht begrotingswijzigingen

Onderstaand zijn per programma per thema de begrotingswijzigingen toegelicht. Het betreft de wijzigingen die het verschil verklaren tussen de primitieve begroting 2024 (vastgesteld in november 2023) en de actuele begroting 2024.

9.2.1 Zorg en welzijn

Bedragen x € 1.000

§	Omschrijving	Primitief	Wijziging	Gewijzigde begroting	Realisatie
9.2.1.1	Jeugd	26.512	-624	25.888	28.375
9.2.1.2	Wet maatschappelijke ondersteuning	23.559	1.157	24.716	23.713
9.2.1.3	Sociaal beleid	13.771	866	14.637	13.987
9.2.1.4	Volksgezondheid	2.795	-174	2.621	2.499
	Dierenwelzijn	221	-	221	193
9.2.1.5	Ontwikkelingen sociaal domein	1.203	-324	879	918
	Totaal	68.061	901	68.962	69.685

9.2.1.1 Jeugd

- Overheveling van de extra gelden voor verbetering toegang naar WMO € -100.000 (2e concernrapportage 2023).
- Verhoging van de personele kosten met € 108.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stelpost looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024).
- Overheveling van het budget voor de uitbreiding 1,0 fte jongerenwerk € -136.000 naar WMO (1e concernrapportage 2024);
- Administratieve herverdeling van de indexering subsidie Surplus € 12.000 vanuit Beheerskosten sociaal domein (1e concernrapportage 2024).
- Administratieve overheveling van het budget Veilig thuis naar WMO (€ -377.000) en budget Aandachtgroepen naar Sociaal beleid (€ -141.000).
- Administratieve herverdeling van de budgetten voor het OPC van Surplus (€ 10.000, 2e concernrapportage 2024).

9.2.1.2 Wet maatschappelijke ondersteuning

- Overheveling van de extra gelden voor verbetering toegang vanuit Jeugd € 100.000 (2e concernrapportage 2023);
- Verhoging van de personele kosten met € 140.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stelpost looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024).
- Overheveling van het budget voor de uitbreiding 1,0 fte jongerenwerk € 136.000 vanuit Jeugd (1e concernrapportage 2024);
- Administratieve herverdeling van de indexering subsidie Surplus (€ 189.000), overheveling van het budget voor de pilot Nieuwe dag (€ 50.000) en van het budget jongerenwerker (€ 95.000) vanuit Beheerskosten sociaal domein (1e concernrapportage 2024),

- Correctie van de raming van de kosten van de BWB naar Belastingen en heffingen op programma 8 € 114.000 (2e concernrapportage 2023 en 1e concernrapportage 2024).
- Administratieve overheveling van het budget Veilig thuis vanuit Jeugd (€ 377.000).

9.2.1.3 Sociaal beleid

- Verhoging van de personele kosten met € 126.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stelpost looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024).
- Verhoging van het budget Participatie met € 542.000 vanuit de Algemene uitkering op programma 8 (1e en 2e concernrapportage 2024);
- Administratieve overheveling van het budget kinderarmoede brede welvaart € 75.000 vanuit Beheerskosten sociaal domein (1e concernrapportage 2024);
- Administratieve herverdeling van de indexeringsubsidie Surplus € 5.000 vanuit Beheerskosten sociaal domein (1e concernrapportage 2024);
- Correctie van de raming van de kosten van de BWB naar Belastingen en heffingen op programma 8 € -3.000 (2e concernrapportage 2023 en 1e concernrapportage 2024).
- Administratieve overheveling personele kosten 2 projectleiders € - 6.000 naar Duurzaam op programma 4 (1e concernrapportage 2024).
- Administratieve overheveling van het budget Aandachtgroepen vanuit Jeugd (€ 141.000);
- Storting van het voordelige resultaat op de inkomensregelingen in de vrije reserve (€ - 500.000, 2e concernrapportage).
- Administratieve herverdeling van de budgetten voor het OPC van Surplus (€ -20.000, 2e concernrapportage 2024).
- Verhoging van het budget ik het kader van de energietoeslag € 125.000 en de ESF subsidie € 350.000 vanuit de vrije reserve (rekeningresultaat 2023)
- Verhoging van het budget vanuit het Crisisfonds via de vrije reserve met € 32.000 (conform collegebesluit).

9.2.1.4 Volksgezondheid

- Overheveling van het budget voor de opvang voorschool (€ - 84.000) en het budget WKO (€ -100.000) naar Onderwijs op programma 2 (2e concernrapportage 2023);
- Administratieve herverdeling van de indexeringsubsidie Surplus vanuit Ontwikkelingen sociaal domein € 5.000 (1e concernrapportage 2024);
- Verhoging van de personele kosten met € 2.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stelpost looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024).
- Administratieve herverdeling van de budgetten voor het OPC van Surplus (€ 3.000, 2e concernrapportage 2024).

9.2.1.5 Ontwikkelingen sociaal domein

- Administratieve overheveling van het budget jongerenwerker (€ -95.000) en het budget voor de pilot Nieuwe dag (€ - 50.000) naar WMO (1e concernrapportage 2024);
- Administratieve overheveling van het budget kinderarmoede brede welvaart € - 75.000 naar Sociaal beleid (1e concernrapportage 2024);
- Administratieve herverdeling van de indexeringsubsidie Surplus € -211.000 naar Jeugd, WMO, Sociaal beleid en Volksgezondheid (1e concernrapportage 2024);
- Verhoging van de personele kosten met € 6.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stelpost looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024);

- Administratieve overheveling van het budget inhuur vanuit WMO (€ 100.000) en herverdeling van de budgetten van het OPC van Surplus (€ 1.000, 2e concernrapportages 2024).

9.2.2 Arbeidsmarkt, economie en onderwijs

Bedragen x € 1.000

§	Omschrijving	Primitief	Wijziging	Gewijzigde begroting	Realisatie
9.2.2.1	Ruimte om te ondernemen	1.036	4	1.040	1.110
9.2.2.2	Onderwijs	5.079	62	5.141	4.919
9.2.2.3	Toerisme en recreatie	329	-	329	399
9.2.2.4	Evenementen	270	80	350	446
Totaal		6.714	146	6.860	6.874

9.2.2.1 Ruimte om te ondernemen

- Verhoging van de personele kosten met € 18.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stelpost looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024).
- Administratieve overheveling personele kosten 2 projectleiders € - 14.000 naar Duurzaam op programma 4 (1e concernrapportage 2024).

9.2.2.2 Onderwijs

- Overheveling van het budget voor de opvang voorschool (€ 84.000) en het budget WKO (€ 100.000) vanuit Volksgezondheid van programma 1 (2e concernrapportage 2023);
- Verhoging van de personele kosten met € 21.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stelpost looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024);
- Overheveling van de kosten van de opgaveleider Onderwijs € - 99.000 naar Algemene lasten en baten op programma 8, vanwege het indalen van de werkzaamheden naar het team per 1 april (1e concernrapportage 2024).
- Inzet van de ontvangen rijkssubsidie voor modulair schoolconcept voor de aanleg van groenblauwe schoolpleinen bij Duurzaamheid (€ -44.000, 2e concernrapportage 2024).

9.2.2.3 Toerisme en recreatie

- Verhoging van de personele kosten met € 8.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stelpost looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024).
- Administratieve overheveling personele kosten 2 projectleiders € - 8.000 naar Duurzaam op programma 4 (1e concernrapportage 2024).

9.2.2.4 Evenementen

- In 2023 heeft het college besloten om voor de jaren 2024 en 2025 een subsidie van € 70.000 jaarlijks voor de ZLM-tour te dekken uit het toeristisch fonds (Reserves).
- Verhoging van de personele kosten met € 10.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stelpost looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024).

9.2.3 Sport en cultuur

Bedragen x € 1.000

§	Omschrijving	Primi- tief	Wijzi- ging	Gewij- zigde be- groting	Realisa- tie
9.2.3.1	Sport	4.788	184	4.972	4.577
9.2.3.2	Cultuur	5.458	245	5.703	5.634
Totaal		10.246	429	10.675	10.211

9.2.3.1 Sport

- Verhoging van de personele kosten met € 126.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stelpost looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024).
- Overheveling van € 50.000 vanuit de reserve Toerismefonds ter dekking van de extra kosten (2e concernrapportage 2024);
- Administratieve overheveling van € 8.000 voor de extra kosten voor onderhoud VVO en MHC vanuit de post exploitatie gebouwen bij Wonen van programma 5 (2e concernrapportage 2024).

9.2.3.2 Cultuur

- Verhoging van de personele kosten met € 10.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stelpost looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024).
- Administratieve overheveling van € 40.000 voor de extra onderhoudskosten van de Pannehoef vanuit de post exploitatie gebouwen bij Wonen van programma 5 (2e concernrapportage 2024).
- Verhoging van het budget vanuit het Crisisfonds via de vrije reserve met € 195.000 (conform collegebesluit).

9.2.4 Duurzaamheid en klimaat

Bedragen x € 1.000

§	Omschrijving	Primi- tief	Wijzi- ging	Gewij- zigde be- groting	Realisa- tie
9.2.4.1	Duurzaam	2.311	268	2.579	2.776
9.2.4.2	Water en riolering	5.146	81	5.227	4.777
9.2.4.3	Afval	4.612	79	4.691	3.758
Totaal		12.069	428	12.497	11.311

9.2.4.1 Duurzaam

- Verhoging van de personele kosten met € 68.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stelpost looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024);
- Administratieve overheveling personele kosten 2 projectleiders € 156.000 vanuit diverse programma's (1e concernrapportage 2024).
- Verhoging van het budget voor de aanleg van groenblauwe schoolpleinen (€ 44.000, 2e concernrapportage 2024).

9.2.4.2 Water en riolering

- Verhoging van de personele kosten met € 68.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stelpost looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024);
- Administratieve overheveling personele kosten 2 projectleiders € 156.000 vanuit diverse programma's (1e concernrapportage 2024).
- Verhoging van het budget voor de aanleg van groenblauwe schoolpleinen (€ 44.000, 2e concernrapportage 2024).

9.2.4.3 Afval

- Verhoging van de personele kosten met € 61.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stelpost looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024).
- Overheveling van de post Woninguitzettingen € 18.000 vanuit de het beleids-product Grondexploitatie (programma 5).

9.2.5 Wonen en mobiliteit

Bedragen x € 1.000

§	Omschrijving	Primi- tief	Wijzi- ging	Gewij- zigde be- groting	Realisa- tie
9.2.5.1	Openbare ruimte	12.867	223	13.090	11.630
9.2.5.2	Wonen	4.809	1.354	6.163	6.664
9.2.5.3	Verkeer en mobiliteit	942	38	980	871
Totaal		18.618	1.615	20.233	19.165

9.2.5.1 Openbare ruimte

- Verhoging van de personele kosten met € 189.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stelpost looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024/slotwijziging);
- Administratieve overheveling personele kosten 2 projectleiders € - 8.000 naar Duurzaam op programma 4 (1e concernrapportage 2024).
- Administratieve overheveling van kosten van beheer en onderhoud OV € 22.000 vanuit Verkeer en mobiliteit;
- Actualisatie van het de post grootonderhoud wegen vanwege extra inkomsten projecten verleggen kabels en leidingen (- € 40.000, 2e concernrapportage 2024)
- Verhoging van het budget met € 60.000 voor inboet bomen ten laste van de vrije reserve (resultaatbestemming 2023).

9.2.5.2 Wonen

- Verhoging van de personele kosten met € 247.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stelpost looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024/slotwijziging);
- Administratieve overheveling personele kosten 2 projectleiders € - 66.000 naar Duurzaam op programma 4 (1e concernrapportage 2024).
- Overheveling van het post Woninguitzettingen € -18.000 vanuit de het beleidsproduct Afvalverwijdering (programma 4).
- Verhoging van het budget met € 120.000 voor het woonrijpmaken Slotjes-veld/Gentiaanstraat ten laste van de vrije reserve (resultaatbestemming 2023);

- Overheveling van de post Exploitatie gebouwen (€ 1.119.000) vanuit de post Accommodatie-beheer (programma 9) op basis van de bevindingen van de accountant bij de jaarrekening 2023.
- Administratieve overheveling vanuit de post accommodatiebeheer bij de 2e concernrapportage 2024 voor:
 - de extra kosten voor onderhoud VVO en MHC naar de post buitensportaccommodaties van programma 3 (-€ 8.000);
 - de dekking van de extra onderhoudskosten voor de Pannehoef van programma 3 (€ - 40.000).

9.2.5.3 Verkeer en mobiliteit

- Verhoging van de personele kosten met € 83.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stel-post looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024/slotwijziging);
- Administratieve overheveling personele kosten 2 projectleiders € - 23.000 naar Duurzaam op programma 4 (1e concernrapportage 2024).
- Administratieve overheveling van kosten van beheer in onderhoud OV € -22.000 naar Openbare ruimte.

9.2.6 Veiligheid

Bedragen x € 1.000

§	Omschrijving	Primi- tief	Wijzi- ging	Gewij- zigde be- groting	Realisa- tie
	Veiligheid	5.199	132	5.331	5.141

- Verhoging van de personele kosten met € 56.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stel-post looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024).
- Administratieve overheveling van de post onderhoud van brandweergebouwen € 71.000 vanuit de post Accommodatiebeheer (programma 9) op basis van de bevindingen van de accountant bij de jaarrekening 2023.
- Verhoging van het budget Wet goed verhuurderschap met € 5.000 vanuit de vrije reserve (Rekeningresultaat 2023).

9.2.7 Meer voor elkaar

Bedragen x € 1.000

§	Omschrijving	Primi- tief	Wijzi- ging	Gewij- zigde be- groting	Realisa- tie
9.2.7.1	Dienstverlening	2.153	172	2.325	1.965
	Regionale samenwerking	539	-	539	520
9.2.7.2	Relatie burger en bestuur	2.266	422	2.689	3.103
	Totaal	4.959	594	5.553	5.588

9.2.7.1 Dienstverlening

- Verhoging van de personele kosten met € 200.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stelpost looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024/slotwijziging);
- Administratieve overheveling personele kosten 2 projectleiders € - 7.000 naar Duurzaam op programma 4 (1e concernrapportage 2024).
- Administratieve overheveling van de post Opgave stadhuis € - 61.000 naar programma 9 Gemeentelijke organisatie op basis van de bevindingen van de accountant bij de jaarrekening 2023.
- Actualisatie van het budget Geo informatie vanwege extra i projecten verleggen kabels en leidingen (€ 40.000, 2e concernrapportage 2024).

9.2.7.2 Relatie burger en bestuur

- Verhoging van de personele kosten met € 22.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stel-post looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024).
- Administratieve overheveling van de post pensioenuitkeringen € 342.000 vanuit het product Personeel en organisatie (programma 9) op basis van de bevindingen van de accountant bij de jaarrekening 2023.
- Verhoging van het budget voor de onvoorziene kosten van het afscheid van de burger-meester ten laste van de post onvoorzien (€ 58.000 op basis van collegebesluit).

9.2.8 Financieel solide

Bedragen x € 1.000

§	Omschrijving	Primi- tief	Wijzi- ging	Gewij- zigde be- groting	Realisa- tie
9.2.8.1	Algemene lasten en baten	1.379	-2.208	-829	-252
9.2.8.2	Beleggingen	-1.817	-1.454	-3.271	-3.786
9.2.8.3	Belastingen en heffingen	-28.642	-828	-26.470	-28.517
9.2.8.4	Algemene uitkering	-120.223	-5.292	-125.515	-126.105
9.2.8.5	Onvoorzien	100	-59	41	-
	Totaal	-149.203	-9.841	-159.044	-158.660

9.2.8.1 Algemene lasten en baten

- Overheveling van de stelpost looncompensatie naar de personele kosten op de programma's € - 1.963.000 (1e concernrapportage 2024);
- Verhoging van de personele kosten met € 4.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stel-post looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024/slotwijziging);
- Overheveling van de kosten van de opgaveleider Onderwijs € 99.000 van Onderwijs op programma 2 vanwege het indalen van de werkzaamheden naar het team per 1 april (1e concernrapportage 2024);
- Administratieve overheveling van de post Dividend € -80.000 vanuit het product Administratie en saldi Kostenplaatsen € 59.000 (programma 9) op basis van de bevindingen van de accountant bij de jaarrekening 2023.

- Administratieve overheveling van de foutief opgenomen loonkosten van de Directie naar de post Afdelingsmanagement in programma 9 (€ -275.000, 2e concernrapportage 2024).
- Administratieve overheveling van budget voor formatie team Advies naar de Gemeentelijke organisatie in programma 9 (€ - 52.000).

9.2.8.2 Beleggingen

- Verlaging van het budget vanwege de slotwijziging van de verdeling van de stelpost looncompensatie (€ -204.000).
- Storting van het voordelige resultaat op de bespaarde rente in de vrije reserve (€ -1.250.000, 2e concernrapportage).

9.2.8.3 Belastingen en heffingen

- Administratieve correctie van de kosten van de BWB € -103.000 en als gevolg hiervan de mutatie in de voorzieningen Riolering en Reiniging € 25.000 (1e concernrapportage 2024);
- Storting van het voordelige resultaat van de OZB in de vrije reserve (€ -750.000, 2e concernrapportage).

9.2.8.4 Algemene uitkering

- Overheveling van € 542.000 naar Participatie in programma 1 (1e en 2e concernrapportage 2024).
- Storting van het voordelige resultaat in de vrije reserve (€ -4.750.000, 2e concernrapportage).

9.2.8.5 Onvoorzien

- Onttrekking uit de post onvoorzien voor de onvoorzienne kosten van het afscheid van de burgemeester naar de post Relatie en bestuur op programma 7 (€ -58.000 op basis van collegebesluit).

9.2.9 Gemeentelijke organisatie

Bedragen x € 1.000

§	Omschrijving	Primitief	Wijziging	Gewijzigde begroting	Realisatie
	Gemeentelijke organisatie	26.051	-834	25.217	23.447

- Verhoging van de personele kosten met € 716.000 voor de aanpassing van cao vanuit de stelpost looncompensatie van programma 8 (1e concernrapportage 2024/slotwijziging);
- Verlaging van het budget automatisering ter dekking van de overheveling van 1,0 fte van Equalit naar de gemeente (€ -106.000, 1e concernrapportage 2024);
- Administratieve overheveling personele kosten 2 projectleiders € - 21.000 naar Duurzaam op programma 4 (1e concernrapportage 2024);
- Administratieve overheveling op basis van de bevindingen van de accountant bij de jaarrekening 2023 van:
 - de post Exploitatie gebouwen (€ -1.119.000) naar Wonen (programma 5)
 - de post onderhoud brandweergebouwen € -71.000 naar programma 6 Veiligheid
 - de post Opgave stadhuis € 61.000 vanuit programma 7 Meer voor elkaar

- de post pensioenuitkeringen € -342.000 naar het product Relatie burger & bestuur (programma 7)
- de post Dividend € 80.000 naar het product Algemene baten en lasten (programma 8)
- de post saldi Kostenplaatsen € -59.000 naar het product Algemene baten en lasten (programma 8).

- Storting van het voordelige resultaat op de post Automatisering in de vrije reserve (€ -250.000, 2e concernrapportage).
- Administratieve overheveling vanuit de post accommodatiebeheer bij de 2e concernrapportage 2024 voor de extra kosten van de Bunthoef op programma 1 (€ -50.000);
- Administratieve overheveling van de foutief opgenomen loonkosten van de Directie vanuit de Algemene lasten en baten in programma 8 (€ 275.000, 2e concernrapportage 2024).
- Administratieve overheveling van budget voor formatie team Advies vanuit de Algemene lasten en baten in programma 8 (€ 52.000).

9.2.10 Equalit

Bedragen x € 1.000

§	Omschrijving	Primitief	Wijziging	Gewijzigde begroting	Realisatie
	Equalit	-	718	718	-1.397

De volledige inkomsten en uitgaven van Equalit zijn integraal in de gemeentelijke administratie opgenomen (raadsbesluit).

9.2.11 Vennootschapsbelasting

Bedragen x € 1.000

§	Omschrijving	Primitief	Wijziging	Gewijzigde begroting	Realisatie
	Vennootschapsbelasting	2	-	2	187

9.2.12 Mutaties reserves

Bedragen x € 1.000

§	Omschrijving	Primitief	Wijziging	Gewijzigde begroting	Realisatie
	Reserves	-2.731	5.738	3.007	956

9.2.12.1 Vrije reserve

- Storting in de vrije reserve van in totaal € 7.500.000 van de voordelige resultaten op de posten Inkomensregelingen (programma 1), Algemene uitkering, Ozb, bespaarde rente (programma 8) en automatisering (programma 9) (2e concernrapportage 2024)
- Uit de vrije reserve zijn bedragen onttrokken voor:

- o Crisisfonds 2024 € - 227.000 (programma 1 en 3, collegebesluit)
- o Energietoeslag € - 125.000 (programma 1, resultaatbestemming 2023)
- o - ESF subsidie €- 350.000 (programma 1, resultaatbestemming 2023)
- o - Baggerwerkzaamheden €-37.000 (programma 4, resultaat-bestemming 2023)
- o - Inboet bomen € -60.000 (programma 5, resultaatbestemming 2023):
- o – Woonrijp maken Slotjesveld/Gentiaanstraat € -120.000 (programma 5, resultaatbestemming 2023):
- o - Wet goed verhuurderschap € -5.000 (programma 6, resultaat bestemming 2023);

9.2.12.2 Bestemmingsreserve toerismefonds

- In 2023 heeft het college besloten om voor de jaren 2024 en 2025 een subsidie van € 70.000 jaarlijks voor de ZLM-tour te dekken uit het toeristisch fonds (Toerisme en recreatie, programma 2);
- Onttrekking van € 50.000 ten behoeve van de extra kosten van De Warande (programma 3, 2e concernrapportage 2024).

9.2.12.3 Bestemmingsreserve SSC

Het begrote financiële resultaat van Equalit voor 2024 is onttrokken uit de bestemmingsreserve SSC € 718.000 (1e concernrapportage 2024).

9.2.13 Resultaat

Bedragen x € 1.000

§	Omschrijving	Primitief	Wijziging	Gewijzigde begroting	Realisatie
	Resultaat	15	-25	-11	-7.492

Administratieve correctie van de kosten van de BWB met als gevolg hiervan de mutatie in de voorzieningen Riolerings en Reiniging € 25.000 (1e concernrapportage 2024) die ten laste van het resultaat komt.

9.3 Afgesloten kredieten

De volgende kredieten zijn per 31 december 2024 afgesloten, aangezien de projecten gereed zijn, dan wel niet meer tot uitvoering komen.

Omschrijving	Totaal gevoteerd	Beschikbaar 2024	Werkelijk 2024	Resultaat
Zorg en werk				
Duurzaamheidsmaatregelen buurhuis De Klip Dorst 2023	155.119	150.000	149.822	-178 V
Noodzakelijk verbouwing en aanpassing tijdelijk AC Bunthoef	39.714	39.714	39.714	-
Arbeidsmarkt, economie en onderwijs				
Versterken investeringskracht binnenstad	117.500	100.500	65.000	-35.500
Dekking uit Vrije reserve	-117.500	-100.500	-65.000	35.500
Slimme stroomkasten Markt en Basiliekstraat	103.413	100.000	107.277	7.277
Inkomsten	0	0	-7.277	-7.277
IHP 2021 Tijdelijke huursituatie Menorah	171.044	21.061	0	-21.061 V
IHP 2023 Uitbreiding Montessori-school	521.407	493.000	477.180	-15.820 V
IHP 2023 Voorbereidingskrediet RKBS De Ontdekking	387.798	375.000	375.000	-
Sport en cultuur				
Recreatieoord De Warande aanleg waterspeelplaats	216.854	175	-	-175 V
Vervangen kassa/toegang/reservering/beh.soft-hardware systeem	202.689	-30.550	4.137	34.687 N
Inkomsten	-	-	-29.038	-29.038 V
Renovatie hekwerk Warandegebied Bredaseweg	50.672	49.000	48.065	-935 V
Vervangen Valbeveiliging scheidingwand sporthal Oosterheide	34.126	33.000	31.893	-1.107 V
Duurzaamheid en klimaat				
2023 Programma Pompen, gemalen, meetinstallaties	155.119	15.816	14.322	-1.494 V
2023 Programma rioolrenovaties	184.075	78.654	79.828	1.174 N
Rioolcalamiteit Slotjesveld-Keiweg	158.852	158.852	159.594	742 N
Twee elektrische straatreinigingsvoertuigen	156.253	150.000	150.000	-
Textielcontainers en textielkarren	122.366	118.997	118.897	-100 V

Omschrijving	Totaal gevoteerd	Beschik- baar 2024	Werkelijk 2024	Resultaat
Vervangen 3 containers en 6 deksels milieustraat	84.023	84.023	84.023	-
Renovatie perscontainer milieustraat	14.632	14.632	14.632	-
Wonen en mobiliteit				
2021 Programma voetpaden	83.092	38.186	34.033	-4.153 V
Herinrichting Koningsdijk	723.134	-165.877	3.735	169.612 N
Inkomsten	-270.000	-258.439	-425.000	-166.561 V
Dekking uit Bestemmingsreserve Mobiliteitsfonds	-435.000			
2023 Vervangen openbare verlichting	286.453	58.026	55.158	-2.868 V
Renovatie asfalt Leijweg Dorst	496.381	39.464	4.995	-34.469 V
Programma spelen 2021	166.656	-27.206	18.308	45.514 N
Inkomsten	-	50.000	-	-50.000 V
Groenreconstructie 2021	224.394	-94.553	10.403	104.956 N
Inkomsten	-	30.000	-75.200	-106.200 V
Dekking uit vrije reserve	-50.000	-	-	-
Compensatiegronden Natuurnetwerk Brabant	440.000	440.000	325.191	-114.809
Dekking uit vrije reserve	-440.000	-440.000	-325.191	114.809
Aankoop gronden voor N629	234.380	225.000	215.893	-9.107 V
Dekking uit vrije reserve	-225.000	-215.650	-215.650	-
2022 Programma reconstructie groen	177.087	31.705	97.414	65.709 N
Inkomsten	-	65.000	-	-65.000 V
Onderhoud korenmolen De Hoop	130.172	12.993	12.898	-95 V
Grond Leijsenhoek 119				
Dekking uit Bestemmingsreserve Mobiliteitsfonds	56.250	56.250	56.250	-
	-56.250	-56.250	-56.250	-
2022 Programma VRI Burgemeester Materlaan-Bredaseweg	90.400	11.080	8.844	-2.236 V
Inventarisatie, inspectie en advies verkeersborden	70.331	28.804	28.804	-
Beneluxweg snelheid remmende maatregelen	177.663	177.663	135.971	-41.692 V
Dekking uit Bestemmingsreserve Mobiliteitsfonds	-170.000	-170.000	-135.971	
Duurzame LED - verlichting P-garage Basilië	122.012	122.012	122.012	- N
Veiligheid				
Vervangen CV ketels brandweerkazerne Vaartweg	31.353	31.353	27.072	-4.281 V
Meer voor elkaar				

Omschrijving	Totaal gevoteerd	Beschik- baar 2024	Werkelijk 2024	Resultaat
Vergadermanagement systeem Raad	72.389	3.460	4.895	1.435
Dekking uit vrije reserve	-70.000	-1.071	-1.071	- N
Gemeentelijke organisatie				
2022 Doorontwikkeling informatiebeheer	52.084	50.000	49.660	-340 V
ICT investeringsprogramma 2023	305.068	283.392	77.804	-205.588 V
Vervangen 3 bestelbussen inclusief hydraulische opbouw	341.262	40.520	44.466	3.946 N
2022 Elektrische huisvuilwagen	494.802	457.435	461.161	3.726 N
Drie elektrische bestelbussen SB en Sport	137.021	132.500	137.647	5.147 N
Multifaster koppelingen en veiligheidssluitingen	27.921	21.075	20.710	-365 V
3 Elektrische huisvuilwagens	1.484.037	1.464.284	1.444.308	-19.976 V
Aanschaf perscontainer milieustraat	36.578	36.578	32.568	-4.010 V
Rioolcamera	20.901	20.901	13.551	-7.350 V
Sputkar	67.930	67.930	67.930	-
Perscontainer milieustraat	41.280	41.280	39.636	-1.644 V
Bakwagen	47.551	47.551	46.671	-880 V
Vervanging klepelmaaier	49.640	49.640	48.788	-852 V
Totaal	7.730.128	4.556.440	4.229.542	-326.898 V

9.4 Restantkredieten

Dit overzicht betreft de kredieten die in 2024 of eerder gevoteerd zijn en die nog niet afgesloten kunnen worden per 31 december 2024.

Omschrijving	Totaal gevoteerd	Beschikbaar 2024	Werkelijk 2024	Resultaat
Zorg en werk				
WMO				
Realisatie nieuw activiteitencentrum De Bunthoef	4.157.775	4.157.775	157.775	4.000.000
Inkomsten	-500.000	-500.000	-	-500.000
Buurthuis De Klip, zonnepanelen	31.353	31.353	1.353	30.000
Arbeidsmarkt, economie en onderwijs				
Ruimte om te ondernemen				
Kwaliteitsverbetering binnenstad vergroening	104.169	44.541	30.649	13.892
Onderwijs				
IHP2023 Locatiestudie en nieuwbouwplannen Hanze College	1.355.317	1.293.863	56.219	1.237.644
IHP2023 Uitbreiding RKBS De Meander	528.646	500.000	0	500.000
IHP2023 Haalbaarheidsonderzoek diverse scholen	129.266	125.000	16.299	108.701
IHP2024 eerste inrichting SIPO IBS Aboe Ayoeb	277.469	277.469	239.869	37.600
Sport en cultuur				
Sport				
Vorbereidingskrediet verplaatsing VV Irene'58	245.136	157.696	86.832	70.864
Vorbereidingskrediet vernieuwbouw sporthal Arkendonk	484.399	382.079	277.848	104.231
Toplaag renovatie kunstgrasveld Contreie	448.913	448.913	336.451	112.462
Realisatie nieuwe voetbalaccommodatie v.v. Irene '58	2.770.506	2.770.506	180.009	2.590.497
Dekking uit Vrije reserve	-290.000	-290.000	-180.009	-109.991
Dekking uit algemene reserve Grondexploitatie	-200.000	-200.000	-	-200.000
Dekking uit algemene reserve Grondexploitatie	-1.750.000	-1.750.000	-	-1.750.000

Omschrijving	Totaal gevoteerd	Beschikbaar 2024	Werkelijk 2024	Resultaat
Sloop inzake vernieuwbouw sporthal Arkendonk	470.286	470.286	22.827	447.459
Dekking uit vrije reserve	-450.000	-450.000	-22.827	-427.173
Sporthal Arkendonk vernieuwbouw Inkomsten	7.456.015	7.456.015	1.046.906	6.409.109
Dekking uit vrije reserve	-	-	-134.053	134.053
Sporthal Arkendonk horeca-vernieuwbouw	-1.500.000	-1.500.000	-912.852	-587.148
Sporthal Arkendonk vernieuwbouw inrichting terreinen	924.894	924.894	39.894	885.000
Dekking uit vrije reserve	365.778	365.778	193.050	172.728
Sporthal Arkendonk vernieuwbouw zonnepanelen	-350.000	-350.000	-193.050	-156.950
Inkomsten	156.762	156.762	6.762	150.000
Dekking uit vrije reserve	-	-	-	-
Dekking uit vrije reserve	-150.000	-150.000	-6.672	-143.238
Cultuur				
Renovatie productiehuis De Pannehoef	2.673.727	1.380.246	1.061.142	319.104
Dekking uit vrije reserve	-2.255.467	-961.986	-961.986	-
Vervanging rietbedekking muziekkiosk Slotpark	36.578	36.578	1.578	35.000
Decorwanden Theater De Bussel	41.803	41.803	1.803	40.000
Herstel gevel Zandheuvel 51	130.634	130.634	108.940	21.694
Duurzaamheid en klimaat				
Duurzaam				
Aanpak permanente bewoning recreatieparken	208.338	189.184	109	189.075
Dekking uit vrije reserve	-200.000	-180.846	-109	-180.737
Water en riolering				
JOR 2018: Burgemeester Holtroplan reconstructie	400.850	358.274	4.508	353.766
2021-2023 Wilhelminakanaal Noord reconstructie rijbaan en aanleg riool	850.473	774.012	156.658	617.354
2021 Programma Pompen, gemalen, meetinstallatie	163.430	152.000	80.952	71.048
JOR2021 Natuurlandigenbuurt schoolomgeving	188.160	175.000	0	175.000
2024 Natuurlandigenbuurt -herinrichting vier woonstraten-	209.016	209.016	9.016	200.000
2021 Renovatie Oud-West Noord	585.075	550.000	155.000	395.000

Omschrijving	Totaal gevoteerd	Beschik- baar 2024	Werkelijk 2024	Resultaat
2022 Programma rioolrelining	368.490	117.586	119.014	-1.428
Inkomsten	-	20.000	-	20.000
2022 Programma rioolvervangingen	875.018	555.998	286.185	269.813
2022 Akkerweg-Koutereind renovatie	52.084	0	0	0
2024 Reconstructie Berendonk-Wol- vendonk	130.098	124.952	118.118	6.834
2022 Programma Pompen, gemalen, meetinstallatie	72.918	70.000	0	70.000
2023 Rioolrenovatie Groenendijk	165.460	67.900	46.458	21.442
2023 Rioolrenovatie Korte Hoogstraat inzake relining	196.484	190.000	95.966	94.034
Onderhoud riolering Hoofseweg-Sirius en Wijde Omloop	113.754	104.086	102.034	2.052
2023 Riolvervanging Schildersbuurt	263.703	255.000	241.296	13.704
2023 Uitvoering Herinrichting Burge- meester van Oerslaan	439.504	425.000	0	425.000
2023 Vervanging en aanleg Kometen- laan-Poolster	382.627	363.784	12.915	350.869
2024 Programma Pompen, gemalen, meetinstallaties	200.655	200.655	90.910	109.745
2024 Rioolrenovaties	130.634	130.634	16.302	114.332
Riolvervanging Plataanstraat te Dorst	120.184	120.184	103.229	16.955
Riolvervanging Catharinastraat	297.848	297.848	17.266	280.582
Herinrichting Julianalaan	287.396	287.396	12.396	275.000
Aanpassen gemaal Leijzenstraat	209.016	209.016	9.016	200.000
Aanpassen riool Wilhelminakanaal Noord, Tilburgseweg	26.126	26.126	1.126	25.000
Reconstructie rijbaan Abdijstraat	224.691	224.691	12.497	212.194
Afval				
Aanpassen composteerinrichting De Hillen project A27	890.000	607.465	8.119	599.346
Inkomsten	-890.000	-607.465	-8.119	-599.346
Aankoop en plaatsing 10 stuks papier- containers en 25 GFE cocons	518.954	191.379	169.985	21.394
Bandverlaging bij aanbiedplaatsen huisafval	258.532	85.813	0	85.813
Herinrichting loswal Wilhelminaka- naal Oost	246.116	246.116	10.616	235.500
Renovatie wasplaats bij de gemeente- werf	182.888	182.888	7.888	175.000

Omschrijving	Totaal gevoteerd	Beschik- baar 2024	Werkelijk 2024	Resultaat
Wonen en mobiliteit				
Openbare ruimte				
Project fietspad Dorst aankoop grond	100.000	99.305	-	99.305
Inkomsten	-78.000	-78.000	-	-78.000
Project fietspad Dorst				
Inkomsten	1.728.000	150.829	11.036	139.793
Dekking uit vrije reserve	-500.000	9.750	-	9.750
Dekking uit bestemmingsreserve Mo- bilitateitsfonds	-150.000	-	-	-
	-1.100.000	-	-	-
JOR2016 Voorbereidingskrediet N282				
Rijksweg Dorst	177.769	19.266	12.035	7.231
Dekking uit bestemmingsreserve Mo- bilitateitsfonds	-175.000	-16.497	-12.035	-4.462
Reconstructie aansluiting N629 op A27	1.463.000	438.789	-	438.789
Inkomsten	-	35.107	-	35.107
Dekking uit bestemmingsreserve Mo- bilitateitsfonds	-1.463.000	-476.896	-	-473.896
JOR2018: Burgemeester Holtroplan reconstructie(w)	4.175.195	3.802.474	1.644.266	2.158.208
Inkomsten	-	74.385	-	74.385
Dekking uit bestemmingsreserve Mo- bilitateitsfonds	-1.200.000	-1.200.000	-1.200.000	-
JOR2018: Burgemeester Holtroplan reconstructie (ov)	130.026	114.888	114.888	0
JOR2018: Burgemeester Holtroplan reconstructie groen	110.540	74.004	74.004	0
JOR2019: Burgemeester Holtroplan en Slotlaan (PRIO)	37.571	33.306	0	33.306
Snelfietsroute Breda-Tilburg	217.800	200.000	0	200.000
Voorbereidingskrediet herinrichting Heistraat-Hoogstraat	83.063	57.919	0	57.919
Herinrichting Hoogstraat	1.840.070	1.772.489	217.958	1.554.531
Inkomsten	-	16.846	-	16.846
Dekking uit bestemmingsreserve Mo- bilitateitsfonds	-1.680.000	-1.680.000	-217.958	-1.462.042
Snelfietsroutes, interlokale fietsroutes	221.500	165.475	3.933	161.542
Oud-West Noord Prio-buurtten	1.359.799	1.253.738	164.457	1.089.281
Inkomsten	-	-	-8.419	8.419
2021-2023 Wilhelminakanaal Noord re- constructie rijbaan en aanleg riool(W)	384.272	341.501	64.686	276.815

Omschrijving	Totaal gevoteerd	Beschik- baar 2024	Werkelijk 2024	Resultaat
Verbeteren kwaliteit Statendamweg project A27	1.050.000	1.030.246	29.931	1.000.315
Inkomsten	-1.050.000	-1.030.246	-29.931	-1.000.315
JOR2021 Natuurkundigenbuurt schoolomgeving (W)	816.077	743.876	33.990	709.886
2024 Natuurkundigenbuurt - herin- richting vier woonstraten (W)	313.524	313.524	13.524	300.000
Voorbereidingskrediet Oostelijke ver- bindingsweg Dorst	208.338	200.000	17.723	182.277
Dekking uit bestemmingsreserve Mo- bilitateitsfonds	-200.000	-191.662	-17.23	-173.939
Bewonersinitiatieven	207.999	69.988	37.316	32.672
2022 Akkerweg (W)	288.673	-8.972	-7.919	-1.053
Onderzoek en planvorming tunnelbak Bovensteweg	36.459	-14.381	0	-14.381
Uitwerking tunnelbak Bovensteweg	640.892	591.102	557.166	33.936
2022 Weststad I en II onderhouds- en verbetermaatregelen: Revitalisering Nijverheidsweg; wegen	371.101	356.250	201.616	154.634
2022 Weststad I en II onderhouds- en verbetermaatregelen: Revitalisering Nijverheidsweg; groen	123.700	118.750	67.205	51.545
2022 Reconstructie Berendonk-Wol- vendonk (W)	364.591	350.000	318.806	31.194
Voorbereiding Herinrichting Burge- meester van Oerslaan	695.348	670.740	20.080	650.660
Aanpassing afwatering Hoofseweg-Si- rius	4.654	4.500	0	4.500
2023 Riolvervanging Schildersbuurt (voetpad)	31.024	26.915	0	26.915
Provinciale weg (VO) werkzaamheden bovengrondse infra	3.619.448	3.497.500	113.988	3.383.512
Dekking uit bestemmingsreserve Mo- bilitateitsfonds	-3.500.000	-3.378.052	-113.988	-3.264.064
Aanleg snelfietsroute Oosterhout- Dongen-Tilburg SFR629	2.570.886	2.508.815	649.125	1.859.690
Inkomsten	-1.635.000	-1.635.000	-450.000	-1.185.000
Dekking uit bestemmingsreserve Mo- bilitateitsfonds	-905.000	-842.929	-199.125	-643.804
2023 Renovatie Willem van Oranje- straat Oud-West Noord	372.183	359.900	254.770	105.130

Omschrijving	Totaal gevoteerd	Beschik- baar 2024	Werkelijk 2024	Resultaat
2023 Vervanging en aanleg Kometen- laan-Poolster (W)	72.389	70.000	0	70.000
2024 Vervanging Openbare verlichting Oosterhout Midden-Zuid, Dorst, Oosteind	289.487	289.487	241.923	47.564
Voetgangersvoorzieningen spoorweg- overgang Dorst	33.965	33.965	40.047	-6.082
Herinrichting Julianalaan (W)	161.987	161.987	13.150	148.837
Herinrichting Julianalaan (GRN)	73.155	73.155	3.155	70.000
Europaweg Oost asfalt vervangen	261.270	261.270	217.627	43.643
Rubenshof (voetpad Rembrandtpark) asfalt vervangen	36.578	36.578	1.578	35.000
2024 Riolvervanging Catharinastraat- rijbaanverharding	26.126	26.126	1.126	25.000
2024 Vervanging asfaltverharding Vis- sersweg	198.565	198.565	8.565	190.000
2024 Straatwerkzaamheden Wilhel- minakanaal-Zuid	114.958	114.958	4.958	110.000
Contractvoorbereiding tbv Opwaarde- ren Statendamweg	221.974	221.974	9.574	212.400
Reconstructie rijbaan Abdijstraat (W)	41.804	41.804	3.004	38.800
Kwaliteitsverbetering landschap i.v.m. N629	300.000	300.000	-	300.000
Dekking uit bestemmingsreserve groenfonds	-300.000	-300.000	-	-300.000
Verbeteren groenstructuur De Hillen project A27	145.817	145.817	-	145.817
Inkomsten	-145.817	-145.817	-	-145.817
EVZ Contreie-Zuid	450.000	411.714	52.436	359.278
Dekking uit vrije reserve	-450.000	-411.714	-52.436	-359.278
Grondaankoop EVZ Contreie-Zuid	1.050.000	495.045	-1.256	496.301
Inkomsten	-	-	-136.580	-136.580
Dekking uit vrije reserve	-1.050.000	-495.045	137.836	-632.881
2023 Reconstructie Berendonk-Wol- vendonk (GRN)	139.586	134.000	117.854	16.146
2022 Ecologische structuren & hot- spots	112.502	38.560	0	38.560
Bewonerswensen groen	89.008	40.924	20.438	20.486
Bewonersinitiatieven (sportveld Oos- terheide	197.921	159.345	3.262	156.083

Omschrijving	Totaal gevoteerd	Beschik- baar 2024	Werkelijk 2024	Resultaat
2023 Bewonersinitiatieven- ontmoetingsplekken	217.167	147.981	40.000	107.981
2023 Bewonersinitiatieven groen	93.072	53.027	6.113	46.914
2024 Bewonersinitiatieven - ontmoetingsplekken	104.508	104.508	4.508	100.000
2023 Programma speeltoestellen	160.290	155.000	105.111	49.889
2024 Programma speeltoestellen	161.987	161.987	6.987	155.000
2023 Programma Reconstructies Groen	175.802	170.000	79.270	90.730
Skatepark Oosterhout Lukwelpark	357.538	350.508	8.983	341.525
- Inkomsten	-40.000	-40.000	-16.013	-23.987
- Dekking uit Vrije reserve	-56.000	-48.970	0	-48.970
2023 Ecologische hotspots	111.686	108.000	0	108.000
2024 Reconstructie groen	102.418	102.418	4.418	98.000
Wonen				
Dakrenovatie Ridderstraat 34	155.119	25.163	0	25.163
Renovatie theehuis in Floraliatuin	209.016	209.016	9.016	200.000
Dekking uit vrije reserve	-200.000	-200.000	-9.016	-190.984
Renoveren van de muziekschelp	35.533	35.533	1.533	34.000
Grondaankoop locatie Lievenshove en sloop en asbestverwijdering	3.000.000	441.320	0	441.320
POK locatie Lievenshove	500.000	119.089	0	119.089
Projectplan Implementatie omgevingswet	600.000	335.024	73.058	261.966
Inkomsten	-	-	-9.238	9.236
Dekking uit vrije reserve	-600.000	-335.024	-63.820	-271.204
Uitwerken visie toekomst Arkendonk	315.892	168.949	46.647	122.302
Dekking uit vrije reserve	-305.000	-200.000	-86.714	-113.286
Ontwikkeling visie Arendshof - Transitie centrum	787.754	154.868	1.611	153.257
Inkomsten	-	-	-83.000	83.000
Opbouw strategische woningbouw	3.060.671	1.371.773	552.390	819.383
Dekking uit vrije reserve	-2.970.000	-1.281.103	-552.390	-782.713
Stedenbouwkundige visie Slotjesveld (vanaf 2021)	100.000	34.070	-	34.070
Dekking uit vrije reserve	-100.000	-34.070	-	-34.070
POK strategische woningbouw Den Hout	104.169	57.630	20.083	37.547
Inkomsten	-	-	-32.800	32.800
Dekking uit vrije reserve	-100.000	-53.461	12.717	-66.178
Aankoop Akkerweg 9 Dorst	1.135.018	-22.533	0	-22.533
Inkomsten	-260.000	-260.000	-16.975	-243.025

Omschrijving	Totaal gevoteerd	Beschik- baar 2024	Werkelijk 2024	Resultaat
Dekking uit vrije reserve	-840.000	-	-	-
Sloopkosten Akkerweg 9 Dorst	260.422	250.000	118.957	131.043
Inkomsten	-	-	-8.500	8.500
Dekking uit vrije reserve	-250.000	-239.578	-110.457	-129.121
Sloop Ter Horst 8 Oosteind (hm)	155.119	141.828	938	140.890
Dekking uit vrije reserve	-150.000	-136.709	-938	-135.771
Aankoop en sloop pand Leijzenhoek 119	252.049	252.049	184.575	67.474
Dekking uit bestemmingsreserve Mobiliteitsfonds	-238.750	-238.750	-184.575	-54.175
Plan van aanpak aandachtsgroepen				
Inkomsten	310.239	257.813	61.520	196.293
Dekking uit bestemmingsreserve Aandachtsgroepen	-	-	-11.345	11.345
	-300.000	-247.574	-50.175	-197.399
Verkeer en mobiliteit				
Snelfietsroute Breda-Tilburg	55.375	50.000	0	50.000
2023 Vervangen VRI Ridderstraat-Bouwlingstraat	124.095	82.107	44.896	37.211
Bijdrage Prorail spoorwegovergang Dorst	209.016	209.016	9.016	200.000
Dekking uit bestemmingsreserve Mobiliteitsfonds	-200.000	-200.000	-9.016	-190.984
Vervangen VRI Ridderstraat-Keiweg	104.508	104.508	4.508	100.000
VRI 2024 op de kruispunten Europaweg/Vijf Eikenweg/A27 Zuid en Europaweg/Beneluxweg	52.254	52.254	2.254	50.000
Weststadweg vervangen wegvak aansluiting Made-kruispunt Haasdijk(NB 480k tlv UVP 2025 begroten, nummer wel aangemaakt)	0	0	0	0
Renovatie Parkeergarage Arendshof II	104.508	104.508	4.508	100.000
2023 Programma verbetering openbaar vervoer	103.413	100.000	1.375	98.625
Veiligheid				
Veiligheid				
Vernieuwing cameratoezicht binnenstad	176.241	133.393	71.744	61.649
Gemeentelijke organisatie				
Gemeentelijke organisatie				
Noodzakelijk onderhoud Stadhuis	2.290.000	148.529	-	148.529
	-1.870.000	-	-	-

Omschrijving	Totaal gevoteerd	Beschikbaar 2024	Werkelijk 2024	Resultaat
Dekking uit bestemmingsreserve Stad-huis				
Vorbereidingskrediet nieuwbouw stadhuis Oosterhout	1.900.000	572.758	652.055	-79.297
Inkomsten	-	1.855	-	1.855
Dekking uit bestemmingsreserve Stad-huis	-1.900.00	-574.613	-574.613	-
Kosten organisatie ontwikkeling	784.000	201.790	24.858	176.932
Dekking uit Ontwikkelreserve Bedrijfsvoering	-784.000	-201.790	-24.858	-176.932
Oplaainfrastructuur gemeentewerf	493.126	213.056	192.985	20.071
2023 Doorontwikkeling informatiebeheer	51.706	50.000	12.708	37.292
2024 Doorontwikkeling informatiebeheer	52.254	52.254	2.254	50.000
Doorontwikkeling gemeentelijke dienstverlening-website 2023	51.706	50.000	40.560	9.440
Vervanging personeelsinformatiesysteem	156.762	156.762	110.714	46.048
ICT-investeringskrediet 2024	79.026	79.026	7.249	71.777
Vervangen sanitaire voorzieningen en koelinstallatie gemeentewerf	104.508	104.508	4.508	100.000
Vervangen airco installatie	41.803	41.803	34.643	7.160
2024 Doorontwikkeling Datafundament	26.126	26.126	11.246	14.880
Elektrische straatreinigingsvoertuigen	282.171	282.171	42.309	239.862
EPS perscontainer	52.254	52.254	2.254	50.000
Totaal	44.287.829	36.341.194	7.156.320	29.184.874

9.5 Overzicht taakvelden per programma

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
Kostenplaatsen	-17	-	-	-
0.4 Overhead	-17	-	-	-
0.5 Treasury	-	-	-	-
Zorg en werk	63.008.712	68.962.314	69.685.787	-723.473 N
1.2 Openbare orde en veiligheid	96.232	88.175	97.027	-8.852 N
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.059.985	1.010.125	1.090.299	-80.174 N
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.908.131	8.561.166	6.296.574	2.264.592 V
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	3.606.379	4.163.854	4.225.923	-62.069 N
6.3 Inkomensregelingen	7.594.997	4.121.368	4.429.496	-308.128 N
6.4 WSW en beschut werk	8.351.051	9.883.436	10.084.940	-201.504 N
6.5 Arbeidsparticipatie	339.884	2.895	173.874	-170.979 N
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	3.407.134	3.166.445	3.282.825	-116.380 N
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	6.965.997	7.714.000	7.630.687	83.313 V
6.71b Begeleiding (WMO)	6.066.178	6.182.253	6.288.838	-106.585 N
6.71c Dagbesteding (WMO)	716.295	770.868	821.932	-51.064 N
6.72a Jeugdhulp begeleiding	3.773.244	3.461.220	4.347.854	-886.634 N
6.72b Jeugdhulp behandeling	2.186.050	2.050.000	4.063.624	-2.013.624 N
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	1.871.408	1.600.000	472.093	1.127.907 V
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	496.891	600.000	447.285	152.715 V
6.73a Pleegzorg	1.026.616	1.050.000	1.132.234	-82.234 N
6.73b Gezinsgericht	796.957	775.000	1.202.193	-427.193 N
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	3.169.759	3.627.477	3.227.578	399.899 V
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	4.125.400	4.125.000	4.543.979	-418.979 N
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	1.706.000	1.800.000	2.123.803	-323.803 N
6.74c Gesloten plaatsing	342.321	600.000	271.000	329.000 V
6.81a Beschermd wonen (WMO)	-1.340.225	-299.000	-580.520	281.520 V
6.82a Jeugdbescherming	1.156.016	1.000.000	1.190.365	-190.365 N
6.82b Jeugdreclassering	135.121	130.000	184.514	-54.514 N
7.1 Volksgezondheid	2.313.876	2.603.837	2.502.261	101.576 V
7.4 Milieubeheer	100.928	132.777	95.788	36.989 V
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	36.087	41.418	39.321	2.097 V
Arbeidsmarkt, economie en onderwijs	6.002.132	6.860.121	6.874.070	-13.949 N
0.5 Treasury	2.382	5.003	5.003	-
3.1 Economische ontwikkeling	759.422	853.424	807.472	45.952 V

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	216.691	170.262	178.997	-8.735 N
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9.184	-9.279	91.930	-101.209 N
3.4 Economische promotie	444.402	420.317	481.230	-60.913 N
4.2 Onderwijshuisvesting	3.014.934	4.117.643	3.923.551	194.092 V
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.106.529	923.304	886.586	36.718 V
5.6 Media	344.584	213.615	316.327	-102.712 N
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	65.641	74.466	-8.825 N
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	103.913	100.000	108.317	-8.317 N
6.4 WSW en beschut werk	91	191	191	-
Sport en cultuur	9.737.908	10.675.159	10.210.914	464.245 V
5.1 Sportbeleid en activering	344.168	490.382	354.623	135.759 V
5.2 Sportaccommodaties	4.428.947	4.481.121	4.222.271	258.850 V
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3.227.448	3.679.856	3.655.485	24.371 N
5.4 Musea	226.653	303.528	288.278	15.250 V
5.5 Cultureel erfgoed	61.502	59.828	30.202	29.626 V
5.6 Media	1.449.190	1.660.444	1.660.055	389 V
Duurzaamheid en klimaat	9.744.167	12.496.821	11.310.804	1.186.017 V
2.4 Economische havens en waterwegen	30.616	98.386	81.365	17.021 V
7.2 Riolering	4.073.724	5.128.827	4.695.465	433.362 V
7.3 Afval	3.498.160	4.610.635	3.709.210	901.425 V
7.4 Milieubeheer	2.133.030	2.640.617	2.815.242	-174.625 N
8.3 Wonen en bouwen	8.637	18.356	9.522	8.834 V
Wonen en mobiliteit	16.234.269	20.232.648	19.164.369	1.068.279 V
0.1 Bestuur	32.700	109.934	97.335	12.599 V
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	926.576	1.114.687	871.799	242.888 V
0.5 Treasury	-116.611	-33.000	-203.649	170.649 V
0.63 Parkeerbelasting	-312.370	-513.365	-350.063	-163.302 N
0.64 Belastingen overig	-143.520	-115.000	-145.663	30.663 V
1.2 Openbare orde en veiligheid	120.611	306.468	332.544	-26.076 N
2.1 Verkeer en vervoer	8.927.399	9.579.143	8.530.635	1.048.508 V
2.2 Parkeren	-736.162	-449.560	-745.858	296.298 V
2.4 Economische havens en waterwegen	57.804	40.876	44.077	-3.201 N
2.5 Openbaar vervoer	98.748	115.621	101.505	14.116 V
5.5 Cultureel erfgoed	120.321	109.058	160.630	-51.572 N

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Afwijking
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.979.394	5.105.446	4.733.477	371.969 V
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.371.230	4.067.567	2.628.020	1.439.547 V
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven-terreinen)	1.515.000	7.691	3.000.000	-2.992.309 N
8.3 Wonen en bouwen	393.149	787.082	109.580	677.502 V
Veilighied	4.637.044	5.330.590	5.141.110	189.480 V
0.64 Belastingen overig	-84.526	-91.000	-238.422	147.422 V
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.272.259	3.916.913	3.844.592	72.321 V
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.415.840	1.462.533	1.499.875	-37.342 N
6.82 Geëaleerde zorg 18-	33.471	42.144	35.065	7.079 V
Meer vool elkaar	3.901.324	5.553.380	5.587.910	-34.530 V
0.1 Bestuur	2.259.642	2.901.022	3.035.714	-134.692 N
0.2 Burgerzaken	1.811.597	2.084.355	1.749.256	335.099 V
0.4 Overhead	-311.057	-	-	-
0.8 Overige baten en lasten	-	342.858	588.397	-245.539 V
2.1 Verkeer en vervoer	141.142	225.145	214.543	10.602 V
Financieel solide	-143.260.637	-159.043.763	-158.678.906	-364.857 N
0.4 Overhead	296.227	-	-	- N
0.5 Treasury	-1.832.065	-3.351.036	-3.850.511	499.475 V
0.61 OZB woningen	-7.366.904	-8.065.925	-8.086.937	21.012 V
0.62 OZB niet-woningen	-5.641.882	-5.940.153	-6.284.122	343.969 V
0.64 Belastingen overig	-192.839	-164.270	-181.045	16.775 V
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-115.571.724	-125.515.316	-126.104.589	589.273 V
0.8 Overige baten en lasten	-426.574	-707.773	-206.371	-501.402 N
3.4 Economische promotie	-780.232	-400.000	-820.962	420.962 V
7.2 Riolering	-5.569.594	-7.219.087	-6.505.347	-713.740 N
7.3 Afval	-6.175.050	-7.680.203	-6.639.022	-1.041.181 N
Gemeentelijke organisatie	23.538.209	25.216.156	23.466.291	1.749.865 V
0.4 Overhead	23.331.555	25.216.156	23.466.291	1.749.865 V
1.2 Openbare orde en veiligheid	206.654	-	-	-
Equalit	-1.683.539	718.228	-1.397.361	2.115.589 V
0.4 Overhead	-1.683.539	718.228	-1.397.361	2.115.589 V
Resultaat bestemming	-2.368.440	3.009.155	1.142.797	1.866.358 V
0.10 Mutaties reserves	-2.442.403	3.007.155	955.908	2.051.247 V
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	73.963	2.000	186.889	-184.889 N
Resultaat na bestemming	10.508.868	-10.809	-	-10.809 N
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	10.508.868	-10.809	-	-10.809 N
Totaal	-	-	-7.492.215	7.492.215 V

9.6 Reserves en voorzieningen

9.6.1 Reserves

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Stand 31-12-2023	Resultaat	Rente	Storting	Onttrek- king	Stand 31-12-2024
• Algemene reserve	17.183	-	-	-	-	17.183
• Vrije reserve	21.244	1.155	-	7.500	7.759	22.140
Algemene reserves	38.427	1.155	-	7.500	7.759	39.323
• Algemene reserve Grond- exploitaties	13.870	-	-	3.825	3.787	13.908
• Infrastructurele werken	20.637	3.779	-	-	24.416	-
Reserves grondexploitatie	34.507	3.779	-	3.825	28.203	13.908
• Investeringsprojecten	50.212	-	1.055	5.570	3.356	53.480
• Mobiliteitsfonds	0	-	-	24.620	2.146	22.474
• SSC	8.247	-	-	1.397	-	9.644
• Groenfonds	1.128	-	-	3	-	1.131
• Sociaal Domein	185	-	-	-	-	185
• Ontwikkelreserve bedrijfs- voering	199	-	-	-	25	174
• Vitaliteitsregeling	51	-	-	151	173	29
• Toerisme fonds	753	-	-	421	188	986
• Aandacht groepen	2.765	-	-	-	50	2.715
• Stadhuis	20.095	-	-	450	575	19.970
• IHP	13.300	3.780	-	-	-	17.080
• Ruimtelijke Ontwikkeling	-	-	-	195	-	195
• Regeling vervroegd uittre- ding (RVU)	-	1.194	-	-	1.194	-
• APPA fonds	-	601	-	-	562	39
Bestemmingsreserves	96.934	5.575	1.055	32.807	8.269	128.102
Totaal reserves	169.868	10.509	1.055	44.132	44.231	181.333

9.6.2 Voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Stand 31-12-2023	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Vrijval	Stand 31-12-2024
• Wachtgeldregeling politieke ambts- drager	395	-	234	-	161
• Regeling Vervroegde Uittreding (RVU)	-	1.554	337	-	1.217
• Verlofsparen SSC	-	167	-	-	167
• Overmatig verlof SSC	212	-73	22	-	116
• Waardering participaties APPA fonds	2.518	656	81	-	3.093
• Zwaaikom	2.050	55	885	-	1.220
• Bovenwettelijk verlof	301	265	42	-	525
• Slotjes Midden	550	1.645	485	-	1.710
• Grondexploitatie Arendsplein	1.200	1.900	1.475	-	1.625
Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen	7.226	6.170	3.562	-	9.834
• Exploitatie reiniging	913	1.387	-	-	2.300
• Exploitatie riolering	1.547	539	-	-	2.086
Voorzieningen middelen van derden	2.460	1.926	-	-	4.386
Totaal voorzieningen	9.686	8.096	3.562	-	14.220

9.7 Geldleningen

9.7.1 Leningen opgenomen geld

§	Omschrijving	Oorspronkelijk	Saldo 31-12-2023	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-2024	Betaalde rente
9.7.1.1	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	65.000.000	47.000.000	-	-	39.000.000	448.715
9.7.1.2	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, voor Stichting Thuisvester	8.490.000	5.094.000	-	-283.000	4.811.000	184.728
9.7.1.3	Derden	20.000.000	20.000.000	-	-	20.000.000	358.500
	Totaal	93.490.000	72.094.000	-	-8.283.000	63.811.000	991.943

9.7.1.1 N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Omschrijving	Laatste aflossing	Valuta datum	Rentepercentage	Oorspronkelijk	Saldo 31-12-2023	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-2024	Betaalde rente
40.113.390	2024	05-12	-0,490	5.000.000	5.000.000	-	-5.000.000	-	-2.786
40.110.357	2026	27-01	-0,060	5.000.000	3.000.000	-	-1.000.000	2.000.000	14.414
40.114.559	2027	08-02	0,695	10.000.000	5.000.000	-	-	5.000.000	-15.500
40.112.560	2029	30-01	-0,310	5.000.000	5.000.000	-	-	5.000.000	48.400
40.110.169	2030	26-10	0,968	5.000.000	7.000.000	-	-1.000.000	6.000.000	82.512
40.113.764	2030	27-03	1,210	15.000.000	7.000.000	-	-1.000.000	6.000.000	21.825
40.112.561	2031	30-01	0,350	10.000.000	5.000.000	-	-	5.000.000	57.750
40.112.562	2034	18-02	1,155	5.000.000	5.000.000	-	-	5.000.000	67.650
40.116.620	2038	01-08	1,353	5.000.000	5.000.000	-	-	5.000.000	174.450
Totaal				65.000.000	47.000.000	-	-8.000.000	39.000.000	448.715

9.7.1.2 N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, voor Stichting Thuisvester

Omschrijving	Laatste aflossing	Valuta datum	Rentepercentage	Oorspronkelijk	Saldo 31-12-2023	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-2024	Betaalde rente
40.105.886	2031	01-07	3,730	8.490.000	5.094.000	-	-283.000	4.811.000	184.728

9.7.1.3 Derden

Omschrijving	Laatste aflossing	Valuta datum	Rentepercentage	Oorspronkelijk	Saldo 31-12-2023	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-2024	Betaalde rente
Provincie Gelderland	2026	18-02	0,520	5.000.000	5.000.000	-	-	5.000.000	26.000
NWB bank 1-30859	2032	22-02	-0,040	5.000.000	5.000.000	-	-	5.000.000	-2.000
NWB bank 1-40146	2043	15-08	3,430	5.000.000	5.000.000	-	-	5.000.000	171.500
NWB bank 1-40147	2053	15-09	3,260	5.000.000	5.000.000	-	-	5.000.000	163.000
Totaal				20.000.000	20.000.000	-	-	20.000.000	358.500

9.7.2 Leningen uitgegeven geld

9.7.2.1 Stichting Thuisvester

Omschrijving	Laatste aflossing	Valuta datum	Rentepercentage	Oorspronkelijk	Saldo 31-12-2023	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-2024	Ontvangen rente
40.105.886	2031	01-07	3.730	8.490.000	5.094.000	-	-283.000	4.811.000	184.728

9.8 Gewaarborgde geldleningen

§	Omschrijving	Oorspronkelijk	Saldo 31-12-2023	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-2024
9.8.1	Leningen waarvoor de gemeente Oosterhout borg staat	186.258.244	6.214.504	300.000	-555.744	5.958.760
9.8.2	Leningen geborgd door Waarborgfonds Sociale Woningbouw (gemeente vervult achtervangfunctie)	593.073.303	556.729.009	215.439.000	-90.573.628	681.594.381
	Totaal	779.331.547	562.943.513	215.739.000	-91.129.372	687.553.141

9.8.1 Leningen waarvoor de gemeente Oosterhout borg staat

Omschrijving	Jaar besluit	Percentage borg	Oorspronkelijk	Saldo 31-12-2023	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-2024
• Volckaert/SBO Groep	1996	100%	3.857.132	2.186.103	-	-131.280	2.054.823
Zorgsector			3.857.132	2.186.103	-	-131.280	2.054.823
• TV Strijdo	2006	100%	170.000	18.790	-	-8.520	10.270
• St. Tennispark De Warande	2010	100%	275.000	71.480	-	-13.920	57.560
• Sportvereniging TSC	2016	100%	225.000	173.750	-	-7.500	166.250
• V.V. Neerlandia '31	2019	100%	212.500	139.030	-	-10.620	128.410
• De Warande Hockey Accommodatie	2020	100%	500.000	400.000	-	-33.333	366.667
• St. Scouting Erasmus	2020	100%	100.000	80.000	-	-667	79.333
Sport			1.482.500	883.050	-	-808.490	808.490
• St. Dorpshuis Den Brink			63.741	18.845	-	-2.928	15.917
• St. Dorpshuis Den Brink			310.372	91.596	-	-14.268	77.328
St. Theater De Schelleboom	2024	100%	300.000	-	300.000	-	300.000
• Welzijn			674.113	110.441	300.000	-17.196	393.254
• St. Begraafplaatsen Oosterhout	2001	100%	400.000	43.278	-	-30.004	13.274
• St. Begraafplaatsen Oosterhout	2022	100%	100.000	51.967	-	-10.164	41.803
• St. Begraafplaatsen Oosterhout	2022	100%	125.000	106.250	-	-	106.250
St. Begraafplaatsen Oosterhout	2022	100%	25.000	12.982	-	-2.544	10.438
• Lijkbezorging			650.000	214.477	-	-42.712	171.765
St. Thuisvester	1994	100%	3.581.371	2.397.078	-	-115.177	2.281.901
• Volkshuisvesting			3.581.371	2.397.078	-	-115.177	2.281.901
Particuliere woningbouw		100%	176.313.128	423.355	-	-174.819	248.536
Volkshuisvesting			176.313.128	423.355	-	-174.819	248.536

9.8.2 Leningen geborgd door Waarborgfonds Sociale Woningbouw

Als een woningbouwcorporatie niet langer beschikt over voldoende geld kan deze een beroep doen:

- 1e lijn het Centraal Fonds Volkshuisvesting, is dit niet afdoende;
- 2e lijn de buffers van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de gezamenlijke woningbouwcorporaties, is dit niet afdoende;
- 3e lijn het Rijk (50%), de schade gemeenten (25%) voor rekening gezamenlijke gemeenten (25%).

Voor de achtervangfunctie van de gemeente past de WSW een verdeelsleutel op deze leningen toe. Deze verdeelsleutel wordt jaarlijks berekend, op basis van een verdeling over alle gemeenten waarin de betreffende deelnemer DAEB-bezit had op 31 december van het voorgaande kalenderjaar.

Omschrijving	Jaar besluit	Percentage borg	Oorspronkelijk	Saldo 31-12-2023	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-2024
WSG Geertruidenberg, 1 lening		25%	10.000.000	10.000.000	-	-	10.000.000
St. Thuisvester, 66 leningen		25%	514.520.303	478.654.009	135.067.000	-44.888.628	568.832.381
St. Mooiland, 4 leningen		25%	46.163.000	45.685.000	-	-45.685.000	-
St. Hof Wonen, 4 leningen		25%	22.390.000	22.390.000	80.372.000	-	102.762.000
Totaal			593.073.303	556.729.009	215.439.000	-90.573.628	681.594.381

9.9 Afkortingenlijst

Afkorting	Betekening
AB	Algemeen bestuur
ABR	Algemene Bedrijfsreserve
APPA	Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
ASV	Algemene subsidie verordening
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroten en Verantwoorden
Bbz	Bijzondere bijstand zelfstandigen
BCF	BTW Compensatiefonds
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIG	Baseline Informatiebeveiliging gemeenten
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BIZ	Bedrijven Investing Zone
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BPM	Belasting van personenauto's en motorrijtuigen
BRO	Basisregistratie Ondergronden
BRP	Basisregistratie Personen
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BWB	Belastingsamenwerking West-Brabant
BWRM	Bouw- en woonrijp maken
BWS	Besluit Woninggebonden Subsidies
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
COVID-19	Coronavirus disease 2019
CPB	Centraal Planbureau
DB	Dagelijks bestuur
DPIA	Data Protection Impact Analyses
DPRA	Delta Programma Ruimtelijke Adaptatie
DRIS	Dynamische Route Informatie Displays
EMU	Europese Monetaire Unie
EMVI	Economisch voordelige inschrijving
ENSIA	Eenduidige Normastiek Single Information Audit
EVZ	Ecologische verbindingzone
EZK	Economische Zaken en Klimaat

Afkorting	Betekening
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FTE	Fulltime equivalent
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GFE	Groente, fruit en etensresten
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheid Dienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GI	Gecertificeerde instelling
GOP	Geregelde oversteekplaats
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX	Grondexploitatie
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
GR OGZ	Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg
GR NGS	Gemeenschappelijke Regeling Nazorg Gesloten Stortplaatsen
Hbh	Hulp bij huishouden
HOF	Houdbare Overheidsfinanciën
IBT	Interbestuurlijk toezicht
IFLO	Financiën Lokale Overheden
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISV	Investeringsprogramma Stedelijke Vernieuwing
ITV	Intensief Toezicht op Veehouderijen
JGZ	Jeugd Gezondheidszorg
JOGG	Gezonde jeugd, gezonde toekomst
JOR	Jaarplan Openbare Ruimte
KDV	Kinderdagverblijf
KPI	Kritische prestatie indicator
LPA	Logistiek Platform Amerstreek
LV	Landelijke voorziening
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MJPOR	Meerjarenprogramma Openbare Ruimte
MJPIV	Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid
MPG	Meerjarenperspectief Grondexploitaties
MVA	Materiële vaste activa
MVI	Maatschappelijk Verantwoorde Inkoop
MWB	Midden West Brabant
NAZ	Niet aanspreekbare zij-instromer
NHG	Nationale Hypotheekgarantie

Afkorting	Betekening
NIEEG	Niet in bouwgrond exploitatie genomen gronden
NPO	Nationaal programma onderwijs
ONE	Oosterhout Nieuwe Energie
OMWB	Omgevingsdienst Midden- en West Brabant
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerendzaakbelasting
Pb	Privacybeheerder
PGB	Persoonsgebonden budget
PBS	Personeels Budgetteringssysteem
P&C	Planning & Control
PIA	Privacy Impact Assessment
PRIO	Prioriteit voor de renovatie van de inrichting van de openbare ruimte
PSZ	Peuterspeelzaal
PV-panelen	Zonnepanelen
RAV	Regionale Ambulancevoorziening
RBL	Regionaal Bureau Leerplicht
REA	Ruimtelijke Economische Agenda
RES	Regionale Energie Strategie
REWIN	Regionaal werkgelegenheidsinstituut West-Brabant
RIA	Regionale investeringsagenda
RIEC	Regionaal Informatie- en Expertise Centrum
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RRE-W	Regeling reductie energieverbruik woningen
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
RWB	Regio West-Brabant
RWS	Rijkswaterstaat
SDE	Stimulering Duurzame Energie
SDG	Sustainable development goals
SER	Sociaal Economische Raad
SPUK	Specifieke uitkering sport
SRBT	Stedelijke Regio Breda Tilburg
SSC	Shared Service Center
Suwinet	Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
SVn	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten
SWWB	Samenwerking waterhuishouding West-Brabant
SZW	Sociale zaken en werkgelegenheid
TONK	Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers
TVW	Transitie Visie Warmte
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
VGRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan

Afkorting	Betekening
VGO	Voorziening gastouder
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VPB	Vennootschapsbelasting
VRI	Verkeersregelininstallatie
VRMWB	Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VSO	Vaststellingsovereenkomst
VSV	Voortijdig schoolverlater
WAVA	Werkvoorzieningsschap Arbeid Voor Allen
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
Wgs	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
Wi	Wet inburgering
WIBON	Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken
WLZ	Wet langdurige zorg
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNRA	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
WOB	Wet Openbaar Bestuur
WOO	Wet Open Overheid
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WRP	Water- en rioleringsplan
Wsw	Wet Sociale Werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WvG	Wet voorkeursrecht gemeenten
Wvggz	Wet verplichte ggz

9.10 Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2024

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025

Verstrekk	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A31	Regeling specifieke uitkering ter voorkoming van jeugdcriminaliteit 2024 Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Project afgerond in jaar T (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld		
			Aard controle R Indicator: A31/01 € 31.330	Aard controle n.v.t. Indicator: A31/02 € 31.330	Aard controle n.v.t. Indicator: A31/03 Nee	Aard controle n.v.t. Indicator: A31/04 Project is eind 2024 begonnen. Loopt komende jaren door.		
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	
			13 Reeks 1	45 Reeks 1	Ja	Ja	Nee	
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07				
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08 €293.840	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09 € 520.837	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11 €3.976	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12 €5.511	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13 €54.526
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/14 €8.211	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15 €29.111	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16 €46.397	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17 €157.373	Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18 €24.011	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19 €54.526

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20 €123.480	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21 €291.480	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22 €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23 €0	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24 €499.915	
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijschelden van gemeentelijke belastingen Aard controle R Indicator: C62/01 € 3.431	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02 Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C92/01 € 55.744	Bedrag doorgeschoven naar t+1 Aard controle R Indicator: C92/02 € 0	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03 1	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04 308	Aantal gebruikte leermiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05 98	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) Aard controle R Indicator: D8/01 € 1.229.645	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) Aard controle R Indicator: D8/02 € 143.715	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) Aard controle R Indicator: D8/03 € 80.038	Correctie besteding (jaar T-1) Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05 Aard controle R Indicator: D8/04 € 0	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D8/05 € 1.264.977	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) Aard controle R Indicator: D8/06 € 1.834.073
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07 1	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag Aard controle R Indicator: D8/08 2	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09 100	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag Aard controle R Indicator: D8/10 		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator		
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03				
			€ 277.410	€ 0	€ 0				
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)				
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06				
			€ 0	€ 620.726	€ 343.316				
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen				
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10				
			1						
			2						
			10						
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikingsnummer/referentienu mmer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2024 naar 2025.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t Indicator: D23/01	Aard controle n.v.t Indicator: D23/02	Aard controle R Indicator: D23/03	Aard controle n.v.t Indicator: D23/04	Aard controle n.v.t Indicator: D23/05	Aard controle n.v.t Indicator: D23/06	
			1	SB230060	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 120.526	€ 55.895	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	
			2						
			100						
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07						
			1	Nee					
			2						
			100						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025											
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator			
IenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01</i>	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: E3/02</i>	Overige bestedingen (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E3/03</i>	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt <i>Aard controle R Indicator: E3/04</i>	Correctie over besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E3/05</i>	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: E3/06</i>			
			1 BSV2011057737 voorbereiding scherm	€ 11.504	€ 0	€ 0	€ 0	€ 11.504			
			2 IenW/BSK-2017/296194 uitvoering scherm	€ 282.487	€ 0	€ 0	€ 0	€ 282.487			
			100								
			Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07</i>	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08</i>	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09</i>	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E3/10</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/11</i>			
			1 BSV2011057737 voorbereiding scherm	€ 560.472	€ 7.470	€ 555.802	€ 0	Nee			
			2 IenW/BSK-2017/296194 uitvoering scherm	€ 957.181	€ 0	€ 957.181	€ 0	Nee			
			100								
			IenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E20/01</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02</i>	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E20/03</i>	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04</i>		
						€ 456.447	€ 478.064	€ 293.970	Nee		
Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05</i>	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06</i>				Eventuele toelichting, mits noodzakelijk <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07</i>					
1 205 Verbreden van fietspaden aantal in meters	Nee	1.432				Fietspad SFR629 is opgeleverd. Fietspad Heistraat gaat in 2028 in uitvoering					
2 207 Aanleg van een vrijliggend fiets-/bromfietspad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg aantal in meters	Nee	0				Project is gestart en gedeeltelijk uitgevoerd. Kosten en oplevering in 2025					
50											

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E21	Regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra Gemeenten en GR'en	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cofinanciering (jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E21/01	Aard controle R Indicator: E21/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/03	Aard controle R Indicator: E21/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/06
			1 IENW/BSK-2022/297202	€ 22.039	€ 41.322	€ 25.351	€ 45.425	Ja
			2					
			Kopie beschikingsnummer	Is voldaan aan artikel 15 van de regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra? (Ja/Nee)	Toelichting aan welke voorwaarde(n) van artikel 15 vd regeling word(t)(en) niet voldaan? (a of/en b of/en c)? (verplicht als bij 06 Nee is ingevuld)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E21/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/09			
			1 IENW/BSK-2022/297202	Ja				
			2					
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
			1 061959 Gemeente Altena	IENW/BSK-2024/98219	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2					
			15					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
			1 061959 Gemeente Altena	IENW/BSK-2024/98219	Nee			
			2					
			15					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
			1 061959 Gemeente Altena	IENW/BSK-2024/98219	Waterader Oosterhout	Nee		
			2					
			15					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025							
Verstrekk	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04	
			€ 269.602	€ 269.602	€ 195.217	Nee	
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08	
			1 310 Aanbrengen van kant- en asmarkering op fietspaden/aantal in Meters	Nee	0	Werkzaamheden zijn gestart en gedeeltelijk uitgevoerd, maar nog geen eindoplevering	
			2 321 Aanleg van een vrijliggend fietspad of vrijliggend fiets-/bromfietspad (op 50-, 60- en 80 km/h wegen)/aantal in Meters	Nee	0	Werkzaamheden zijn gestart en gedeeltelijk uitgevoerd, maar nog geen eindoplevering	
			3 330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h/aantal in Stuks	Nee	0	Werkzaamheden zijn gestart en gedeeltelijk uitgevoerd, maar nog geen eindoplevering	
			4 331 Drempel/aantal in Stuks	Nee	0	Werkzaamheden zijn gestart en gedeeltelijk uitgevoerd, maar nog geen eindoplevering	
			5 334 Aanleg van een uitritconstructie van zijstraten GOW naar 30 km/uur-zone/aantal in Stuks	Nee	0	Werkzaamheden zijn gestart en gedeeltelijk uitgevoerd, maar nog geen eindoplevering	
			6 342 Aanleg van een rotonde binnen de bebouwde kom/aantal in Stuks	Nee	0	Werkzaamheden zijn gestart en gedeeltelijk uitgevoerd, maar nog geen eindoplevering	
			7 343 Rammelstrook op asmarkering	Nee	0	Werkzaamheden zijn gestart en gedeeltelijk uitgevoerd, maar nog geen eindoplevering	
			8 344 Het volwaardig afwaarderen van een GOW 50 km/h naar een ETW 30 km/h/aantal in meters	Nee	0	Werkzaamheden zijn gestart en gedeeltelijk uitgevoerd, maar nog geen eindoplevering	
			9 347 Zebrapad/aantal in Stuks	Nee	0	Werkzaamheden zijn gestart en gedeeltelijk uitgevoerd, maar nog geen eindoplevering	
			10 349 Aanleg van een snelheidsremmend plateau voor een fietsoversteek, alleen bij een kruispunt/aantal in Stuks	Nee	0	Werkzaamheden zijn gestart en gedeeltelijk uitgevoerd, maar nog geen eindoplevering	
			11 360 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 60 km/h/aantal in Stuks	Nee	0	Werkzaamheden zijn gestart en gedeeltelijk uitgevoerd, maar nog geen eindoplevering	
			12 362 Aanleg van één rijloper met fiets(suggestie)stroken en bermen/aantal in Meters	Nee	0	Werkzaamheden zijn gestart en gedeeltelijk uitgevoerd, maar nog geen eindoplevering	
			50				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
IenW	E104	Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	Beschikingsnummer	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E104/01	Aard controle R Indicator: E104/02	Aard controle R Indicator: E104/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/06	
			1 IENW/BSK-2023-342501	€ 0	€ 0	€ 0	0	0	
			2						
			3						
			4						
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E104/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/10			
			1 IENW/BSK-2023-342501	0	0	Nee			
			2						
			3						
			4						
			Naam infrastructurele voorziening	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) per infrastructurele voorziening Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024	Totale besteding (jaar T) per infrastructurele voorziening	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) per infrastructurele voorziening	Infrastructurele voorziening afgerond? (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E104/11	Aard controle R Indicator: E104/12	Aard controle R Indicator: E104/13	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/14	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/15		
			1 Realiseren OV-hub Amphibia	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			2 Realisatie van inpandige fietsenstalling bij de OV hub Amphibia	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			3 Reconstructie kruispunt Pasteurlaan - Strijenstraat - Abdis van Thornstraat	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			40						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 15.174.591	€ 432.835	€ 581.897	€ 1.453	€ 39.829	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwietschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 43.904	€ 4.411	€ 0	€ 1.471.120	€ 26.643	€ 13.139
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>				
			€ 1.295	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 13.984	€ 22.082	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwietschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwietschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwietschelden schulden kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025							
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 61.264	€ 1.989
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 61.576	€ 2.908
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 22.957	€ 1.417
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4.127	€ 283
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.801	€ 129
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 151.725	€ 6.726
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025							
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17	Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03		
			€ 642.065	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel 2024	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03		
			€ 13.139	€ 0	Ja		
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
			€ 203.508	€ 0	€ 0	€ 0	Ja

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025							
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02			
			€ 1.022.480	€ 846.230			
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07
			1 1.1 Nieuwbouw	€ 196.196	€ 196.196	€ 0	€ 0
			2 1.2 Renovatie	€ 13.790	€ 13.790	€ 0	€ 0
			3 1.3 Onderhoud	€ 98.656	€ 98.656	€ 0	€ 0
			4 2.1 Aankoop	€ 103.909	€ 0	€ 103.909	€ 0
			5 2.2 Diensten	€ 129.686	€ 0	€ 129.686	€ 0
VWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee)	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/02	Aard controle R Indicator: H21/03	Aard controle R Indicator: H21/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/05
			Ja		€ 13.519	€ 31.474	Ja
VWS	H27	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken_met centraal persoon	Projectnummer	Heeft u meegewerkt aan de verplichte monitoring van de resultaten door middel van een door de Minister vastgesteld format? (Ja/Nee/Nvt)	Toelichting (Verplicht indien bij H27/02 "Nee" is ingevuld)	Gerealiseerd aantal cliënten in (jaar T) - Zelfstandige uitvoering	Cumulatief aantal cliënten (t/m jaar T) - Inclusief uitvoering door medeoverheden vanaf SiSa 2024
			Aard controle n.v.t. Indicator: H27/01	Aard controle D1 Indicator: H27/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H27/03	Aard controle R Indicator: H27/04	Aard controle R Indicator: H27/05
			1 1045583	Ja		20	20
			2				
			3				
			4				
			5				
			Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
VWS	H27	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken_met centraal persoon	Aard controle n.v.t. Indicator: H27/06	Aard controle n.v.t. Indicator: H27/07			
			Ja	Ja			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06	
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 45.663	€ 41.507	€ 85.341	Ja	Ja	
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 312.609	€ 312.609	€ 614.391	Ja	Ja	
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 70.250	€ 79.927	€ 137.514	Ja	Ja	
			4 Kansrijke Start	€ 56.200	€ 56.200	€ 106.778	Ja	Ja	
			5 Mentale Gezondheid	€ 17.562	€ 10.106	€ 42.406	Ja	Ja	
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 61.469	€ 60.937	€ 95.692	Ja	Ja	
			7 Valpreventie	€ 166.844	€ 201.192	€ 258.539	Ja	Ja	
			8 Leefomgeving	€ 35.125	€ 32.330	€ 91.983	Ja	Ja	
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 8.781	€ 4.132	€ 6.132	Ja	Ja	
			10 Versterken sociale basis	€ 126.450	€ 167.169	€ 234.012	Ja	Ja	
			11 Mantelzorg	€ 35.125	€ 35.125	€ 68.844	Ja	Ja	
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 35.125	€ 33.237	€ 66.853	Ja	Ja	
			13 Welzijn op recept	€ 33.369	€ 32.800	€ 52.610	Ja	Ja	
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 8.781	€ 8.782	€ 17.212	Ja	Ja	
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 25.642	€ 0	€ 5.000	Ja	Ja	
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07						
			Nee						
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Aard controle R Indicator: H35B/02					
			1 060758 Gemeente Breda	€ 323.000					
			2						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025							
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05
			174	€ 91.091	€ 657.011	43	€ 26.642
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten		
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09		
			252	€ 64.925	€ 368.007		
		Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14
			133	128	0	195	426
							1

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06
			1 LAI23-03531660	€ 37.965	0	0	0	€ 0
			2 LAI24-03736936	€ 0	0	0	0	€ 0
			100					
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09			
			1 € 37.965	€ 0	Nee			
			2 € 0	€ 0	Nee			
			100					
VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02	Aard controle D1 Indicator: J105/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04	Aard controle D1 Indicator: J105/05	Aard controle R Indicator: J105/06
			1 2023-0000096269	140	Ja	0	Nee	€ 0
			2					
			20					
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11	Aard controle D1 Indicator: J105/12
			1 2023-0000096269	€ 0	Ja	start bouw in 2024 oplevering 2025	106	Ja
			2					
			20					
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14				
			1 2023-0000096269	Nee				
			2					
			20					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VRO	J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J209/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/02	Aard controle R Indicator: J209/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/04	Aard controle D2 Indicator: J209/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/06
			1 RHA2022-03336022	Flexwonen Ter Horst Oosterhout	€ 0	€ 0	€ 0	0
			2					
			10					
			Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J209/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/09	Aard controle R. Indicator: J209/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/11	
			1 Flexwonen Ter Horst Oosterhout	0	Nee	Ja	Nee	
			2					
			10					
KGG	K2B	Specifieke uitkering gebiedsinvesteringen aanlandlocaties Net op Zee	Hieronder één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T-1)	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			SiSa tussen medeoverheden	Geldt alleen voor SiSa 2024				
			Aard controle n.v.t. Indicator: K2B/01	Aard controle R Indicator: K2B/02	Aard controle R Indicator: K2B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K2B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: K2B/05	
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 631.590	€ 121.290	€ 86.823	€ 2.184.571	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Nee					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
			Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 5.803.296	€ 0	€ 0	€ 78.781	€ 0	€ 178.277
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11	
			€ 0	€ 16.192	€ 0	€ 6.076.546	€ 18.035.409	